

Årsrapport 2022

Innhold

Konsernsjefen har ordet.....	4
Hvordan lese årsrapporten.....	8
1. OM SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS.....	10
Hovedtall.....	11
Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder.....	14
Vårt samfunnsansvar.....	19
Våre strategiske ambisjoner.....	24
Privatmarkedet.....	26
EiendomsMegler 1.....	28
Bedriftsmarkedet.....	30
SpareBank 1-alliansen.....	32
Egenkapitalbeviset.....	34
2. VIRKSOMHETSSTYRING.....	36
Vår organisering.....	37
Konsernledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus.....	38
Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus.....	40
Eierstyring og selskapsledelse.....	44
Medarbeiderne våre.....	58
3. TILBAKEBLIKK 2022.....	70
4. BÆREKRAFT OG SAMFUNN.....	76
Slik jobber vi med bærekraft.....	77
Vi støtter globale og regionale initiativer og følger en rekke rammeverk.....	80
Interessentdialog og vesentlighetsanalyse.....	86
5. VESENTLIGE TEMAER INNEN BÆREKRAFT.....	90
Ansvarlige utlån.....	91
Ansvarlige investeringer.....	99
Arbeid mot økonomisk kriminalitet.....	104
Personvern og informasjonssikkerhet.....	110
Bidrag til bærekraftige formål.....	115

6. REDEGJØRELSER OG FINANSIELLE RESULTATER.....	120
Styrets årsberetning.....	121
Resultatregnskap.....	138
Totalresultat.....	139
Balanse.....	140
Egenkapital.....	142
Kontantstrømpoppstilling.....	144
Noter.....	146
Erklæring fra styret og administrerende direktør.....	227
Revisorberetning.....	228
7. DETALJER KNYTTET TIL BÆREKRAFT.....	234
GRI-indeks.....	235
Energi- og klimaregnskap.....	238
Finansierte utslipp i bedriftsmarkedporteføljen.....	246
Klimarisiko.....	248
Interessentdialog.....	256
Bærekraft i innkjøp.....	260

Redaksjon: Baard Skamsar Øien, Mari Kolsrud Hustoft. **Layout:** Á jour design/Line Dahle.

Bedre sammen

Det har vært litt av et år. Verdensøkonomien knaker og nyhetsbildet har vært preget av krig, klimakrise og økonomisk og politisk uro. Her hjemme kjenner vi på hvordan urolige økonomiske tider har påvirket norsk økonomi og strammet til privatøkonomien og rammebetingelser for næringslivet.

I SpareBank 1 Østfold Akershus har vi holdt stø kurs gjennom året. Vi er godt fornøyde med resultatene, og med å ha levert på de strategiske ambisjonene om god lønnsomhet, soliditet og å opprettholde posisjonen vår som regionens ledende, selvstendige sparebank.

EN ENDA BEDRE BANK FOR KUNDENE

En av våre viktigste drivkrefter er målet om å bli en enda bedre bank, eiendomsmegler og regnskapshus for kundene våre. Vi har tydelige ambisjoner om å være en trygg og god økonomisk sparingspartner. Jeg er derfor aller mest stolt av de dyktige og engasjerte med-

arbeiderne i konsernet, som hver eneste dag står på for at kundene våre skal oppleve nettopp dette. Internt har vi jobbet målrettet med å videreutvikle organisasjonen og kulturen i tråd med våre verdier, og i tråd med våre langsiktige strategiske ambisjoner. I dette arbeidet har kunderelasjoner, lønnsomhet, soliditet, markedsandeler og arbeidet med bærekraft vært sentralt.

BÆREKRAFT I HELE VERDIKJEDEN

Vi skal bidra til en bærekraftig utvikling av regionen. I 2022 fortsatt operasjonaliseringen av vår bærekraftstrategi hvor ansettelsen av en egen fagansvarlig for

bærekraft har gitt oss større fart i arbeidet. Intern forankring, kompetansebygging, tilpasning av rammeverk, rapportering og produktutvikling har hatt stort fokus i arbeidet med å løfte oss ytterligere.

VIDERE SATSING PÅ REGNSKAPSTJENESTER

Glidningen i bransjen mellom bank og regnskap skaper nye og spennende muligheter. Etter etableringen av SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus i 2021 har vi satset videre i 2022 med kjøp av regnskapshuset Vigres AS. Med dette ønsker vi å videreutvikle og etablere oss innen regnskapstjenester med et enda bedre tilbud til kundene.

MENNESKENE OG LOKALBANKEN

I en stadig mer digitalisert verden, er vi banken hvor kundene alltid kan møte mennesker for å få hjelp. Gode kunderelasjoner er avgjørende, og vi er både

takknemlige og ydmyke for tilliten vi har fra kundene våre. Kunderelasjoner handler for oss om hvordan vi kan ta best mulig vare på kundene og bygge videre på tilliten vi har. Gode digitale tjenester løser hverdagsøkonomien, men lokalbanken har i alle tider vært den viktigste fysiske møteplassen. Kundene våre sier at de ønsker denne tryggheten, og vi er til stede med folka våre som hjelper til med økonomisk rådgivning i både medgang og motgang. Slik bidrar vi til verdiskaping og gir tilbake til lokalsamfunnene gjennom gavevirksomheten vår. Vi tar lokalbankens viktige funksjon for kundene våre på alvor, og i løpet av året har kontorene våre i Askim og Sarpsborg blitt pusset opp. Alle lokalkontorene våre fremstår nå som moderne møteplasser tilpasset dagens og fremtidens bankdrift. Et betydelig løft, til glede både for kunder og ansatte.

VIKTIGE RAMMEBETINGELSER UNDER PRESS

Forutsigbare rammebetingelser er avgjørende for utvikling og vekst. Prinsippet om at lik risiko skal reguleres likt har stått sentralt i norsk finanslovgiving siden 1988 da det ble innført felles regler for finansinstitusjoner på sentrale virksomhetsområder. Dette prinsippet brytes imidlertid massivt i dagens regulering av norske banker.

” Forutsigbare rammebetingelser er en forutsetning for utvikling og vekst

Dagens regelverk på kapitalkravsområdet er udiskutabelt fordelaktig for større norske og utenlandske banker (IRB-banker). Kapitalkrav er en svært viktig del av bankenes konkurransevilkår og myndighetenes forslag om økning i systemrisikobufferen for små og mellomstore banker (standardmetodebanker) fra årsskiftet 2022 ville gjøre konkurransesituasjonen for lokalbankene ytterligere forverret. En slik situasjon kunne vi ikke sitte stille og se på, derfor har vi engasjert oss sammen med ca 80 andre små og mellomstore banker i kampen om å få mer likeverdige konkurransevilkår.

For oss som lokalbank er dette viktig for at vi også fremover kan bidra til utvikling av små og store bedrifter og arbeidsplasser i vår region, samt at vi kan fortsette å oppfylle folks drømmer om egen bolig i distriktet. Vi er ikke i mål med dette arbeidet, men resultatet så langt ble en foreløpig utsettelse av innføring av økte kapitalkrav frem til 31. desember 2023. Jobben opp mot myndighetene er ikke ferdig og vi kommer til å fortsette å engasjere oss tungt i dette arbeidet også i 2023.

VI STÅR SAMMEN

I en stadig mer urolig verden og nye samfunnsutfordringer heier jeg på sparebankene. Jeg tror både regionen og

kundene er godt tjent med solide selvstendige lokale sparebanker som bryr seg og bidrar til verdiskaping lokalt. Vi har lokalkunnskapen og dyktige og dedikerte medarbeidere. Vi har korte beslutningsveier og et trofast og langsiktig engasjement. Sist, men ikke minst deler vi overskuddet lokalt. I 2022 gav vi over 62 millioner tilbake til gode prosjekter og formål i regionen gjennom gavevirksomheten til banken og stiftelsene. Kundene og lokalsamfunnet der vi driver bank vil alltid være vår første og største prioritet, og hos oss i SpareBank 1 Østfold Akershus kommer det tydelig frem i våre kjerneverdier:

Bedre sammen, tett på – for kundene.

Arild Bjørn Hansen

Arild Bjørn Hansen
administrerende direktør

Son. Foto: Shutterstock

Hvordan lese årsrapporten

Denne årsrapporten er basert på prinsippene for integrert rapportering. Den viser hvordan SpareBank 1 Østfold Akershus bidrar til bærekraftig vekst og utvikling for kundene våre, eiere, ansatte og i samfunnet for øvrig.

I kapitlet *Om SpareBank 1 Østfold Akershus* finner du hovedtall fra konsernet samt nøkkelinformasjon om banken, vår virksomhet, kundene våre og vår rolle i de lokalsamfunnene som banken er en del av. Rammeverket for vår bærekraftsatsing og vesentlighetsanalysen viser

områder der vi kan forsterke vår positive og redusere vår negative påvirkning på mennesker, miljø og samfunn.

Under *Virksomhetsstyring* er våre prinsipper for eierstyring og selskapsledelse omtalt, samt informasjon om bankens styre.

Tilbakeblikk 2022 viser viktige hendelser for banken gjennom året som har gått. Vi arbeider for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn. I kapitlene *Bærekraft og samfunn* og *Våre vesentlige*

temaer innen bærekraft kan du lese mer om vårt bærekraftsarbeid.

Kapitlet *Styrets årsberetning og resultater* utgjør hoveddelen av årsrapporten og inneholder styrets årsberetning, resultatregnskap, balanse, noter, erklæring fra styret og adm. dir. og revisors beretning.

I kapitlet *Detaljer knyttet til bærekraft* finner du mer informasjon om bankens bærekraftsarbeid og det gis utdypende informasjon om de mest vesentlige temaene. SpareBank 1 Østfold Akershus

rapporterer i henhold til kravene i den internasjonalt ledende standarden for rapportering av bærekraftsdata. SpareBank 1 Østfold Akershus har rapportert informasjonen med henvisning til GRI standarden 2021.

Denne rapporten er digital og kan lastes ned som PDF eller ESEF på vår hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Hovedtall og nøkkeltall siste 5 år

(Millioner kroner)

KONSERN	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat					
Netto renteinntekter	569	428	428	427	381
Netto provisjons- og andre inntekter	354	361	318	272	304
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	66	131	97	142	97
Sum netto inntekter	989	920	843	841	782
Sum driftskostnader før tap	412	378	368	355	338
Driftsresultat før tap	577	542	475	486	443
Tap på utlån og garantier	9	- 7	20	- 3	6
Resultat før skatt	567	549	455	489	437
Skattekostnad	115	106	86	86	79
Årsresultat fra videreført virksomhet	452	443	369	404	358
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0	0	0	0
Årsresultat	452	443	369	404	358
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto renteinntekter	2,14 %	1,62 %	1,71 %	1,78 %	1,69 %
Netto provisjons- og andre inntekter	1,33 %	1,37 %	1,27 %	1,13 %	1,35 %
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	0,25 %	0,50 %	0,39 %	0,59 %	0,43 %
Sum netto inntekter	3,72 %	3,49 %	3,37 %	3,50 %	3,47 %
Sum driftskostnader før tap på utlån	1,55 %	1,43 %	1,47 %	1,48 %	1,50 %
Driftsresultat før tap	2,17 %	2,06 %	1,90 %	2,02 %	1,97 %
Tap på utlån og garantier	0,04 %	-0,02 %	0,08 %	-0,01 %	0,03 %
Resultat før skatt	2,13 %	2,08 %	1,82 %	2,03 %	1,94 %
Skattekostnad	0,43 %	0,40 %	0,34 %	0,36 %	0,35 %
Årsresultat fra videreført virksomhet	1,70 %	1,68 %	1,48 %	1,68 %	1,59 %
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årsresultat	1,70 %	1,68 %	1,48 %	1,68 %	1,59 %
Lønnsomhet					
Egenkapitalavkastning ¹⁾	11,2 %	11,6 %	10,5 %	12,1 %	11,6 %
Resultat av ordinær drift %	1,92 %	1,56 %	1,51 %	1,43 %	1,54 %
Kostnadsprosent ²⁾	41,7 %	41,0 %	43,7 %	42,2 %	43,3 %
Balansetall					
Brutto utlån til kunder	21 303	20 694	20 173	19 154	18 911
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	34 243	33 046	30 868	28 392	27 187
Innskudd fra kunder	18 072	17 701	16 549	15 412	14 359
Innskuddsdekning	84,8 %	85,5 %	82,0 %	80,5 %	75,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	3,6 %	7,1 %	8,7 %	4,4 %	7,3 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	2,1 %	7,0 %	7,4 %	7,3 %	11,0 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	26 583	26 360	24 991	24 048	22 514
Forvaltningskapital	26 674	26 353	25 641	24 004	23 437
Forvaltningskapital inkl. overført til kredittforetak	39 614	38 705	36 337	33 243	31 713

1) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

(Millioner kroner)

KONSERN	2022	2021	2020	2019	2018
Nøkkeltall					
Tapsprosent utlån ³⁾	0,04 %	-0,03 %	0,10 %	-0,02 %	0,03 %
Nedskrivning i prosent av BU inkl. overført KF	0,23 %	0,21 %	0,28 %	0,23 %	0,26 %
Utlån trinn 3 i prosent av BU inkl. overført KF	0,04 %	0,03 %	0,07 %	0,07 %	0,07 %
Soliditet, forholdsvis konsolidert konsern					
Kapitaldekningsprosent	20,5 %	20,2 %	20,8 %	20,5 %	19,2 %
Kjernekapitalsprosent	19,4 %	19,0 %	19,6 %	19,1 %	17,8 %
Ren kjernekapitalsprosent	18,4 %	18,0 %	18,5 %	17,8 %	16,1 %
Netto ansvarlig kapital	4 234	4 067	3 831	3 452	3 284
Kjernekapital	4 008	3 836	3 610	3 223	3 050
Ren kjernekapital	3 799	3 634	3 405	3 012	2 761
Risikovektet balanse	20 671	20 173	18 431	16 877	17 104
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	8,9 %	8,8 %	9,2 %	8,9 %	8,8 %
Kontor og ansatte					
Antall kontor	7	7	7	7	8
Antall årsverk	222,0	216,3	211,5	206,8	200,9
Sykefravær	7 %	6 %	4,8 %	4,7 %	4,5 %
Andel kvinnelige ledere	48,5 %	50 %	50 %	45 %	43 %
Turnover	5,8 %	5,9 %	5,9 %	8,4 %	5,4 %

3) Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån

- 15 kommuner
- 450 000 innbyggere
- Attraktivt diversifisert markedsområde for bolig og fritid, næring, industri, landbruk, handel og logistikk
- Topper statistikken på netto tilflytting

KUNDEFORHOLD

MOBIL- OG NETTBANK

37 000
kunder nettbank (privat)

36 200
kunder mobilbank (privat)

4 500
kunder nettbank (bedrift)

HENVENDELSER

93 510
henvendelser til kundesenteret

28 000
henvendelser til bedriftssenteret

TRANSAKSJONER

37 000 000
Kort og betalingstransaksjoner

Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder

SpareBank 1 Østfold Akershus har røtter tilbake til 1835 og har et konkurransefortrinn gjennom sin 187-årige historie og sterke lokalkunnskap.

Vi er et regionalt finanskonsern med geografisk markedsområde som omfatter Viken sørøst. Hovedkontoret vårt ligger i Moss og banken har ved utgangen av 2022, med sine datterselskaper, 230 ansatte fordelt på 222 årsverk. Vi har kontor i Vestby, Askim, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Drøbak.

SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjenestesamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap.

Konsernet består av morbanken og de heleide datterselskapene; Eiendoms-

Megler 1 Østfold Akershus AS, Nekor Gårdselskap AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS og Varnaveien 43 E Kontor AS.

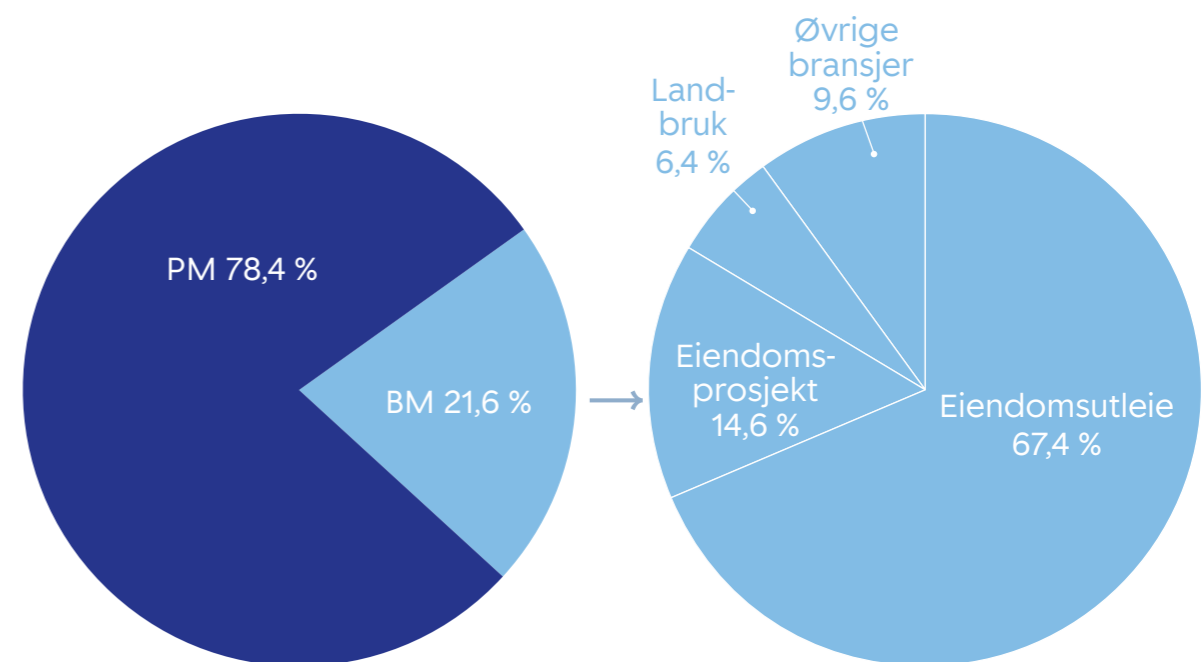
VÅRE PRODUKTER OG TJENESTER

Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter innen utlån, innskudd, forsikring, pensjon, betalingstjenester, eiendomsformidling, regnskaps-tjenester, leasing og finansiering.

KUNDENE VÅRE

Vi holder til i en region med stort potensial og som er i god utvikling. Kombinasjonen av geografisk beliggenhet nær hovedstaden, viktige transportårer til EU, god infrastruktur, korte avstander mellom byene, levende bygder og et velfungerende næringsliv gjør oss attraktive

UTLÅNSPORTEFØLJE

både for tilflyttere og potensielle bedrifter.

Konkurransen i markedet oppleves som tøff, men sunn. Vi er konkurransedyktige og opprettholder vår posisjon som den ledende sparebanken i sørøstre del av Viken (tidligere Østfold og Akershus syd). Banken jobber for å styrke sin posisjon og ta ytterligere markedsandeler.

VI GJØR BANKHVERDAGEN ENKLERE FOR KUNDENE

Stadig flere av kundene våre ønsker mer selvbetjente, effektive og digitale prosesser innen finansiering, sparing og forsikring. Samtidig ser vi fortsatt en økt etterspørsel etter personlig rådgivning ved større økonomiske hendelser i livet. Målet vårt er derfor å være til stede der

kundene ønsker det, både fysisk og digitalt.

Konsernet jobber med effektivisering av alle prosesser, både der vi ser vi kan effektivisere interne prosesser, og der vi kan forenkle og forbedre kundeopplevelsen.

Lean og kontinuerlig forbedring av produkter, tjenester og prosesser er også en del av konsernets strategi, og målet med dette arbeidet er å bygge en kultur for medarbeiderdrevet forbedring, med kundens behov i fokus.

ROBOTISERING

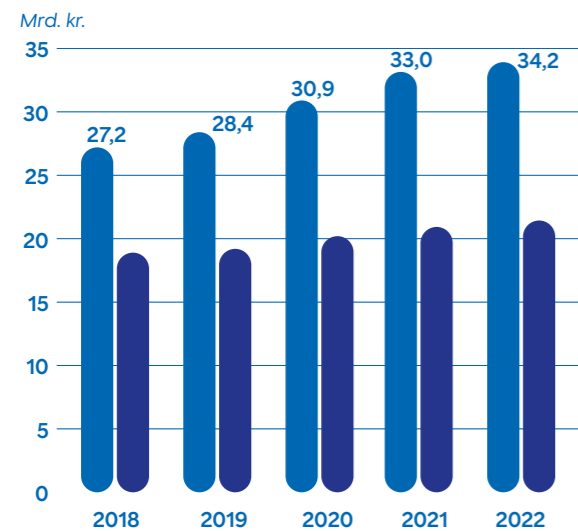
SpareBank 1 Østfold Akershus er med i Samarbeidende sparebankers utvikling av robotiserte prosesser (RPA). Denne →

roboten heter Robbie, og kjører ca. 25 prosesser for oss. I tillegg til disse prosessene har SpareBank 1 Østfold Akershus også en egen robotløsning, Sofie, som utvikles og administreres hos oss. Felles for RPA-prosessen er at de frigjør tid for rådgiverne våre, og forenkler en rekke kundeprosesser slik at disse blir smidigere for kundene.

INNOVASJON

SpareBank 1 Utvikling leverer jevnlig nye eller forbedrede produkter og tjenester til bankene i alliansen. Leveransene som kommer herfra kan være alt fra små endringer i brukergrensesnittet i mobilbanken, ny funksjonalitet eller helt nye systemer eller apper. Den strukturerte innovasjonen er det dermed SpareBank 1 Utvikling som står for, mens vi skal implementere disse leveransene så godt som mulig. I dette ligger ansvarliggjøring

Brutto utlånsvolum

Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak
Brutto utlån til kunder

av de som skal sikre at gevinsten vi skal få fra de ulike leveransene blir oppnådd.

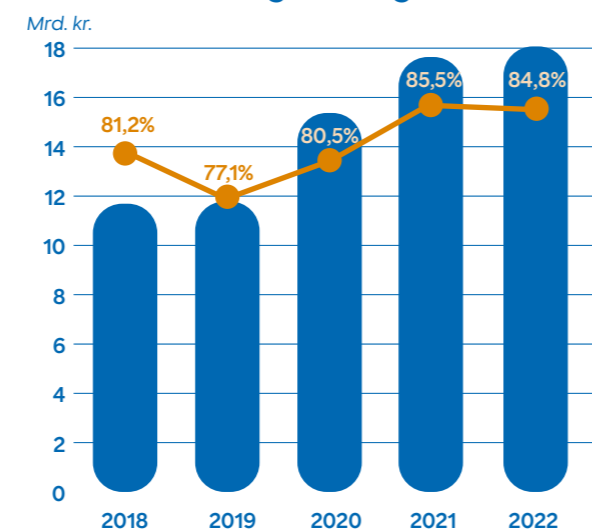
MEDARBEIDERNE VÅRE

Dyktige og engasjerte medarbeidere som skaper gode kundeopplevelser er avgjørende for å være et anbefalt finanshus. Innsatsen fra medarbeiderne våre som hver dag, individuelt og i samarbeid, jobber for å nå mål og gjennomføre strategien er sentralt for bankens gode resultater og utvikling.

KOMPETANSEUTVIKLING

Raske endringer, ny teknologi, nye aktører, nye regulatoriske krav og endret kundeadferd gjør endrings- og lærings-evne viktig for å kontinuerlig videreutvikle fagkompetanse og digital kompetanse. Hver enkelt medarbeiders eierskap til konsernets strategi forankres gjennom individuelle mål, oppgaver og utviklings-

Innskuddsvolum og -dekning

Innskudd fra kunder Innskuddsdekning

tiltak i kvartalsvise samtaler. Ulike lærings-tiltak og vår digitale læringsplattform bidrar til kontinuerlig utvikling. Alle våre kunderådgivere autoriseres gjennom de gjeldende autorisasjonsløpene til Finansnæringens autorisasjonsordninger. Les mer om kompetanseutvikling på side 58.

ARBEIDSFORHOLD OG MILJØ

Det å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder kompetente medarbeidere er viktig for oss. Det gjennomføres organisasjonsundersøkelser i løpet av året og disse diskuteres i styret, med tillitsvalgte og verneombud, og følges opp i avdelingene gjennom involvering av medarbeidere. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av banken, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling.

Vi jobber aktivt med forebygging av sykdom, og sykemeldte eller andre personer med redusert arbeidsevne følges opp med tilrettelegging og tilpasninger. Vi har et samarbeid med Fontenehuset med ansettelse av personer som har behov for arbeidstrening.

Vi jobber for å forhindre alle former for diskriminering. Det er ikke rapportert om noen tilfeller av dette i 2022. Les mer om arbeidsforhold på side 60.

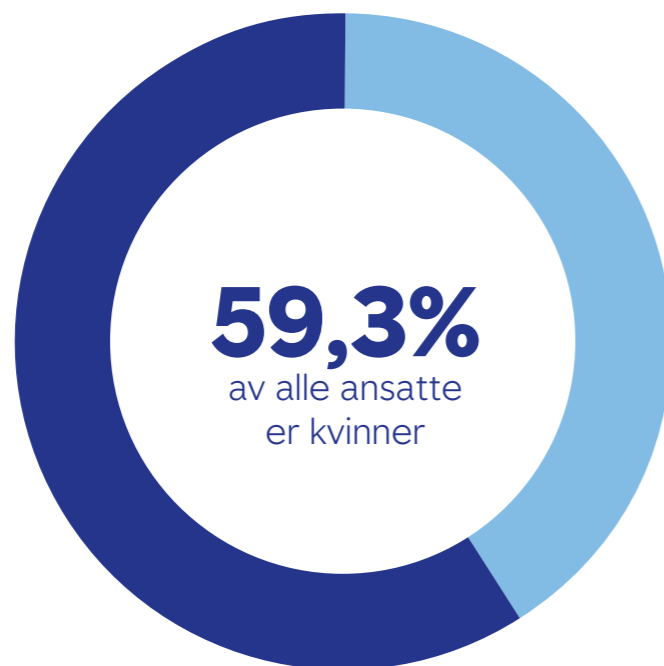
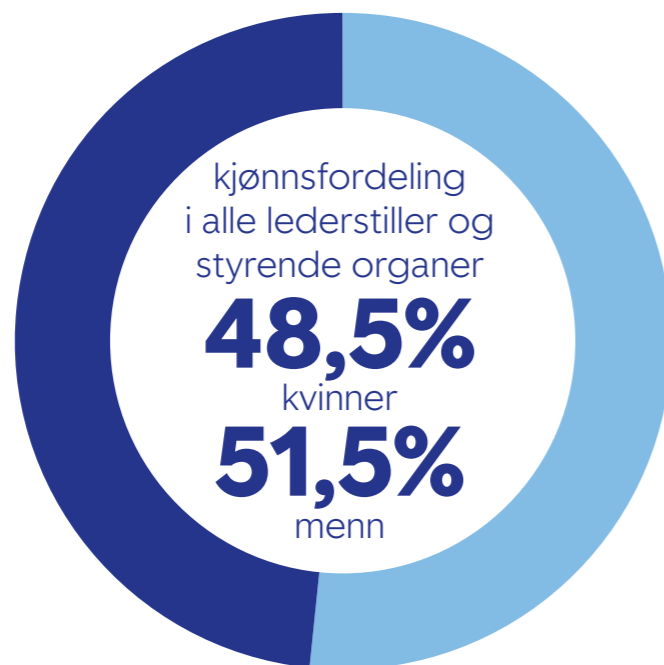
MANGFOLD OG LIKESTILLING

Alle i konsernet skal ha like rettigheter og muligheter uavhengig av alder, kjønn, funksjonshemming, kulturell bakgrunn, religiøs tro eller seksuell orientering.

100 %
er autorisert
i relevant ordning

100 %
er dekket av
kollektive
tariffavtaler

75 %
er organisert
i fagforening

Vi ønsker å representere samfunnet vi er en del av og rekruttere personer som reflekterer det. Et viktig mål er å videreføre at begge kjønn er representert i balansert grad både blant medarbeidere

og i ledergruppene. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte. Les mer om likestilling og tiltak mot diskriminering på side 62.

Foto: johner.se/MaskotBildbyråAB

Vårt samfunnsansvar

SpareBank 1 Østfold Akershus er en selvstendig regional sparebank med en lang historie som er nært knyttet til utviklingen av lokalsamfunnene vi er en del av.

Det overordnede samfunnsansvaret vårt er å skape verdier for regionen vår, og å ta del i samfunnsutviklingen som en lokal og ansvarlig samfunnsaktør. Gjennom ansvarlig drift og overskuddsdelingen, bidrar vi sammen med våre eierstiftelser til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft.

Som en engasjert og lokal partner bidrar vi aktivt til vekst, utvikling og bolyst i regionen vår. Eiermodellen vår, som har vært med oss siden tidenes morgen, gjør at verdier og overskudd som skapes lokalt gis tilbake lokalt. Overskuddsdelingen er en viktig del av samfunnsansvaret vårt. Gjennom den støtter vi aktiviteter og initiativer som bidrar til

” En attraktiv region med levende lokalsamfunn, hvor barn og unge har trygge oppvekstvilkår og hvor frivilligheten og kulturlivet blomstrer, er viktig.

å skape trivsel og gode levekår i lokal-samfunnene.

En attraktiv region med levende lokal-samfunn, hvor barn og unge har trygge oppvekstvilkår og hvor frivilligheten og kulturlivet blomstrer, er viktig. Derfor bidrar vi med midler til næringsrettede tiltak for nyskaping av arbeidsplasser, midler til økte aktivitetstilbud i lag og foreninger, samt midler som bidrar til mestring, læring, sosial inkludering, arbeidsinkludering og mangfold.

Å bidra til en bærekraftig utvikling er noe vi tar på alvor. I like stor grad som at vi skal ta vare på miljøet, handler dette om økonomisk og sosial bærekraft. Strategien vår for bærekraft viser vei for hvordan vi skal bli en drivkraft for dette. For oss handler mye av dette arbeidet om en naturlig videreføring og synliggjøring av det arbeidet som allerede gjøres, men også om å tenke helt nytt i tråd med nye samfunnsutfordringer. Som bank er vi med på å skape gode ringvirkninger: Går det bra med bedriften, går det bra

med de ansatte. Går det bra med de ansatte, går det bra med familiene. Og går det bra med hele samfunnet, så går det bra med banken.

KOMPETANSEDELING

Som bank er jobben vår å hjelpe folk og bedrifter med gode råd, produkter og tjenester som bidrar til at det blir enkelt å holde orden på økonomien, og som gjør at hver enkelt får mest mulig ut av pengene sine.

Bærekraftkompetanse er en avgjørende forutsetning for å bidra til en bærekraftig omstilling, og vi har som mål å dele og spre mer kunnskap om bærekraft til kundene våre, samarbeidspartnere og andre interessenter.

I forbindelse med utarbeidelse av bærekraftstrategien, ble kompetanseheving i egen organisasjon definert som et av de viktigste målene for god forankring og en vellykket operasjonalisering. Det planlegges derfor et større kompetanseløft i løpet av 2023 for privatmarkedet, bedriftsmarkedet og konsernledelse/styre i første omgang.

Ansatte

I 2021 deltok alle ansatte i et bærekrafts-webinar for at vi sammen skulle lære mer, bli engasjerte, inspirerte og bedre kjent med hvordan vi skulle ta ut bærekraftstrategien. I 2021 og over i 2022 har vi fulgt dette opp med workshoper i alle avdelinger. Dette har gitt oss nyttige innspill og kompetanse videre i bærekraftsarbeidet.

Østfold Gress har vært kunder i banken i over 30 år.

På vårparten 2022 deltok alle våre ansatte i en klimakonkurranse i regi av Ducky og Framtiden i våre hender, der målet var å redusere mest mulig CO₂ gjennom ulike «grønne» handlinger i hverdagen knyttet til forbruk. Klimakonkurransen var et enkelt og engasjerende initiativ, ment som en lavterskel kompetanse- og kulturbyggende aktivitet. Den handlet først og fremst om bevisstgjøring rundt hva vi foretar oss, og vanene våre i hverdagen.

Kunder og partnere

Med mål om å dele og spre kunnskap om bærekraft til kundene våre, samarbeidspartnere og andre interessenter har også bærekraft blitt et tema i makro-

frokostene våre som avholdes noen ganger i året. Et annet viktig tema innen bærekraftområdet er arbeidet med å forebygge og forhindre økonomisk kriminalitet. Vi opplever dessverre at statistikkene på antall saker øker betraktelig, og i dette bildet jobber vi forebyggende med målrettet kundekommunikasjon og ut i sosiale medier. Målet er å øke kundenes bevissthet og kunnskap om hvordan de skal unngå å bli svindlet og hva de skal gjøre hvis de har blitt utsatt for svindel.

Barn og unge

Det er stort behov for å øke økonomiforståelsen særlig blant barn og unge, men også generelt, for å kunne ta gode →

Byttehelgen ble arrangert på fem steder i regionen vår i november 2022.

og trygge økonomiske valg som bidrar til bærekraftig utvikling. Vi har et mangeårig samarbeid med Ungt Entreprenørskap (UE) hvor vi bidrar med mye økonomisk og støtter med fagkompetanse i ulike opplæringsløp og prosjekter.

I løpet av året har vi gjennomført 10 opplæringsdager med 35 skoleklasser

i privatøkonomi via UE programmet Økonomi og karrierevalg. Økonomi og karrierevalg hjelper elever til å tenke over hva som er viktig når de skal velge utdanning og senere yrke. De får erfare hvilke konsekvenser valg av yrker og levevaner har for deres framtidige livssituasjon og personlige økonomi. I bolken om personlig økonomi er det bankens

ansatte som har stått for opplæringen. Vi har også vært engasjert og deltatt med egne rådgivere og sammen med kunder i juryarbeid i forbindelse med UE sine ungdomsbedrifter og elevbedrifter.

Lag og foreninger

I mai tok vi initiativ til en bærekraftsamling med idrettsklubber, -lag og foreninger vi sponser. Bærekraft er så mangt. Noen ønsker å bidra til det grønne skiftet, mens andre fokuserer mer på sosial bærekraft ved å være en inkluderende klubb for alle samfunnslag i lokalmiljøet. Ansvarlig drift er stort sett på agendaen for de fleste allerede. Vi ønsket å starte en dialog om temaet slik at vi sammen kan jobbe ut idéer og tiltak for en bærekraftig fremtid. Enten de har den ene eller den andre profilen, jobber med dette eller ikke. Hva jobber vi med, hvilke utfordringer opplever vi, hvordan kan vi hjelpe hverandre og ikke minst hvilke krav kan vi stille til hverandre innen temaene grønn omstilling, ansvarlig drift og sosial inkludering. Temaet var og er både aktuelle og viktige, og til sammen 25 klubber fra hele regionen møtte og deltok i diskusjonene. Utfordringene de fortalte om etter koronaepidemien er å få barn og unge tilbake i organisert aktivitet, men også å få folk til å stille på dugnadsjobbing.

«Byttehelgen» er vårt konsept for å hjelpe på noe av dette. Undersøkelser viser at kostnader knyttet til idrett er en utfordring for mange familier. Hele én av tre familier opplyser at barna deres ikke blir introdusert for, eller blir tatt ut av idretten, grunnet økonomi og utstyr. «Byttehelgen»

” Vi er en sterk og engasjert lokal samarbeidspartner for en rekke ulike kulturbegivenheter, idrettsarrangementer og allmenntilgynnslige prosjekter i hele markedsområdet vårt.

arrangeres av utvalgte klubber og har bidratt til økt fokus på at brukt utstyr er bra og er med på å redusere kostnaden og dermed inngangsbilletten til idrettsaktiviteter for mange familier.

VI DELER OVERSKUDET

For å bidra til utvikling og vekst i lokalsamfunnene våre er gavevirksomheten en viktig del av samfunnsansvaret vårt. Vi er en sterk og engasjert lokal samarbeidspartner for en rekke ulike kulturbegivenheter, idrettsarrangementer og allmenntilgynnslige prosjekter i hele markedsområdet vårt.

Hvor mye vi gir i gaver beregnes hvert år ut fra konsernets overskudd. Dette deles ut gjennom nevnte gavevirksomhet fra konsernets to eierstiftelser – SpareBank1stiftelsen Halden, og SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, og bankens gavefond. I tillegg gir vi sponsormidler til klubber, lag, foreninger og ulike arrangementer. Les mer om gavevirksomheten vår i kapittel 5.5 Bidrag til bærekraftige formål.

Våre strategiske ambisjoner

FORRETNINGSIDÉ

Vi tilbyr finansiell rådgiving, produkter og tjenester innen bank, finans, regnskap og eiendomsmegling til privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor. Basert på gode kundeopplevelser og dyktige medarbeidere bidrar vi til bærekraftig vekst og utvikling i lokalsamfunnene våre og for kunder, eiere og ansatte. Ambisjonen vår er å gi kundene våre trygghet og oversikt, og å være der når de trenger oss. I SpareBank 1 Østfold Akershus skal vi være best på å kombinere det fysiske og nære sammen med digital selvbetjening og enkelhet.

VISJONEN VÅR

Vår langsiktige målsetning er å bli regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

Å bli anbefalt stiller store krav til hvordan vi betjener kundene våre i hele konsernet enten det er bank, eiendomsmegler eller regnskapshus. Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkelhet, trygghet og forutsigbarhet. Vi bryr oss om lokalsamfunnet og regionen vi er en del av, og vi bryr oss om våre ansatte.

SAMFUNNSANSVAR OG BÆREKRAFT

Visjonen vår bygger på det opprinnelige formålet til en sparebank – å være en

samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft. Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet og er fortsatt vår viktigste misjon. Hos oss er ikke bærekraft noe nytt begrep, men et begrep hvor innholdet skifter med tiden vi lever i.

DE FIRE KUNDELØFTENE VÅRE

For fortsatt å ta markedsandeler og en tydelig posisjon i bankmarkedet i regionen vår, jobber vi hver dag for å tydeliggjøre hvem vi er og hva du får hos oss opp mot konkurrentene. For å få til dette jobber vi på mange områder for at kunden skal si dette om oss. Gjør de det har vi lykkes:

1. Best for folk og bedrifter flest

Vi hjelper kundene våre hver dag med å få oversikt over hverdagsøkonomien, skape trygghet og økonomisk frihet. Vi oppfattes som folkelige og vi kjenner lokalmiljøet og næringslivet best.

2. Alltid personlig

Vi kjenner kundene våre på tvers av kanaler, setter deres behov og muligheter først, tar kontakt og er relevante basert på innsikt, og vi legger planer sammen.

«Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss»

3. Mest nyttige innovasjoner

Vi jobber hele tiden med å utvikle gode kundeopplevelser og ønsker å bli kjent for å være først ute med nyttige innovasjoner for folk og bedrifter flest.

4. Sterk og engasjert lokal partner

Vi tar på alvor at vi skal bidra til en bærekraftig utvikling. I like stor grad som at

vi skal ta vare på miljøet, handler dette om økonomisk og sosial bærekraft. Som bank er vi med på å skape gode ringvirkninger og bidrar til vekst, utvikling og bolyst her vi holder til.

Privatmarkedet

- ▶ 59 100 kunder
- ▶ 26,8 milliarder i utlån
- ▶ 150 000 henvendelser
- ▶ 4,4 % utlånsvekst

Med seks lokalkontorer og 82 årsverk rundt om i regionen vår, er det alltid enkelt å ta en prat med oss. Vi jobber hver dag for å gi kundene våre gode råd, trygghet og oppfølging i den økonomiske hverdagen deres. Konkurranseskraften vår ligger i personlig rådgivning. Vi er alltid tilgjengelig for kundene våre, enten fysisk på et kontor, på telefon eller i digitale flater. Hos oss får kundene i tillegg konkurransedyktige priser og smarte, digitale løsninger. Mobilbanken vår er kåret til Norges beste ved flere anledninger, og for mange er den et viktig verktøy i hverdagen.

2022 har vært preget av koronapandemi, krig i Europa, strømkrise, økt inflasjon og økte renter. Vårt hovedfokus har vært å hjelpe kundene våre og være en støttespiller i en ekstra tøff tid.

«Hos oss er du alltid
velkommen til en prat»

Vi har kontorer i Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Vestby og Askim.

«Trygghet i boligreisen»

EiendomsMegler **1**

Til salgs

EiendomsMegler 1

- ▶ NPS (Net Promoter Score) på 84,1%
- ▶ 1594 bolig- og næringsomsetninger, totalt 6,4 milliarder
- ▶ Egen avdeling for næringseiendom, samt dedikert nybygg-/prosjektkompetanse

Med syv kontorer og 57 ansatte spredt over hele regionen vår, har vi folk som kjenner lokalsamfunnene godt. I tillegg til at vi har en solid lokal forankring, er vi opptatt av å tilføre kompetanse og trygghet i eiendomshandelen.

Kjøp og salg av bolig er et stort valg og en viktig hendelse i folks liv, og vi ønsker å ta vare på både kjøper og selger gjennom hele prosessen. Vi jobber derfor tett med banken for å gi forutsigbarhet og trygghet i boligreisen.

Gjennom en totalpakke av tjenester fra hele finanshuset SpareBank 1 Østfold Akershus, er vi også med å bidra i handlen innenfor bedriftsmarkedet.

Vi har kontorer i Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Vestby, Drøbak og Askim.

Bedriftsmarkedet

- ▶ 6 700 kunder
- ▶ 7,4 milliarder i utlån
- ▶ 27 500 henvendelser

På bedriftsmarkedet er vi rådgiver og støttespiller for små og mellomstore bedrifter. Vi tilbyr bedriftskundene våre en totalpakke av tjenester innenfor bank, forsikring, regnskapstjenester og eiendomsmegling. Hos oss har vi korte beslutningsprosesser og lokale beslutningstakere, som gjør det trygt og raskt for kundene våre. Vi kombinerer personlig rådgivning med enkle, digitale løsninger, og mobilbanken vår inneholder tjenester som gjør arbeidsdagen lettere for arbeidsfolk på farta.

Hovedfokuset vårt i 2022 har vært å ta vare på kundene våre, og hjulpet dem gjennom et tøft år preget av koronapandemi, krig i Europa, strømkrise og økt inflasjon og økte renter.

Viktige aktiviteter i 2022:

- Kortreist kundetur til Ramme gård og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
- Oppkjøp av regnskapsbyrået Vigres AS

«Et lokalsamfunn med mange små og mellomstore bedrifter, er et lokalsamfunn med en fremtid»

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, deres datterselskap og andre felleseide selskap.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering. Alliansen består av 13 selvstendige banker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Alliansen har etablert en nasjonal markedsprofil og utviklet en felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den markedsstrategiske plattformen danner også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Markedsinnsatsen er i hovedsak rettet mot privatmarkedet, små og mellomstore bedrifter samt forbund tilknyttet LO. Både bankene og produktområdene hevder seg godt i konkurransebildet, og resultatutviklingen er god.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 7000 medarbeidere, hvorav ca. 1200 er tilknyttet SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet med datterselskaper.

SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet utgjør Alliansesamarbeidet. Hensikten med Alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkter og tjenester med fokus på gode kundeopplevelser for å bidra til SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet, slik at de forblir sterke og selvstendige. Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

Disse 13 selvstendige bankene er sammen om SpareBank 1-alliansen:

SpareBank 1 Banksamarbeidet leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene som kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Banksamarbeidet utvikler og leverer felles IT/mobilløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp.

Alliansepartnere/eiere:

Egenkapitalbeviset

Dette er en oversikt over utviklingen i egenkapitalbeviset til SpareBank 1 Østfold Akershus (SOAG).

Ved utgangen av 2022 var forretningskapitalen til SpareBank 1 Østfold Akershus på 39,6 milliarder kroner. Markedsverdien på egenkapitalbevisene var 3,9 milliarder kroner basert på en sluttkurs på 316 kroner.

Kursutviklingen på SOAG for 2022 var på -9 prosent og totalavkastningen for SOAG-beviset inkludert utbytte var på -5 prosent. Kursen på egenkapitalbeviset ved utgangen av året tilsvarer en pris/bok på 1,01.

Høyeste notering i 2022 var 394 kroner i mars, mens laveste var 288 kroner i oktober.

Mer informasjon er tilgjengelig på bankens nettside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor.html

OMSETNING

Totalt ble det omsatt 0,2 millioner SOAG-egenkapitalbevis i 2022.

UTBYTTEPOLITIKK

SpareBank 1 Østfold Akershus skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk. Det er et mål å forvalte bankens ressurser på en slik måte at aksjonærene oppnår avkastning i form

av utbytte og kursstigning som over tid er konkurransedyktig i forhold til sammenlignbare plasseringer.

Ved fastsettelse av størrelsen på gaver og årlig utbytte skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 prosent av årets resultat etter skatt i morbanken deles ut som gaver og utbytte. Det er videre et mål at eierbrøken opprettholdes.

Banken har et mål om å levere en egenkapitalavkastning over 10 prosent over tid. Banken har et mål om 16,5 prosent ren kjernekapitaldekning i 2022. Målet er økt til 16,5 prosent ved utgangen av 2022 som følge av økt krav til systemrisikobuffer.

EGENKAPITALBEVIS OG EIERSTRUKTUR

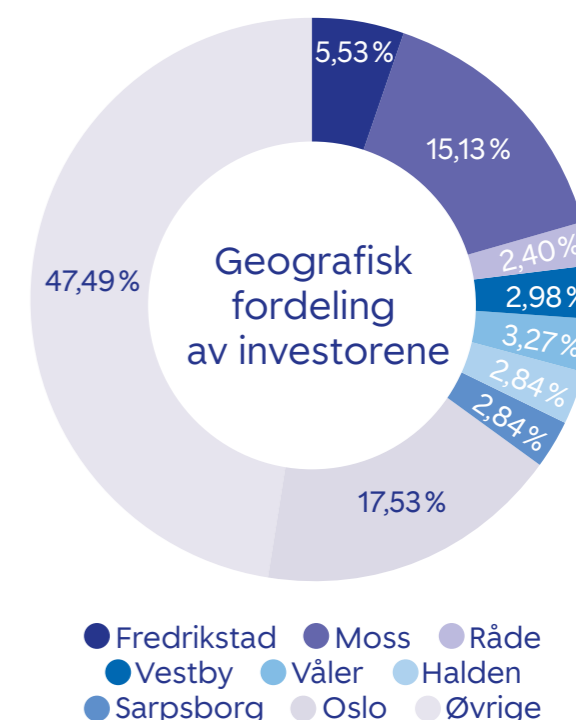
Bokført eierandelskapital ved utgangen av 2022 var 1 239 millioner kroner fordelt på 12,4 millioner egenkapitalbevis pålydende 100 kroner. SpareBank 1 Østfold Akershus hadde ved utgangen av året 1 375 private og institusjonelle investorer. Største eiere var SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, som eide 39,3 prosent

av egenkapitalbevisene og Sparebank1-stiftelsen Halden som eide 25,2 prosent av egenkapitalbevisene.

Målt i markedsverdier er 97,9 prosent av egenkapitalbevisene eid av norske investorer. Ser vi på antall investorer ligger Oslo kommune på topp med 17,5 prosent, foran Moss kommune med 15,1 prosent.

RATING

SpareBank 1 Østfold Akershus har en A rating med «stable outlook» fra Nordic Credit Rating.

Egenkapitalbevisiere

Det var 1 375 eiere av egenkapitalbevis per 31.12.2022. De 20 største var:		
	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	4 863 436	39,26 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,24 %
3 Pareto Invest Norge As	1 237 140	9,99 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	489 304	3,95 %
5 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	209 805	1,69 %
6 Landkreditt Utbytte	195 000	1,57 %
7 Kommunal Landspensjonskasse Gjensidige	170 205	1,37 %
8 Spesialfondet Borea Utbytte	157 223	1,27 %
9 Wenaasgruppen As	120 000	0,97 %
10 Bergen Kommunale Pensjonskasse	70 000	0,57 %
11 Catilina Invest As	68 467	0,55 %
12 Foretakskonsulenter As	65 043	0,53 %
13 Bkk Pensjonskasse	64 000	0,52 %
14 Hausta Investor As	58 000	0,47 %
15 Sanden Equity As	53 819	0,43 %
16 Melesio Invest As	51 330	0,41 %
17 J.P. Morgan Se	46 000	0,37 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,37 %
19 Wikborg	36 001	0,29 %
20 Forsvarets Personellservice	32 217	0,26 %
Sum 20 største	11 158 696	90,07 %
Øvrige egenkapitalbevisbevisiere	1 229 864	9,93 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende 100 kroner)	12 388 560	100 %

Beholdning av egne egenkapitalbevis utgjør 1 258 bevis som tilsvarer 0,19 % av totalt antall bevis.

2. Virksomhetsstyring

Vår organisering

KONSERNET HAR TRE FORRETNINGSOMRÅDER:

- Privatmarked
- Næring og Kreditt
- Eiendomsmegling

FORRETNINGSOMRÅDENE STØTTES AV STAB SOM ER INNDELT I ANSVARSOMRÅDENE:

- Økonomi og finans
- HR og forretningsstøtte
- Forretningsutvikling og marked
- Risikostyring og compliance

KONSERNETS ORGANISASJONSSTRUKTUR ER SOM FØLGER:

Konsernledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus

ARILD BJØRN HANSEN (1969)
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Arild Bjørn har en MBA-Siviløkonom fra University of Stirling 1992. Har tidligere arbeidet i Bergen kommune, DnB, Nordea og Halden Sparebank. Siste lederstillinger var administrerende banksjef i Halden Sparebank og viseadministrerende direktør i SpareBank 1 Østfold Akershus. Arild Bjørn har vært administrerende direktør i banken siden 2013.

LILLIAN E. LUNDBERG (1970)
WISEADMINISTRERENDE DIREKTØR/CFO

Lillian er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole 1996. Har tidligere arbeidet i KPMG og PwC som revisor og konsulent. Ble ansatt i Rygge-Vaaler Sparebank som økonomisjef i 2006. Har hatt stillinger som økonomisjef, banksjef økonomi/finans og økonomi- og administrasjonsdirektør. Lillian har vært en del av bankens konsernledelse siden 2011 og viseadministrerende direktør/CFO siden 2013.

JON TØRMOEN (1960)
DIREKTØR NÆRING OG KREDITT

Jon er utdannet Foretaksøkonom fra NHH med tillegg av et program i personaladministrasjon og ledelse fra BI. Har tidligere arbeidet i DnB, Nordea, Storebrand og Kaupthing Bank hf NUF. Ble ansatt i banken (Rygge-Vaaler Sparebank) som Kredittsjef i 2009 og har i banken hatt ulike lederstillinger innenfor bedriftsmarkedet, Kreditt og Forretningsstøtte. Jon har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.

TOM WILLY PRANGERØD (1963)
KONSTITUERT DIREKTØR FOR PRIVATMARKEDET

Tom Willy er utdannet bedriftsøkonom fra Handelshøyskolen BI og har tilleggsutdanning utover det fra studier innenfor økonomi og administrasjon ved Høyskolen i Østfold. Han har bred erfaring fra revisjons- og finansbransjen og har blant annet jobbet i 13 år som revisor i PwC samt 25 års erfaring fra ulike roller i bank og finans. De siste 20 årene har han hatt ulike lederroller innen bank. Tom Willy har vært del av bankens konsernledelse siden september 2022.

GEIR A. HAUGAN (1965)
DIREKTØR FORRETNINGSUTVIKLING OG MARKED

Geir har utdannelse fra Bankakademiet og BI og har lang ledererfaring fra ulike lederstillinger i bank: Avdelingsjef i Landsbanken Sarpsborg, leder for Privatmarkedet i Halden Sparebank, Direktør Samhandling & Synergi, SpareBank 1 Østfold Akershus. Geir har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.

JORUNN SOLSTAD (1968),
DIREKTØR HR OG FORRETNINGSSTØTTE

Jorunn har utdannelse fra Luftkrigsskolen 2. avdeling og Stabsskolens 1. avdeling, mellomfag i Sosiologi og Statsvitenskap, pedagogikk grunnfag og diverse program innenfor økonomi, markedsføring samt masterprogram dataanalyse for strategisk ledelse og informasjonssikkerhet. Hun har hatt lederstillinger i Luftforsvaret, Statnett og Peab AS. Ansatt i banken som HR sjef i 2008. Har i banken hatt lederstillinger innenfor HR og forretningsstøtte. Jorunn har vært en del av bankens konsernledelse fra 2013.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus

PER A. LILLENG (1959), STYRELEDER

Bor i Rygge. Utdannet Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Toppleder og styreleder i flere selskaper i mange bransjer med erfaring fra nyetableringer, ekspansjon og krevende omstillinger. Er i dag administrerende direktør i Sirkel Materialgjenvinning AS. Styreleder i SpareBank 1 Østfold Akershus i perioden 2013-2016 og fra 2018.

ELIN CATHRINE HAGEN (1976), NESTLEDER

Bor i Halden. Utdannet Master of Science in Business and Economics ved Södertörns högskola i Stockholm. Tidligere fagleder og konstituert økonomisjef i Halden kommune og direktør Fellestjenester/ CFO ved Institutt for Energiteknikk (IFE). Jobber i dag som direktør organisasjon i Sarpsborg kommune. Leder av bankens risikoutvalg. Styremedlem i Sparebank1stiftelsen Halden fra 2011 til 2020. Styremedlem i Sparebank 1 Østfold Akershus fra 2016.

ELISABETH N. SNERLEBAKKEN (1965), STYREMEDLEM, ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Rygge. Utdannet Bedriftsøkonom på BI. Jobbet i banken fra 1994 i forskjellige avdelinger og har bred bankfaglig erfaring. I dag jobber hun som rådgiver i HR og sikkerhet. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2020.

ØYSTEIN ULRICH LARSEN (1975), STYREMEDLEM ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Moss. Er utdannet siviløkonom fra NHH i Bergen og internasjonal økonomi på Høyskolen i Halden. Har tidligere jobbet med større finansieringer innenfor nærings- og bolig-eiendom i Oslo og med privatmarkedet i Nordea. Han har vært ansatt i banken siden 2008 og jobber på bedriftsmarkedet. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

KRISTIN UTAKLEIV (1968), STYREMEDLEM

Bor i Son. Arbeider som daglig leder i Moss i sentrum, tidligere salgs- og markedsdirektør ved Son spa og daglig leder Ving Moss. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2017.

BJARNE PEDER LIND (1977), STYREMEDLEM

Bor i Fredrikstad. Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI med spesialisering innen internasjonal økonomi og shipping. Utvikler og leder egne investeringsselskaper innen kapital, eiendom og shipping. Har siden 2018 vært administrerende i investeringsselskapet CUBE8 med fokus på bærekraftige investeringer og sosial innovasjon. Erfaring fra styrearbeid i ulike bransjer. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg og Revisjonsutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2022.

UNNI MARIE RÅDALEN (1971), STYREMEDLEM

Bor i Askim. Utdannet cand.jur fra Universitet i Oslo. Spesialfag skatterett og selskapsrett. Arbeidet som skattejurist i skatteetaten. Partner i Advokatfirmaet Norlaw. Medlem av bankens Revisjonsutvalg og Risikoutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra våren 2019.

VIDAR LØFSHUS (1970), STYREMEDLEM

Bor i Vestby. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen i Bodø, Mellomfag internasjonal politikk. Tidligere arbeidet i KPMG, revisjon og rådgivning. Landslagstrener USA og Norge, deretter landslagssjef i Norges Skiforbund. Leder av bankens Revisjonsutvalg og medlem av Risikoutvalget. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

Finanskonsernet Sparebank 1 Østfold Akershus

Datterselskaper – fullkonsolidert

Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS

Nekor Gårdseselskap AS

Varnaveien 43E Kontor AS

SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS

Tilknyttede og felleskontrollerte selskaper – egenkapitalmetoden

Samarbeidende Sparebanker AS (15,25 %)
(indirekte eierskap i SpareBank 1 Gruppen på 2,97 %)

SamSpar Utvikling DA (15,44 %)
(eierskap i SpareBank 1 Utvikling DA på 2,78 %)

SpareBank 1 Samspare AS (15,25 %)

BN Bank ASA (2,52 %)
(tilknyttet selskap)

Direkte eide selskaper – virkelig verdi

SpareBank 1 Boligkreditt AS (4,85 %)

SpareBank 1 Næringskreditt AS (7,77 %)

SpareBank 1 Kreditt AS (4,54 %)

SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS (4,90 %)

SpareBank 1 Finans Østlandet AS (5,00 %)

SpareBank 1 Betaling AS (3,11 %)

Sparebank 1 Markets (1,47 %)

SpareBank 1 Forvaltning AS (2,22 %)

SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS (4,07 %)

SpareBank 1 Bank og Regnskap AS (3,37 %)

Eierstyring og selskapsledelse

En bærekraftig og ansvarlig virksomhet forutsetter god virksomhetsstyring og godt lederskap.

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Østfold Akershus omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som selskapet styres og kontrolleres etter. Det legger grunnlaget for langsiktig verdiskaping til beste for kundene,

egenkapitalbeviserne, medarbeiderne og andre interessenter. Finansforetaksloven med forskrifter, regnskapslovens § 3-3b og norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse ligger til grunn for redegjørelsen.

Punkt 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleveres i SpareBank 1 Østfold Akershus. Konsernet følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse så langt det passer for sparebanker med egenkapitalbevis. Eventuelle avvik er det redegjort for i teksten nedenfor.

SpareBank 1 Østfold Akershus er til for å skape vekst og utvikling i regionen. Konsernets strategi bygger på visjonen om å være regionens anbefalte finanshus fordi vi bryr oss. Dette er forankret i verdigrunnlaget vårt – Bedre sammen,

tett på – for kundene. SpareBank 1 Østfold Akershus skal kjennetegnes av høy etisk standard og god eierstyring og selskapsledelse. Profesjonalitet og ansvarlighet skal prege vårt arbeid med kunder og overfor samfunnet for øvrig. Gjennom god eierstyring og selskapsledelse skal konsernet sikre en forsvarlig forvaltning som samsvarer med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. SpareBank 1 Østfold Akershus har som formål å forvalte de midler som den rår over på en trygg måte og i samsvar med de lovregler som til enhver tid er gjeldene for sparebanker.

SpareBank 1 Østfold Akershus har særlig vektlagt:

- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- helhetlig informasjon og effektiv kommunikasjon
- likebehandling av aksjonærer
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder.

Som en del av styringsstrukturen har SpareBank 1 Østfold Akershus etablert et hierarki for styrende dokumenter. Styringsstrukturen består av fire nivåer:

- Nivå 1: Styringsprinsipper
- Nivå 2: Overordnede policyer
- Nivå 3: Risikopolicyer
- Nivå 4: Instruks og rammeverk

NIVÅ 1: STYRINGSPRINSIPPER

SpareBank 1 Østfold Akershus sine styringsprinsipper vil utgjøre det øverste styringsnivået i konsernet. Gjennom disse prinsippene gir styret overordnede rammer for all styring av virksomheten. Prinsippene kan være definert av lovkrav, områder som er definert som særskilt viktige for konsernet og ønsket holdning, kultur og ansvarsdeling på overordnet nivå.

Styringsprinsippene omfatter:

- Organisering og ansvarsforhold.
- Selskapets vedtekter, tilgjengelig på www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus
- Strategiske og finansielle mål, hensikt og verdier.
- Instruks for styre og ledelse.

- Etiske retningslinjer, nærmere beskrevet i avsnittet under.
- Prinsipper for bærekraft, nærmere beskrevet i eget punkt.
- Rammer og fullmakter.

Etterlevelse av etisk standard for å ivareta interessene til kunder, eiere, ansatte og andre interessenter er vesentlig for å bygge tillit for å ivareta en bærekraftig drift i fremtiden. Etiske retningslinjer beskriver forventninger for å opptre profesjonelt og med integritet, og er gjeldende for ansatte og styremedlemmer. Det gjennomføres jevnlig e-læring om etiske retningslinjer og det er tema i introduksjonsprogram for ansatte. Åpenhet og si ifra om kritikkverdige forhold er et prinsipp som understrekes i mange sammenhenger. En egen varslingsplakat beskriver hvordan man kan varsle internt eller eksternt dersom det ikke fører frem å ta opp forhold gjennom ordinære linjer, eller andre forhold gjør at det ikke oppleves komfortabelt. Det er rapportert en varslings sak i 2022.

NIVÅ 2: OVERORDNEDE POLICYER

Overordnede policyer utarbeides for å understøtte konsernets virksomhetsstyring innen sentrale områder som risiko- og kapitalstyring, etterlevelse, sikkerhet, HR og godtgjørelse. Alle styrende dokumenter på dette nivået godkjennes av styret. Dokumentene angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til et virksomhetsområde eller fagområde og er utformet i et omfang og format som er tilpasset en bred mottaksgruppe i konsernet.

NIVÅ 3: RISIKOPOLICYER

Risikopolicyene tilhører og støtter opp under de overordnede policyene, men er mer detaljerte i sin utforming og tilpasset ulike risikoer som konsernet er eksponert for. Disse dokumentene skal understøtte etterlevelse av styrende dokumenter på nivå 1 og 2.

Punkt 2 Virksomheten

SpareBank 1 Østfold Akershus er et selvstendig finanskonsern og medlem av SpareBank 1-alliansen. I henhold til vedtektene i SpareBank 1 Østfold Akershus, er formålet å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskyttere, levere finansielle tjenester til privatpersoner, næringsliv og offentlig sektor, og forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Banken kan utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til gitte konsesjoner og den til enhver tid gjeldende lovgivning. Vedtektene finnes på nettsiden vår.

Banken skal yte finansiell rådgiving til privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor i det primære markedsområdet, som defineres som Viken sørøst (tidligere Østfold og Akershus syd). Vi skal være en relasjonsbank som kombinerer fysisk,

NIVÅ 4: INSTRUKSER OG RAMMEVERK

Det laveste nivået for styrende dokumenter er instruksjer og rammeverk. Eksempler på dette er detaljerte rutine- og arbeidsbeskrivelser, personalhåndbok, kredittmanualen mv.

Avvik fra anbefalingens punkt 1: Ingen

lokal og digital betjening. Vi skal være en samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus er ansvarlig for selskapets strategiske planlegging. De skal også gjøre vedtak som danner grunnlag for selskapets ledelse til å forberede og gjennomføre investeringer og strukturelle tiltak. Mål, strategier og risikoprofil vurderes minst årlig.

Selskapets etiske retningslinjer er tilgjengelig på nettsiden vår.

SAMFUNNSANSVAR OG BÆREKRAFT

SpareBank 1 Østfold Akershus skal være et finanshus som inntar en tydelig bærekraftprofil ved å være en pådriver for den bærekraftige utviklingen i regionen vår. Samfunnsansvar og bærekraft skal være utgangspunktet for alt vi gjør og

Foto: Kimm Saatvedt

er en tydelig del av vår merkevare. Policy for samfunnsansvar og bærekraft er vedtatt av styret og skal være retningsgivende for konsernets daglige arbeid med bærekraft og samfunnsansvar. I løpet av 2022 er samfunnsansvar og bærekraft innarbeidet i alle konsernets policyer og

rammeverk. Det vises for øvrig til kapittel 4 Bærekraft og samfunn.

FORHINDRE ØKONOMISK KRIMINALITET OG HVITVASKING

Arbeid mot økonomisk kriminalitet og hvitvasking er en høyt prioritert opp-

gave i konsernet. Policy og rutiner bygger på årlig risikovurdering, som igjen gir grunnlag for opplæring og informasjon for å sikre etterlevelse i organisasjonen. Gjennomføringsgrad for e-læringer følges opp og undersøkelser blant medarbeidere og ledere viser stor grad av etterlevelse. Jevnlig interne kontroller og årlige internrevisjoner bidrar til utvikling og dedikert arbeid innen området. Les mer om arbeidet for å motvirke økonomisk kriminalitet på side 104.

INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN

Informasjonssikkerhet er vesentlig for å sikre kundens og bankens data og

informasjon. Styret får årlig gjennomgang av risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT som inkluderer personvern. Analysen bidrar til inngående forståelse for ulike risiko, og iverksetting av spesifikke tiltak. Sikring og overvåkning av system og IKT-utstyr er sammen med opplæring og bevisstgjøring om god sikkerhetskultur hos ansatte viktige forsvarsverk. Les mer om personvern og informasjonssikkerhet på side 98.

Avvik fra anbefalingens punkt 2: Ingen

Punkt 3 Selskapskapital og utbytte

Styret foretar løpende en vurdering av kapital situasjonen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil.

Ved utgangen av 2022 hadde SpareBank 1 Østfold Akershus et mål på ren kjernekapitaldekning på 16,5 prosent. Konsernets mål er satt inkludert full mot-syklisk buffer, økning i systemrisikobuffer til 4,5 prosent samt en buffer på 80 basis-punkter. For detaljert informasjon om kapitaldekningen, se egen note i års-rapporten. For en nærmere omtale av reglene om kapitaldekning og hvilke

prinsipper SpareBank 1 Østfold Akershus legger til grunn for å vurdere kapital-behovet, vises det til selskapets Pilar 3-rapportering som er publisert på nettsiden vår.

UTBYTTE

Selskapet skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk som er fastsatt av styret. Utbyttepolitikken danner grunnlag for de utbytteforslagene som fremmes av styret for representant-skapet. Utbyttepolitikken er offentlig tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Styret vurderer til enhver tid konsernets behov for tilstrekkelig egenkapital relatert til konsernets mål, strategi og risikoprofil. Styret har utarbeidet føringer for bankens utbyttepolitikk. Bankens Representant-skap fastsetter det årlige utbyttet basert på forslag fra styret.

KJØP AV EGNE EGENKAPITALBEVIS

Styret har fullmakt til å kjøpe egne egenkapitalbevis for inntil 15 mill. kr innenfor de rammer som er angitt i lov og forskrift og under følgende forutsetninger:

- Den samlede beholdningen av egenkapitalbevis som banken eier kan ikke overstige 10 prosent av bankens eierandelskapital.

- Det minste beløpet som kan betales for egenkapitalbevisene er 1 krone og det høyeste beløp er 550 kroner.

Tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis benyttes utelukkende til viderefremidling i forbindelse med bankens egenkapitalbevispareprogram for ansatte.

KAPITALFORHØYELSE

Styret har ikke fullmakt til forhøyelse av eierandelskapitalen.

Avvik fra anbefalingens punkt 3: Ingen

Punkt 4 Likebehandling av aksjonærer og transaksjoner med nærstående

SpareBank 1 Østfold Akershus har én egenkapitalbevisklasse. Gjennom vedtektene og i styrets og ledelsens arbeid legges det vekt på at alle egenkapitalbevisiere skal likebehandles og ha samme mulighet for innflytelse. Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett. Selskapet forholder seg til finansforetakslovens regler for eier- og stemmerettsbegrensninger så langt bestemmelsene gjelder for sparebanker med egenkapitalbevis. Uten særskilt lovbestemmelse eller tillatelse fra Finanstilsynet/Finansdepartementet kan ingen eier av egen-

kapitalbevis ha en eierandel i banken som representerer 10 prosent eller mer av bankens egenkapital eller som representerer 10 prosent eller mer av stemmene i representantskapet («kvalifisert eierandel»). Eier av egenkapitalbevis som har tillatelse til å inneha en kvalifisert eierandel, kan på valgmøte ikke avgi stemme for egenkapitalbevis som representerer mer enn 30 prosent av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen skal eksisterende eiere ha fortrinnsrett →

med mindre særlige forhold tilsier at dette fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet.

Utøvelse av en eventuell fullmakt om kjøp av egne egenkapitalbevis skal skje ved kjøp i verdipapirmarkedet via Oslo Børs.

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Det bør foreligge en uavhengig verdipapirvurdering ved ikke uvesentlige transaksjoner mellom SpareBank 1 Østfold Akershus og egenkapitalbevisiere, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse. Dette gjelder ikke når repre-

sentantskapet behandler transaksjonen etter allmennaksjelovens regler om avtaler med nærstående og konserninterne transaksjoner. Etter loven skal representantskapet godkjenne visse avtaler mellom selskapet og egenkapitalbevisiere, når vederlaget utgjør over en tjuedel av aksjekapitalen på tidspunktet for ervervet. I denne forbindelse skal styret sørge for at en uavhengig sakkyndig, som statsautorisert eller registrert revisor, utarbeider en redegjørelse for blant annet avtalen/eiendelene mv.

Avvik fra anbefalingens punkt 4: Ingen

Punkt 5 Egenkapitalbevis og omsettelighet

Selskapets egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs med ticker SOAG og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger på omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingens punkt 5: Ingen

Punkt 6 Representantskapet

Representantskapet er bankens øverste organ og skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og Representantskapets vedtak. Representantskapet fastsetter regnskapet samt velger medlemmene til styret og valgkomité. Videre vedtar Representantskapet prinsippene for lederlønn, godtgjørelse til bankens tillitsvalgte og valgte revisor.

Representantskapet i SpareBank 1 Østfold Akershus har 25 medlemmer. 10 representanter for egenkapitalbevisiere, 10 representanter for innskytere og 5 representanter valgt av ansatte.

Hvert annet år avholdes valgmøte for egenkapitalbevisiere hvor representanter til Representantskapet velges.

Dette møtet benyttes også til å oppdatere egenkapitalbevisiere på konsernets finansielle stilling og fremtidsutsikter.

Innkalling skjer ved brev via Verdipapircentralen eller per post til eierne av registrerte egenkapitalbevis senest 14 dager før møtet. Hvert egenkapitalbevis gir rett til en stemme. Alle egenkapitalbevisiere kan delta på møtet og det er anledning til å stemme med fullmakt. Det er innført stemmerettsbegrensning på 30 prosent av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.

Punkt 7 Valgkomité

Representantskapet velger valgkomité blant Representantskapets medlemmer bestående av seks medlemmer og seks personlige varamedlemmer. Valgkomiteen skal ha representanter fra alle grupper i Representantskapet. Ingen styremedlemmer eller representanter fra ledelsen er medlem av valgkomiteen. Valgkomiteen

skal forberede valg til leder og nestleder i Representantskapet og valgkomiteen og øvrige medlemmer til valgkomiteen, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret. I tillegg skal valgkomiteen foreslå godtgjørelse til Representantskapet, styret og valgkomiteen.

Punkt 8 Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret i banken velges av Representantskapet og består av seks til åtte medlemmer og inntil fire varamedlemmer, inkludert ansattes representanter. Administrerende direktør er ikke medlem av styret, men har møte- og talerett.

Ingen av styremedlemmene valgt av Representantskapet har noen

ansettelsesforhold eller oppdragstakerforhold til konsernet utover sine verv som tillitsvalgte.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus tilfredsstiller kravene til uavhengighet som følger av Norsk Anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Punkt 9 Styrets arbeid

I 2022 ble det holdt elleve ordinære styremøter og tre ekstraordinære styremøter. Styret fastsetter årlig møte- og arbeidsplaner for sitt arbeid. Agendaen for det enkelte styremøte fastsettes av styrets leder i samarbeid med administrerende direktør. Det legges vekt på at styremøtene skal være godt forberedt og at alle medlemmene skal kunne delta i beslutningsprosessen.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltning og organisering av banken i tråd med lover, vedtekter og forskrifter. I tillegg skal styret fastsette instruksjoner for den daglige ledelse, strategi, budsjett, markeds- og organisasjonsmessige mål. Styret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Av dette følger at styret også har plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styremedlemmer skal utøve forsvarlig skjønn ved utøvelse av sitt ansvar og oppgaver.

REVISJONSUTVALG OG RISIKOUTVALG

Styret har etablert et revisjonsutvalg og et risikoutvalg som består av tre medlemmer fra selskapets styre. I risikoutvalget har det i 2022 i tillegg vært en observatør. Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalgene møtes mellom fire til åtte ganger i året.

Revisjonsutvalget og risikoutvalget er forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret, med formål å foreta vurderinger av utpekte saksområder og derved forbedre styrebehandlingen. Styret fastsetter mandat for revisjonsutvalget og risikoutvalget.

Revisjonsutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 8-19. Revisjons-

utvalget skal overvåke prosessen for finansiell rapportering og vurdere om internkontrollen innenfor finansiell rapportering fungerer effektivt. Utvalget skal løpende ha kontakt med ekstern revisor og påse at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisjon. I tillegg skal utvalget forberede konsernets valg av ekstern revisor.

Risikoutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 (4). Risikoutvalget skal overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og internrevisjon i konsernet og etterse at disse fungerer effektivt.

Punkt 10 Risikostyring og internkontroll

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risikostyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjenne-tegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag.
- Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.

For nærmere beskrivelse om utvalgenes oppgaver se Pilar 3-rapporten som er tilgjengelig på www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html

GODTGJØRELSESUTVALG

Det er etablert et eget godtgjørelsesutvalg, regulert i finansforetaksloven §15-4. Se nærmere beskrivelse under punkt 11 og 12.

Avvik fra anbefalingens punkt 9: Ingen

- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Internkontrollen består av prosesser og systemer for å vurdere og teste at risikostyringen fungerer som forutsatt og støtter opp under konsernets måloppnåelse. Internkontrollen skal sikre effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover, regelverk og interne krav.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer

risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyringen tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Avdeling for Risikostyring Compliance overvåker risikobildet og internkontrollen i konsernet. Kvartalsvis rapporterer avdeling for Risikostyring Compliance status til ledelse og styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner er utarbeidet og revideres jevnlig. Disse skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser.

Avdeling Økonomi og finans ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernnivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder og selskapets regnskapsprinsipper. Det er etablert nøkkelkontroller i prosesser knyttet til finansiell rapportering hvor det er risiko for vesentlige feil.

I arbeidet med effektiv og hensiktsmessig risikostyring og internkontroll er risikokulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak bidrar til en sunn og god risikokultur. SpareBank 1 Østfold Akershus har etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert i hele organisasjonen.

Risikostyring og internkontroll ivaretas av tre forsvarslinjer:

Førstelinjeforsvaret består av konsernets operative funksjoner som i sitt daglige arbeide skal sørge for å etablere, styre og følge opp internkontroll innenfor eget ansvarsområde for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv drift, pålitelig finansiell rapportering og risikostyring og etterlevelse av lover og regler. Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Andrelinjeforsvaret er en uavhengig kontrollfunksjon som overvåker og rapporterer risikobildet i konsernet og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter. Avdelingen for Risikostyring og Compliance er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Funksjonen flagger utviklingstrender for eksisterende risikoer og potensielle nye trusler og muligheter og bistår organisasjonen i arbeidet med å iverksette og implementere effektive prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere risiko.

Tredjelinjeforsvaret skal bidra til hensiktsmessig risikostyring og internkon-

troll og pålitelighet i risikorapportering og finansiell rapportering. Internrevisjonen har sitt mandat fra styret som også godkjenner internrevisjonens årsplan og budsjett. Internrevisjonens mandat er å gi en uavhengig vurdering av kvaliteten og effektiviteten i konsernets governance, risiko- og kapitalstyring, internkontroll og compliance. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til

forbedringer i konsernets risikostyring blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Ekstern revisor omtales i punkt 15 nedenfor.

Note 7 finansiell risikostyring samt selskapets Pilar 3-rapport inneholder en ytterligere beskrivelse av risikostyring og internkontroll.

Avvik fra anbefalingens punkt 10: Ingen

Punkt 11 og 12 Godtgjørelse til styret og ledende ansatte

Medlemmer av styret mottar en årlig godtgjørelse som fastsettes av bankens Representantskap, etter innstilling fra Valgkomiteen. Styremedlemmers honorar er ikke knyttet til bankens resultat eller lignende. Ingen av styrets medlemmer valgt av Representantskapet har oppgaver for konsernet utover styrevervet. Fastsetting av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør foretas av styret. Det er etablert eget Godtgjørelsesutvalg som underutvalg til styret.

Bankens ordning for godtgjørelse er i tråd med forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond. Det er utarbeidet egne Retningslinjer for lønn og annen godtgjø-

relse til ledende personer. Retningslinjene er utarbeidet av styret og vedtatt av bankens representantskap første gang i 2022.

Fastlønn er hovedkomponenten i godtgjørelsen, ingen i morbank har individuelle bonuser. Ledende ansatte, risikotakere og ansatte med selvstendige kontrollfunksjoner i konsernet er identifisert i henhold til forskriften.

Ytelser til konsernledelsen og styret er opplyst om i rapport om lønn til ledende personer i Sparebank 1 Østfold Akershus for 2022. Rapporten er tilgjengelig på våre nettsider: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html.

Avvik fra anbefalingens punkt 11 og 12: Ingen

Punkt 13 Informasjon og kommunikasjon

Korrekt, tidsriktig og effektiv kommunikasjon om konsernets utvikling og resultater skaper tillit og troverdighet overfor investormarkedet og øvrige interessegrupper som ønsker å følge bankens utvikling. All rapportering er basert på åpenhet og likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. SpareBank 1 Østfold Akershus har egne nettsider for investorinformasjon. Finanskalender, års- og kvartalsrapporter,

presentasjonsmateriell og Pilar 3 gjøres tilgjengelig her. I tillegg til investorsidene og børsmeldinger, formidles informasjon til markedet gjennom regelmessige presentasjoner ovenfor samarbeidspartnere, lånegivere og investorer.

SpareBank 1 Østfold Akershus følger IR-anbefalingen til Oslo Børs av 1. mars 2021.

Avvik fra anbefalingens punkt 13: Ingen

Punkt 14 Selskapsovertakelse

SpareBank 1 Østfold Akershus er en delvis selveiende institusjon som ikke kan bli overtatt av andre gjennom oppkjøp uten behandling i selskapets organer.

SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden har styrevedtatt hver for seg at de begge som et minimum skal eie 15 prosent av

egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Østfold Akershus.

Eierstrukturen i en sparebank er lovregulert og det må gis tillatelse fra Finanstilsynet for eierandel over 10 prosent av eierandelskapitalen. Oversikt

over de største egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Østfold Akershus finnes i egen note i årsrapporten.

Avvik fra anbefalingens punkt 14: Lovpålagte eierbegrensninger.

Punkt 15 Revisor

Avdeling Økonomi og finans ledes av viseadministrerende direktør/CFO og er organisert uavhengig av forretningsområdene. Avdelingen ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernnivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder og selskapets regnskapsprinsipper. Viseadministrerende direktør rapporterer direkte til administrerende direktør.

Ekstern revisor foretar full revisjon av selskapets og konsernets årsregnskap, i tillegg foretas begrenset revisjon av delårsregnskap på forespørsel.

Ekstern revisor velges av representantskapet etter anbefaling fra revisjonsutvalget og innstilling fra styret. Selskapet har samme revisor i morselskapet og i alle datterselskap. Ekstern revisor foretar den lovbestemte bekreftelsen av den økonomiske informasjon som foretakene gir i sine offentlige regnskap. Ekstern revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet for revisjonsutvalget. Ekstern revisor deltar i styremøtene

som behandler årsregnskapet og i tillegg møter revisor i revisjonsutvalgets møter som behandler regnskapet. Styret avholder årlig minst ett møte med revisor uten at administrerende direktør eller andre fra administrasjonen er til stede.

Eventuell rådgivning fra ekstern revisor skal til enhver tid ligge innenfor rammene av revisorlovens regler. Representantskapet vedtar ekstern revisors godtgjørelse for revisjon og eventuelt andre tjenester. Ekstern revisor gir revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder om det er identifisert vesentlige svakheter i selskapets interne kontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen inklusive eventuelle forslag til forbedringer. I tillegg bekrefter revisor sin uavhengighet og opplyser om hvilke andre tjenester enn lovpliktig revisjon som er levert til foretaket i løpet av regnskapsåret.

Avvik fra anbefalingens punkt 15: Ingen.

Medarbeiderne våre

Våre viktigste ressurser er engasjerte og dyktige medarbeidere som hver dag bidrar til å skape resultatene til konsernet. I 2022 var det 222 (216) årsverk i konsernet.

Bærekraftsmål:

4 God utdanning,
8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst

KOMPETANSE OG ORGANISASJONSUTVIKLING

Omstillingsevne og kontinuerlig utvikling er avgjørende for å være relevant for kundene i fremtiden og dermed bankens konkurransekraft. Derfor er oppdatert fagkompetanse og digital kompetanse kombinert med endrings- og læringsevne vesentlig for fremtidens medarbeidere. Tilrettelegging av strukturert kompetanseutvikling er viktige tiltak. Samtidig er den enkeltes arbeidsoppgaver en betydningsfull læringsarena. En stor del av utviklingen og læringen skjer i det daglige. Dette forutsetter en god læringskultur med bevissthet om hva og hvordan man lærer, og systematikk for kunnskapsdeling.

Kompetanse utvikles etter hvert som behov oppstår som følge av nye oppgaver og nye måter å utføre prosesser på. Virkemidlene er både utvikling av dagens medarbeidere og rekruttering av nye medarbeidere med annen type kompetanse. Vi fremstår som en attraktiv arbeidsplass og tiltrekker oss dyktige medarbeidere til utlyste stillinger. Det gjennomføres løpende justeringer av organisasjonen ved behov.

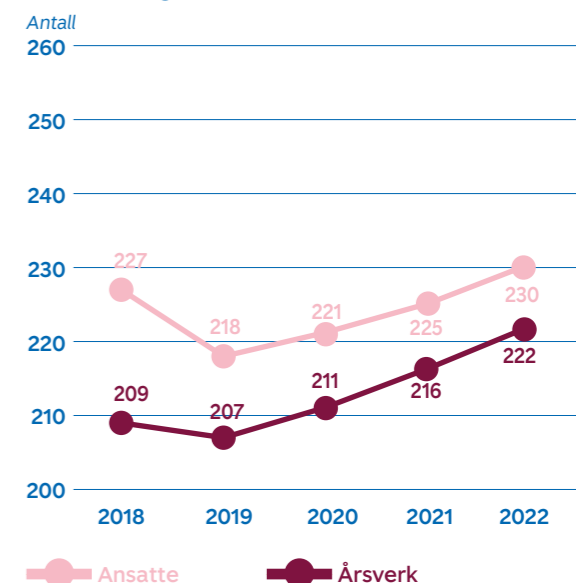
Medarbeidere som er godt kjent med retningen og målene er rustet til å ta gode beslutninger som gir gode kundeopplevelser. Strategien danner utgangspunktet for kompetanseplaner og for halvårlig strategisamling som forankrer og operasjonaliserer strategien i organisasjonen. Fastsetting av mål for avdelingene skal gjennomføres med involvering av medarbeidere, og prosessen rundt resultatledelse bidrar til å utvikle lederteamenes kollektive ansvar for måloppnåelse. Mål- og utviklingssamtaler tydeliggjør medarbeideres eierskap og sikrer oppfølging av oppgaver og kompetansetiltak mellom ledere og medarbeidere. Lederutvikling forankret i vår leder-, organisasjonskulturplattform og strategi er av stor betydning for å byg-

ge kultur og nå strategiske mål. Det er i 2022 gjennomført både fysiske og digitale samlinger for lederutvikling, i tillegg til individuell veiledning.

En kompetanseportal er tilknyttet systemet for mål- og utviklingssamtaler hvor den enkelte gjennomfører kurs og oppdateringer løpende. En egen SØA-skole der ansatte får opplæring i relevante fagområder i nye roller bidrar til strukturert og effektivt mottak og opplæring av nyansatte og ved interne forflytninger. Internt eller eksternt utviklede kurs og fagsamlinger, treninger, e-læringer og podkaster er normalt en veksling mellom digitale og fysiske arenaer. Det gjennomføres læringsaktiviteter både rettet mot det enkelte fagområdet og hele organisasjonen. Samtlige medarbeidere får jevnlig kompetanseoppdatering innen områder som IT-sikkerhet, håndtering av personopplysninger, etikk og antihvitvasking/antiterrorfinansiering. Banken er tilknyttet alle nasjonale autorisasjons- og godkjenningsordninger i Bank- og finansbransjen; autorisasjonsordning for sparing og investering (AFR), autorisasjonsordning for kreditt (KDR), godkjenningsordningene for skadeforsikring (SF) og personforsikring (PF). Samtlige rådgivere autoriseres før de jobber selvstendig med kunder innen disse områdene.

Engasjerte medarbeidere med høy kompetanse innen sitt fagområde skal være vårt kjennetegn. Vi vil også i 2023 fortsette arbeidet med systematisk kompetanseutvikling og styrke lærings-

Ansatte og årsverk

kulturen blant medarbeiderne våre. Fremover skal vi fortsatt ha fokus på å bruke potensielt i medarbeiderne gjennom involvering i prosesser og beslutninger. Blant læringstiltakene inngår utviklingen av kompetanse om bærekraft og klimarisiko gjennom generell og rolletilpasset opplæring.

Retningslinjer: Kompetansestrategi, retningslinjer for læring og utvikling, verktøy for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, policy og rutiner for de ulike fagområdene.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål- og utviklingssamtaler.

Bærekraftsmål:

5 likestilling mellom kjønnene
10 mindre ulikhet

ARBEIDSMILJØ OG ARBEIDSFORHOLD

Det er et mål å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder riktig kompetanse. En god organisasjonskultur er et fundament for å realisere bankens strategi. For å skape resultater som gir gode vilkår til kunder, lokalsamfunn og eiere kreves dyktige, engasjerte medarbeidere og ledere med felles norm for handlinger.

Ved å ha kunden i fokus og ta kundens perspektiv skal banken utvikles i takt med kundebehov, med kontinuerlige forbedringer som en del av vår organisasjonskultur. Bedre-Sammen-Tett på representerer viktige verdier i organisasjonskulturen, og er godt kjente og hyppig brukte begrep blant medarbeidere og ledere.

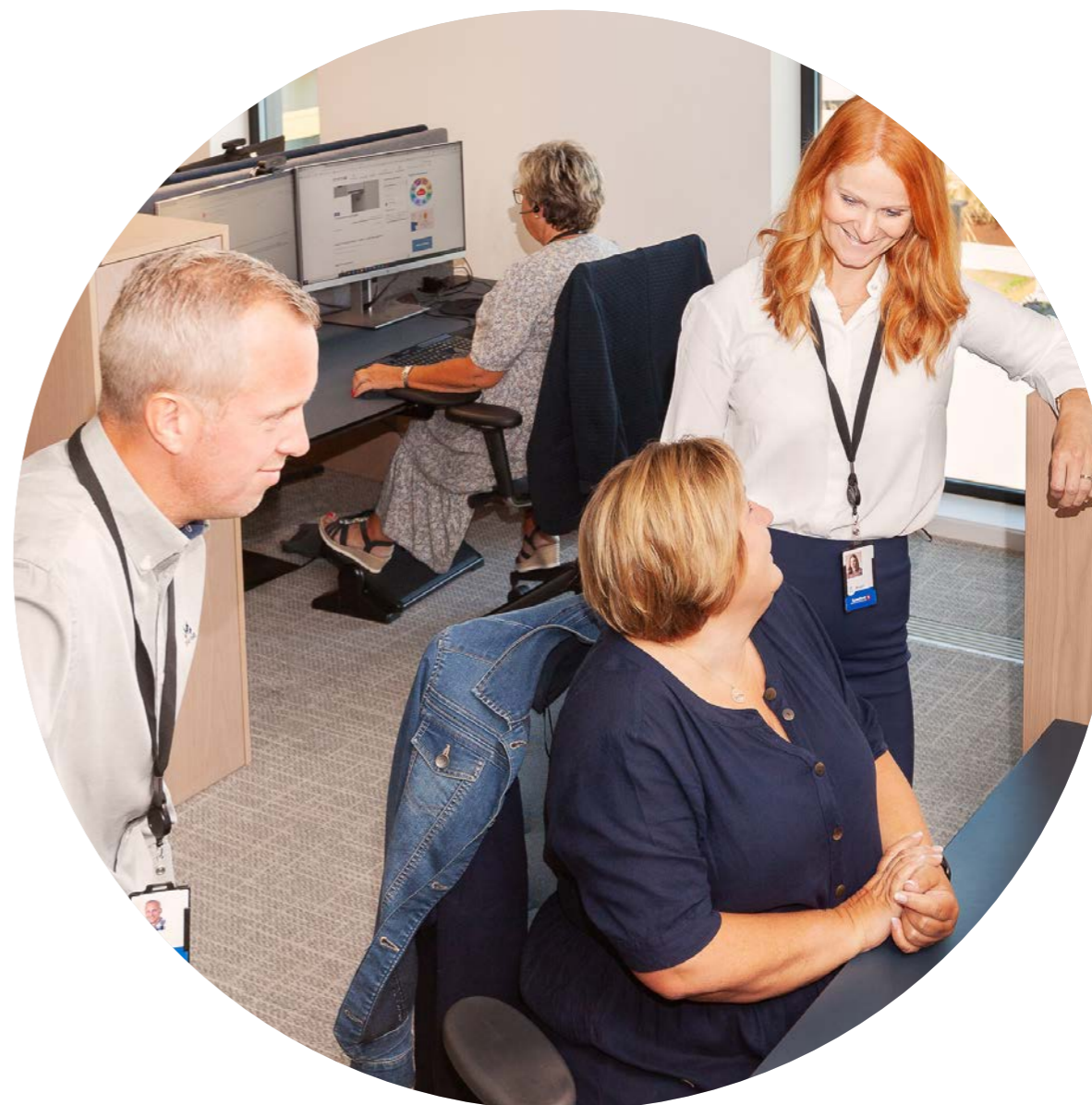
I 2022 har det ikke vært gjennomført formelle organisasjonsundersøkelser grunnet bytte av systemleverandør. Det er imidlertid gjennomført to fysiske samlinger for alle medarbeidere. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av arbeids-

plassen, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling. Samarbeid i team og på tvers av avdelinger er viktig for den enkelte og bankens utvikling. Det gjennomføres ulike aktiviteter, både avdelingsvis og som konserntiltak, som skal bidra til et godt sosialt miljø og god fysisk helse. Det er lagt til rette for bruk av fleksibel arbeidstid i de avdelinger hvor det er mulig. En egen sosialkomité som er etablert på tvers av organisasjonen jobber med ulike tiltak for trivsel og medarbeiderskap.

ARBEIDSTAKERRETTIGHETER

Det er et mål å ivareta arbeidstakernes rettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø på en god og systematisk måte for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Arbeidstakeres rettigheter er regulert gjennom tariffavtaler, interne retningslinjer og samarbeid gjennom jevnlig møter med tillitsvalgte og verneombud. Vi anerkjenner organisasjonsfriheten og retten til å kunne kreve tariff-

avtale. Vi har etablert tariffavtaler med begge de to store fagforeningene som organiserer de fleste ansatte i bransjen. Samarbeidet mellom ledelsen og ansattes representanter er meget god. Det er etablert elektronisk personalhåndbok og HMS-håndbok som til enhver tid er oppdatert på gjeldende lover og retningslinjer.

Retningslinjer: System for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, HMS-håndbok, etiske retningslinjer.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål – og utviklingssamtaler.

HELSE OG SIKKERHET

SpareBank 1 Østfold Akershus skal til enhver tid ha hensiktsmessige prosedyrer og rutiner i henhold til gjeldende lover og forskrifter for alle aktiviteter som kan påvirke arbeidsmiljø og sikkerhet. Sykefraværet (syke- og egenmeldt fravær) var 7 prosent i 2022 mot 6 prosent i 2021. Koronapandemien, og stort omfang av ulike virusykdommer, er trolig en del av forklaringen. Vi har stort fokus på å jobbe aktivt med forebygging av sykefravær. Sykemeldte følges tett opp med mulighet for tilrettelegging. Fysisk aktivitet tilrettelegges og støttes gjennom ulike ordninger. Medarbeiders trivsel og helse har høy fokus, og det har

gjennom året vært gjennomført felles-
treninger på flere av arbeidsstedene.

Det gjennomføres jevnlig vernerunder på arbeidsstedene i samarbeid med verneombud. Samtlige medarbeidere er tilknyttet helseforsikring, har tilgang på hev- og senkbare arbeidsbord og mulighet for ergonomisk veiledning gjennom vår bedriftshelsetjeneste. Det har vært rapportert to mindre ulykker med personellskade i 2022. Det gjennomføres jevnlig informasjon og øvelser for å håndtere krisesituasjoner, både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krisestab.

Mangfold er alt som gjør mennesker og grupper unike og forskjellige fra hverandre. Alle i konsernet skal ha like rettigheter og muligheter uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnedsettelse, kulturell bakgrunn, religiøs tro eller seksuell orientering.

Det er et mål at begge kjønn er representert i balansert grad der beslutningene treffes, og at det er mangfold i ledergruppene og blant bankens ansatte. Det legges vekt på kompetanse og egnethet i utvelgelsesprosesser, og det er ingen forskjeller i forhold til kvinner og menns mulighet til å søke og komme i betraktning for videre utvikling og nye stillinger.

Kriterier for fastsettelse av lønn er ikke påvirket av den ansattes kjønn. Lokale lønnstillegg skjer ut fra fastlagt prosess i en årlig vurdering av individuelle prestasjoner og bidrag til kollektiv resultatoppnåelse over tid. Det skal ikke forekomme lønnsforskjeller som er basert på kjønn. I de årlige lokale lønnsvurderingene er likelønn et fast fokusområde. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte.

Fleksitid kan benyttes i de fleste avdelinger, og det er fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere jobb og familieliv i ulike livsfaser. Det er ingen ansatte som arbeider ufrivillig deltid. Banken er fleksibel når det gjelder å innvilge permisjon og deltidsordninger for kvinner og menn som er i en omsorgssituasjon. Ved fødselspermisjon tilstås

lønn utover 6 G, og det blir automatisk gitt lønnsøkning tilsvarende et lønns-trinn når kvinner vender tilbake fra fødselspermisjon.

Det arbeides aktivt for å forhindre diskriminering som følge av kjønn, ved graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjon av disse. Dette omfatter blant annet bevissthet og oppfølging knyttet til rekruttering, lønns og arbeidsvilkår, forfremmelse og utviklingsmuligheter. Det aksepteres ingen form for diskriminering, mobbing, trakassering, inkludert uønsket seksuell oppmerksomhet eller annen upassende atferd, av kollegaer eller andre man forholder seg til som medarbeider. Dette tydeliggjøres i etiske retningslinjer som inkluderer rutiner for varsling av kritikkverdige forhold. Med utgangspunkt i nulltoleranse for mobbing og trakassering blir temaet alltid satt søkelys på fra ledelsen i forbindelse med oppfølging av temaet i organisasjonsundersøkelser. Det er varslet om, og håndtert en sak knyttet til trakasserende adferd i 2022.

Det er også i år gjort vurderinger sammen med tillitsvalgte og verneombud for å avdekke om det er områder hvor det er risiko for holdninger, fordommer eller strukturer som kan føre til diskriminering eller om det er hindre for likestilling. Dette er blant annet vurdert innen områder som rekruttering, lønns- og

Bærekraftsmål:

5 likestilling mellom kjønnene
8 anstendig arbeid og økonomisk vekst
10 mindre ulikhet.

LIKESTILLING OG TILTAK MOT DISKRIMINERING – arbeidsgivers aktivitet- og redegjørelsesplikt

Banken er en viktig samfunnsaktør med forpliktelser til å drive en bærekraftig virksomhet. Vi ønsker å gjenspeile samfunnet vi er en del av, og rekruttere personer som reflekterer det. Ulikhet i kjønn, alder, erfaring, kulturell bakgrunn, funksjonsevne, etnisitet og livssyn vil i mange sammenhenger ha positive effekter på arbeidsmiljø, utvikling og verdiskaping for kundene våre.

Det er viktig å skape et trygt og inkluderende arbeidsmiljø hvor medarbeidere opplever verdsetting for den de er.

arbeidsvilkår, forfremmelse, utvikling og opplæring, tilrettelegging, kombinasjon av arbeid og familieliv. Det er ikke avdekket noen slike hindre, men det er satt mål for å styrke arbeidet innenfor noen områder.

Tiltakene dreier seg blant annet om å opprettholde kjønnsbalansen på ledernivåer, en enda mer aktiv holdning tilby arbeidsutprøving for økt inkludering, blant annet gjennom videreføring av samarbeid med Fontenehuset. Det er også satt mål om å øke andel ansatte med innvandrerbakgrunn. Retningslinjer for rekrutteringsprosessen tydeliggjør at mangfold skal vektlegges, både med hensyn til kjønn og alder. Etnisitet skal vies spesiell oppmerksomhet ved gjennomgang av søknader slik at vi sikrer at kvalifiserte søkere uavhengig av etnisitet innkalles til intervju. Dette følges opp tydeligere overfor ledere knyttet til hver enkelt stilling fremover. Det er gjennomført lederopplæring for å styrke bevisstheten i arbeidet for økt mangfold.

Arbeidstrening og sommerjobber for personer med innvandrerbakgrunn er blant virkemidlene for å nå målet. Lokalene er utformet for å ivareta nedsatt fysisk funksjonsevne, og det legges til rette for medarbeidere med redusert hørsels- eller synsevne ved behov.

På de neste sidene vises statistikker for ulike områder knyttet til likestilling, og en handlingsplan som viser en skjematisk oversikt over enkelte tiltak for økt mangfold, likestilling og inkludering.

Resultatene av det målrettede arbeidet med kjønnsbalanse i besluttsende organer synliggjøres av kjønnsfordelingen blant ledere i styrende organer og i virksomheten. I bankens styre er det åtte faste medlemmer, av disse er fire kvinner og fire menn. Det er to kvinner og fire menn i konsernets øverste ledergruppe. Blant bankens øvrige ledere, avdelingsledere og banksjefer er det 10 kvinner og 9 menn. Av morbankens 172 ansatte er det 102 kvinner og 70 menn. I bankens representantskap er det 10 medlemmer inkludert varamedlemmer, hvorav 5 kvinner og 5 menn.

Det skal også fremover arbeides aktivt gjennom oppfølging og vurderinger sammen med tillitsvalgte for å avdekke og forebygge risiko for diskriminering og oppmerksomhet om likestilling. Kjønnsbalansen i enkelte avdelinger og totalt sett skal også vies økt oppmerksomhet fremover.

Retningslinjer: Etisk retningslinjer, Personhåndbok, HMS-håndbok, prosess for rekruttering, godtgjørelsespolitikk.

Evaluering: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer mål og utviklings-samtaler.

Årsverk og kjønnsfordeling	
Antall årsverk morbank	165
Antall kvinner	102/59,3 %
Andel kvinnelige ledere (eksl. konsernledelsen)	10/50 %
Andel kvinner i konsernledelsen	2/33 %
Andel kvinner i styret	4 /50 %
Sykefravær	7 %
Antall rekrutteringer morbank internt	2
Antall rekrutteringer morbank eksternt	13
Gjennomsnittsalder	47
Gjennomsnittlig ansettelsestid	13,9
Andel midlertidige ansettelsestid	1,7 %
Andel midlertidige ansettelsestid inkl. innleide	7,0 %

Nyansettelser og turnover	
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye ansettelsestid i rapporteringsåret fordelt på alder	6 under 30 8 mellom 30-50 1 over 50
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye kvinnelige ansettelsestid i rapporteringsåret	7 kvinner ansatt
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye mannlige ansettelsestid i rapporteringsåret	8 menn ansatt
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye ansettelsestid under rapporteringsåret fordelt på region	Banken har sin virksomhet i en samlet region
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av ansatte under rapporteringsåret fordelt på alder	Totalt (inkl. pensjonister): Under 30: 1 sluttet, 6 ansatt 30-50: 4 sluttet, 8 ansatt Over 50: 5 sluttet (5 alder-/uførepensjon), 1 ansatt
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av kvinnelige ansatte under rapporteringsåret	3 sluttet og 7 nye ansatte kvinner
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av mannlige ansatte under rapporteringsåret	7 sluttet og 8 nye ansatte menn
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av ansatte under rapporteringsåret fordelt på region	Banken har sin virksomhet i en samlet region

Fordeler gitt til fulltids-ansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte	
Fordeler gitt til fulltidsansatte, men ikke til deltidsansatte eller midlertidig ansatte	Alle fast ansatte med 20 % stilling eller mer har samme rettigheter og ansattgoder Vikarer er tilsluttet pensjonsordning og yrkesskedeforsikring

Foreldrepermisjon	
Totalt antall ansatte med rett til foreldrepermisjon, fordelt på kjønn	Samtlig ansatte
Totalt antall kvinnelige ansatte som tok foreldrepermisjon	3
Totalt antall mannlige ansatte som tok ut foreldrepermisjon	2
Totalt antall kvinnelige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon	2, 1 er fortsatt i permisjon
Totalt antall mannlige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon	2, 0 er fortsatt i permisjon

Prosentandel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler	
Andel ansatte som får regelmessige prestasjons- og karriereutviklingstilbakemeldinger	Omfatter alle medarbeidere, ingen forskjell på kjønn. 60 % av medarbeiderne har gjennomført min. tre mål- og utviklingssamtaler i 2022

Kjønns sammensetning i styrende organer og ledelsen		
Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder 30-50 år i organisasjonens styringsorgan	25 %	Styret, ikke inkl. vara
Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder over 50 år i organisasjonens styringsorgan	75 %	Styret, ikke inkl. vara
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder under 30 år per ansattkategori	KL: 0 % Øvrig ledelse 0 % Linje: 13,3 % Stab/støtte: 0 % Særlige stillinger: 0	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder 30-50 år per ansattkategori	KL: 0 % Øvrig ledelse 65 % Linje: 42,9 % Stab/støtte: 50 % Særlige stillinger: 10 %	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder over 50 år per ansattkategori	KL: 100 % Øvrig ledelse 35 % Linje: 43,8 % Stab/støtte: 50 % Særlige stillinger: 90 %	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte der annen indikasjon på mangfold er relevant (som minoriteter og sårbare grupper) per ansattkategori	Ingen data på tidspunktet	Minoriteter og sårbare grupper per ansattkategori

Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner		
Forholdet mellom grunnlønn og godtgjørelse for kvinner til menn for hver ansattkategori fordelt etter «viktige arbeidssteder»	KL inkl Adm.dir: 91,1 % KL ekskl. Adm.dir: 123,4 % Øvrig ledelse: 100,2 % Særlige stillinger: 92,4 % Stab/støtte 88,6 % Linje 88,3 %	Innberettet lønn/naturallytelse i 2021 for ansatte ved årsskiftet.
Utformingen av stillingsnivåene er basert på eksisterende stillingskategorier i virksomheten og en vurdering av hvilke stillinger som inngår i de ulike nivåene Eksempel på vurderinger: Tidligere ledere som har gått ned i stilling, men beholdt lønnen, inngår i statistikken i nåværende stillingskategori		Analysene er ikke korrigert for strukturelle forhold, stillingsprosent eller knyttet til alder, ansiennitet og utdanningsnivå.
Kvinnens gjennomsnittslønn i prosent av menns gjennomsnittslønn:		Rapportert på regionen samlet.
Rapporter definisjonen brukt for «viktige arbeidssteder.»		Rapportert for regionen samlet.

Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt	
Totalt antall tilfeller av diskriminering	Ingen rapporterte

Vikarer, deltid og permisjon		
Antall ufrivillig deltid	0	
Deltid	14 kvinner og 1 mann	
Vikarer pr 31/12	9 kvinner og 4 menn	Internt ansatt og innleid
Gjennomsnitt uker i perm	15 uker for kvinner og 14,1 uker for menn	Avviklet i 2022

Uttak av permisjon, sykefravær, deltid	2021	2022
Uttak av permisjon dagsverk		
Menn:	233	141
Kvinner:	507	210
Sykefravær kjønn (egen-, legemeldt, koronafrafravær)		
Menn:	3,57 %	3,69 %
Kvinner:	7,9 %	9,40 %
Fravær syke barn inkl. korona dagsverk		
Menn:	13	68
Kvinner:	67	109
Andel deltid (av antall deltid)		
Menn	5 %	6,70 %
Kvinner	95 %	93,30 %

Arbeid for likestilling og mot diskriminering				
Personalområde	Tiltak	Mål for tiltaket	Status	Oppfølging
Rekruttering	Begge kjønn skal som hovedregel være representert som finalekandidater til lederstillinger for å opprettholde kjønnsbalansen Øke bevisstheten hos ledere om å innkalle personer med annen etnisitet enn norsk ved utvelgelse av kandidater til intervju	Opprettholde god kjønnsbalanse mellom kvinner og menn i på alle ledernivå Øke mangfold	I dagens rekrutteringsprosess står det at mangfold skal vektlegges i avdelingen og banken hva gjelder alder og kjønn. Ledere er bevisstgjort dette gjennom eget møte.	Økt oppfølging og bevisstgjøring av ledere i rekrutteringsprosesser fra HR, herunder tema knyttet til mangfold og ubevisste fordommer
Forfremmelse og utviklingsmuligheter	Opprettholde status om å legge vekt på kompetanse og egnethet i utvelgelsesprosesser Utarbeide oversikt for å tydeliggjøre karriere- og utviklingsmuligheter internt	Like muligheter – det skal fortsatt være slik at det ikke er forskjeller i forhold til kvinner og menns mulighet til å søke og komme i betraktning for videre utvikling og nye stillinger.	Det legges vekt på kompetanse og egnethet i utvelgelsesprosesser	Følges opp av HR i samarbeid med tillitsvalgte
Lønns- og arbeidsvilkår	Fortsette med bevisstgjøringsarbeid overfor ledere om at det ikke skal være lønnsforskjeller som er basert på kjønn	Opprettholde at kriterier for fastsettelse av lønn ikke påvirkes av den ansattes kjønn.	Kriterier for fastsettelse av lønn er ikke påvirket av den ansattes kjønn	Følges opp ifm lokale lønnsoppgjør fra HR
Tilrettelegging for mangfold	Aktiv holdning for å ta inn mennesker på arbeidsutprøving/tilsvarende Tilby sommerjobber og arbeidstrening for personer med innvandrerbakgrunn	Øke mangfold.	Samarbeid med Fontenehuset om arbeidstrening.	Følges opp av HR i samarbeid med ledere.
Mulighet til å balansere privatliv og arbeidsliv på en god måte, omsorgsoppgaver, permisjon ved fødsel eller adopsjon	Øke fokus på ordningene knyttet til livsfasepoltikk og tilrettelegging	Være en attraktiv arbeidsplass i alle livsfaser.	Fleksitid kan benyttes i de fleste avdelinger. Fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere jobb og familieiv i ulike livsfaser. Fleksibel ift å innvilge permisjon og deltidsordninger for kvinner og menn som er i en omsorgssituasjon. Ved fødselspermisjon tilstås lønn utover 6 G, og det blir automatisk gitt lønnsøkning (tilsvarende et lønnstrinn) når kvinner vender tilbake fra fødselspermisjon.	Følges opp av HR.
Trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.	Øke lederes kompetanse om mangfoldsarbeid og kombinasjonsrisikoer	Et trygt og inkluderende arbeidsmiljø.	Det er ikke rapportert om konkrete saker, men det er alltid en risiko for at noe ikke fanges opp.	Tema på ledersamling, følges opp av HR.

3. Tilbakeblikk 2022

1. kvartal 2022

Korona-nedstengt. Vi startet 2022, slik 2021 endte; på hjemmekontor. Pandemien florerer fortsatt i samfunnet og hjemmekontor er anbefalt for de som kan ha det.

Krig i Ukraina. Russlands invasjon av Ukraina startet tidlig om morgenen 24. februar 2022. Vi opprettet raskt informasjon på hjemmesiden vår.

Første renteheving i et år hvor det skulle vise seg å komme mange flere.

Ny rentebeslutning

SpareBank 1 innfører klimavennlige bankkort. Det produseres om lag 10 millioner bankkort i plast i Norge hvert år. Ny teknologi åpner nå for bruk av resirkulert plast. Vi har allerede sendt ut de første resirkulerte kortene til kundene våre.

Makroforkost «Full fart i økonomien lokalt, men hvordan påvirker situasjonen i Ukraina oss?»

Hos oss får du nå **grønt boliglån** med ekstra gode betingelser hvis du har eller skal kjøpe deg en energieffektiv bolig.

EiendomsMegler 1 slutt selger de siste av 140 leiligheter i Midtveien 8 i Moss for Peab.

2. kvartal 2022

Lansering PM-opdraget – vår ukjente superkraft. Nytt kommunikasjonskonseptet som skal støtte kundeløftet vårt om «Mest nyttige innovasjoner» og bygge merkevare. Konseptet dreier seg om mobilbanken vår og blir illustrert i filmen med bankansatte som «jobber i mobilbanken». Dette konseptet skal leve i flere år fremover.

Vi arrangerte bærekraftsamling sammen med 25 klubber, lag og foreninger som vi sponser. Temaer: grønn omstilling, ansvarlig drift og sosial inkludering.

Fagansvarlig for bærekraft arrangerte **en intern, lavterskel klimakonkurranse** hvor målet var å motivere ansatte til selv å gjøre flere gode, grønne handlinger i hverdagen.

Ny rentebeslutning

Lange Flate Ballær 3 og pensjonssparing. I samarbeid med Capa og filmen Lange Flate Ballær 3 laget vi en stor reklamekampanje. Innholdet fra filmen ble brukt springbrett for å snakke om pensjonssparing. Kampanjen ble veldig godt mottatt.

Oh, retired!

Ny rentebeslutning

IVER – Nytt CRM-system IVER gir oss en rask og god oversikt over aktiviteter på tvers av avdelinger og hendelser. Rådgiverne får mulighet til å prioritere oppgaver og det fungerer godt som et oppfølgingsverktøy.

Makroforkost med overskriften «Sentralbankene verden over hever styringsrenten. Hvorfor nå?»

Nytt telefonisystem. Det gir oss et enkelt system som fordeler telefon og chat, samt spiller godt med CRM systemet og gir oss gode rapporter.

Foto: Lars-Ingar Bragvin Andresen -Texas Moss

Lyse Netter festivalen. Vi støtter festivalen med å gi gratis festivalpass til 500 ungdommer! Samtidig legger vi sommerfesten for ansatte til festivalen.

Åpenhetsloven ble innført 1. juli og gjelder for alle større virksomheter i Norge. Loven skal fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Kortreist kundetur med bedriftskunder til vakre Ramme gård i Hvitsten. Sammen med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås laget vi et spennende program som blant annet utfordret oss til å tenke nytt og finne nye investeringsmuligheter.

Utfasing av BankID på mobil startet 1. september. For SpareBank 1-kunder er engangskode-appen vår løsning.

Foto: Anja Lillerud, Smart Innovation Norway

Vinneren av Gründerprisen 2022 ble bedriften Li-Tech. De har utviklet et sensorsystem som oppdager brannfarlige batterier i blandet avfall og på den måten øker sikkerheten ved avfallsanlegg.

Bankkontoret i Fredrikstad feirer 50 år.

Byttehelgen. Mange barn blir holdt utenfor idretten på grunn av økonomi, og det ønsker vi i SpareBank 1 å gjøre noe med, derfor arrangerer vi Byttehelgen sammen med klubber vi samarbeider med. Her selges og kjøpes brukt idrettsutstyr til en rimelig penge.

Faksimile. VG. Foto: Tore Kristiansen/NG

Lanseringen av SpareBank 1s Utvalgte fra Forvaltning. Ekspertene våre har gjort jobben for norske fondssparere, slik at de med få tastetrykk kan starte med langsiktig sparing i fond.

3. kvartal 2022

EUs forsikringsdistribusjonsdirektiv (IDD) trådte i kraft. Målet med IDD er å leve forbrukerbeskyttelsen for salg av skade- og personforsikringer.

Per Bjørnar Wiig startet som lokalbanksjef i Sarpsborg.

Ny rentebeslutning

Ny rentebeslutning

4. kvartal 2022

Vi er med å arrangere **Østfold konferansen.** Dette er den største møteplassen for arbeids- og næringslivet i Østfold og Follo.

Makroforkost: «Økte renter, høyere råvarepriser og energikrise – hva betyr det for deg?»

Vi gikk inn som **partnerbedrift i Klimapartnere Viken.** Et partnerskap for bedrifter og organisasjoner som ønsker å bidra til grønn næringsutvikling og klimagassreduksjon. Målet med partnerskapet er at regionens næringsliv skal stå best mulig rustet til å møte klimautfordringene og morgendagens krav til lavutslippssamfunnet.

Ny rentebeslutning

Norges Banks styringsrente økte 8 ganger i løpet av året og steg med 2,25 til 2,75 ved utgangen av året.

Nikolai Tangen på Litteraturhuset. Vi var hovedsponsor for et arrangement med Nikolai Tangen på Litteraturhuset i Fredrikstad med tittelen: Krise på krise hva gjør oljefondet og lokale investorer?

Foto: johner.se. Jens Lindström

Russlands struping av gassforsyningen, tørke på Sør- og Østlandet og energikrise i Europa har ført til **skyhøye strømpriser** i Norge. Dette påvirker familieøkonomien til de aller fleste.

Vi kjøper Vigres Regnskapsbyrå. Gjennom dette kjøpet vil vi raskere bygge opp et slagkraftig regnskapshus og bli en betydelig aktør i samarbeid med banken. Nå får kundene alt på ett sted og vi tror at vår samlede kompetanse vil komme kundene til gode.

Kontoret i Askim har gjennomgått en omfattende oppussing, til glede for kunder og ansatte.

4. Bærekraft og samfunn

Slik jobber vi med bærekraft

Bærekraft er godt forankret i vår virksomhetsstrategi. Vi skal bidra til en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn.

SpareBank 1 Østfold Akershus skal bidra til en bærekraftig utvikling av regionen. I dette arbeidet skal vi både bidra aktivt gjennom vår daglige virksomhet og gjennom å engasjere oss ekstra i utfordringer som samfunnet står overfor.

Som bank er vi en viktig bidragsyter innen bærekraftsarbeidet ettersom vi har stor innflytelse og påvirkning på retningen til pengestrømmen og de midlene vi håndterer og forvalter. Vi jobber for at hensynet til bærekraft skal være gjennomgående i hele vår virksomhet, men det er også viktig å ha det globale perspektivet. Vi har alle et felles ansvar for å forsterke den positive og redusere den negative påvirkningen vi har på mennesker, miljø og samfunn.

Bærekraft skal være gjennomgående i alt vi gjør, og for å sikre helheten og god fremdrift i dette arbeidet, har vi en bærekraftstrategi. Formålet med bærekraftstrategien er å presisere hvordan vi arbeider for å bidra til en bærekraftig utvikling innenfor områdene økonomi, miljø, klima og sosiale forhold. Strategien er ment til å benyttes som et styringsdoku-

ment og som veileder for beslutningstaking og arbeid i banken. Den skal tydeliggjøre de krav og retningslinjer innenfor klima og bærekraft som er grunnlag for banken sitt arbeid.

For den nåværende strategiperioden har styret vedtatt fire hovedsatsinger:

- Være en bank for fremtiden – bærekraft i kjernevirksomheten
- Være en pådriver for omstilling av lokalt næringsliv og grønt skifte i lokalt næringsliv
- Være en bank med hjerte for lokalsamfunnet
- Ha fokus på bærekraft i eget hus (utslipp fra egen drift samt leverandørkjede)

Et gjennomgående mål for hele vår strategi er kompetanseutvikling. Kompetanse innen bærekraftsområdet må ligge til grunn hos alle våre ansatte for å sikre at bærekraft er en del av alt vårt arbeid.

RAMMERVERK OG INIATIV

Det innføres stadig nye retningslinjer og rammeverk som både vi som finanshus og kundene må implementere og følge.

Veikartet til Finans Norge fra 2018 legger tydelige føringer for finansbransjen. Det samme gjør Lov om Bærekraftig finans som trer i kraft i Norge 1. januar 2023, og som gjennomfører taksonomiforordningen og offentliggjøringsforordningen. Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) trådte 1. juli 2022 i kraft i Norge, og vår virksomhet er godt i gang med å tilpasse seg denne nye loven.

I tråd med bærekraftanbefalinger, har vi også tilsluttet oss flere internasjonale og regionale initiativer for bærekraft. Disse sikrer at vårt bidrag er i tråd med krav fra våre interessenter, og blir beskrevet senere i dette kapitlet.

BÆRKRAFTSRISIKO

Endringer i teknologi og marked kan by på både muligheter og utfordringer. Flere av kundene våre vil være eksponerte for klimarelatert omstillingsrisiko i de kommende årene som følge av tilpasning til et nullutslippssamfunn. Fysisk klimarisiko som økt nedbør, jordras og ekstrem tørke har vi allerede vært vitner til de senere årene, og dette er risikoelementer som vil fortsette å være til stede som en konsekvens av klimaendringene. Som lokal sparebank skal vi være vår rolle bevisst og blant annet snakke med og opplyse kundene våre om risikobildet. Vi skal være en sparringspartner og bidra med vår kompetanse og engasjement slik at lokalt næringsliv kommer styrket ut av den store omstillingen.

ORGANISERING AV ARBEIDET MED BÆREKRAFT

Styret har det øverste ansvaret for konsernets arbeid med bærekraft. I det daglige forvaltes dette ansvaret av administrerende direktør og konsernledelsen. Ansvar for operasjonalisering av arbeidet med bærekraft er lagt til linjen for forretningsutvikling og marked og avdeling for kommunikasjon og bærekraft. Ansvar for å iverksette og følge opp mål og tiltak som sikrer at ambisjonene våre for bærekraft oppfylles, ligger i de ulike fagavdelingene.

BÆREKRAFTFORUM

Vi har etablert et bærekraftforum som består av representanter fra ulike avde-

linger i konsernet. Alle deltakerne har strategisk viktige nøkkelroller i bærekraftsarbeidet. Bærekraftforum bistår med faglig støtte og veiledning, og overser den helhetlige satsingen på bærekraft. Bærekraftforum ledes av fagansvarlig for bærekraft.

RAPPORTERING

Som et ledd i vårt arbeid med bærekraft rapporterer vi årlig i tråd med ulike rapporteringsstandarder. Bærekraftinformasjonen er integrert i årsrapporten, og vi rapporterer med henvisning til standarden Global Reporting Initiative (GRI). Se kapittel 7 for vår GRI-rapportering.

Veien videre

Bærekraft er en av de strategiske satsingene til konsernet, og gjennom operasjonalisering og implementering av bærekraftstrategien har det vært gjennomført en rekke aktiviteter. Vi skal bygge videre på arbeidet som er påbegynt, og har blant annet planlagt disse aktivitetene:

- Revidering av bærekraftstrategien.
- Starte prosess for Miljøfyrtårn-sertifisering av konsernet.
- Gjennomføre påvirkningsanalyse.
- Gjennomføre et kompetanseløft for privatmarkedet, bedriftsmarkedet, styret og konsernledelse.
- Lansere flere grønne produkter på privat- og bedriftsmarkedet.
- Videreføre arbeid med aktsomhetsvurderinger.
- Sette tydelige nøkkelindikatorer og KPIer for ESG-området, samt legge en plan for hvordan disse skal nås.
- Videreføre arbeid med vurdering av klimarisiko.
- Påbegynne arbeid for vurdering av naturrisiko.
- Sette en styringsgruppe for kartlegging og implementering av ESG-regelverk, herunder EU-taksonomien.

Vi støtter globale og regionale initiativer og følger en rekke rammeverk

FNS BÆREKRAFTSMÅL

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland bærekraftsmålene for å bygge en mer bærekraftig og likeverdig verden. Bærekraftsmålene består av 17 mål og 169 delmål, og disse skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

I banken har vi sluttet oss til FNs bærekraftsmål der vi anerkjenner det globale samarbeidet som må ligge til grunn for å lykkes. Vi stiller oss bak alle målene når vi utøver vårt arbeid, men banken har identifisert fire bærekraftsmål som vi skal ha særlig fokus på. Det er disse vi mener er mest relevante for vår virksomhet og der vårt arbeid kan bidra i mest positiv retning.

SDG 4 – GOD UTDANNING

- Kompetanseheving i egen organisasjon som bidrar til kompetanseheving inn mot person- og bedriftskunder og lokalsamfunnet

SDG 11 – BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN

- Bistå næringslivet i omstilling og bidra til lokal næringsutvikling
- Bankens rolle i lokalsamfunnet
- Bygge bro mellom bygd og by
- Jordbruk
- Kyst

SDG 8 – ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

- Innovasjon og digitalisering
- Ansvarlige utlån, investeringer og forvaltning
- Anstendig arbeid, likestilling og mangfold i arbeidslivet
- Sysselsetting
- Anti-korrupsjonsarbeid og etikk
- Innsats mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet

SDG 13 – STOPPE KLIMAENDRINGENE

- Klimakompensert bank
- Bistå næringslivet i det grønne skiftet
- Tilpasning til klimaendringer
- Bankens egen drift

FNS GLOBAL COMPACT

FNs Global Compact er verdens største nettverk innen bærekraft og bærekraftig næringsliv. Vi ble tilsluttet dette initiativet i 2021, og forplikter oss til å følge FN Global Compact sine ti prinsipper for ansvarlig næringsliv som skal sikre ansvarlig drift innen menneskerettigheter, arbeidsliv, antikorrupsjon og miljø.

FNS MILJØPROGRAMS PRINSIPPER FOR ANSVARLIG BANKDRIFT: UNEP FI & PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING (PRB)

Vi signerte dette initiativet tidlig i 2022, og jobber aktivt med å realisere de seks prinsippene. Med dette forplikter vi oss til å innta en pådriverrolle i arbeidet med å nå FNs bærekraftsmål og oppfylle forpliktelsene i Parisavtalen. Prinsippene skal være fullt integrert i virksomheten vår innen fire år. Vi vil for første gang rapportere på PRB i 2023, og denne rapporteringen vil bli delt på nettsiden vår.

STRAKSTILTAK FOR KLIMATILPASNING

Vi stiller oss bak de 8 strakstiltakene for klimatilpasning i næringslivet, og vil gjøre vårt ytterste for å implementere disse.

KLIMAPARTNERE VIKEN

Klimapartnere Viken er et partnerskap for bedrifter og organisasjoner som ønsker å bidra til grønn næringsutvikling og klimagassreduksjon. Vi gikk i 2022 inn som bedrift i dette partnerskapet. Med dette får vi god møteplass for kunnskaps- og erfaringsdeling.

ACTION NOW

På slutten av 2022 gikk vi inn som partner og bærekraftambassadør i Action Now, et nettverk av bedrifter i regi av Sarpsborg 08. Vår bærekraftprofil gjorde at vi ble valgt ut som eneste bank i dette spennende prosjektet der vi får mulighet til å bidra til samfunns- og byutviklingen. Gjennom Action Now skal partnerne delta i en handlingsorientert og faglig prosess med bærekraftig strategi og forretningsutvikling. Programmet initierer til samarbeid for lokalt næringsliv, organisasjoner og offentlige myndigheter for å løfte fram FNs bærekraftsmål.

HJEMJOBBJEM

HjemJobbHjem er en grønn mobilitetsordning for bedrifter i Nedre Glomma-regionen. Kontorene våre i Fredrikstad og Sarpsborg har høsten 2022 har inngått et samarbeid med HjemJobbHjem. Hensikten er å få flest mulig ansatte til å gå, sykle eller ta buss til jobb. Dette vil bidra til bedre helse og trivsel, samt et lavere klimaavtrykk for SpareBank 1 Østfold Akershus.

PARTNERSHIP FOR CARBON ACCOUNTING FINANCIALS (PCAF)

SpareBank 1 Østfold Akershus har siden 2021 vært med i dette globale partnerskapet mellom finansinstitusjoner verden over. Vi får tilgang til en database og en metodikk for å kunne rapportere på klimagassutslipp knyttet til våre utlån.

GBLALE REPORTING INITIATIVE (GRI)

SpareBank 1 Østfold Akershus rapporterer etter Globale Reporting Initiative (GRI) standarden, et globalt anerkjent rammeverk. Vi har rapportert etter denne standarden siden 2020, og har i år tilpasset oss til 2021-standardens. Vi rapporterer informasjonen med henvisning til GRI standarden 2021. Se kapittel 7 Detaljer om bærekraft for nærmere detaljer.

KLIMARISIKO (TCFD)

Tasc Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) brukes i vurdering av klimarisiko, og banken har rapportert i henhold til TCFD siden 2020. Dette hjelper oss til å forstå risikoer og muligheter innen klima og bærekraft. I 2022 har vi jobbet mye med å kartlegge den fysiske klimarisikoen i markedsområdet vårt. Vi har utarbeidet scenarioanalyser og skal på starten av 2023 stressteste vår

portefølje på utvalgte risikoer. Se kapittel 7 Detaljer om bærekraft for vår rapportering på klimarisiko.

KLIMAREGNSKAP

For å kartlegge klimagassutslipp knyttet til virksomheten vår har vi laget et klimaregnskap for egen drift, som inkluderer utslipp fra Scope 1, Scope 2 og tjenestereiser iht. Scope 3. Den internasjonale standarden Greenhouse Gas (GHG) protokollen er rammeverket som ligger til grunn for klimaregnskapet. Dette er et viktig verktøy i arbeidet vårt med å identifisere konkrete tiltak for å kunne redusere klimagassutslipp fra egen drift. Klimaregnskapet for 2022 er i sin helhet lagt til som vedlegg.

KLIMAKOMPENSERING

Vi har kjøpt klimakvoter utstedt av FN for å kompensere for vårt kartlagte klimagassutslipp på 40 tonn CO₂-ekvivalenter →

(tCO₂e) i 2022. Dette er ment som et midlertidig tiltak frem til vi får identifisert og iverksatt konkrete tiltak som bidrar til reduksjon i våre klimagassutslipp

KARBONAVTRYKK I VÅRE UTLÅN

Vi har i 2022 jobbet videre med å kartlegge Scope 3 utslipp i utlånsporteføljen vår. Som bank har vi et stort potensial for å kunne bidra til betydelige utslippsreducerende tiltak gjennom målrettede utlån og på den måten støtte opp under Parisavtalen og klimamålene satt av regjeringen.

RAMMEVERK FOR GRØNNE OBLIGASJONER

I tråd med bankens strategi for bærekraft har SpareBank 1 Østfold Akershus etablert et rammeverk for utstedelse av

grønne obligasjoner. Rammeverket er i tråd med ICMA Green Bond Principles. Rammeverket skal sikre at bruk av grønne obligasjonsmidler i banken tilfaller finansiering av grønne investeringer.

Rammeverket skal sikre grønn finansiering av:

- Bygg
- Renovering
- Energieffektivisering

Rammeverket vårt støtter opp under FNs bærekraftsmål, og alle kvalifiserte utlån i porteføljen kan knyttes til ett eller flere av følgende bærekraftsmål;

- 7. Ren energi for alle
- 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- 12. Ansvarlig forbruk og produksjon
- 13. Stoppe klimaendringene

BÆREKRAFT HOS LEVERANDØRER

Vi stiller en rekke krav til arbeidet med bærekraft hos leverandørene våre. Les mer i kapittel 7 Detaljer om bærekraft.

ÅPENHETSLOVEN

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester, og skal sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsforhold. Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) finner du her: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-99>

De selskap som treffes av loven skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger i henhold til OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og redegjøre for vurderingene. SpareBank 1 Østfold Akershus er omfattet av denne loven og de pliktene som denne innebærer, og vår redegjørelse som er integrert i årsrapporten gjelder både for morbank og døtre. Vi ønsker å ivareta hensynet til menneskerettigheter i all vår virksomhet, og være en del av løsningen. Allerede i forkant av at åpenhetsloven trådte i kraft har vi jobbet systematisk med disse problemstillingene, og har siden 2020 publisert informasjon om vårt arbeid på området, herunder aktsomhetsvurderinger. Som

Ansvarlighet er forankret i våre retningslinjer:

- Policy for samfunnsansvar og bærekraft
- Menneske- og arbeidstakerrettigheter
- Etske retningslinjer
- Policy for antikorrupsjon
- Bekjempelse av økonomisk kriminalitet
- Ligestilling og mangfold
- Krav til leverandører om Bærekraft og etisk forretningsvirksomhet
- Policy for personvern
- Helse, miljø og sikkerhet
- Godtgjørelsesordninger
- Retningslinjer for markedsføring og markedskommunikasjon
- Policy for compliancerisiko

Samtlige retningslinjer ligger tilgjengelig på nettsiden vår.

et ledd i arbeidet vårt har vi også siden 2021 vært tilsluttet FN Global Compact, og har også gjennom dette arbeidet forpliktet oss til å jobbe med kontinuerlig forbedring innenfor menneskerettigheter, arbeidstakers rettigheter, miljø og antikorrupsjon.

Vi anser at vårt arbeid innen HR, kapitalmarked og innkjøp omfattes av loven.

Se spesielt kapittel 2 Virksomhetsstyring, Kapittel 4 Bærekraft og samfunn og kapittel 7 Detaljer om bærekraft.

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

Dialog og samarbeid med våre viktigste interessenter er avgjørende for at vi skal kunne nå våre bærekraftsmål. Det gir oss viktig input på hvilke muligheter og risikoer interessentene mener SpareBank 1 Østfold Akershus står ovenfor, hvordan vi kan gjøre en positiv forskjell og hvor vi kan minske vår negative påvirkning.

I arbeidet med konsernets bærekraftstrategi gjennomførte vi en vesentlighetsanalyse i 2022 med våre viktigste interessenter i tråd med anbefalingene og retningslinjene i GRI 2021. Analysen gikk ut på å kartlegge positive og negative påvirkninger banken har, både faktiske og potensielle påvirkninger. Vi etablerte en terskel for rapportering, og grupperte påvirkningene i materielle emner.

Vesentlige temaer vi kartla:

- Ansvarlige utlån
- Ansvarlige investeringer
- Arbeid mot økonomisk kriminalitet
- Personvern
- Bidrag til bærekraftige formål

Etter å ha etablert materielle emner som er relevante å rapportere på, ble eksisterende GRI-indikatorer knyttet til emnene.

INTERESSENTDIALOG

Dialog og samarbeid med våre interessenter er viktig for at banken skal nå våre ambisjoner, levere på omgivelsenes ønsker og vår plass i lokalsamfunnet.

Det ble utført intervjuer og samtaler med de interessentgruppene vi identifiserte som mest relevante på ulike arenaer, om mange ulike temaer. Av interessentkartet på neste side fremgår de interessentgruppene vi identifiserte som mest relevante.

Se tabell med oversikt over bankens interessentdialog i vedlegget Detaljer knyttet til bærekraft. Samarbeidet med interessenter er høyt prioritert, da de påvirker og gir innspill til hvordan vi skal prioritere arbeidet med bærekraft. Dette gir oss et bredt perspektiv og best mulig grunnlag for å kunne gjøre gode valg og prioriteringer for hvordan vi kan bidra til bærekraftig utvikling i vår region fremover i lys av hva som er viktig for våre omgivelser. Følgene interessentgrupper/roller var representert i interessentdialogen:

- Ansatte
- Tillitsvalgte
- Kunder
- Eiendomsinvestorer
- Viktige organisasjoner (LO og NHO, Innovasjon Norge, Klima Østfold), Regionale politikere.

STRATEGISK VIKTIGHET FOR INTERESSENER	Viktigst	Mangfold og likestilling Innovasjon og digitalisering	Ansvarlig utlån Ansvarlig investeringer Bekjempe økonomisk kriminalitet Personvern Lokal støttespiller	
	Viktigere	Transport Avfall/matsvinn	HMS Grønne produkter i privatmarkedet Klima og miljø i eget hus Livslang læring	
	Viktig	Aktivt eierskap Naturmangfold	Ansvarlig markedsføring Fornybar energi og energieffektivisering Krav til leverandører om arbeidstakerrettigheter Miljøkrav til leverandører og samarbeidspartnere	
		Viktig	Viktigere	Viktigst
STRATEGISK VIKTIGHET FOR SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS				

Nasjonale myndigheter ble representert ved interne ressurser som har god innsikt i lovverk og gjeldende retningslinjer. Temaene som ble kartlagt i interessentanalysen var innenfor områdene leverandører, egen drift, kreditt-området, investeringer, forvaltning og gavevirksomheten.

Hvordan og hvem vi samarbeider med er nærmere beskrevet i ulike kapitler i årsrapporten.

FØLGENDE OMRÅDER PEKTE SEG UT I VESENTLIGHETSANALYSEN

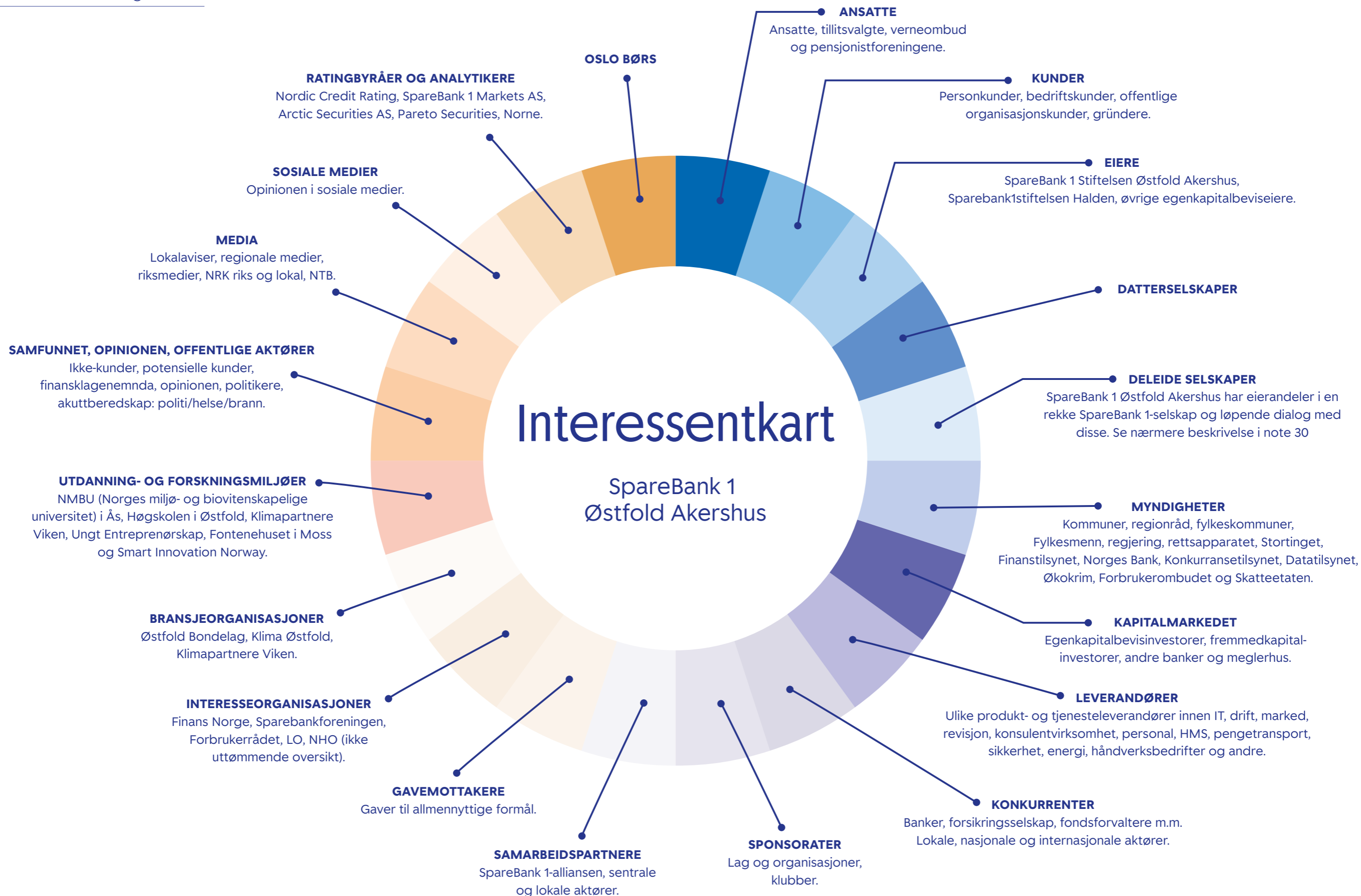
Høye forventninger til konsernets rolle som lokal støttespiller, og for lokalt næringsliv spesielt. Konsernet bør ta en rolle som pådriver og rådgiver for grønn omstilling i næringslivet, gjennom ansvarlige utlån og investeringer, og gjennom arbeidet med økonomisk kriminalitet, personvern og informasjonssikkerhet.

I tillegg var mange opptatt av at gavevirksomheten fortsatt bør regnes med som en viktig ressurs for å kunne bidra til fremtidig bærekraftig utvikling.

På bakgrunn av vesentlighetsanalysen fulgt opp av interne prosesser, skal banken legge hovedvekten av sin bærekraftsatsing innenfor fire hovedsatsinger. Vi skal jobbe med bærekraft innenfor kjernevirksomheten, og hvordan vi gjennom å være rådgiver og pådriver skal vi bidra til grønn omstilling av lokalt næringsliv. Det handler også om vår rolle som lokal støttespiller og å ivareta og forbedre klima og miljøavtrykk i eget hus. Ut fra disse områdene, har vi valgt ut fem vesentlige tema som utdypes i neste kapittel i denne rapporten:

- 1) Ansvarlige utlån
- 2) Ansvarlige investeringer
- 3) Arbeid mot økonomisk kriminalitet
- 4) Personvern
- 5) Bidrag til bærekraftige formål

Vi vil understreke at kompetanse og god kommunikasjon er avgjørende faktorer for å lykkes i arbeidet med våre vesentlige tema.

5. Vesentlige temaer innen bærekraft

Vår nylig oppdaterte vesentlighetsanalyse danner grunnlaget for hvilke tema innenfor bærekraft konsernet skal ha særskilt fokus på. Her finner du en nærmere utdyping om våre fem vesentlige tema.

5.1 Ansvarlige utlån

Banken har drevet bærekraft utvikling av våre lokalsamfunn i 187 år. Å gi lån til privatkunder og bedriftskunder er bankens kjernevirksomhet, og vi integrerer samfunnsansvar i virksomheten vår fordi det er moralsk og etisk riktig, samtidig som det er god risikostyring.

Gjennom ansvarlige utlån skal vi bidra til lokal verdiskaping og tilrettelegge for at regionen vår er et attraktivt område for de menneskene som bor og driver næringsvirksomhet her. Som långiver er vi bevisst ansvaret og

mulighetene våre. Det betyr at vi gjør vurderinger på hva vi låner ut penger til. Vi har stor påvirkningskraft, og gjennom finansiering kan vi være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og privatpersoner i en bærekraftig retning.

Bedriftsmarkedet (BM)

Bedriftsmarkedet (BM) står for omlag en fjerdedel av bankens utlån, men det er her vi har størst mulighet for positiv påvirkning og størst risiko for negativ påvirkning på miljø, natur og klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, samt økonomisk kriminalitet og eierstyring (forkortes gjerne ESG-risiko). Banken

finansierer virksomheter som er avgjørende for opprettholdelse av arbeidsplasser, og gjennom finansielle tjenester stimulerer vi til etablering av nye virksomheter og vekst i eksisterende bedrifter. Ved å forhindre svart arbeid og brudd på sosiale rettigheter, bidrar vi blant annet til at de som driver etterrettelig kan overleve. →

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Policy for samfunnsansvar og bærekraft samt Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet.

Mål for 2023:

- Vi skal ha en bærekraftig kredittportefølje.
- Våre rådgivere skal vurdere relevante ESG-faktorer i alle kredittsaker for BM.
- Vi skal bidra til at kundene våre får et bevisst forhold til bærekraft, klima og miljørisiko.

SDG: 8.10, 9.4, 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a, 15.b og 16.4.

Vi ønsker ikke å finansiere virksomheter eller prosjekter som ikke driver i tråd med bankens krav, og vi vurderer nye kunder opp mot opp mot våre «Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet». Vurderingen er særlig rettet mot bransjer og typer aktiviteter vi ikke ønsker å finansiere,

risiko for brudd på arbeidsmiljø og arbeidstakerrettigheter, menneskerettsbrudd og risiko for manglende etterlevelse av lover blant annet innen økonomisk kriminalitet og hvitvasking.

DETTE BLE GJORT I 2022

I 2021 ble det satt krav til at ESG-risiko skal vurderes i alle lånesaker over en viss størrelse, på lik linje med øvrige risikoforhold. Banken har i 2022 videreført og videreutviklet det systematiske arbeidet med ansvarlig utlån til næringsvirksomhet, og målet er å bevisstgjøre kundene gjennom relevante spørsmål og dialog om temaet, og vi skal være en pådriver for at kundene våre reduserer risikoene gjennom omstilling og bærekraftige investeringer.

Til hjelp i vurderingen benytter vi et eget vurderingsverktøy, en ESG-modell, som skal støtte BM-rådgiverne i vurdering av bærekraftsrisiko ved behandling av lånesaker. Vi samarbeider med de andre bankene i alliansen for å fylle modellen med gode og relevante temaer for hver bransje. Modellen hjelper oss å stille de riktige spørsmålene og konkludere på disse. Gjennom kjennskap til, og samtaler med kundene, skal vi svare på spørsmål innen miljø, klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring. Sentralt i denne vurderingen er kundens holdning og økonomiske evne til å kunne etterleve krav som er og vil bli pålagt.

Andre sentrale deler av en slik vurdering er også fysisk risiko for driftsmidler og eiendommer vi har pant i, risiko for bort-

fall av inntekter eller kostnader som følge av klimaendringer eller pålegg og forbud. Basert på svarene blir kundene klassifisert i lav, moderat eller høy bærekraftsrisiko. Avdekket bærekraftsrisiko kan i noen tilfeller føre til at vi ikke ønsker å innvilge lånesøknader.

Sammen med et obligatorisk samsvarsspørsmål i alle lånesaker, som gjør at saksbehandler må svare på hvorvidt kundens egne opplysninger stemmer med faktisk bruk av banken, har vi nå fullt ut integrert vurderinger av bærekraft og samfunnsansvar, i form av «kjenn-din-kunde»-prinsippet, i kredittprosessen.

VÅRE PRODUKTOMRÅDER MED SOSIAL OG MILJØMESSIG PROFIL

Vi har et samarbeid med Innovasjon Norge om å tilby gunstige lån under vekstgarantiordningen. Dette er lån som gis til innovative og/eller raskt voksende små og mellomstore bedrifter. Via denne ordningen ønsker vi å bidra til vekst og nyskaping i regionen vår, som igjen vil bidra til å sikre arbeidsplasser. Vi har innvilget totalt fem slike lån, på til sammen 16,7 millioner kroner.

Vi har for tiden ingen låneprodukter med miljømessig profil på bedriftsmarkedet. For kundene våre er det imidlertid viktig å fokusere på områdene ressursutnyttelse og klimautslipp, både når det gjelder å forsterke positiv og redusere negativ påvirkning, og vi som bank ønsker å bidra til omstilling på dette området. Vi skal derfor i 2023 jobbe videre med →

Banken gir ikke lån til selskaper som:

- ikke har nødvendig godkjenning fra offentlige miljøvernmyndigheter
- driver utvinning av eller kraftproduksjon basert på kull eller oljesand
- benytter tømmer fra aktører som driver med ulovlig tømmerhogst, salg av ulovlig hogd tømmer eller avskoging, og/eller som ødelegger tropiske regnskoger, fjerner primærskog eller fredede skoger
- er imot faglig organisering eller som vanskeliggjør dette.
- på noen måte er involvert i utvikling, testing, produksjon, lagring eller transport av kontroversielle våpen eller komponenter eksklusivt beregnet på kontroversielle våpen herunder klasevåpen, antipersonellminer, atomvåpen, kjemiske våpen og biologiske våpen.
- driver med produksjon av tobakksprodukter eller komponenter eksplisitt beregnet på slike produkter.
- driver med produksjon av pornografisk materiale.
- ikke har oppfylt våre dokumentasjonskrav i forhold til reelle rettighetshavere og midlers opprinnelse i kundeetableringsdokumentasjon.
- bedriver grov overprising og profitterer på krig, katastrofer eller konflikter.

å definere hva som er et grønt låneprodukt sett opp mot EU-taksonomien. Basert på bankens portefølje vil det være i bransjene eiendom (som omfatter både utleie og rehabilitering/nybygging) og landbruk hvor bankens bidrag kan ha størst effekt. Vi har derfor et mål om at vi i løpet av første halvår 2023 kan tilby et gunstig lån til miljøtiltak innen landbruket. Basert på erfaring fra dette skal vi vurdere et tilsvarende produkt for eiendomsbransjen.

OPPLÆRING AV ANSATTE

I 2022 har både kunnskap og modning økt i organisasjonen, og vi har kommet videre med intern forankring av arbeidet med å integrere bærekraft i kredittprosessen.

Målet er å få en felles forståelse av hva bærekraft og ansvarlige utlån innebærer, samt øke oppmerksomheten rundt ESG-risiko vi er eksponert for gjennom våre kunderelasjoner.

Veien videre

Fra og med januar 2023 vil vi ta i bruk en forbedret utgave av ESG-modellen, med oppdaterte spørsmål innen hver bransje.

Målet er at spørsmålene skal bidra til en bedre dialog med kundene på området og lette analysearbeidet for banken, for å kunne kartlegge både kundens og bankens risiko knyttet til bærekraft.

Vi vil fortsette opplæring og erfaringsutveksling gjennom 2023, da vi ser at dette er en modningsfase for både oss og kundene våre. Det positive er at gjennom den dialogen som oppstår i forbindelse med kartlegging og innsamling av informasjon, erfarer vi en gradvis økende bevissthet hos kundene. Det er planlagt tre interne bærekraftkurs for BM-rådgiverne, hvor temaene er næringsseiendom, støtteordninger og elektrifisering. I tillegg vil vi invitere til et kundeseminar innen næringsseiendom og bærekraft.

Vårt hovedmål for 2023 er først og fremst å bli en god sparringpartner for kundene våre, ved å bevisstgjøre dem gjennom relevante spørsmål og dialog om temaet.

Med vår påvirkningskraft ønsker vi å være en pådriver for at kundene våre reduserer risikoene gjennom bærekraftige investeringer, og kundedialog knyttet til samfunnsansvar og ESG-risiko vil derfor fortsette i økt omfang i 2023.

Etter hvert som vi opparbeider oss kompetanse, erfaring og tallgrunnlag på området, vil interne retningslinjer, vurderingskriterier og kredittrammer utvikles fortløpende.

I tillegg har vi et mål om å kunne tilby bedriftskundene våre produkter som stimulerer til bærekraftige tiltak.

Privatmarkedet (PM)

DETTE BLE GJORT I 2022

Som samfunnsaktør skal banken bidra til ansvarlige utlån og bærekraftig forbruk og økonomi for privatkundene våre. Vårt bærekraftsarbeid dreier seg blant annet om at kundene våre skal ta smartere og mer ansvarlig valg.

Vi har i 2022 fortsatt vårt fokus på kompetanseheving og operasjonalisering av bærekraftstrategien for PM.

I 2022 har PM forsterket bankens satsing på bærekraft ved å lansere Grønt Boliglån. Det har vært fokus på opplæringsløp som har kombinert e-læring og arbeidsmøter for å sikre at vi sammen kan tilby kundene våre god og relevant rådgivningen innen bærekraft, men også sikre etterlevelse i hverdagen.

DIGITALISERING OG GOD RÅDGIVNING

God selskapsstyring, regulatoriske rammer, forsvarlig utlånspraksis og fokus på forretningssetiske forhold sammen med videreutvikling og konkretisering av klimarisikotiltak legger til rette for å bidra til kontinuerlig forbedring.

Økonomisk kriminalitet er et samfunnsproblem som rammer både enkeltpersoner, næringslivet og økonomien, og den blir stadig mer kompleks og sammensatt. Bankens innsats i form av å fastslå kundenes identitet, kjenne våre

kunders faktiske bruk av banken og hvor kundenes midler kommer fra er et bidrag til å motvirke hvitvasking og terrorfinansiering. Kundene spesielt og samfunnet generelt skal ha tillit til at banken jobber aktivt på dette området.

I 2022 har styringsrenten steget fra 0,50 prosent til 2,75 prosent gjennom åtte renteøkninger i løpet av året. Dette har medført høyere utlånsrenter som sammen med en økt inflasjon har ført til strammere økonomi for de fleste. Som en lokal sparebank ønsker vi å ta en særskilt rolle for kunder som har fått en vanskelig økonomisk situasjon eller gjennomgår en livskrise.

Gjennom god økonomisk rådgivning og personlig oppfølging legger vi til rette for gode løsninger og en sunn hverdagsøkonomi for kundene våre. Dette bidrar til lokalsamfunn i regionen vår.

Det er stadig utvikling i digitale søknadsprosesser og fysiske rådgivningsløsninger som forenkler hverdagsøkonomien til kundene våre. Som bank ønsker vi å være til stede for kundene våre i alle livets faser. Vi er derfor stolte over å tilby og stadig utvikle et produktspekter fra den første sparekontoen til kjøp av bolig og helt til arv og skifte.

Vi har gjennom flere år redusert bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låneprosessen. Økt digitalisering sparer →

Foto: johner.se/Lina Arvidsson

miljøet gjennom redusert papirbruk og effektiviserer og trykker kredittprosessen. Vi utvider dette ytterligere i 2023, da endringer i finansavtaleloven (gjeldende fra 1. januar 2023) legger til rette for at kausjonister kan signere dokumenter digitalt. Andelen e-signerte lån har ligget høyt de siste årene på rundt 97 %.

PRODUKTER MED SOSIAL OG MILJØMESSIG PROFIL

Vi lanserte Grønt boliglån første halvdel av 2022. Grønt boliglån er et rabattert boliglån for de som har eller skal kjøpe

en energieffektiv bolig. Det gjelder for boliger med energikarakter A eller B.

Det er planlagt lansering av miljølån i første halvdel av 2023. Miljølån er for de som skal gjøre miljøvennlig og energibesparende tiltak i sin bolig eller fritidsbolig.

I tillegg har vi en rekke lån med sosial profil:

- LOfavør førstehjemslån er vårt rimeligste lån til kjøp av første bolig, uansett alder.

- Boliglån ung og LOfavør Boliglån ung er rabatterte produkter som skal hjelpe unge boligkjøpere inn på boligmarkedet.
- Lån lønnsgarantifondet LO er et lån til boliglånsrente dersom bedriften kunden jobber i skulle gå konkurs i påvente av utbetaling fra lønnsgarantifondet
- LOfavør konfliktlån er et lån med boliglånsrente til kunder som havner i langvarig arbeidskonflikt i forbindelse med tariffoppgjør.

Vi er også tilknyttet «Energiportalen» som gir kunder mulighet for å utarbeide ENØK-analyse på boligen sin med noen få tastetrykk. Alle boligeiere i Viken kan dessuten få utarbeidet objektive og gratis råd om energibruk og klimavennlige løsninger i boligen sin.

OPPLÆRING AV ANSATTE

Rådgivere som håndterer bankens privatkunder får som nyansatte opplæring via vår interne «SØA-skole» og faller i tillegg inn under flere godkjenningsordninger som sparing og plassering, skadeforsikring, personforsikring og kreditt.

Det tilrettelegges med lesedager og jevnlig kompetanseoppdateringer i form av fagdager i tillegg til individuelle kompetanseplaner utarbeidet i samarbeid med nærmeste leder. I løpet av et år gjennomføres det også flere kurs innenfor relevante temaer, de fleste fag- og risikoorienterte. I 2022 ansatte banken egen fagansvarlig for bærekraft som bidrar til økt kompetanse rundt det grønne skiftet.

Veien videre

PM vil fortsette å være en lokal pådriver mot et bærekraftig lokalsamfunn gjennom å være en lokal relasjonsbank hvor kjernevirksomheten er å gi lån til privatkunder.

I årene som kommer vil utlån i økende grad styres mot nye energigivende boliger.

Fremtidens boliger bygges i større grad etter miljømessig og energigivende standarder og eksisterende boliger vil oppgraderes til å bli mer miljømessig og energigivende.

Vi ønsker å tilby lån som hjelper kundene å ta grønne valg. Investering og oppgradering av spesielt eksisterende bygningsmasse representerer ofte en betydelig investering og vi vil lansere nytt energilån i 2023.

Vi har lagt et godt grunnlag for videre kompetanseutvikling gjennom opplæringen vi har hatt i 2022. Vår kompetanse vil øke etter hvert som vi får erfaring med grønne produkter, energimerking, og energitilpassede oppgraderinger. Vi opplever at det er en modningsprosess rundt dette for både kundene våre og oss og vi er i kontinuerlig utvikling i takt med samfunnet for øvrig.

5.2 Ansvarlig investering

Som navet i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som som kan være med å skape en bærekraftig fremtid.

HVORFOR

Som bank investerer vi, selv, eller på vegne av kundene våre, betydelige midler. Dette gjennom våre kunders plassering av midler i fondsprodukter, SpareBank 1 Forsikring sin plassering av våre kunders pensjonsmidler og bankens plassering av overskuddslikviditet.

Det er krevende å ha oversikt over de ulike investeringsmulighetenes bærekraftspåvirkning, både innen miljø, klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet og virksomhetsstyring. Som navet i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som bidrar til å skape en bærekraftig fremtid.

FONDSSPARING

Kundene våre har plassert 2,5 milliarder kroner i ulike fonds- og spareprodukter.

Basert på bankens retningslinjer for samsfunnsansvar og bærekraft oppdateres det årlig en omfattende bærekraftsanalyse. Denne gir en gradert fondsmerking for alle verdipapirfondene som tilbys kundene. Merkingen skal gjøre det lettere for kundene å velge fond basert på bærekraftskriterier. Mye av arbeidet med fond er sentralisert i

SpareBank 1-alliansen via et samarbeid mellom SpareBank 1-bankene, SpareBank 1 Utvikling og The Governance Group. De 202 fondene er gradert etter om de jobber etter faktorer oppgitt nedenfor. Antall fond på vår plattform som har en positiv ESG-tilnærming til kriteriet er oppgitt i parentes.

Utelukkelse:

- Selskaper som produserer eller på annen måte handler med kontroversielle våpen (201 fond).
- Selskaper som får vesentlige deler av sine inntekter fra termisk kull, eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull (193 fond).
- Selskaper som bidrar til alvorlig miljøskade (199 fond).
- Selskaper som på et aggregert selskapsnivå fører til uakseptable nivåer av klimagasser (185 fond).
- Selskaper som er involvert i alvorlige brudd på menneskerettigheter (199 fond).
- Selskaper som er involvert i korrupsjon (194 av fond).

Aktivt eierskap:

- Fond som i sitt aktive eierskap kommuniserer med selskapene om ESG-forhold (197 fond) og stemmer på generalforsamlinger (199 fond).

Poengfordelig

blant 221 distribuerte fond

I kartleggingen gir negativ screening inntil 2 poeng, positiv screening 1 poeng og aktivt eierskap inntil 2 poeng. Total mulig poengsum er altså 5. Endring fra i fjor i parentes.

Positiv utvelgelse:

- Fond som gjennomfører positiv seleksjon av selskaper basert på samfunnsnyttige ikke-finansielle forhold (9 fond).

Av fondene som forvaltes av vårt deleide datterselskap ODIN og SpareBank 1 Forvaltning, får Odin bærekraft og Odin Sustainable Corporate Bond høyeste score med 5 poeng. Øvrige Odin- og SpareBank 1-fond får den gode scoren 4. Disse benytter ikke positiv screening og fondene oppnår dermed ikke det siste poenget. De har i hovedsak valgt å fokusere sin forvaltning på aktivt eierskap som metode da de mener dette gir større påvirkningskraft. I vår rådgivning til kunder er det primært Odin- og SpareBank 1-fond som blir anbefalt.

I tillegg til merking av de fondene vi tilbyr vil SpareBank 1 Østfold Akershus retningslinjer for fondsforvaltning ligge

til grunn for alle nye fond som tas inn på vår fondsplattform. Våre anbefalte fond, som er rundt 46 av totalt 202 fond på plattformen, vil kun være fond som følger bankens retningslinjer.

FORSIKRING

Kundene våre har en drøy milliard plassert i ulike typer livsforsikring og pensjons sparing. Videre har over 10 000 av dem en eller flere skadeforsikringer.

Bærekraftvurderinger og identifisering av risikofaktorer knyttet til miljø, samfunnsforhold og selskapsstyring har en sentral plass i SpareBank 1 Pensjon sin investeringsstrategi og inngår i alle beslutninger. Strategien har vært praktisert lenge som en naturlig del av den aktive investeringsforvaltning. SpareBank 1 Forsikring mener at aktivt og ansvarlig eierskap vil bidra til verdiskaping og raskere omstilling til et bærekraftig samfunn. Det er utarbeidet egne Retningslinjer for ansvarlige investeringer som beskriver tilnærmingen til blant annet integrering av bærekraft i kapitalforvaltningen. For SpareBank 1 Forsikring er fremtidsanalysen, og dermed bærekraftsrisiko, selve utgangspunktet i forvaltningen. SpareBank 1 Forsikring er, og skal være, et bærekraftig selskap som tar samfunnsansvar.

Å ekskludere et selskap med problemer knyttet til ESG er nødvendigvis ikke en bærekraftig og konstruktiv løsning på lang sikt, ettersom endringen av eierskap i seg selv (ofte til mindre ansvarlige eiere) ikke vil føre til en forbedring i måten selskapet opptrer på. SpareBank 1

Forsikring ser på utelukkelse som siste utvei og foretrekker å bruke eierengasjementet til å påvirke et selskap i en mer bærekraftig og ansvarlig retning. Altså hjelpe disse selskapene over i «grønne» fremfor eksklusjon.

SpareBank 1 Forsikring jobber med bærekraft i hele driften:

- Kultur: Jobber med å skape en kultur for langsiktige og bærekraftige beslutninger.
- Produkter: Jobber kontinuerlig med vedlikehold av eksisterende produktportefølje samt utforske nye bærekraftige pensjonsløsninger.
- Kommunikasjon og kompetanse: SpareBank 1 Forsikring skal være tilgjengelig, tydelig og relevant og ha kompetanse til å veilede kundene til bærekraftige valg.
- Strategisk og operasjonelt: Bærekraft er forankret i selskapets strategiprosess med involvering av alle ledd i organisasjonen.
- FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN Pri) er undertegnet og det forplikter til å iverksette seks prinsipper for ESG-integrering.

PLASSERING AV OVERSKUDDSLIKVIDITET

SpareBank 1 Østfold Akershus er en samfunnsbevisst og ansvarlig bank, med en bærekraftig forvaltning. Bankens investeringsvirksomhet følger norske lover og regler.

Vi har for likviditetsformål investert i en portefølje av obligasjoner som ved årsslutt var på 1,95 milliarder kroner.

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Strategi for samfunnsansvar og bærekraft. Generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft. Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for distribusjon av verdipapirfond.

Mål for 2023: Vi undersøker kundens klimapreferanser som en del av egnethetsvurderingen og tilbyr produkter som er i overensstemmelse med kundens klimapreferanser. (HP 1.1.4). Vi gir kunden god informasjon om klimaprofilen i alle våre fond. (HP 1.1.5). Vi har arrangert minst to kundearrangement om fondsplassering der ESG er tema. (HP 1.1.6)

SDG: 8.10, 12.8,

Vår likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og nordiske kommuner. Vi har utarbeidet strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industriselskaper.

Dette sikrer samtidig en god bærekraftig plassering.

OPPLÆRING

Bærekraft er tatt inn som en naturlig del av det løpende kurs- og kompetansehevning, herunder den årlige AFR autorisasjonen.

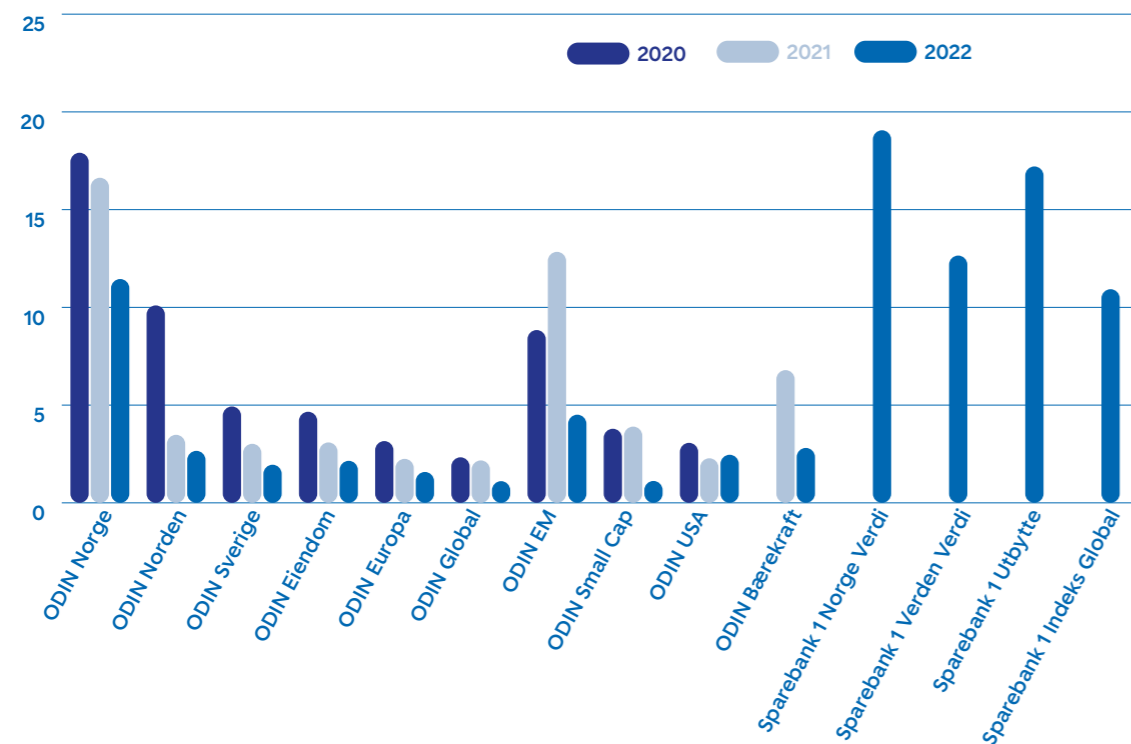
KLIMAGASSUTSLIPP I FOND

SpareBank 1 Østfold Akershus driver ikke egen fondsforvaltning, og vi har

derfor ikke tilgang på data for klimagassutslipp i alle fond vi tilbyr. Vi vil likevel tilstrebe å arbeide for å rapportere på og redusere CO₂-utslippene i fondsporteføljen framover. Vi eier indirekte 2,2 prosent av ODIN Forvaltning gjennom SpareBank 1 Forvaltning AS. ODINs fond er blant våre anbefalte fond i definerte kundesegmenter. ODIN startet å måle karbonavtrykk i sine fond allerede i 2017. Klimagassutslipp i ODINs fond for 2022 er som følger:

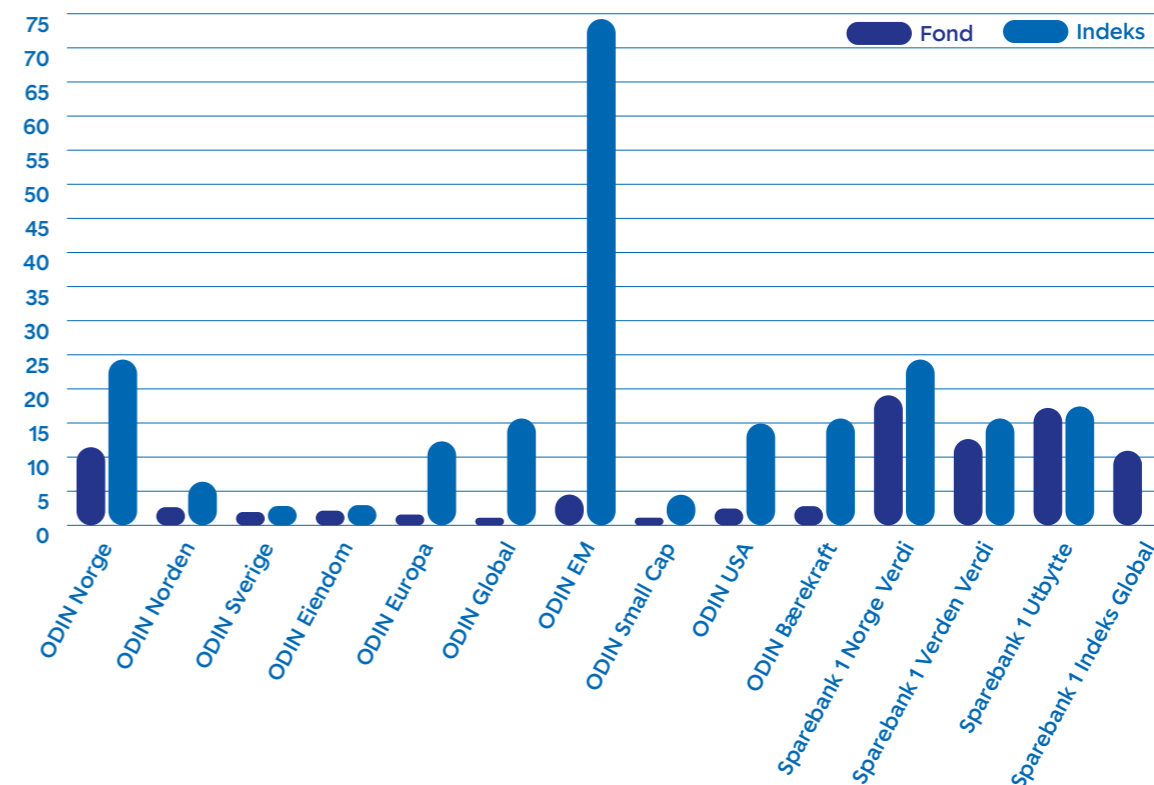
Karbonintensitet i fond, utvikling 3 siste år

Tonn CO₂-ekvivalenter per million investert i norske kroner

Karbonintensitet i fond, målt mot indeks

Tonn CO₂-ekvivalenter per million investert i norske kroner

DETTE VISER GRAFEN

Karbonavtrykket her er målt ved karbonintensitet. Det er en måte å måle fondets eksponering mot utslippsintensive selskaper. Karbonavtrykket viser porteføljeselskapenes utslipp (CO₂e over ett år) i forhold til deres omsetning (årlig omsetning i fondets valuta), justert for porteføljevekt. Beregningene er ikke-

utfyllende fordi de ikke inkluderer alle indirekte utslipp. Eksempelvis er det slik at selskapets utslipp forbundet med innkjøpt elektrisitet (som er et indirekte utslipp scope 2) inkluderes, men utslipp forbundet med en underleverandørs innkjøpte elektrisitet inkluderes ikke (scope 3). Karbonintensiteten beregnes ved å bruke følgende formel:

$$\sum_n \left(\frac{\text{Verdi på innehav}}{\text{Total verdi på porteføljen}} \right) * \frac{\text{Porteføljeselskapets utslipp av CO}_2\text{e (scope 1 \& 2)}}{\text{Porteføljeselskapets inntekter (i fondets valuta)}}$$

5.3 Arbeid mot økonomisk kriminalitet

Vi driver et kontinuerlig arbeid for å bekjempe økonomisk kriminalitet og ivareta bankens og det finansielle systemets integritet.

HVORFOR

En bærekraftig utvikling av økonomien er avhengig av inntekter. Svart arbeid, svindel, skatte- og avgiftsunndragelser bidrar til å redusere Norges og andre staters inntektsgrunnlag, og dermed evnen til å levere utdannings-, helse og velferdstjenester.

Økonomisk kriminalitet undergraver det finansielle systemets integritet og er en trussel mot et sunt næringsliv og velferdssamfunnet. Det vil alltid være en risiko for at bankens produkter og tjenester kan bli forsøkt misbrukt til å kanalisere midler som stammer fra kriminell virksomhet. Det er en vedvarende trussel som vi arbeider målrettet og dedikert for å bekjempe.

Arbeidet med å forebygge og avdekke hvitvasking, terrorfinansiering, omgåelse av sanksjonsregelverket, bedrageri og svindel handler om bærekraftsmål 16, om å redusere ulovlige finansstrømmer og bekjempe alle former for organisert kriminalitet.

Det har i 2022 vært en rekke svindler og svindelforsøk mot kunder som medfører at pengene tilfaller ulike kriminelle aktører.

Myndigheter, kunder og konkurrenter skal ha tillit til at SpareBank 1 Østfold Akershus jobber profesjonelt og redelig og at til enhver tid gjeldende lover og retningslinjer etterleves. Gjennom kunnskap og årvåkenhet i alle ledd i organisasjonen skal konsernet bidra til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Økonomisk kriminalitet omfatter også miljøkriminalitet gjennom ulovlig eksport eller destruksjon av avfall, som gjerne er knyttet til organisert kriminalitet som strekker seg over landegrensene. Ulovlige utslipp og handel med illegale varer hvor utbytte tilfaller kriminelle aktører er medvirkende til å svekke en bærekraftig utvikling. Misbruk av offentlige støtteordninger knyttet til miljøtiltak og bærekraft er også noe vi er oppmerksom på.

HVORDAN

Vi erkjenner vårt viktige samfunnsansvar. Gjennom etterlevelse av plikter og regelverk bidrar konsernet til å gjøre det finansielle systemet mindre attraktivt for kriminelle aktører. Det arbeides målrettet med å forebygge, avdekke og avverge at banken benyttes til økonomisk kriminalitet.

Foto: Johnner-se/Marie Linnér

Etterlevelse av regelverk knyttet til hvitvasking, terrorfinansiering og bekjempelse av økonomisk kriminalitet er jevnlig gjenstand for oppmerksomhet i alle deler av organisasjonen. Vi følger endringer i trusselbildet og justerer arbeidet basert på risiko. Gjennom løpende vurderinger og den årlige risikoanalysen for hvitvasking kartlegges det hvilke risikofaktorer vi må ha spesiell oppmerksomhet mot. Risikovurderingen danner grunnlaget for gjennomgang av policy, rutiner og for arbeidet innenfor området.

Konsernet er opptatt av at ansatte skal forstå vårt samfunnsansvar og hvorfor arbeid mot antihvitvasking er viktig. Enhver som jobber hos oss skal kjenne til, og følge, regler og rutiner for antihvitvaskingsarbeid og varslingsrutiner. Ansatte skal jobbe aktivt for å forebygge, avdekke og rapportere forhold eller transaksjoner som er knyttet til utbytte av straffbare handlinger eller tilknytning til terrorvirksomhet. Kompetanse er en forutsetning for etterlevelse og dermed god kvalitet i dette arbeidet. Kompetansen →

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Hvitvaskingsloven med forskrifter, AHV-risikoanalyse, -policy og -rutiner, etiske retningslinjer, varslingsplakat, policy for interessekonflikter, policy for antikorrupsjon, virksomhetsstyring i SØA.

Mål for 2023: Ved å gjennomføre riktige og tilpassede kundetiltak jobber vi dedikert for å forhindre økonomisk kriminalitet/hvitvasking/terrorfinansiering gjennom vår bank. Fortsette arbeidet med å øke kunnskap og årvåkenhet gjennom informasjon og opplæring for en god risikokultur.

SDG: 8 og 16.2, 16.4, 16.5

styrkes kontinuerlig i organisasjonen og det gjennomføres flere opplæringer og e-læringer tilpasset den enkeltes rolle gjennom året.

Styret har gjennomført en tilpasset opp-

læringsekvens samt egen e-læring. Samtlige ansatte gjennomfører minimum en opplæring i året.

Alle bankens aktive kunder skal være korrekt legitimert, og kundene skal jevnlig oppdatere kundeforholdets formål og tilsiktet art. Transaksjoner vi blir kjent med skal være i samsvar med bankens kjennskap til kunden og dens virksomhet. Digital kriminalitet og bedrageri er økende, og den økonomiske kriminaliteten er i stor grad grensekryssende. Finansielle transaksjoner går raskere og krever dedikert innsats for å forhindre økonomisk kriminalitet. Vi gjennomfører en rekke tiltak og kontroller for å følge opp arbeidet, og området revideres minimum årlig. Det undersøkes og rapporteres hvert år en rekke mistenkelige transaksjoner til Økokrim. Kapasiteten knyttet til arbeidet med økonomisk kriminalitet er økt sist år, og det har vært høyere innrapportering av saker forbundet med mistanke om hvitvasking i 2022 sammenlignet med tidligere år. Det arbeides kontinuerlig med utvikling av systemer og verktøy for bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og annen type økonomisk kriminalitet. Det har i 2022 vært benyttet betydelige ressurser både for videreutvikling av egnede maskinlæringsmodeller, og forbedring av systemer innen området. Arbeidet med sanksjonsoppfølging som følge av krigen i Ukraina har også krevd vesentlig kapasitet i 2022.

Hvitvasking involverer mange typer kriminalitet, eksempelvis menneske-

handel, overgrep og narkotikaforbrytelser. Trusselbildet endrer seg og tiltakene må tilpasses endring i trusselbildet.

Svindel henger tett sammen med hvitvasking. Utbytte fra bedrageri må i de fleste tilfeller hvitvaskes, og det er ofte en sammenheng med organisert kriminalitet hvor utbyttet inngår videre i finansiering av ulike typer kriminalitet. Svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir mer utbredt og mer avansert for hvert år. Kundene våre er utsatt for cybertrusler og hendelser blant annet gjennom kriminelle aktørers misbruk av kundens tilgang i mobil- og nettbank. Vi arbeider med forebygging og hendelseshåndtering og gir løpende informasjon til kunder direkte via nettsidene våre og gjennom medier om pågående svindelforsøk og forebygging. Flere svindelforsøk er avverget som følge av bankens transaksjonskontroller og oppfølging. Vi legger stor vekt på å ha samtaler med personer som er ofre for svindel. Svindeltyper som kundene utsettes for er blant annet kjærlighetssvindel, investeringssvindel, direktørsvindel, falske faktura og phishing. Utnyttelse av både yngre og eldre kunder gjennom ulik form for sosial manipulering er blant bedrageriformer som har rammet kundene våre. Det er også tilfeller der kunder bevisst eller ubevisst stiller sin konto til disposisjon for hvitvasking av penger (pengemuldyr).

Økonomisk tap for kunden som følge av svindel, er tap for banken og for samfunnet fordi det gir inntekter til kriminelle.

Videre arbeid

Arbeidet innenfor området er målrettet og det utvikles og konkretiseres kontinuerlig for å ivareta samfunnsansvaret vårt.

Samarbeid mellom banker gjennom kunnskapsdeling vil fortsatt være vesentlig for å forhindre økonomisk kriminalitet. Samarbeid med myndigheter gjennom eget fora for offentlig-privat samarbeid (DSOP) i regi av Finans Norge videreføres. Vi vil fortsette vårt arbeid i ulike samarbeidsfora og fortsette å følge med på trusselbildet for å justere og utvikling av manuelle og automatiserte prosesser innen området. Videre opplæring for å opprettholde høy bevissthet blant medarbeidere er også vesentlig for å styrke vår evne til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Resultater av vårt arbeid i 2022:

- E-læringer om antihvitvask: 8 rollebaserte kurs distribuert 2022
- Gjennomføringsgrad tildelte kurs: 90 prosent per årsskiftet med fullføringsfrist Q1
- Andre opplæringsaktiviteter: Opplærings- og informasjonsrunder i avdelinger og med nyansatte. Eget kurs for styret.
- 44 % økning i innmeldte saker til Økokrim.

Etikk og antikorrupsjon

HVORFOR

Bærekraftig utvikling er en del av virksomheten vår, og samfunnsansvaret vårt omfatter økonomiske, sosiale og miljømessige forhold. Vi skal ikke medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske, verken internt eller i samfunnet for øvrig.

Vi er avhengig av høy tillit fra kunder, interessenter og resten av samfunnet. Profesjonalitet og integritet skal prege ansatte som jobber hos oss. Alle ansatte og tillitsvalgte i konsernet skal ha en aktiv holdning til egen etikk og integritet og

opptre ansvarlig og lojalt i henhold til den etiske standard. Korrupsjon gjennom å gi, tilby, kreve, motta eller akseptere en utilbørlig fordel knyttet til stilling, verv eller oppdrag er straffbart både for den som gir og den som mottar slike ytelser.

HVORDAN

Konsernets etiske retningslinjer skal bidra til bevisstgjøring og etterlevelse hos ansatte og tillitsvalgte. Retningslinjene oppdateres og godkjennes årlig av styret, og omhandler blant annet taushetsplikt, habilitet, interessekonflikter, deltakelse og verv i næringsvirksomhet

og nulltoleranse for korrupsjon internt og hos forretningspartnere. Korrupsjonsbekjempelse gjennom fokus på gaver, andre fordeler eller koblinger til seg selv eller nærstående i forhold til ansettelsesforhold eller verv omhandles i de etiske retningslinjene. Policy for antikorrupsjon utdypet føringene for konsernets holdninger til, og arbeid med å forebygge korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger. Policy for interessekonflikter tydeliggjør og risikovurderer områder knyttet til korrupsjon og fremmer etisk bevissthet.

Korrupsjon kan forekomme knyttet til stort sett alle forretnings- og virksomhetsområder i banken. Risikoområder kartlegges blant annet gjennom bakgrunnsarbeid knyttet til policy for interessekonflikter. Videre inngår dette i risikovurderinger knyttet til interne misligheter, og det gjennomføres ulike internkontroller for å forhindre og avdekke slike tilfeller. Hendelser skal håndteres i tråd med konsernretningslinjer for mislighold og uregelmessigheter. Avdekking av korrupsjon omfattes av arbeidet knyttet til økonomisk kriminalitet, hvor blant annet kartlegging av reelle rettighetshavere og politisk eksponerte personer inngår.

Det gjennomføres årlig bevisstgjøringsskampanje om innholdet i de etiske retningslinjene gjennom e-læringer som skal bekreftes av alle ansatte. Etikk, bekjempelse av korrupsjon og økonomisk kriminalitet er tema på ulike samlinger og læringsmoduler for ledere og ansatte.

Videre arbeid

Korrupsjonsbekjempelse er en del av etiske retningslinjer og inngår i ulike e-læringskurs knyttet til den, i tillegg som del av opplæring i anti-hvitvask og i autorisasjonsordning for finansielle rådgivere.

Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak

Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	Det er ikke registrert brudd på retningslinjer knyttet til korrupsjon
---	---

Etiske retningslinjer er også tema på introduksjonskurs for nyansatte. All rådgivning til kunder skal være faglig og etisk forsvarlig. Alle ansatte som utfører rådgivning skal gjøre seg kjent med, og etterleve retningslinjer for «God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling». Etiske dilemmaer blant annet knyttet til korrupsjon er tema gjennom AFR-sertifiseringen av rådgiverne våre, gjennom forståelse av retningslinjer for antihvitvasking, og gjennom e-læringer og opplæringsaktiviteter gjennom året.

Det er etablert en egen varslingsplakat med rapporteringslinjer, og det er mulig å varsle anonymt, også til ekstern mottaker. Varslingsplakaten er sammen med etiske retningslinjer tilgjengelig på vårt intranett. Det er ikke registrert brudd på retningslinjene knyttet til korrupsjon.

5.4 Personvern og informasjonssikkerhet

Vi tar personvern og informasjonssikkerhet på alvor. Kundene våre skal ha tillit til at deres personopplysninger og øvrige informasjon behandles trygt og i tråd med gjeldende regelverk.

HVORFOR

Personvern skal sikre hensynet til den enkeltes personlige integritet og privatliv. Kundene våre skal ha tillitt til at deres personopplysninger er trygge hos oss og behandles i tråd med gjeldende regelverk og GDPR, EUs forordning for personvern.

HVORDAN

God etterlevelse av personvernregelverket innebærer en kontinuerlig for-

bedring og videreutvikling av styring, prosesser og rutiner. Det er etablert et internt rammeverk for å ivareta personvernet til kunder, medarbeidere og andre som inkluderer personvernerklæring og policy for personvern med tilhørende rutiner.

Konsernet utarbeider årlig flere risikoanalyser hvor risikoen av behandling av personvernopplysninger inngår. Disse analysene gir grunnlag for ulike tiltak for

å hindre uønskede konsekvenser knyttet til behandling av personopplysninger. I tillegg gjennomføres det internkontroller av både første forsvarslinje og andre forsvarslinje (Compliance) for å sikre etterlevelse av internt og eksternt rammeverk. Personvernombud involveres i alle spørsmål som gjelder vern av personopplysninger, inkludert spørsmål ved lansering av nye systemer, produkter og tjenester. Personvernombudet rapporterer jevnlig til styret om status, avvik, opplæring og informasjon gitt til ansatte om personvern og hvilke aktiviteter som er planlagt framover. Det utarbeides kvartalsvis compliancerapport fra andre forsvarslinje (Compliance) til konsernledelsen og styret som både inkluderer vurderinger av etterlevelse, status på internkontroller, avvik og klager innenfor personvernområdet. I tillegg gjennomføres det internrevisjoner på området. Gjennom 2022 har det vært gjennomført flere opplæringstiltak om personvern for alle ansatte. Vi opplever at brudd på personvernet avdekkes raskt hos oss og at vi har lav terskel for å melde disse til Datatilsynet. I 2022 har det blitt registrert syv enkelttilfeller hvor personopplysninger har blitt sendt feil mottaker eller personopplysninger på annen måte har vært tilgjengelig for andre enn kunden eller den registrerte.

Vi er ikke kjent med at sakene har medført konsekvenser for de berørte avvik knyttet til personopplysningsloven. SpareBank 1 Østfold Akershus har i 2022 ikke mottatt klager fra utenforstående

Veien videre

Den raske digitale utviklingen innebærer at vi behandler flere personopplysninger og at denne behandlingen stadig blir mer avansert grunnet nye digitale løsninger.

Dette krever at vi har høy oppmerksomhet på personvern framover for å fortsatt ivareta tilliten fra alle kundene våre, medarbeidere og andre interessenter. Personvernkulturen hos oss skal videreutvikles gjennom at personvern fortsatt skal stå høyt på agendaen i konsernets ledergrupper og styret. Vi skal gjennom 2023 styrke kompetansen knyttet til arbeidet med personvern ved flere opplæringstiltak og e-læringskurs. Det vil samtidig arbeides ytterligere med å integrere personvern i hele virksomheten. Vårt interne rammeverk oppdateres årlig for å sikre at vi alltid ivaretar personvernet til kundene våre, medarbeidere og andre interessenter.

interessenter eller blitt ilagt overtredelsesgebyr eller pålegg fra Datatilsynet eller andre myndighetsorganer.

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Personvernerklæring, Policy for behandling av personopplysninger med tilhørende retningslinjer. Ethiske retningslinjer, IKT-forskriften, Policy informasjonssikkerhet, IKT-sikkerhetserklæring, taushetserklæring, beredskaps- og krisehåndteringsplaner.

Mål for 2023: Videreutvikle personvern- og sikkerhetskulturen gjennom kompetanse hos både medarbeidere og kunder. Personvern og informasjonssikkerhet skal være integrert i hele virksomheten – systemer, produkter og tjenester.

Opplæring: Kurs og andre opplæringstiltak.

SDG: 4, 8, 9 og 16

Informasjonssikkerhet

HVORFOR

Personvern og informasjonssikkerhet henger tett sammen. Tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet for bankens og kundens data og informasjon er et vesentlig element i virksomheten vår. Risiko for cyberangrep har vært høyt også i 2022. Trusselbildet har vært påvir-

ket av krigen i Ukraina hvor hybride virkemidler har gitt en rekke nye risiko-områder. Beskyttelse av infrastruktur og sikkerhetsrutiner er sammen med oppdaterte varslingsystemer og løpende håndtering av hendelser i alliansen og banken kritisk for å ivareta IKT-sikkerhet og stabile IT-systemer.

HVORDAN

Informasjonssikkerhet og cyberrisiko gis svært høy oppmerksomhet. Bankens data og informasjon om virksomheten, kunder og ansatte skal til enhver tid være omfattet av tiltak for å sikre integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet. Trusselbildet knyttet til digital sikkerhet overvåkes kontinuerlig, og risikoreduerende tiltak iverksettes av banken eller i samarbeid med SpareBank 1 Utvikling. Det gjennomføres årlig risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT-området som forelegges styret og danner utgangspunkt for handlingsplaner, policy for informasjonssikkerhet og vårt arbeid innen området. Oppfølging av IKT-leverandører er en viktig del av arbeidet med informasjonssikkerhet for stabil og sikker drift av våre tjenester. Nye systemer, produkter og tjenester risikovurderes fortløpende for å sikre at de er i tråd med gjeldende strategi og ivaretagelse av informasjonssikkerhet inkludert personvern. Sikring og overvåkning av system og IKT-utstyr, inkludert tilgangshåndtering er vesentlige faktorer i det løpende arbeidet.

Opplæring og rutiner knyttet til hendelseshåndtering fremkommer gjennom beredskaps- og kriseplanverk. Scenarier

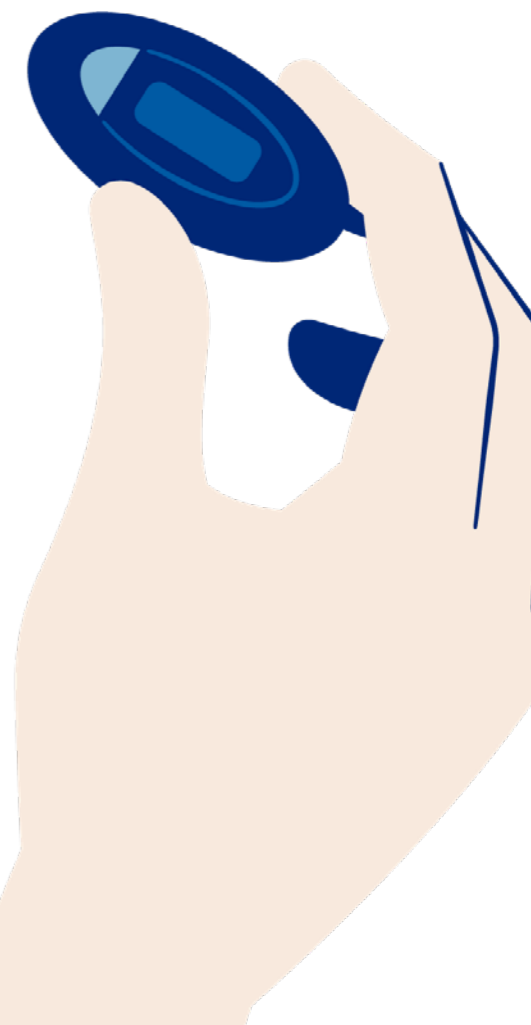
fra ROS-analyser og det løpende trusselbildet gir viktige input til planverket.

Det gis jevnlig informasjon og gjennomføres regelmessig øvelser for å håndtere krise- og trusselsituasjoner, både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krisestab.

God sikkerhetskultur med oppmerksomme og bevisste ansatte er et viktig forsvarsverk. Det er gjennomført flere obligatoriske e-læringer for ansatte knyttet til informasjonssikkerhet i 2022. Det gis også løpende informasjon til kunder direkte eller via nettsiden vår om informasjonssikkerhet knyttet til oppmerksomhet om deling av egne personlige data for å unngå digitale bedrageri. Digital svindel og svindelforsøk mot kundene våre blir mer utbredt og mer avansert for hvert år, og omtales nærmere i kapittel 5.3 Økonomisk kriminalitet.

Videre arbeid

Tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet og forsvar mot cyberangrep har svært høy prioritet også fremover, og tekniske og organisatoriske tiltak innføres i takt med endringer i trusselbildet. Opplæring og bevisstgjøring om informasjonssikkerhet vil fortsatt være en kontinuerlig aktivitet både overfor medarbeidere og kunder.

5.5 Bidrag til bærekraftige formål

Rollen vår som lokal og engasjert samarbeidspartner speiles både av ansvarlig drift og hvordan vi engasjerer oss og tar samfunnsansvar i regionen.

HVORFOR

Både interessentene og bankens ledelse vektlegger viktigheten av rollen som en ansvarlig og lokal samarbeidspartner. Årsaken til at vi ble stiftet var å skape bærekraftige samfunn, og det er fortsatt SpareBank 1 Østfold Akershus sin viktigste misjon. Dette er også godt forankret gjennom konsernets visjon; Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss. Som sparebank har vi alltid bidratt til å skape verdier i regionen gjennom vår lokale tilstedeværelse, og gjennom vår rolle som lokal og engasjert samarbeidspartner med overskuddsdelingen til lokalsamfunnene.

Gavevirksomheten er et viktig bidrag for å få til dette og vi har delt ut midler til gaver øremerket allmennyttige formål til gode prosjekter og ildsjeler i lokalsamfunnene siden bankens oppstart. Gavevirksomheten utgjør dermed en viktig del av hvordan vi jobber med samfunnsansvar, hvor vi sammen med våre to eierstiftelser bidrar med økonomisk støtte til gode lokale formål og samfunnsbyggende prosjekter i hele regionen.

HVORDAN

Vi har en sentral rolle for å påvirke til en mer bærekraftig omstilling og overgangen til et samfunn som i større grad tar ansvar for klima-, miljø- og bærekraft-aspekter.

Ambisjonen vår er å være en pådriver i dette arbeidet ved å bidra til engasjement og samarbeid på tvers av næringslivet og i lokalsamfunnet for å bidra til omstillingen til et lavutslippssamfunn.

I tillegg til vår virksomhet innen bank, eiendomsmegling og regnskapstjenester, er gavevirksomheten en viktig del av forretningsmodellen vår og hvordan vi utøver vårt samfunnsengasjement i praksis. Gjennom forretningsmodellen vår, blir det tatt ut utbytte til eierne og gaver til allmennyttige formål. Basert på utbyttet, øremerkes en betydelig sum til gode lokale prosjekter som gjør det mulig for oss å bidra til bærekraftig utvikling av regionen. SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank1-stiftelsen Halden er vesentlige eiere i banken, og bidrar sammen med banken til det meste av gavevirksomheten. →

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer:

Bærekraftstrategien er integrert i virksomhetsstrategien. Policy for samfunnsansvar og bærekraft.

I 2023 vil vi videreutvikle retningslinjer for konsernets gavefond.

Mål for 2023:

Arbeidet med gavevirksomheten er langsiktig. Vi har en ambisjon om å inspirere og tiltrekke oss flere lokale ildsjeler og prosjekter som bidrar til bærekraftig utvikling av regionen vår. Vi vil jobbe strategisk med å øke kunnskap og intern stolthet rundt gavevirksomheten.

Ekstern måling:

Arbeid og progresjon måles jevnlig gjennom kunderelasjonsmåling som kartlegger kundenes oppfatelse av vårt bærekraftarbeid, og vår rolle som lokal og engasjert samarbeidspartner.

SDG: 4.4, 4.7, 11.3, 11.a og 11.b

En stor andel av utbyttet vil derfor kanaliseres tilbake til lokalsamfunnene gjennom gavevirksomheten til stiftelsene og banken.

Kompetansebygging på bærekraft internt har stort fokus hos oss, og vi er godt i gang med et eget opplegg for dette. Vi skal være gode rådgivere for kundene våre, og kompetanse og økt

bevissthet rundt dagens sosiale, klima- og samfunnsutfordringer blir stadig viktigere for at privatpersoner og næringslivet skal ta gode og trygge økonomiske valg. I tillegg implementeres stadig nye regulatoriske krav fra myndigheter knyttet til bærekraft som treffer bedriftskundene. Utover økonomisk rådgivning til kunder, bidrar vi til undervisning i privatøkonomi i skolen gjennom vårt samarbeid med Ungt Entreprenørskap. Vi er også åpne når media henvender seg til oss og strekker oss langt for å bidra med vår kompetanse.

Økt kjennskap og kunnskap om gavevirksomheten internt og eksternt er en del av kommunikasjonsplanen, og er viktig for å tiltrekke oss og støtte flere gode formål og prosjekter gjennom gavevirksomheten fremover. Et viktig mål er å støtte nye prosjekter og samarbeid for å øke kompetansen på bærekraft i næringslivet og hos privatkunder. Vi ønsker å motivere, inspirere og tiltrekke oss smarte hoder og gode prosjekter som ivaretar kompetansebygging på bærekraft. Slik kan vi være en samarbeidspartner og pådriver til flere grønne valg og omstilling.

HVA SKJEDDE I 2022

Frivilligheten er en av de viktigste bærebjelkene i samfunnet vårt.

2022 skulle være Frivillighetens år, men dessverre ble det i stedet nok et krevende år for frivilligheten preget av frafall og økte kostnader.

Vi heier uansett trofast på ildsjelene og frivilligheten, og er glade for å ha støttet

en rekke gode og samfunnsbyggende prosjekter, arrangementer og aktiviteter med over 62 millioner kroner i 2022. Gavetildelingene favner bredt med ulike formål og ulike type samarbeid over hele regionen. Banken og stiftelsene samarbeider kontinuerlig for å sikre gode vurderinger av søknader.

Nedenfor følger noen eksempler på prosjekter som er støttet både fra oss og stiftelsene i 2022.

Ungt Entreprenørskap (UE)

Gjennom vårt mangeårige samarbeid med Ungt Entreprenørskap (UE) bidrar vi økonomisk og støtter med fagkompetanse for å øke økonomiforståelsen blant barn og unge i ulike opplæringsløp og prosjekter. I løpet av året har vi gjennomført 10 opplæringsdager med 35 skoleklasser i privatøkonomi via programmet Økonomi og karrierevalg. Dette programmet hjelper elever til å tenke over hva som er viktig når de skal velge utdanning og senere yrke. De får erfare hvilke konsekvenser valg av yrker og levevaner har for deres framtidige livssituasjon og personlige økonomi. I bolken om personlig økonomi er det bankens ansatte som har stått for opplæringen. Vi har også vært engasjert og deltatt med egne rådgivere og sammen med kunder i juryarbeid i forbindelse med ungdomsbedrifter og elevbedrifter.

Generasjon M vokser videre

Vi bidro for noen år siden til oppstarten av Generasjon M i Moss. Etter oppstarten har dette prosjektet vært så vellyk-

ket at det har inspirert flere kommuner i regionen til å starte opp samarbeid. Generasjon M er et ideelt selskap som jobber for å skape relasjoner mellom generasjoner. Mange unge sliter med å få en deltidsjobb. Det ønsker Generasjon M å gjøre noe med. Generasjon M gir en meningsfull deltidsjobb for engasjerte ungdommer mellom 14 og 20 år på sykehjem og omsorgsboliger. Ungdommene som får jobb hos Generasjon M, får opplæring og verdifull erfaring som de tar med seg videre i livet, samtidig som de bidrar til verdifulle og hyggelige møter med de eldre.

I Moss har kommunen nå selv tatt over driften, og både Våler kommune og Indre Østfold kommune er i gang med Generasjon M. I 2022 startet Aurskog Høland kommune opp, hvor vi samarbeider med kommunen og bidrar med økonomisk støtte i en oppstartsperiode.

Utdeling av «Østfold Follo Gründerpris»

Målet med prisen er å fremme lokal innovasjon, entreprenørskap og jobbskapning. Prisen er et samarbeid mellom banken, SpareBank1 Stiftelsen Østfold Akershus og flere sentrale kompetansemiljøer i regionen. Prisen for 2022 ble delt ut i forbindelse med Østfoldkonferansen i september og gikk til Li-Tech med utspring fra NMBU som har utviklet et sensorsystem som oppdager brannfarlige batterier i blandet avfall og på den måten øker sikkerheten ved avfallsanlegg.

» Vi bidrar med økonomisk støtte til miljøfestivalen og er aktivt til stede med egen stand på festivalområdet.

Deltagelse på Miljøfestivalen 2022

Miljøfestivalen i Moss skal bidra til å spre kunnskap og engasjement innenfor miljø, klima og andre viktige områder i arbeidet med sosial bærekraft. Vi har støttet festivalen siden oppstarten i

2019 med en ambisjon om et langsiktig samarbeid. Vi bidrar med økonomisk støtte og er aktivt til stede med egen stand på festivalområdet. Konseptet er bygget på frivillighet og Miljøfestivalen er et gratis lavterskeltilbud for alle.

Videre støtte til sommerskole for barn

Vi har et langsiktig samarbeid med Forskerfabrikken, og i 2022 forlenget vi samarbeidet med støtte til sommerskole for barn i Halden og Sarpsborg. Forskerfabrikken Norge AS er en sosial entreprenør med en visjon om at kunnskapsrike barn vil skape en bedre verden når de vokser opp. De jobber for å spre realfagsglede og -forståelse til barn over hele landet. Siden 2002 har de inspirert over en halv million barn til å utforske naturvitenskapens spennende verden, kurs, sommerskoler og pedagogiske leker. Realfagskunnskap kan bidra til å gjøre verden bedre for mennesker og alt annet som lever på jorda. De ønsker å øke barns bevissthet om hvordan teknologi og forskning påvirker dem selv, samfunnet og naturen.

Østfoldkonferansen – regionens største møteplass for arbeidslivet

Sammen med NHO Viken, LO Østfold og Partnerskap for Næringsutvikling i Østfold har vi igjen vært arrangør for Østfoldkonferansen hvor 350 personer deltok. Her samles regionens mest spennende stemmer både på scenen og blant publikum. Formålet med konferansen er å bringe regionen sammen for å løfte viktige temaer og utfordringer. Der folk møtes skapes nye relasjoner og gode løsninger.

Fremover

Det jobbes i dag veldig godt med gavevirksomheten gjennom stiftelsene og bankens gavefond.

En videreføring av dette arbeidet sammen med våre to eierstiftelser er dermed naturlig. Midler til gaver øremerket allmenntillegte bærekraftige formål har med få avbrekk vært delt ut til gode prosjekter og ildsjeler i lokalsamfunnene siden bankens start. Regnskapet for 2022 viser at banken er lønnsom, solid og godt rigget for videre vekst. Dette legger gode føringer for at vi kan fortsette vårt brede samfunnsengasjement og bidra til bærekraftig utvikling i årene som kommer gjennom gavevirksomheten vår.

Dette arbeidet fortsetter vi med i 2023. Internt er vi opptatt av å bygge kompetanse og intern stolthet rundt konsernets bærekraftarbeid. Eksternt er målet å bygge kunnskap og kjennskap for å motivere, inspirere og tiltrekke oss krefter som kan tenke nytt og innovativt rundt bærekraftig utvikling i regionen vår. Slik kan vi få innspill og ideer til proaktive prosjekter som vi enten kan støtte alene eller sammen med andre aktører.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Styrets årsberetning

SpareBank 1 Østfold Akershus er et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder og har en forretningsmodell som står seg godt, også gjennom utfordrende tider.

2022 har vært et år med omveltning og usikkerhet. Krig og politisk uro i Europa, økonomiske endringer med høyere inflasjon, uro i finansmarkedene og økte renter i Norge.

Vi har gjennom 2022 hatt god pågang både fra nye og eksisterende kunder. Samtidig har aktiviteten i boligmarkedet variert mye gjennom året og noe som også har påvirket konsernets drift. Vi opplever at kunder, kanskje spesielt i urolige tider, ønsker seg en bank der de får kombinasjonen lokal tilstedeværelse, konkurransedyktige priser og gode digitale løsninger.

Konsernet leverte et resultat etter skatt i 2022 på 452 mill. kr (443 mill. kr) og en egenkapitalavkastning på 11,2 % (10,5 %). Styret er godt fornøyd med resultatet for 2022.

KONSERNETS SAMMENSETTING OG VIRKSOMHETSOMRÅDE

Konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus består av SpareBank 1 Østfold Akershus og de 100 % eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS, Varnaveien 43E Kontor AS

og Nekor Gårdselskap AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier indirekte 2,97 % av SpareBank 1 Gruppen AS og 2,69 % i SpareBank 1 Utvikling DA og direkte 2,52 % av BN bank ASA, disse resultatføres i konsernets resultatregnskap tilsvarende bankens eierandel.

SpareBank 1 Østfold Akershus har eierandeler i en rekke SpareBank 1-selskap. Se nærmere beskrivelse i note 30 samt om SpareBank 1-alliansen på side 32. Resultatene fra disse selskapene medtas som utbytte i konsernets resultatregnskap.

SpareBank 1 Østfold Akershus har hovedkontor i Moss og markedsområdet er Viken sør øst (tidligere Østfold og Akershus syd). For mer informasjon om konsernet vises til eget kapittel «Om SpareBank 1 Østfold Akershus».

RESULTAT

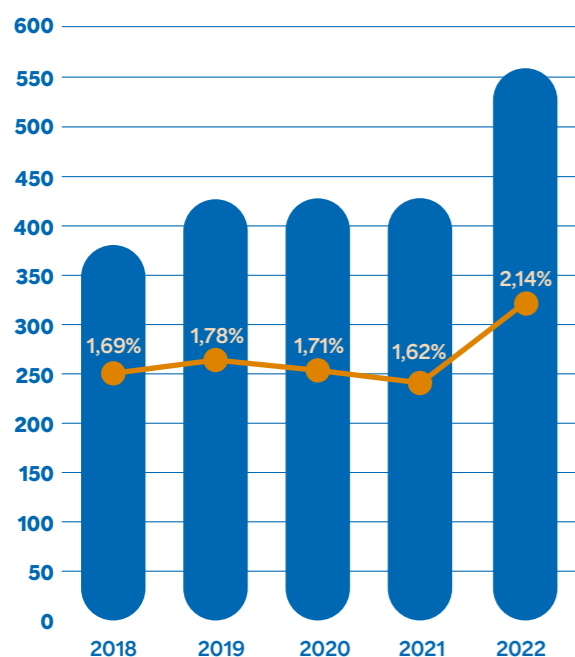
KONSERNETS UTVIKLING

Resultat før skatt for 2022 ble på 567 mill. kr (549 mill. kr). Resultatet fra ordinær drift etter tap utgjorde 502 mill. kr (418 mill. kr). Økningen i ordinært resultat er i hovedsak relatert til bedret rentenetto, noe som også kompenserer for 34 mill. kr. i økte kostnader.

Rentenettoen inklusiv utlån overført til kredittforetak ble 1,69 % (1,49 %). Den påvirkes positivt av økt utlånsrente, samtidig som økning i pengemarkedsrentene trekker ned.

Netto avkastning på finansielle instrumenter, inklusive inntekter fra eierinteresser, viste en gevinst på 66 mill. kr (131 mill. kr) for 2022. Nedgangen skyldes

Netto renteinntekt og rentenetto

primært svakere resultat fra SpareBank 1 Gruppen. Negativ markedsutvikling for obligasjons- og fastrenteutlånporteføljen motvirkes av verdiøkning på aksjer.

Kostnadene for 2022 er noe høyere enn fjoråret og påvirkes av noen flere årsverk i datterseskap kombinert med lønnsvekst og prisstigning.

Resultatført tap for 2022 ble på 9 mill. kr (-7 mill. kr).

Egenkapitalavkastningen for 2022 ble på 11,2 % (11,6 %).

NETTO RENTEINTEKTER OG PROVISJONER FRA KREDITTFORETAK
Rentenettoen for 2022 ble på 569 mill. kr (428 mill. kr). Rentenettoen utgjorde 2,14 % (1,62 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Rentenettoen påvirkes av overførslar til kredittforetak. En betydelig del av inntektene på utlån er som følge av overførslar flyttet fra netto renteinntekter til provisjonsinntekter og utgjorde 97 mill. kr (135 mill. kr) for 2022. Nedgangen skyldes primært tidsetterslep i renteregulering, kostnaden ved finansiering stiger forut for gjennomført rentendring.

Sum netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak utgjorde 666 mill. kr (563 mill. kr) og

1,69 % (1,49 %) for 2022. Økning i kroner sammenlignet med fjoråret skyldes i hovedsak volumvekst og marginforbedring på innskudd som følge av gjennomførte rentereguleringer.

NETTO PROVISJONSINTEKTER OG ANDRE INTEKTER

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter for 2022 ble på 354 mill. kr (361 mill. kr) inklusive provisjonsinntekter fra kredittforetak på 97 mill. kr (135 mill. kr). Provisjoner fra betalingsformidling øker. Inntekter fra lån overført til kredittforetak gikk ned. Se nærmere spesifisering i note 19.

NETTO AVKASTNING PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Netto avkastning på finansielle instrumenter, inklusive inntekter fra eierinteresser, viste en gevinst på 66 mill. kr (131 mill. kr) for 2022.

Fjorårstallene er positivt påvirket av strukturendringer i SpareBank 1 Forvaltning med 18 mill. kr på konsern. Fjorårstallene er også positivt påvirket av salg av eierandeler i SamSpar til Helgeland SpareBank med 8 mill. kr. Begge transaksjonene ble bokført under inntekt fra eierinteresser.

Inntekter fra eierinteresser, SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen konsern fikk et resultat i 2022 på 1 458 mill. kr (4 105 mill. kr)

før skatt og 1 196 mill. kr (3 250 mill. kr) etter skatt. Annualisert egenkapitalavkastning var 8,0 % (21,9) %.

Resultatsvekkelsen skyldes et svakt aksjemarked og negativ verdiutvikling på rente- og eiendomsporteføljen i forsikringssekskapene, samt betydelig økt skadeprosent i Fremtind grunnet økte naturskader og storbrann i Drammen.

Modhi Finance ble fraregnet i 4. kvartal 2022 med en tilhørende gevinst på 382 mill. kr. SpareBank 1 Gruppen AS er i denne transaksjonen blitt eier av 50 % av Kredinor konsernet. Selskapet behandles som felleskontrollert virksomhet. Se mer om transaksjonen senere.

SpareBank 1 Østfold Akershus sin inntektsføring fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 27 mill. kr (89 mill. kr).

Fremtind Forsikring konsern rapporterer et resultat før skatt på 1 137 mill. kr (3 085 mill. kr). Resultat etter skatt ble 859 mill. kr (2 386 mill. kr). Resultatforverringen skyldes dårligere forsikrings- og finansresultat. Forsikringsresultatet ble 1 263 mill. kr (2 457 mill. kr) hittil i år, skadeprosenten hittil i år var 65,5 % mot 57,6 % på samme tid i fjor. Økningen i skadeprosenten knytter seg til branner samt økt skadeprosent på bil og reise.

Netto finansinntekter ble -106 mill. kr (618 mill. kr), noe som er 724 mill. kr lavere enn i fjor. Finansresultatet er negativt →

påvirket av svak utvikling i aksjemarkedene og svakere avkastning på bankens obligasjonsportefølje knyttet til økte kredittspreader, samt nedskrivning av investeringseiendommer.

Bestandspremien økte med 1 050 mill. kr i 2022, noe som tilsvarer en årlig vekst på 7,7 %.

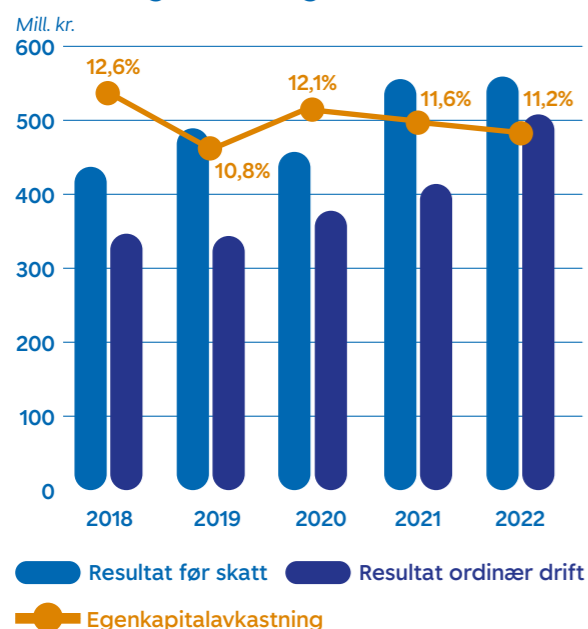
Annualisert egenkapitalavkastning var 10,3 % (28,4 %).

SpareBank 1 Forsikrings resultat før skatt ble 68 mill. kr (894 mill. kr). Resultat etter skatt ble 53 mill. kr (778 mill. kr).

Risikoresultatet ble 124 mill. kr (96 mill. kr). Det er bedret erstatningsprosent for uførerisiko og etterlatte.

Administrasjonsresultatet ble -137 mill. kr (205 mill. kr). I fjor ble det foretatt en oppløsning av administrasjonsreserven på 270 mill. kroner.

Resultat og avkastning

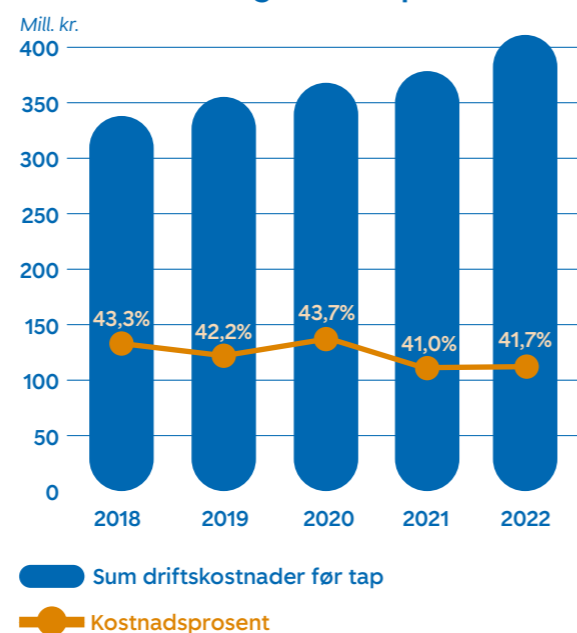

Finansavkastningen i selskapsporteføljen ble 2 mill. kroner, som var 404 mill. kr svakere enn forrige år. Den svake avkastningen skyldes hovedsakelig verdifall på rentepapirer som følge av økt rentenivå. Avkastningen i selskapsporteføljen ble 0,0 %, mot 6,4 % forrige år. Brutto forfalt premie økte med 11,7 % sammenlignet med samme periode i 2021. Annualisert egenkapitalavkastning var 0,9 % (15 %).

SpareBank 1 Factoring oppnådde et resultat før skatt på 97 mill. kr (72 mill. kr). Resultatet etter skatt ble 73 mill. kr (54 mill. kr). Utlånene har hatt en økning på 398 mill. kr eller 22,5 % mot samme periode i fjor. Annualisert egenkapitalavkastning var 13,7 % (12,3 %).

SpareBank 1 Spleis fikk et resultat før skatt på -13 mill. kr (-19 mill. kr). SpareBank 1 Spleis AS hadde i 2022 aktivert

Driftskostnader og kostnadsprosent

14 414 nye aktive spleiser og det er totalt blitt innsamlet 296 mill. kr mot 243 mill. kr i fjor.

Modhi-transaksjonen

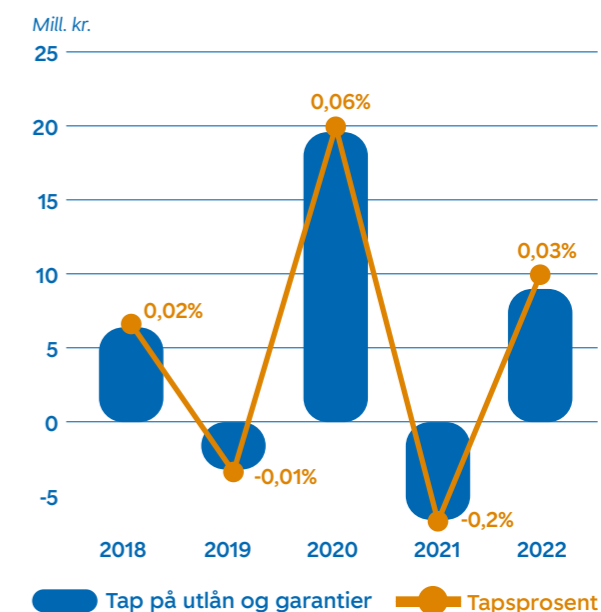
Den 30. september 2022 gav Finanstilsynet tillatelse til at Modhi konsernet og Kredinor konsernet kunne slås sammen med virkning fra 1. oktober. Fra samme dato foretok SpareBank 1 Gruppen AS et tingsinnskudd av Modhi konsernet verdsatt til 1,7 mrd. kr og deltok i tillegg i en emisjon på 117 mill. kr. Dette medførte at SpareBank 1 Gruppen AS ble eier av 50 % av aksjene i det nye sammenslåtte Kredinor konsernet. Den andre 50 %-andelen er eid av Kredinorstiftelsen. Fra 1. oktober er Modhi Finance ikke lenger et datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS. Fraregning av Modhi Finance AS har gitt en gevinst på om lag 375 mill. kr. Det fusjonerte selskapet ble en felleskontrollert virksomhet i SpareBank 1 Gruppens regnskap fra samme dato.

SpareBank 1 SamSpar AS, tingsutbytte

8. desember 2022 vedtok generalforsamlingen i Samarbeidende Sparebanker AS at aksjene i Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) deles ut som tingsutbytte til eierbankene. Dette som et ledd i forenkling av selskapsstrukturen.

Begge selskap er felleskontrollert virksomhet og bokføres i henhold til egenkapitalmetoden. Transaksjonen samlet gir ingen resultat eller balanseeffekt i konsernregnskapet.

Tap og tap i prosent av brutto utlån inkl. kredittforetak

I morbank er det mottatte tingsutbytte verdsatt til 28,2 mill. kr og inntektsført som Inntekter fra eierinteresser.

Inntekter fra eierinteresser, BN Bank ASA

BN Bank ASA sitt resultat for 2022 ble på 595 mill. kr (478 mill. kr). SpareBank 1 Østfold Akershus sin andel av BN Banks resultat utgjorde 15 mill. kr (12 mill. kr).

Inntekter fra eierinteresser, totalt

Utbytte fra døtre, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet virksomhet fremkommer som «Inntekter av eierinteresser» i morbank. I konsern inntektsføres konsernets andel av resultat løpende. Inntekter fra eierinteresser for 2022 ble på 42 mill. kr (109 mill. kr). Tallet for 2021

er påvirket av gevinst på 8 mill. kr knyttet til innlemmelsen av SpareBank 1 Helgeland i SamSpar samt strukturendringer i SpareBank 1 Forvaltning med gevinst på 18 mill. kr i konsern.

Mottatt utbytte

Mottatt utbytte fra andre investeringer, hovedsakelig knyttet til investering i andre selskap i SpareBank 1 Alliansen, utgjør 27 mill. kr for 2022 (19 mill. kr).

Verdiendring på finansielle eiendeler

Nettoeffekt av finansielle instrumenter for 2022 ble -4 mill. kr (3 mill. kr) og består av verdiøkning på aksjer med 37 mill. kr kombinert med negativ markedsutvikling for obligasjons- og fastrenteutlånporteføljen på 41 mill. kr.

SUM NETTO INNTEKTER

Sum netto inntekter for 2022 ble på 989 mill. kr (920 mill. kr).

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnadene for 2022 ble på 412 mill. kr (378 mill. kr) og utgjorde 1,55 % (1,43 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Økningen er sammensatt. Antall årsverk er noe høyere og dette kombinert med lønnsvekst trekker lønnskostnadene opp. Økningen i andre kostnader skyldes generell inflasjon, økte kostnader til IT utvikling sentralisert til SpareBank 1 Utvikling, samt noe økning i avskrivninger.

Kostnadsprosenten ble 41,7 % (41,0 %). Målet for konsernet er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammen-

ligne seg med. Kostnadsprosent ex. finans som bedre speiler underliggende drift har bedret seg til 44,6 % (47,8 %).

TAP, MISLIGHOLD OG PORTEFØLJEUTVIKLING

Resultatført tap for 2022 ble på 9 mill. kr (-7 mill. kr).

Banken har med bakgrunn i generell usikkerhet rundt den makroøkonomiske utviklingen avsatt en ledelsesbuffer på 10 mill. kr. Effekter av den økte usikkerheten er forventet å slå inn i bankens kredittmodeller med forsinkelse.

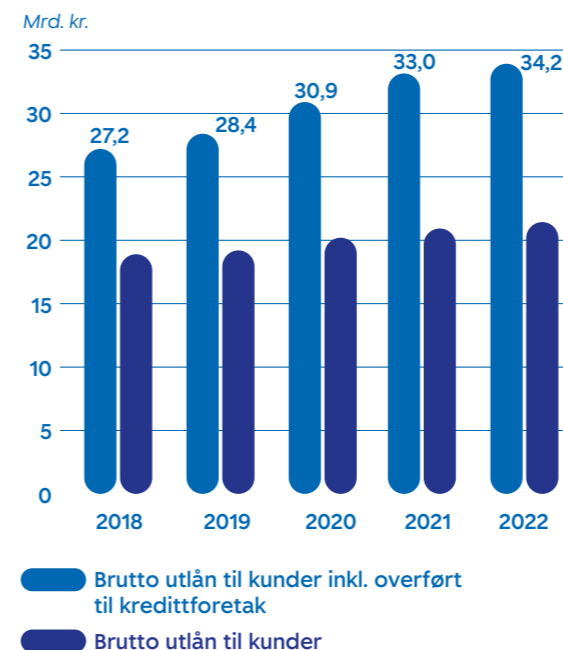
Netto tap utgjorde 0,03 % (-0,02 %) av brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak. Tapsavsetningene utgjorde 0,23 % av brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak.

RESULTAT OG DISPONERING

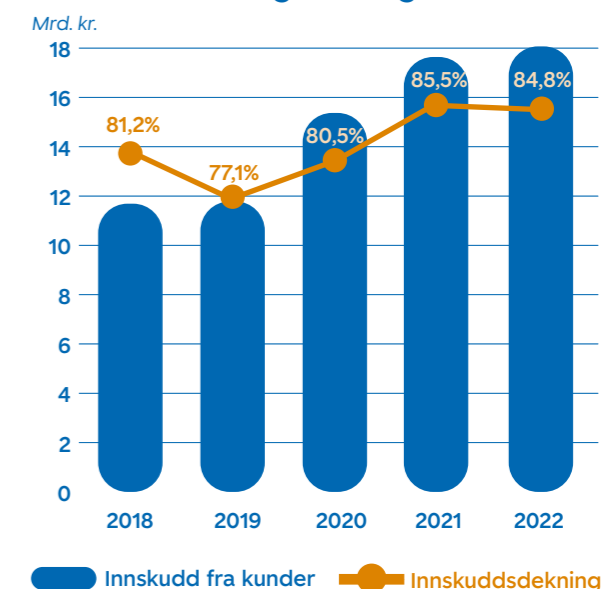
Konsernet fikk for 2022 et resultat på 452 mill. kr (443 mill. kr). Tilsvarende for morbank var 471 mill. kr (430 mill. kr).

For 2022 vil styret foreslå et utbytte på kr. 17,80 per egenkapitalbevis, totalt 220 mill. kr. Det tilsvarer 50 % av egenkapitalbeviseiernes andel av overskuddet i morbank. Det foreslås tilsvarende en utdeling av gaver på 15 mill. kr. Etter disponering og utdeling opprettholdes egenkapitalbrøken på samme nivå. Utbytte for 2022 er i tråd med tidligere kommuniserte målsetninger.

Brutto utlånsvolum

Innskuddsvolum og -dekning

BALANSEN

FORVALTNINGSKAPITAL

Forvaltningskapitalen inklusiv utlån overført til kredittforetak utgjorde 39 614 mill. kr ved utgangen av 2022. En endring i 2022 på 2,3 % / 0.909 mill. kr. Forvaltningskapitalen uten utlån overført til kredittforetak var 26 674 mill. kr.

UTLÅN

Brutto utlån inklusive overføring til kredittforetak utgjorde 34 243 mill. kr (33 046 mill. kr) ved utgangen av 2022. Det tilsvarer en utlånsvækst på 1 198 mill. kr i 2022, tilsvarende 3,6 % (7,1 %).

Eksklusiv lån overført til kredittforetak utgjorde brutto utlån 21 303 mill. kr (20 694 mill. kr) ved utgangen av 2022.

Det tilsvarer en økning på 609 mill. kr i 2022, tilsvarende 2,9 % (2,6 %).

INNSKUDD

Konsernets innskudd har økt med 2,1 % (7,0 %) i 2022 til 18 072 mill. kr (17 701 mill. kr). Innskuddsdekningen var på 84,8 % (85,5 %).

PRIVATMARKEDET

Året som helhet har vært godt med god pågang av kunder. Samtidig er det markerte forskjeller på første og annet halvår. Første halvår var preget av et godt boligmarked med prisvekst og god omsetningshastighet. Aktiviteten og utviklingen i boligmarkedet går som oftest hånd i hånd med bankens utlånsvækst, noe som var tilfelle også for 2022. Lave →

renter og høy aktivitet i boligmarkedet bidro til at banken leverte en sterk vekst i første halvår. Usikkerheten som rådet både for nasjonal og global økonomi forsterkes gjennom høsten. Annet halvår ble preget av høy inflasjon samt raske og store økninger i renten fra Norges Bank. Dette medførte både redusert kjøpekraft og lånekapasitet for de aller fleste, noe som preget boligmarkedet som viste fallende aktivitet og pris og derigjennom også bankens utlans- og innskuddsvekst. Utlansveksten innen privatmarkedet i 2022 ble 4,4 % og innskuddsveksten ble 0,4 %.

Regionen fremstår som attraktiv å jobbe og bo i og arbeidsledigheten er fortsatt rekordlav, men kan forventes å stige noe fremover. Segmentet for finansiering av bil, båt og bobil har levert bra gjennom hele 2022.

Vår privatmarkedsportefølje har moderat belåningsgrad, tapene er svært lave og lønnsomheten god. Antall henvendelser om avdragsfrihet og overhopp er svakt stigende. Privatkundene våre er i det store og det hele flinke med pengene sine og flere enn vanlig har søkt økonomisk sparring de to siste årene for å være føre var. I en tid hvor kundene våre rammes av vesentlig høyere utgifter og høyere lånerente ser vi at vi som lokal sparebank får uttelling for vårt fyggitale konsept med vekt på personlig rådgivning. Et åpent, tilgjengelig kontornett er viktig for oss og kundene skal oppleve oss som både nær og personlig i valgt kommunikasjonsflate. Nær og

personlig rådgivning i et område vi kjenner godt kommer til sin rett når verden er urolig.

Ved inngangen til 2023 er inflasjonen fortsatt høy og det er varslet ytterligere noe oppgang i styringsrenten fra Norges Bank. Det ser således ut til at kjøpekraften ytterligere vil reduseres. Prognosene for utviklingen i boligmarkedet og boligpriser viser svak utvikling, spesielt for første halvår 2023. Hvor hardt dette vil slå for norsk økonomi og boligmarkedet generelt er vanskelig å forutse. På den annen side er rentetoppen nærmere nå enn for et halvt år siden og bidrar trolig til noe redusert usikkerhet

BEDRIFTSMARKEDET

Banken har engasjerte rådgivere som kjenner nærmiljøet og er tett på bedriftene, både i hverdagen, og når de står overfor viktige avgjørelser.

Våre bedriftskunder får alt de trenger innen bank, forsikring og regnskap hos oss, og har tilgang til smarte verktøy som gjør det lett å holde orden på økonomien. Vi har de mest fornøyde mobilbankbrukerne i markedet (Cicero markedsrapport bank SMB vår 2022), og kundene gir oss gode tilbakemeldinger på hjelp fra vårt lokale bedriftssenter. God kapasitet til tett kundeoppfølging av SMB segmentet skiller oss fra mange banker i vår region, og bidrar til at vi anbefales av kundene våre. Bedrifts-marked tok derfor store markedsandeler i 2021. I 2022 har veksten flatet ut. Med bakgrunn i den usikkerheten som for

tiden råder i økonomien, har vi valgt å være noe mere avventende med tanke på vekst.

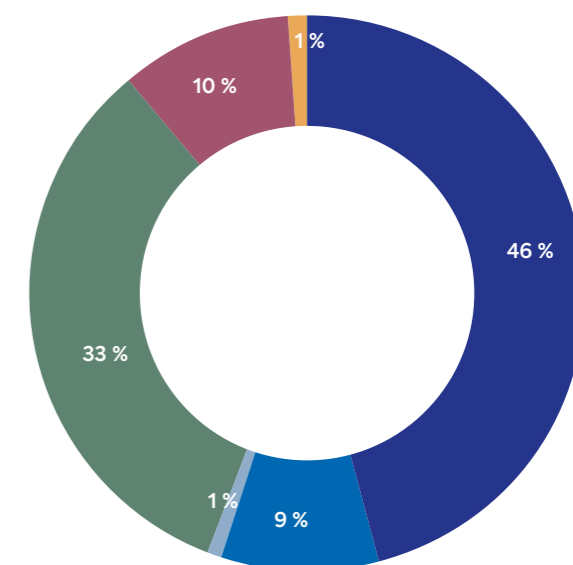
Utlansveksten innen bedriftsmarkedet i 2022 ble 0,8 % mens innskuddsveksten ble 5,5 %. Inntektene er stigende og rentenetto har styrket seg gjennom året, i takt med økt rente generelt.

Etterdønninger av pandemien og uroen i Øst-Europa har medført store prisøkninger på en rekke varer, og i tillegg uvisshet med tanke på leveranser.

Usikre tider skaper ringvirkninger i næringslivet og mange bedrifter vil møte utfordringer. Bygg- og eiendomsutvikling, som utgjør 1,1 milliarder og ca 12 % av bankens utlån innen bedrifts-markedet opplever at det er vanskeligere å få tilfredsstillende økonomi i sine byggeprosjekter og mange utsetter igangsetting av nye prosjekter som følge av dette. Kundene innenfor næringen følges tett opp av våre rådgivere. Vi skal være en god samarbeidspartner for kundene våre, og bidra til at skadevirkningene blir så små som mulig. Så langt har vi ingen konkrete indikasjoner på at risikoen i utlansporteføljen vår har økt. Vi følger utviklingen av risikoen i porteføljen vår tett og iverksetter tiltak om det blir nødvendig.

Vi forventer at renteutviklingen gjennom siste halvdel av 2022 og den høye prisveksten generelt vil medføre utfordringer for næringslivet i 2023. Med dette som utgangspunkt, vil vi ha fokus på å

FINANSIERINGSKILDER

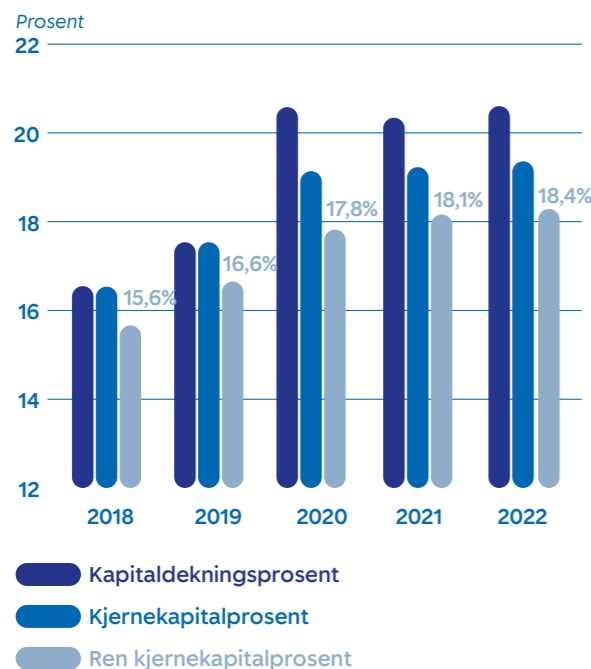
● Kundeinnskudd ● Obligasjonslån
● Ansvarlige lån, fondsobligasjoner og hybridkapital
● Kredittforetak ● Egenkapital ex. hybridkapital
● Øvrig

bidra til at skadevirkningene blir så små som mulig gjennom å jobbe tett med kundene våre. Samtidig ser vi at et slikt marked også gir gode muligheter for en regional bank med god kjennskap til de lokale markedene.

REGNSKAPSHUS

SpareBank 1 Østfold Akershus har en viktig oppgave i å bidra til utvikling av regionen blant annet gjennom å hjelpe bedriftsledere og -eiere med å utvikle sine virksomheter. Bransjeglieningen mellom bank og regnskap er et faktum. For ytterligere å utvide tjenestetilbudet, etablerte vi i 2021 SpareBank 1 Regnskaps-huset Østfold Akershus AS.

I desember 2022 besluttet vi å øke den satsingen gjennom å kjøpe 100 % av →

Kapitaldekning

aksjene i Vigres AS. SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS vil fusjoneres med det nye datterselskapet Vigres AS i løpet av våren 2023.

Gjennom dette kjøpet vil vi raskere bygge opp et slagkraftig regnskapshus og bli en betydelig aktør innenfor vårt markedsområde også i denne bransjen. Vigres AS ble etablert i 1987 og er et veldrevet regnskapshus i Fredrikstad og Sarpsborg med 33 ansatte med høy kompetanse innen mange fagområder. Selskapet omsatte for 33,6 mill. kr i 2021. De leverer et bredt spekter av tjenester innenfor regnskap og økonomisk rådgivning. Driften i Vigres AS fortsetter som vanlig. Ledere og øvrige ansatte er med videre og kundene vil ikke merke

noe forskjell. Imidlertid har vi ambisjoner om at samarbeidet skal merkes i form av enda bedre kundeopplevelser både i banken og regnskapshuset fremover. Vi forventer gode synergier gjennom vårt kjøp av Vigres AS.

EIENDOMSMEGLING

Utviklingen i boligprisene har vært uforutsigbar dette året med en kunstig høy prisvekst første halvåret grunnet et begrenset tilbud av bruktboliger, etterfulgt av et sesongmessig mer normalt tredje kvartal. For Norge samlet sett gikk boligprisene ned med 4,9 % i fjerde kvartal. For vår region er utviklingen tilsvarende, med nedgang på mellom 2,6% til 5,4 % i de ulike kommunene.

Volumet av solgte boliger i fjerde kvartal har når det gjelder vår markedsregion en sterk nedgang fra samme tid i fjor. Jevnt over en nedgang på 20-tallet i prosent for samtlige av våre områder, med ett unntak; Vestby har en liten økning på 1,9%. De seks andre områdene ligger innenfor et spekter fra -21,6 % til -26,5 %. For hele Norge gikk volumet siste kvartal ned med -13,7 % sammenlignet med samme tid året før. Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus har derimot kun redusert antall solgte boliger med 4,7 % fra 2021 og dermed tatt ytterligere markedsandeler i 2022. Reduksjonen i provisjonsinntektene er lavere og på 2,9 % noe som harmoniserer godt med en god kundetilfredshet/NPS på hele 84,1 %.

Utsiktene for 2023 er usikre. Arbeidsmarkedet og boligbygging er to faktorer

som vil påvirke utviklingen i markedet, både hva gjelder pris og antallet omsetninger. Eiendom Norge tror på en svak utvikling i boligprisene med en nedgang på 3,5 % for året som helhet. EiendomsMegler 1 Østfold Akershus økte sin markedsandel i 2022 og forventer fortsatt økning i året som kommer.

KAPITALANSKAFFELSE

Kapitalmarkedene var i 2022 preget av markedsuro grunnet inflasjonsfrykt, rentetøkninger og krigen mellom Russland og Ukraina.

SpareBank 1 Østfold Akershus har en god likviditetssituasjon, solid innskuddsdekning og låneforfall neste 12 måneder er kun 1 005 mill. kr. Risikoen relatert til funding og likviditet er derfor lav noe som bekreftes av alle nøkkeltall inkludert LCR på 164 % og NSFR på 133 %. Bankens stresstester viser at likviditetsbufferen dekker normal drift i 24 måneder.

SpareBank 1 Østfold Akershus er ratet med karakter A med stabile utsikter fra Nordic Credit Rating.

Grunnet god likviditetssituasjon har banken i 2022 redusert obligasjonsgjelden med netto pålydende 284 mill. kr. Gjennomsnittlig vektet løpetid er på 2,9 år.

Konsernets gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var ved utgangen av perioden på 3 747 mill. kr (4 122 mill. kr). Ansvarlig lån på 151 mill. kr (151 mill. kr) og en fondsobligasjon på 150 mill. kr (150 mill. kr) klassifisert som egenkapital.

Ved utgangen av 2022 er 12 940 mill. kr (12 352 mill. kr) av bankens utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Boliglån som er klargjort for overførsel til SpareBank 1 Boligkreditt utgjør ved utgangen av perioden 7 046 mill. kr.

Bankens innskuddsdekning er på et tilfredsstillende nivå med 84,8 % eksklusive kredittforetak og 52,8 % inkl. kredittforetak.

Bankens likviditetsrisiko er redusert gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Bankens styre har vedtatt en likviditetsstrategi som blant annet inneholder beredskapsplaner og stressanalyser. Styret vurderer likviditetssituasjonen som god men følger situasjonen nøye ettersom finansieringsmarkedet er mer utfordrende enn normalt.

KAPITALDEKNING

Ved utgangen av 2022 hadde konsernet en ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert på 18,4 % (18,0 %), en kjernekapitaldekning på 19,4 % (19,0 %) og en kapitaldekning på 20,5 % (20,2 %). Uvektet kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert var på 8,9 % (8,8 %).

Tilsvarende tall for morbanken var henholdsvis 17,8 % (17,6 %), 18,8 % (18,5 %) og 19,7 % (19,5 %). Uvektet kjernekapitaldekning var på 10,6 % (10,7 %).

SpareBank 1 Østfold Akershus har for 2022 et mål på ren kjernekapitaldekning →

på 16,5 %, kjernekapitaldekning på 18,0 % og kapitaldekning på 20,0 %. Målene er satt inkludert pilar 2 krav på 1,7 prosentpoeng en management buffer på 0,8 prosentpoeng, økning i systemrisikobuffer på 1,5 prosentpoeng og full motsyklisk buffer på 2,5 prosentpoeng. Regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden var 13,7 % eksklusive management buffer, og 14,5 % inklusive management buffer. Regulatorisk krav til kjernekapitaldekning og kapitaldekning eksklusive buffer var henholdsvis 15,2 % og 17,2 %. Mål på uvektet kjernekapitalandel er 6,0 %. Målene innfris med god margin på alle nivå ved utgangen av 2022.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen skal sikre at SpareBank 1 Østfold Akershus balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte strategi.
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra den valgte risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører.
- Konkurransedyktig avkastning.
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene.
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde.
- At ingen enkelthendelse skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse fremskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag er stresstester. Det gjøres stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor konsernet utsettes for en rekke ulike negative makroøkonomiske hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne håndtere slike kriser hvis de skulle oppstå. Banken rapporterer kapitaldekning etter standardmetoden.

EGENKAPITALBEVIS

Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 % av morbankens årsresultat deles ut som gaver og utbytte. Konsernet har et langsiktig mål om egenkapitalavkastning på over 10 %.

En oversikt over bankens 20 største egenkapitalbevisiere fremgår av note 41.

Konsernet har gjennom flere år hatt en egen spareordning for egenkapitalbevis. Alle fast ansatte i konsernet samt bankens styre- og varamedlemmer får anledning til å kjøpe egenkapitalbevis for et gitt sparebeløp, maksimalt begrenset til 48 000 kroner per ansatt per år. Egenkapitalbevisene kjøpes til markedspris. To år etter oppstart av spareperioden tildeles et gratis

egenkapitalbevis for hvert andre egenkapitalbevis kjøpt gjennom spareperioden. Totalt 57 % av konsernets ansatte deltar i spareprogrammet som går fra september 2022 til august 2023.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2022 er utarbeidet i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS). Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC). Styret og daglig leder bekrefter at forutsetningene om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen. Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. Konsernets risikostyring er nærmere beskrevet i note 7.

COMPLIANCE

Compliancerisiko er risikoen for at SpareBank 1 Østfold Akershus pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk. Konsernet skal preges av gode prosesser og god etterlevelseskultur for å sikre at gjeldende regelverk blir fulgt. Nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i det interne rammeverket. Konsernets risikostyring inkludert compliancerisiko er nærmere beskrevet i note 7.

FORSIKRING FOR STYRETS MEDLEMMER OG DAGLIG LEDER

Det er tegnet ansvarsforsikring for styremedlemmer og daglig leder. Forsikringen dekker sikredes ansvar for formueskade som skyldes krav fremsatt i forsikringsperioden som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlattelse. I tillegg til å dekke selve formueskaden, omfatter forsikringen de →

nødvendige saksomkostninger for å avgjøre erstatningsspørsmålet forutsatt at erstatningskravet er omfattet av forsikringen. Forsikringen dekker også rimelige og nødvendige kostnader til rådgiver ved offentlig undersøkelser. Dette vil være utgifter som sikrede pådrar seg før det fremmes et krav mot vedkommende. Videre dekker

forsikringen krav rettet mot sikrede av eller på vegne av en ansatt som følge av diskriminering, trakassering eller andre ulovligheter begått under ansettelsen eller unnlattelse av å innføre eller gjennomføre en adekvat personalpolitikk eller prosedyrer. Forsikringen er tegnet i Willis Towers Watson.

VIRKSOMHETSSTYRING

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE
Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Østfold Akershus bygger på Finansforetaksloven med forskrifter, regnskapslovens § 3-3b og norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse. SpareBank 1 Østfold Akershus vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og hvordan de fungerer i selskapet. SpareBank 1 Østfold Akershus avlegger en redegjørelse for prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse. En nærmere redegjørelse følger av eget kapittel.

ETIKK OG VARSLING

Profesjonalitet og ansvarlighet preger konsernets arbeid med kunder og internt. Det gjennomføres jevnlig e-læringer og læringstiltak for å opprettholde bevisstheten rundt etiske problemstillinger inkludert kjennskap til varslingsplakat med rutiner for varslingsplakat med rutiner for varslingsplakat med rutiner for varslingsplakat

verdige forhold. Styret gjennomgår reviderte retningslinjer årlig.

INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN

Sikkerhetskultur og etterlevelse av personvernregelverket har høy fokus i SpareBank 1 Østfold Akershus. Trusselbildet overvåkes kontinuerlig, og tekniske og organisatoriske tiltak iverksettes løpende i samarbeid med SpareBank1-alliansen. Den årlige risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT gjennomgås av styret og synliggjør arbeidet med sikring av integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet for bankens data og kundeinformasjon. Les mer om informasjonssikkerhet og personvern på side 110.

ARBEIDET FOR Å FORHINDRE OG AVDEKKE ØKONOMISK KRIMINALITET

Økonomisk kriminalitet undergraver det finansielle systemets integritet og er en

trussel mot et sunt næringsliv og velferdssamfunnet. Det arbeides dedikert med å forhindre økonomisk kriminalitet og hvitvasking. Risikovurdering og policy for arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering gjennomgås og godkjennes årlig i styret. Styret har også i 2022 gjennomført opplæringsaktiviteter i form av e-læring og en tilpasset opplæringsekvens. Les mer om dette på side 104.

MEDARBEIDERE OG ARBEIDSFORHOLD

Omstillingsevne og kontinuerlig utvikling er avgjørende for å være relevant for kundene i fremtiden og dermed bankens konkurransekraft. Utvikling av medarbeidere og rekruttering for å sikre riktig kompetanse og medarbeiderengasjement for fremtiden er et løpende arbeid. Det gjennomføres normalt flere organisasjonsundersøkelser gjennom året. Fjoråret var et unntak som følge av endring av systemleverandør. Det har vært jobbet med ulike samlinger og tiltak rettet mot ansatte gjennom året. Arbeidsmiljøet oppleves som godt. Sykefraværet var 7 % i 2022. Det arbeides målrettet med sykefraværsoppfølging.

For detaljer om lønn og andre personalkostnader se i note 21 i årsregnskapet.

Les mer om medarbeidere og arbeidsforhold på side 58.

BÆREKRAFT

Å skape bærekraftige lokalsamfunn var årsaken til at vi ble stiftet for 187 år siden,

og det er fortsatt vår viktigste misjon. Med utviklingen av nye samfunnsutfordringer innen klima og miljø, samt voksende sosiale og økonomiske forskjeller, er det viktig for oss som finanshus å tenke nytt, innovativt, og langsiktig rundt utøvelsen av vårt samfunnsansvar. Bærekraft er derfor vårt viktigste samfunnsbyggende satsingsområde. Sammen med kundene og næringslivet skal vi søke å finne nye gode løsninger for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn.

Når vi skal nå klimamålene om et lavutslippssamfunn, er det viktig å tenke nytt og ansvarlig for at Det grønne skiftet skal bli en realitet. Gjennom å finansiere, investere og bidra med rådgiving i vår region, skal vi som bank være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og privatpersoner i en bærekraftig retning.

Satsingen på bærekraft er godt forankret i konsernets virksomhetsstrategi, og vi har utarbeidet en egen strategi for bærekraft. Dette gir oss et godt utgangspunkt for målrettet jobbing med aktiviteter som bidrar til bærekraftig utvikling. Les mer om vårt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar på side 76–119.

ANSVARLIG INNKJØP

SpareBank 1 Østfold Akershus jobber systematisk i hele konsernet for å redusere negativ påvirkning av miljø, bedre sosiale forhold og sikre etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede. SpareBank 1 Østfold Akershus stiller krav →

til leverandørene og foretar løpende risikovurdering og oppfølging av leverandører. Store deler av dette arbeidet gjøres i samarbeid med andre Spare-Bank 1-selskaper gjennom vårt innkjøps-samarbeid som er organisert i Spare-Bank 1 Utvikling DA. Les mer om vårt arbeid med ansvarlig innkjøp på side 260–263.

REDEGJØRELSE FOR SAMFUNNSANSVAR OG ANSVARLIGE INNKJØP

Denne årsrapporten er utarbeidet etter prinsippet om integrert rapportering. SpareBank 1 Østfold Akershus legger

ned mye arbeid i denne rapporteringen. Den skal gi et dekkende, transparent og helhetlig bilde av vår virksomhet.

De foregående punktene med henvisninger dekker vår virksomhetsstyring og er samtidig vår redegjørelse for samfunnsansvar i henhold til regnskapsloven § 3-3c og åpenhetsloven § 5.

kunne medføre lavere utlånsmarginer enn hva som har vært tilfelle i siste halvdel av 2022. Økt rentenivå kan samtidig gi muligheter for å opprettholde gode innskuddsmarginer. Usikkerhet i markedene har i 2022 ført til økte kredittspreader kombinert med høyere pengemarkedsrenter. Dette innebærer at kostnader knyttet til markedsfinansieringen har økt og vil fortsette å øke etter hvert som finansieringen refinansieres.

Tapene til banken har vært lave over flere år, men vil kunne tilta i 2023. Banken og konsernet har imidlertid en soliditet som også tåler dårligere tider. Ved utgangen av 2022 ligger uvektet kjernekapital, ren kjernekapitaldekning, kjernekapital-

dekning og kapitaldekningen godt over regulatoriske krav.

I turbulente tider er det trygt å drive bank, eiendomsmegling og regnskaps-hus i et marked og en region som vi kjenner godt. Regionen har attraktiv beliggenhet og kan vise til lang statistikk med netto tilflytting.

Konsernets mål på egenkapitalavkastning på minimum 10 % står fast. Utbyttepolitikken er uendret, med en utbetaling av inntil 50 % av morbankens årsresultat i utbytte og gaver forutsatt at soliditeten tillater det. Styrets forslag til utbytte på kr. 17,80, som utgjør 50 % for 2022, er i tråd med dette.

UTSIKTENE FREMOVER

Bankdriften var svært god i 2022 som følge av det stigende rentenivået og lave tap. God underliggende drift er alltid viktig, og spesielt viktig når verden blir mer usikker og kostnadene stiger.

Utsiktene for 2023 er preget av mer uforutsigbarhet som følge av krig i Europa, høy inflasjon, høye energipriser og høyere renter. Eiendom Norge tror på en svak utvikling i boligprisene for 2023. På den annen side er rentetoppen nærmere nå enn tidligere og vil være med på å redusere usikkerheten noe. Kjøpekraften til vanlige folk vil trolig reduse-

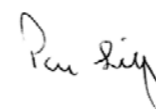
res, og næringslivet vil kunne få utfordringer. Vi jobber tett med våre næringslivskunder og vi oppfordrer alle kunder til å ta kontakt før økonomien blir for vanskelig slik at vi sammen kan finne gode løsninger.

Det finnes også muligheter i et slikt marked. Vår lokale tilstedeværelse med inngående kjennskap til regionen og de lokale markedene gir oss et fortrinn når det gjelder å gripe de rette mulighetene.

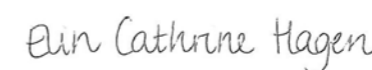
Godt kapitaliserte banker, lavere markedsvekst og skjerpet konkurranse vil

Moss, 8. mars 2023

I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

Per A. Lilleng
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder

Vidar Løfshus

Bjarne Peder Lind

Unni Marie Rådalen

Kristin Utakleiv

Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.

Øystein U. Larsen
Ansattes repr.

Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør

Resultatregnskap

MORBANK					KONSERN	
Året 2021	Året 2022	(millioner kroner)	Note	Året 2022	Året 2021	
497	718	Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden		718	497	
66	87	Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet		87	66	
137	237	Rentekostnader		235	135	
426	567	Netto renteinntekter	14, 18	569	428	
292	280	Provisjonsinntekter		363	375	
15	13	Provisjonskostnader		13	15	
4	7	Andre driftsinntekter		4	1	
282	274	Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	19	354	361	
19	27	Utbytte		27	19	
94	63	Inntekter av eierinteresser		42	109	
14	- 4	Netto resultat fra andre finansielle instrumenter		- 4	3	
127	86	Netto inntekter på finansielle instrumenter	20, 38	66	131	
834	928	Sum netto inntekter		989	920	
161	170	Personalkostnader	21, 23	235	222	
146	163	Andre driftskostnader	22	176	155	
307	333	Sum driftskostnader før tap		412	378	
527	594	Driftsresultat før tap		577	542	
- 7	9	Tap på utlån og garantier	11	9	- 7	
533	585	Resultat før skatt		567	549	
103	114	Skattekostnad	24	115	106	
430	471	Periodens resultat		452	443	
		Pr. egenkapitalbevis	40			
32,49	35,56	Resultat/Utvannet resultat		34,17	33,46	

Totalresultat

MORBANK					KONSERN	
Året 2021	Året 2022	(millioner kroner)	Note	Året 2022	Året 2021	
430	471	Periodens resultat		452	443	
		<i>Poster som ikke kan bli reklassifisert over resultatet</i>				
- 0	- 1	Aktuarmessige gevinster og tap	23	- 1	- 0	
0	0	Skatteeffekt		0	0	
		<i>Poster som kan bli reklassifisert over resultatet</i>				
-	-	Andel utvidet resultat i felleskontrollert virksomhet		-	-	
- 1	- 1	Endring virkelig verdi, utlån		- 1	- 1	
0	0	Skatteeffekt		0	0	
- 1	- 1	Periodens utvidede resultat		- 1	- 1	
429	469	Totalresultat		451	442	
		Pr. egenkapitalbevis (hele kroner)				
- 0,07	- 0,03	Utvidet resultat / Utvannet utvidet resultat		- 0,03	- 0,07	
32,42	35,53	Totalresultat / Utvannet totalresultat		34,14	33,39	

Resultat i % av forvaltningskapital

MORBANK					KONSERN	
Året 2021	Året 2022		Året 2022	Året 2021		
1,63	2,15	Netto renteinntekter	2,14	1,62		
1,08	1,04	Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	1,33	1,37		
0,48	0,33	Netto inntekter på finansielle instrumenter	0,25	0,50		
3,19	3,52	Sum netto inntekter	3,72	3,49		
1,17	1,26	Sum driftskostnader før tap	1,55	1,43		
2,01	2,25	Driftsresultat før tap	2,17	2,06		
-0,03	0,04	Tap på utlån og garantier	0,04	-0,02		
2,04	2,22	Resultat før skatt	2,13	2,08		
0,40	0,43	Skattekostnad	0,43	0,40		
0,00	0,00	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0,00	0,00		
1,64	1,78	Periodens resultat	1,70	1,68		

Balanse

MORBANK		KONSERN			
31.12.2021	31.12.2022	(millioner kroner)	Note	31.12.2022	31.12.2021
94	93	Kontanter og fordringer på sentralbanker		93	94
1 652	1 396	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	26	1 396	1 652
20 632	21 181	Utlån til kunder	8,10,11,12	21 181	20 632
1 948	1 853	Sertifikater og obligasjoner	26,28,35	1 853	1 948
17	30	Derivater	26,29	30	17
1 075	1 091	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,30	1 091	1 075
275	303	Investering i eierinteresser	38,39	559	549
242	217	Investering i konsernselskaper	38,39	0	0
156	156	Varige driftsmidler	32	280	276
11	15	Utsatt skattefordel	24	16	11
64	138	Andre eiendeler	33	175	98
26 167	26 474	Sum eiendeler	17	26 674	26 353
3	10	Innskudd fra kredittinstitusjoner	26	10	3
17 763	18 104	Innskudd fra og gjeld til kunder	26,34	18 072	17 701
4 122	3 747	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	26,35	3 747	4 122
22	111	Derivater	25,26,29	111	22
117	116	Betalbar skatt	24	118	119
0	2	Utsatt skatt	24	4	1
203	199	Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	36,23	162	157
151	151	Ansvarlig lånekapital	37	151	151
22 380	22 440	Sum gjeld	17	22 375	22 276

MORBANK		KONSERN			
31.12.2021	31.12.2022	(millioner kroner)	Note	31.12.2022	31.12.2021
1 239	1 239	Egenkapitalbevis	40	1 239	1 239
247	247	Overkurs		247	247
1 702	1 838	Utjevningsfond		1 838	1 702
214	236	Avsatt utbytte og gaver		236	214
150	150	Hybridkapital		150	150
218	227	Grunnfondskapital		227	218
17	95	Fond for urealiserte gevinster		95	17
0	2	Annen egenkapital		269	290
3 786	4 034	Sum egenkapital		4 300	4 077
26 167	26 474	Sum gjeld og egenkapital		26 674	26 353

Moss, 8. mars 2023
I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

Per A. Lilleng
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder

Vidar Løfshus

Bjarne Peder Lind

Unni Marie Rådalen

Kristin Utakleiv

Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.

Øystein U. Larsen
Ansattes repr.

Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør

Egenkapital

Endring i egenkapital – Morbank

(millioner kroner)

	Egen- kapital- bevis	Over- kursfond	Utjevnings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital
Egenkapital 01.01.2021	1 239	247	1 556	208	9	150	46	3 454
Utbetalt renter på hybridkapital						-6		-6
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								-0
Utbetalt utbytte for 2020							-43	-43
Utbetalt gaver for 2020							-3	-3
Avsatt utbytte nr 2 for 2020			-43				43	0
Avsatt gaver nr 2 for 2020				-3			3	0
Utbetalt utbytte nr 2 for 2020							-43	-43
Utbetalt gaver nr 2 for 2020							-3	-3
Disponert resultat			195	14	8		214	430
Disponert utvidet resultat			0	0				0
Flytting av EK-posteringer			-6	-0		6		0
Egenkapital 31.12.2021	1 239	247	1 702	218	17	150	214	3 786
Egenkapital 01.01.2022	1 239	247	1 702	218	17	150	214	3 786
Utbetalt renter på hybridkapital						-8		-8
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								0
Utbetalt utbytte for 2021							-200	-200
Utbetalt gaver for 2021							-14	-14
Disponert totalresultat			136	9	78	10	236	469
Egenkapital 31.12.2022	1 239	247	1 838	227	95	152	236	4 034

Endring i egenkapital – Konsern

(millioner kroner)

	Egen- kapital- bevis	Over- kursfond	Utjevnings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital
Egenkapital 01.01.2021	1 239	247	1 556	208	9	434	46	3 739
Utbetalt renter på hybridkapital						-6		-6
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								0
Utbetalt utbytte for 2020							-43	-43
Utbetalt gaver for 2020							-3	-3
Avsatt utbytte nr 2 for 2020			-43				43	0
Avsatt gaver nr 2 for 2020				-3			3	0
Utbetalt utbytte nr 2 for 2020							-43	-43
Utbetalt gaver nr 2 for 2020							-3	-3
EK-poster fra felleskontrollert virksomhet						-4		-4
Disponert resultat			195	14	8	11	214	443
Disponert utvidet resultat			0	0		-1		-1
Flytting av EK-posteringer			-6	0		6		0
Egenkapital 31.12.2021	1 239	247	1 702	218	17	440	214	4 077
Egenkapital 01.01.2022	1 239	247	1 702	218	17	440	214	4 077
Utbetalt renter på hybridkapital						-8		-8
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis								0
Korreksjon tidligere års resultat								
felleskontrollert virksomhet						-6		-6
Utbetalt utbytte for 2021							-201	-201
Utbetalt gaver for 2021							-14	-14
Disponert totalresultat			136	9	78,4	-8	236	451
Egenkapital 31.12.2022	1 239	247	1 838	227	95	419	236	4 300

INNHOILDSFORTEGNELSE NOTER

Note 1	Generell informasjon	148
Note 2	Regnskapsprinsipper	148
Note 3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	164
Note 4	Implementeringseffekter	166
Note 5	Segmentinformasjon	166
Note 6	Kapitaldekning	168
Note 7	Finansiell risikostyring	170

KREDITTRISIKO

Note 8	Utlån til og fordringer på kunder	175
Note 9	Overføring av utlån til kredittforetak	178
Note 10	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån	182
Note 11	Tap på utlån og garantier	183
Note 12	Maks kredittrisikoksponeering, ikke hensyntatt pantstillelser	188
Note 13	Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler	189

MARKEDSRISIKO

Note 14	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	190
Note 15	Markedsrisiko knyttet til valutarisiko	192

LIKVIDITETSRISIKO

Note 16	Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktmessig løpetid på forpliktelser	192
Note 17	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser	194

RESULTATREGNSKAP

Note 18	Netto renteinntekter	196
Note 19	Netto provisjonsinntekter	197
Note 20	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	197
Note 21	Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte	198
Note 22	Andre driftskostnader	199
Note 23	Pensjoner	200
Note 24	Skatt	202

BALANSE

Note 25	Klassifikasjon av finansielle instrumenter	203
Note 26	Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	204
Note 27	Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris	206
Note 28	Sertifikater og obligasjoner	207
Note 29	Finansielle derivater	208
Note 30	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	209
Note 31	Andre immaterielle eiendeler	210
Note 32	Varige driftsmidler	210
Note 33	Andre eiendeler	212
Note 34	Innskudd fra og gjeld til kunder	213
Note 35	Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	214
Note 36	Annen gjeld og forpliktelse	215
Note 37	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	216
Note 38	Sikringsbokføring	217
Note 39	Investeringer i eierinteresser	219

ØVRIGE OPPLYSNINGER

Note 40	Vesentlige transaksjoner med nærstående parter	222
Note 41	Eierandelskapital- og eierstruktur	223
Note 42	Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse	226
Note 43	Hendelser etter balansedagen	226

Note 1 Generell informasjon

GENERELL INFORMASJON

SpareBank 1 Østfold Akershus har sitt hovedkontor i Moss kommune og lokalkontor i kommunene Askim, Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Frogn og Vestby.

Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregistret er 837 884 942. Konsernet opererer i Norge og reguleres av norsk rett. SpareBank 1 Østfold Akershus er notert på Oslo Børs med ticker-kode SOAG.

SpareBank 1 Østfold Akershus er medlem innskuddsgarantiordningen til Bankenes sikringsfond (BSF). Informasjon om denne er tilgjengelig på www.sparebank1.no/ostfold-akershus/ og www.bankenessikringsfond.no.

Regnskapet for morbank og konsern 2022 ble vedtatt av styret 8. mars 2023.

Note 2 Regnskapsprinsipper

GRUNNLAGET FOR UTARBEIDELSE AV DET KONSOLIDERTE ÅRSREGNSKAPET

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2022 er utarbeidet i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC).

Målegrunnlaget for både konsernregnskapet og morbankregnskapet er historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet eller utvidet resultat og investerings-eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt basert på IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskapet som avlegges pr 31.12.2022.

ENDRINGER MED VIRKNING FOR 2022

Konsernet har i 2022 ikke tatt i bruk standarder, endringer eller fortolkninger som påvirker regnskapet vesentlig. Konsernet har ikke valgt tidliganvendelse av noen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger.

IFRS 17 FORSIKRINGSKONTRAKTER

IFRS 17 Forsikringskontrakter erstatter IFRS 4 Forsikringskontrakter og angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger forsikringskontrakter.

Formål med ny standard er å eliminere uensartet praksis i regnskapsføring av forsikringskontrakter og hovedtrekkene i den nye modellen er som følger:

- Et estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for en gruppe av forsikringskontrakter. Fremtidige kontantstrømmer omfatter fremtidige premieinnbetalinger og utbetalinger av forsikringsoppgjør, erstatninger og andre utbetalinger til forsikringstaker. Estimater skal ta hensyn til en eksplisitt justering for risiko og estimatene skal være basert på forholdene på balansedato.
- En kontraktsmargin («Contractual Service Margin») som er lik dag én-gevinsten i estimatet av nåverdien av fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe av forsikringskontrakter. Dette svarer til fortjenesteelementet i forsikringskontraktene som skal innregnes over den perioden tjenesten ytes, det vil si over dekningsperioden til forsikringene.
- Visse endringer i estimatet for nåverdien av fremtidige kontantstrømmer justeres mot kontraktsmarginen, og innregnes derved i resultatet over gjenværende periode de aktuelle kontraktene dekker.
- Effekten av endring i diskonteringsrente skal, som et valg av regnskapsprinsipp, presenteres enten i det ordinære resultatet eller i andre inntekter og kostnader. IFRS 17 skal som et utgangspunkt anvendes retrospektivt, men det er åpnet for en modifisert retrospektiv anvendelse eller en anvendelse basert på virkelig verdi på overgangstidspunktet dersom retrospektiv anvendelse er upraktisk («impracticable»).

Ikrafttredelsestidspunktet er 1. januar 2023, se note 4 for beskrivelse av implementeringseffekt.

ENDRINGEN I IFRS 10 KONSERNREGNSKAP OG IAS 28 INVESTERINGER I TILKNYTTETE FORETAK OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Endringen omhandler en inkonsistens mellom kravene i IFRS 10 og IAS 28 når det gjelder salg eller overføring av eiendeler mellom en investor og investorens tilknyttede foretak eller felleskontrollerte virksomhet. Den viktigste konsekvensen av endringen er at gevinst eller tap innregnes fullt ut når en transaksjon omfatter en virksomhet (uavhengig av om denne er lagt inn i et datterselskap eller ikke). Gevinst eller tap innregnes partielt når en transaksjon omfatter eiendeler som ikke utgjør en virksomhet, også når eiendelene er lagt inn i et datterselskap. →

IASB har utsatt ikrafttredelsestidspunktet for endringen på ubestemt tid, men et selskap som likevel velger en tidliganvendelse av disse endringene må implementere disse prospektivt. Konsernet vil anvende disse endringene når de trer i kraft.

ØVRIGE ENDRINGER MED VIRKNING FOR FREMTIDIGE PERIODER

Det kommer endringer i IFRS3, IFRS 9, IFRS 11, IAS 12, IAS 19, IAS 23 og IAS 28. Konsernet har vurdert virkningene av endringene og ser ikke at disse vil få vesentlige konsekvenser for konsernets resultat og balanse. For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens og samtlige selskaper i konsernet sin funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i hele millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

DATTERSELSKAP

I morbankregnskapet til SpareBank 1 Østfold Akershus blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres året etter regnskapsåret.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter banken og datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt. Dette er at (i) banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet, (ii) banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten, og (iii) banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte foretak. Felles kontroll innebærer at SpareBank 1 Østfold Akershus gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og til kostmetoden i selskapsregnskapet.

Se note 39 for informasjon om felleskontrollert virksomhet.

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Ved overtagelse av virksomhet anvendes overtagelsesmetoden. Vederlaget måles til virkelig verdi. Direkte overtagelsesutgifter kostnadsføres når de oppstår, med unntak av emisjons- og låneopptaksutgifter. Overtatte eiendeler og forpliktelser blir vurdert til virkelig verdi på tidspunkt for overtagelsen. Dersom vederlaget overstiger verdien av identifiserte eiendeler og forpliktelser, regnskapsføres differansen som goodwill. Dersom anskaffelseskost er lavere enn identifiserte eiendeler og forpliktelser, resultatføres differansen på transaksjonstidspunktet. Ved trinnvise oppkjøp av datterselskaper vil konsernet måle tidligere eierandeler i selskapet til virkelig verdi umiddelbart før kontrollovergang, og eventuelle gevinster eller tap resultatføres. Betingede vederlag vurderes til virkelig verdi uavhengig av sannsynligheten for at vederlaget vil bli betalt. Justering av betingede vederlaget i etterfølgende perioder regnskapsføres i henhold til relevante standarder.

VIRKSOMHET OG ANLEGGSMIDLER HOLDT FOR SALG

Konsernet klassifiserer virksomhet som holdt for salg når balanseført verdi i hovedsak vil bli gjenvunnet ved en salgstransaksjon. Klassifisering som holdt for salg skjer fra det tidspunktet ledelsen har vedtatt en konkret plan for avhendelse av virksomheten i sin nåværende form og det vurderes som svært sannsynlig at salget blir gjennomført i løpet av kort tid. Datterselskaper som er ervervet med tanke på videresalg, herunder selskaper overtatt som ledd i restrukturering av utlån, klassifiseres som holdt for salg umiddelbart dersom konsernet forventer å avhende selskapet. Virksomhet holdt for salg vurderes til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Overtatt virksomhet som umiddelbart klassifiseres som holdt for salg balanseføres ved førstegangsinnregning til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Resultat etter skatt fra slik virksomhet presenteres separat på linjen «Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt» i konsernregnskapet. Totale eiendeler og total gjeld fra slik virksomhet presenteres hver for seg på linjene «Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg» og «Virksomhet holdt for salg» i konsernets balanseoppstilling dersom verdiene er vesentlige. Se for øvrig note 42. →

KONTANTER

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta, samt fordring på sentralbanken. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømoppstillingen inkluderer i tillegg netto utlån og fordringer på andre kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid. Ingen del av likviditetsbeholdningen har bindingstid.

INNREGNING OG FRAREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt. Modifiserte eiendeler og forpliktelser Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellig fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført.

UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

Måling av utlån avhenger i henhold IFRS 9 av forretningsmodell.

Gjeldsinstrumenter, herunder utlån, med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. BM porteføljen til konsernet tilfredstiller disse kriteriene og måles, med unntak av fastrenteutlån, til amortisert kost.

Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål

både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til målt til virkelig verdi over OCI.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost, vil medføre et regnskapsmessig misforhold og SpareBank 1 Østfold Akershus har valgt å måle disse til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 13.

DEFINISJON PÅ MISLIGHOLD

Fra 01.01.2021 implementerte banken en ny misligholdsdefinisjon, som følger retningslinjene til European Banking Authority samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften.

Mislighold defineres i to kategorier:

- Betalingsmislighold med vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet
- Mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking etter kredittfaglige vurderinger.

Mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger, og i mindre grad på automatikk. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, forbearcetilak med et nåverditap på mer enn en prosent, henstand over 180 dager og indikasjoner på at kunden ikke ville kunne oppfylle sine forpliktelser til banken (Unlikelihood to Pay (UTP)).

Den nye misligholdsdefinisjonen innebærer innføring av karenstid som tilsier at kunden blir kategorisert som misligholdt en periode etter at engasjementet er friskmeldt (bragt i orden). Karenstiden er 3 eller 12 måneder avhengig av den underliggende årsaken til misligholdet.

Det er videre innført regler for mislighold på konsernnivå (smitte), der foretakskunder med misligholdt engasjement datterselskaper også vil anses som misligholdt i mor-banken. For personmarkedskunder er det angitt terskelverdier som medfører misligholdssmitte i konsernet. Dersom det misligholdte engasjementet overstiger 20 prosent av samlet engasjement, vil det anses som misligholdt på konsernnivå. Dersom et engasjement vurderes som misligholdt vil det plasseres i trinn 3 i tapsmodellen.

TAPSNEDSKRIVNING UTLÅN

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

NÆRMERE BESKRIVELSE AV BANKENS NEDSKRIVNINGSMODELL

Tapsanslaget lages kvartalsvis og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene beregnes

basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. Tapsestimatene overstyres hvis individuelle vurderinger tilsier en annen tapsrisiko. Se nærmere beskrivelse under «Tap på utlån og garantier» i note 3.

Konter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner er holdt utenfor tapsvurderingene med bakgrunn i lav kredittrisiko.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

TRINN 1: Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. I modellen forutsettes at kunder med PD på 0,6 % eller lavere kan kategoriseres som lav risiko og defineres som kategori 1 uavhengig av endring i PD.

TRINN 2: I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske.

Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

1. En konto skal ha kategori 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
2. En konto skal ha kategori 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. inneholde at kunden er på watchlist eller at kontoen er i såkalt forbearance. Kontoen skal flyttes tilbake i kategori 1 når:

- a) Kunden fjernes fra watchlist/forbearance, eller
 - b) Engasjementet blir restrukturert med vilkår som tar hensyn til forholdene som forårsaket at kunden kom på watchlist/forbearance
3. En konto skal ha kategori 2 når kundens PD har økt med over 150 prosent til et nivå over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens 12 måneders PD samme måned som kontoen ble opprettet/fornyset («PD_IB») med kundens 12 måneders PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

TRINN 3: I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden.

Det benyttes ikke makroøkonomiske tall direkte inn i modellen, men modellen tillater scenariovekting på porteføljenivå der det er mulig å overstyre vekten for tre makroøkonomiske scenario. Vektingen holdes stabil såfremt det ikke skjer noe vesentlig om underbygger justering. Vektingen til SpareBank 1 Østfold Akershus har i hele 2022 vært satt til 80/10/10.

Scenario 1: «Base case». Det scenarioet man tror mest på, avviker ikke vesentlig fra dagens situasjon. Her legges det til grunn makroøkonomiske prognosene (for eksempel til Norges Bank), men banken kan ha grunner til å avvike fra dette f.eks. når bankens markedsområde utvikler seg annerledes enn landet totalt sett.

Scenario 2: «Worst case». Økonomiske utsikter er dårligere enn scenario 1 (gitt at man faktisk ikke er i og står overfor en fortsatt alvorlig lavkonjunktur). Her legges det til grunn en lavkonjunktur tilsvarende det man bruker i ICAAP. PD og LGD er vesentlig høyere enn i scenario 1, tilsvarende nivåene ved forrige finanskriser, justert for endringer i porteføljekvalitet.

Scenario 3: «Best case». Økonomiske utsikter som er bedre enn scenario 1. Her legges det til grunn et PD og LGD-nivå som kan forventes i et år da norsk økonomi er i en god konjunktursituasjon med høy oljepris, meget lav arbeidsledighet og lav rente.

VERDIPAPIR OG DERIVATER

Verdipapirer og derivater består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner og derivative valuta- og renteinstrumenter. Aksjer og andeler klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres til virkelig verdi over resultatet.

Alle finansielle instrumenter klassifisert som til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra andre finansielle investeringer. Finansielle eiendeler holdt for handelsformål karakteriseres av at instrumenter i porteføljen omsettes hyppig og at posisjoner etableres med mål om kortsiktig gevinst. Øvrige slike finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er investeringer som ved førstegangsinngregning blir definert som vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle derivater presenteres som en eiendel når virkelig verdi er positiv og som en forpliktelse når virkelig verdi er negativ.

IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler består av kunderelasjoner og utsatt skattefordel. Kunderelasjonen tilfredsstiller kravet til kontraktsmessige rettigheter for identifikasjon som immateriell eiendel. Verdien i en kunderelasjon ligger i fordelingen ved å få overført en kundeportefølje ved en transaksjon i motsetning til å måtte gå ut i markedet for selv å skaffe nye kunder ved ordinær drift. Andre immaterielle eiendeler vil innregnes når kravene til balanseføring er tilstede. Kunderelasjonen avskrives over forventet utnyttbar levetid.

EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom, førstegangsinngregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Eierbenyttet eiendom er etter definisjonen i IAS 40 eiendommer som i hovedsak benyttes av morbanken eller dens datterselskap til sin egen virksomhet. Banken benyttet seg av muligheten i regelverket som tillot virkelig verdi som ny kostpris ved overgangen til IFRS. Eierbenyttet eiendom regnskapsføres etter kostmetoden, i samsvar med IAS 16.

Tomter og kunst avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger.....	20–50 år
Påkostninger leide bygg.....	3–12,5 år
Maskiner.....	3–5 år
Kjøretøy.....	4–5 år
Inventar.....	3–10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det. Eiendommer som eies med det formål å oppnå leieinntekter eller verdistigning klassifiseres som investerings-eiendommer og måles til virkelig verdi i samsvar med IAS 40. Oppdaterte takster på eiendomsmassen innhentes hvert tredje år. I mellomperiodene vurderes takstene mot markedsutvikling. Leieinntekter, driftskostnader og effekten av verdiendringer knyttet til investeringseiendommer presenteres særskilt i note 32. På investerings-eiendommer blir verdiendring fra inngående balanse resultatført under andre driftskostnader.

OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Eventuelle tap etter gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

LANGSIKTIGE LÅN

Lån førstegangsinnregnes til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån til flytende rente måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørs-beløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. For lån til fastrente ble opsjonen om virkelig verdivurdering med

verdiendring over resultatet benyttet inntil høsten 2009. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 35.

PENSJONER

Konsernet har etablert ulike pensjonsordninger for sine ansatte.

Pensjonsordningene tilfredsstillter kravene om obligatorisk tjenstepensjon.

INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte.

AVTALEFESTET FØRTIDSPENSJON

Banken har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som samtidig oppbevares. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Ny ordning lar seg foreløpig ikke aktuarberegne og inngår derfor ikke i pensjonsforpliktelsen. Inntil videre vil denne bli behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

ØVRIGE ORDNINGER

Tidligere administrerende direktører i banken har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarberegnet.

USIKRE FORPLIKTELSER

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige. Avsetning for tap på finansielle garantier fremkommer under annen gjeld og pensjonsforpliktelser i balansen.

ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen. Ansvarlige lån med flytende rente måles etter amortisert kost slik som andre langsiktige lån med flytende rente. Ansvarlig lån

med fastrente tilfredsstillende kravene til sikringsbokføring. Sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten blir resultatført. Se note 20 og note 38.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men konsernet har ingen plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonen skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom Konsernets kjernekapitaldekning faller under 5 % eller samlet kapitaldekning faller under 8 %. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonen skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til egenkapitalbeviserne eller egenkapitalen skrives opp.

Fondsobligasjonene klassifiseres som gjeld i balansen dersom de tilfredsstillende definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Renter på fondsobligasjoner klassifisert som gjeld resultatføres. Fondsobligasjoner som ikke tilfredsstillende betingelsene klassifiseres som egenkapital (posten hybridkapital). Renter på slike fondsobligasjoner presenteres ikke som rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen.

Fondsobligasjonene klassifisert som gjeld tilfredsstillende kravene til sikringsbokføring, sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten er resultatført.

MOTREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

UTBYTTE OG KONSERNBIDRAG

Hensyntatt bankens egenkapitalutvikling og soliditet, tar banken sikte på at opptil 50 % av årets overskudd kan benyttes til utbyttemidler (kontantutbytte og gaver til allmennyttige formål). Det er en målsetting for banken å likebehandle bankens to eiergrupperinger i tråd med intensjonene i gjeldende lovgivning. Dette medfører at banken vil søke å unngå uønskede inn- og utvanningseffekter som følge av ulik behandling av de to eiergrupperingene.

Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen og av oppstilling over endring i egenkapital. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt av bankens representantskap. Konsernbidrag bokføres regnskapsmessig året etter regnskapsåret.

RENTEINNEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter som måles til virkelig verdi over utvidet resultat, resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renten som medfører at nåverdien av forventet kontantstrøm, over forventet levetid for en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse, blir lik bokført verdi (før avsetning for tap) av den respektive finansielle eiendelen eller forpliktelsen. Ved beregningen av effektiv rente estimeres kontantstrømseffekten som ligger i avtalen, men uten å ta hensyn til framtidige kredittap. Beregningen tar således hensyn til blant annet gebyrer, transaksjonskostnader, overkurs og underkurs.

Renteinntekter for eiendeler som måles til amortisert kost beregnes på brutto bokført beløp med mindre eiendelene har objektive bevis for tap.

Renteinntekter for eiendeler med objektive bevis for tap og rentekostnader for finansielle forpliktelser beregnes på netto bokført beløp.

Renteinntekter og -kostnader på finansielle instrumenter som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi, klassifiseres som henholdsvis renteinntekter og rentekostnader. Fordeling av renteinntekter og -kostnad som måles til amortisert kost og virkelig verdi fremgår i note 18. Øvrige verdiendringer klassifiseres som inntekter fra finansielle instrumenter.

PROVISJONSINNEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Provisjonsinntekter knyttet til lån overført til kredittforetak inngår her. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltnings-tjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle investeringer, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

TRANSAKSJONER OG BALANSEPOSTER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av balanseposter i valuta på balansedagen

resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

LEIEAVTALER

IFRS 16 angir en felles modell som skal anvendes for alle leieavtaler, med enkelte konkrete unntak. Konsekvensen er at leieavtaler som regnskapsføres i tråd med den nye modellen, balanseføres i regnskapet til leietaker i form av en leieforpliktelse og en eiendel som representerer leietakers rett til å bruke den underliggende eiendelen. Leieforpliktelsen skal måles til nåverdi av fremtidige leiebetalinger i leieperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal tas hensyn til i beregning av nåverdi av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Beregning av nåverdien av leieforpliktelsen kan inkludere elementer som faste leiebetalinger og variable leiebetalinger som er avhengig av en indeks eller en rentesats. I tillegg skal beløp som kommer til betaling for leietaker i henhold til eventuelle restverdigarantier inkluderes. Det samme gjelder utøvelseskurs for en kjøpsopsjon eller betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leietaker med rimelig sikkerhet vil utøve opsjonen.

På iverksettelsespunktet måles bruksretten til leieforpliktelsen pluss betalt forskuddsleie, direkte anskaffelseskostnader og avsetninger for utgifter ved tilbakeføring av eiendel til utleier. Eventuelle avsetning for utgifter ved tilbakeføring føres som en separat forpliktelse i balansen og inngår ikke i leieforpliktelsen. Bruksretten avskrives lineært, justeres for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen og testes for verdifall i samsvar med IAS 36.

Bruksretten presenteres i balansen under regnskapslinjen «Varige driftsmidler». Tilhørende leieforpliktelse presenteres under regnskapslinjen «Annen Gjeld». Leiebetalingene føres mot forpliktelsen sammen med rentekostnaden. I resultatregnskapet blir driftskostnadene erstattet med avskrivninger på bruksretten og rentekostnad på forpliktelsen.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter vil øke sammenliknet med tidligere perioder fordi betaling av hovedstolen av leieforpliktelsen klassifiseres som en finansieringsaktivitet etter IFRS 16. Bare den delen av betalingen som er renter kan nå presenteres som kontant-strøm fra operasjonelle aktiviteter.

Under IFRS 16 er, eller inneholder en kontrakt, en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel for en periode i bytte mot vederlag. For konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus er det i all hovedsak husleiekontrakter.

SKATT

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er derfor ført som driftskostnad.

Renter på fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital er presentert som permanent forskjell og inngår i grunnlaget for betalbar skatt.

SEGMENTRAPPORTERING

Konsernets virksomhet er inndelt i primærsegmentene privatmarked, bedriftsmarked og eiendomsmedling. Dette er i henhold til konsernets interne rapportering. Det er i note 5 til regnskapet gitt informasjon om fordelingene.

OVERFØRING AV LÅNEPORTEFØLJER

SpareBank 1 Østfold Akershus har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom banken og kredittforetakene, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kunde-kontakten. Det vises til beskrivelse i note 9.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Regulerende myndighet vil kunne kreve endring av avlagt regnskap.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. →

Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL (APM)

I kvartals- og årsrapporten presenteres det alternative resultatmål i tillegg til måltall som reguleres av IFRS. Dette vil kunne hjelpe brukere til å forstå virksomheten bedre og gi mer tydelig informasjon om hvordan konsernet har prestert eller forventer å prestere. For en nærmere beskrivelse av de alternative resultatmålene som benyttes henvises det til bankens hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor.html

Note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbanken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer en 65 dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente

på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1–3 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se for øvrig beskrivelse av bankes tapsmodell i note 2.

VIRKELIG VERDI EGENKAPITALINTERESSER

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verdivurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen.

For eiendeler som ikke handles i aktivt marked baseres på beste estimat, f.eks. diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike estimat vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verdivurdere anses kostpris som beste estimat på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

VIRKELIG VERDI DERIVATER

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kredittrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittrisiko, vil dette bli tatt hensyn til ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kredittrisiko amortiseres over løpetiden.

Note 4 Implementeringseffekter

SpareBank 1 Gruppen implementerer IFRS 17 fra og regnskapsåret 2023.

Arbeidet i SpareBank 1 Gruppen er ikke ferdigstilt, og implementeringseffektene vil bli kommentert i 1. kvartal 2023.

SpareBank 1 Østfold Akershus vil for øvrig ikke ta i bruk nye regnskapsregler i 2023 som medfører implementeringseffekter.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon er definert som virksomhetsområder eller geografiske markeder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester i markedene som er definert som bankens hovedmarkeder.

Konsernet har tre virksomhetsområder. Bankvirksomheten er delt i privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Videre driver konsernet eiendomsmegling gjennom datterselskapet EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS og utleie av eiendom via andre datterselskap. Sistnevnte er ikke ansett som eget segment og inngår i «Ufordelt».

Segment PM og segment BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder med BM sektor som behandles av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samsvare med sektorinndelingen i note 8.

(millioner kroner)	31.12.2022				
	PM	BM	Eiendomsmegling	Ufordelt	Konsern
Resultatregnskap					
Netto renteinntekter	338	220	1	11	569
Netto provisjonsinntekter	215	57	81	-4	350
Andre driftsinntekter				4	4
Netto avkastning på finansielle investeringer				66	66
Driftskostnader	-125	-46	-77	-164	-412
Driftsresultat før tap pr segment	428	231	5	-87	577
Tap på utlån og garantier	0	-10	0	0	-9
Resultat før skatt pr segment	429	221	5	-87	567
Balanse					
Brutto Utlån til kunder	14 593	6 204		507	21 303
Avsetning for tap	-22	-49		0	-71
Virkelig verddivurdering utover tap	-51	0			-51
Andre eiendeler			56	5 437	5 493
Sum eiendeler per segment	14 519	6 155	56	5 943	26 674
Innskudd fra og gjeld til kunder	12 075	5 905		92	18 072
Annen gjeld			23	4 280	4 303
Sum gjeld pr segment	12 075	5 905	23	4 372	22 375
Egenkapital					4 299
Sum gjeld og egenkapital pr segment					26 674

(millioner kroner)	31.12.2021				
	PM	BM	Eiendomsmegling	Ufordelt	Konsern
Resultatregnskap					
Netto renteinntekter	265	173	1	-11	428
Netto provisjonsinntekter	229	49	83	-1	360
Andre driftsinntekter				1	1
Netto avkastning på finansielle investeringer				131	131
Driftskostnader	-123	-42	-74	-138	-378
Driftsresultat før tap pr segment	371	180	10	-18	542
Tap på utlån og garantier	4	-7	0	10	7
Resultat før skatt pr segment	375	172	10	-8	549
Balanse					
Brutto Utlån til kunder	14 613	5 630		451	20 694
Avsetning for tap	-22	-39		0	-61
Virkelig verddivurdering utover tap	-1	0			-1
Andre eiendeler			63	5 658	5 721
Sum eiendeler per segment	14 590	5 591	63	6 109	26 353
Innskudd fra og gjeld til kunder	12 035	5 606		60	17 701
Annen gjeld			26	4 549	4 575
Sum gjeld pr segment	12 035	5 606	26	4 609	22 276
Egenkapital					4 077
Sum gjeld og egenkapital pr segment					26 353

Note 6 Kapitaldekning

Banken følger EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR. Banken benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS, SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS og BN Bank ASA.

Minstekravet til ren kjernekapital i pilar 1 er på 4,5 %, i tillegg kommer de ulike bufferkravene. SpareBank 1 Østfold Akershus har for 2022 et mål på ren kjernekapitaldekning på 16,5 %, kjernekapitaldekning på 18,0 % og kapitaldekning på 20,0 %. Målene er satt inkludert pilar 2 krav på 1,7 prosentpoeng en management buffer på 0,8 prosentpoeng, økning i systemrisikobuffer på 1,5 prosentpoeng og full motsyklisk buffer på 2,5 prosentpoeng. Regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden er 13,7 % eksklusive management buffer, og 14,5 % inklusive management buffer. Regulatorisk krav til kjernekapitaldekning og kapitaldekning eksklusive buffer var henholdsvis 15,2 % og 17,2 %. Mål på uvektet kjernekapitalandel er 6,0 %. Målene vil innfris med god margin på alle nivå ved utgangen av 2022.

EUs bankpakke trådte i kraft i Norge 1. juni 2022. Den viktigste effekten av dette regelverket var utvidet SMB-rabatt som for morbanken bidro med en reduksjon i beregningsgrunnlaget på ca. 676 mill. kr. per 30.06.2022.

Morbank		Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2021	31.12.2022 (millioner kroner)	31.12.2022	31.12.2021
3 786	4 034	4 300	4 077
-150	-150	-150	-150
-214	-236	-236	-207
3 422	3 648	3 911	3 720
Egenkapital relevant for kapitaldekning			
0	0	-4	-5
-17	-18	-20	-19
0	0	-27	0
-33	-61	-61	-33
-624	-886	0	-3
2 748	2 683	3 799	3 634
Sum ren kjernekapital			

Morbank		Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2021	31.12.2022 (millioner kroner)	31.12.2022	31.12.2021
150	150	209	202
-3	-4	0	0
2 895	2 830	4 008	3 836
Sum kjernekapital			
150	150	226	230
-6	-7	0	0
3 038	2 973	4 234	4 067
Sum ansvarlig kapital			
Risikoveid beregningsgrunnlag			
14 148	13 516	18 485	18 151
1 446	1 546	1 889	1 798
18	22	205	225
0	0	93	0
15 612	15 085	20 671	20 173
Beregningsgrunnlag			
17,6 %	17,8 %	18,4 %	18,0 %
18,5 %	18,8 %	19,4 %	19,0 %
19,5 %	19,7 %	20,5 %	20,2 %
10,7 %	10,6 %	8,9 %	8,8 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio)			
Bufferkrav			
390	377	517	504
156	226	310	202
468	453	620	605
1 015	1 056	1 447	1 311
Sum bufferkrav til ren kjernekapital			
703	679	930	908
1 030	948	1 422	1 415
Tilgjengelig ren kjernekapital utover bufferkrav			

Morbank		Konsern (forholdsmessig konsolidert)	
31.12.2021	31.12.2022 (millioner kroner)	31.12.2022	31.12.2021
8	9	9	9
7	63	91	46
107	15	147	211
3 643	3 659	4 432	4 760
2 038	2 175	5 745	4 885
5 180	4 940	5 202	5 722
141	241	274	155
1 014	1 129	1 129	1 014
150	117	248	238
251	208	208	249
0	0	0	0
1 398	668	514	487
211	291	486	375
14 148	13 516	18 485	18 151
Sum			

Note 7 Finansiell risikostyring

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus eksponeres for ulike risikoer. Konsernets vesentligste risikoer omtales under.

RISIKOIDENTIFIKASJON OG RISIKOANALYSE

Prosessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske målilde, er fremoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom kvartalsvise risikorapporter og compliancerapporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdelingen Risikostyring Compliance som er organisert uavhengige av forretningsenhetene.

ORGANISERING OG ORGANISASJONSKULTUR

Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Konsernets kredittpolicy, hvor kredittrammer og måltall er inkludert, er satt sammen slik at den på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet. Kredittrammer og måltall fastsettes årlig av styret.

Kredittrisiko er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL). Konsernet bruker aktivt risikoklassifiserings-system, risikoprisingsmodell og et porteføljestylingssystem for å styre utlånsporteføljen i tråd med rammer, retningslinjer og rutiner og fullmakter. Dette setter klare krav til kredittbehandlingsprosessen og risikovurderingene. De ovennevnte risikostyringssystemene dekker både kunder i bedrifts- og privatmarkedsområdet. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger. Modellene valideres minst årlig og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg benyttes 2 risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Forventet eksponering ved mislighold (EAD): Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garantier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt.
3. Tap ved mislighold (LGD): Dette er en vurdering av hvor mye konsernet vil tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av erfaringer over tid. Det benyttes syv klasser (1 – 7) for klassifisering etter tapsgrad ved mislighold.

De tre overnevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold (PD). Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimerer for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. Den kvantitative valideringen suppleres også med mer kvalitative vurderinger. Resultatene fra validering av bankens kredittmodeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedspriser som renter. Risikoen for endringer i generelle kredittpriser blir også regnet som markedsrisiko. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften som funding og rentehandel. Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rentemarkedene. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets markedsrisikoeksponering er lav.

VALUTARISIKO

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. I og med at SpareBank 1 Østfold Akershus er valutaagent, vil valutarisikoen bestå av valutaeksponering i utenlandske sedler. Sett i forhold til bankens størrelse er denne beholdningen ubetydelig og følgerig blir bankens valutarisiko marginal.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene, og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker. Styring av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets lave risikoprofil. Som en del av

likviditetsstrategien inngår beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Konsernets økonomi/finansavdeling har ansvaret for likviditetsstyringen og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien, mens Risikostyring Compliance overvåker og rapporterer utnyttelsen av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. For å redusere likviditetsrisikoen ytterligere, holdes en reserve i form av kommitterte trekkrettigheter.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har et mål om lav operasjonell risiko og lave tap. Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og hensiktsmessig drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur. Alle hendelser registreres i en hendelsesdatabase slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der hvor det vurderes hensiktsmessig. Risikostyring Compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Konsernet benytter basismetoden ved beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

COMPLIANCERISIKO

Compliancerisiko er risikoen at SpareBank 1 Østfold Akershus pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk.

Styring og kontroll med bankens compliancerisiko er basert på policy for compliance som årlig blir revidert og styrevedtatt. Policyen fastsetter risiko-toleransen for compliancerisiko, ansvarsfordeling innad i konsernet samt krav til prosesser for å sikre og følge opp regelverksetterlevelse. Konsernet har en lav toleranse for compliancerisiko, og det er nulltoleranse for bevisste brudd på regelverk. Ingen compliancehendelser skal kunne skade konsernets soliditet, resultat eller omdømme i vesentlig grad. Konsernets forretningsdrift skal anrettes på en måte som hindrer bøter og sanksjoner. Konsernet skal preges av gode prosesser, god etterlevelseskultur og godt kontrollmiljø for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende

inkluderes i det interne rammeverket. Konsernet har høyt fokus på utviklingen innenfor relevante regelverk og compliancerisikoen.

KLIMARISIKO

Klimarisiko defineres som risiko for økonomisk tap og finansiell ustabilitet som følge av fysiske klimaendringer eller omstillingen til et lavutslippssamfunn. Klimarisiko deles gjerne opp i to hovedkategorier: fysisk klimarisiko og overgangsrisiko.

Fysisk klimarisiko består av akutt risiko og kronisk risiko. Akutt fysisk risiko er risiko som oppstår over en kort tidsperiode, gjerne i løpet av timer/dager/måneder, som følge av fysiske klimahendelser. Noen eksempler på akutt fysisk risiko er risiko knyttet til økt nedbørsmengde og frekvens, flom, skred og tørke. Kronisk fysisk risiko stammer fra mer langsiktige klimaendringer og kan forårsakes av endringer i temperatur, økt havnivå, reduksjon i tilgjengelighet av vann og tap av biomangfold. Basert på en overordnet analyse ser vi at det primært er enkeltobjekter, og liten andel av utlånsporteføljen, som er utsatt for fysiske risikoer.

Overgangsrisiko defineres som risiko som oppstår som følge av omstilling til et lavutslippssamfunn. Overgangsrisiko stammer gjerne fra endringer i reguleringer som innføres eller utvikles for å bremse utslipp, markedsendringer, teknologiutvikling eller endringer i kundepreferanser som følge av større klimabevissthet. De største risikoene vil være på lang sikt, dette vil gi banken tid til å tilpasse portefølje, produkter og prising.

Klimarisiko inngår i konsernets helhetlige risikostyring. Konsernet har valgt å standardisere prosessen knyttet til håndtering av bærekraftsrisiko. Dette skal sikre effektivitet og kvalitet i prosessen. Risikoprofilen knyttet til samfunnsansvar og bærekraft inkludert klimarisiko skal være lav og konsernet skal ha et lavt klimaavtrykk og bidra til en bærekraftig utvikling av regionen.

For ytterligere informasjon knyttet til risikostyring, se bankens Pilar 3 rapport.

Note 8 Utlån til og fordringer på kunder

Tabellene i noten spesifiserer tall for både morbank og konsern. Morbank har ikke utlån til konsernselskap i 2022 og 2021.

Konsern	Utlån	
	2022	2021
<i>Fordelt på fordringstype</i>		
Kasse-/drifts- og brukskreditter	1 516	1 427
Byggelån	453	665
Nedbetalingslån	19 334	18 602
Brutto utlån	21 303	20 694
<i>Fordelt på geografiske områder</i>		
Viken	18 125	17 619
Oslo	2 065	2 012
Landet for øvrig	1 074	1 005
Utlandet	40	58
Brutto utlån	21 303	20 694
<i>Fordelt på sektor</i>		
Privatmarkedet	14 602	14 633
Bedriftsmarkedet	6 702	6 061
Brutto utlån	21 303	20 694
Brutto utlån	21 303	20 694
Nedskrivninger for tap på utlån	- 71	- 61
Virkelig verddivurdering utlån vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	5	5
Virkelig verddivurdering fastrente	- 56	- 6
Netto utlån og fordringer på kunder	21 181	20 632

Konsern – fordelt på risikogruppe	Totalt engasjement		Brutto utlån		Nedskrivninger		Usikret eksponering	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Svært lav	15 289	15 347	14 038	14 197	2	2	15,3 %	15,1 %
Lav	4 212	3 584	4 032	3 452	3	4	20,3 %	20,6 %
Middels	3 003	2 341	2 416	2 147	31	13	23,9 %	32,2 %
Høy	374	480	355	428	11	14	20,0 %	49,2 %
Svært høy	304	452	296	360	10	19	14,7 %	21,3 %
Misligholdt og nedskrevne	186	111	167	110	13	9	21,2 %	20,7 %
Sum	23 368	22 315	21 303	20 694	71	61	17,4 %	18,6 %

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jmf note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement.

Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholds-sannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem.

Banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen på innvilgelsestidspunktet. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssannsynligheten benyttes som grunnlag for risikoklassifisering av kunden. Kundene re-scores månedlig i bankens porteføljestyringssystem. Engasjementsoppfølging gjøres ut i fra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprising av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement. Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er beregnet for de neste 12 måneder. Beregning av nedskrivninger på gruppenivå er knyttet til vekst i utlånsvolum, konjunktursituasjon og porteføljesammensetning næring

Kredittkvaliteten måles og håndteres ved et kredittratingssystem utviklet for og med interne retningslinjer for SpareBank 1 – alliansen. SpareBank 1 Østfold Akershus fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur. Den konservative vurderingen innebærer at faktisk oppnådd realisasjonsverdi kan bli høyere enn estimert realisasjonsverdi.

Konsern – fordelt på sektor og næring	Totalt engasjement		Utlån	
	2022	2021	2022	2021
Annen tjenesteyting	70	84	69	77
Bergverksdrift og utvinning	21	12	10	12
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 687	1 590	1 085	1 273
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	60	30	63	32
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	144	159	94	95
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	156	143	16	8
Forretningsmessig tjenesteyting	110	69	84	37
Helse- og sosialtjenester	59	64	56	58
Industri	168	123	37	54
Informasjon og kommunikasjon	34	29	19	15
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	709	624	619	563
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	111	91	109	82
Lønnet arbeid i private husholdninger	10	2	11	2
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	70	0	0	0
Omsetning og drift av fast eiendom	4 241	3 619	4 287	3 637
Overnattings- og serveringsvirksomhet	44	34	40	26
Transport og lagring	80	71	32	31
Undervisning	25	26	14	10
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	0	1	0	0
Varehandel, reparasjon av motorvogner	231	240	55	51
Sum næring	8 031	7 011	6 702	6 061
Lønnstakere o.l.	15 338	15 304	14 602	14 633
Sum brutto	23 368	22 315	21 303	20 694

Note 9 Overføring av utlån til kredittforetak

SpareBank 1 Østfold Akershus har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen forestår SpareBank 1 Østfold Akershus forvaltning av utlånene og opprettholder kunde-kontakten. SpareBank 1 Østfold Akershus mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dit hen at vesentlige komponenter av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Banken vurderer sin fortsatte involvering i de overførte utlånene som å være uvesentlig. Det innebærer at lånene ikke lenger er ført på bankens balanse. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. SpareBank 1 Østfold Akershus innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. SpareBank 1 Østfold Akershus sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av SpareBank 1 Østfold Akershus, samtidig som SpareBank 1 Østfold Akershus sin rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom SpareBank 1 Østfold Akershus ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan SpareBank 1 Østfold Akershus ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

Eierandel i kredittforetak fremgår av note 30.

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1

Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akershus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akershus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akershus har solgt og kostnadene i selskapet.

Totalt er det overført boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt for 12,2 mrd kroner ved utgangen av 2022.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2022 og 2021.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært →

for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akershus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akershus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akershus har solgt og kostnadene i selskapet.

Ved utgangen av 2022 er bokført verdi av overførte utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS 700 mill. kr.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2022 og 2021.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt kjernekapitaldekningen minst er på 12,0 %, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS

har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 10 Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån

De misligholdte engasjementene uten nedskrivning, anses å ha underliggende verdier som dekker engasjementet. Engasjementene er gjennomgått gjennom året og sist per balansedato. Ved vurdering av underliggende verdier legges nedskrevne takster til grunn. Dersom takster ikke foreligger baseres verdiestimatet på saksbehandlers verdivurdering.

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/inskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

MORBANK/KONSERN 2022	Under 30 dager	31-60 dager	61-90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	1	0	0	1	2
Bedriftsmarked	0	0	0	0	0
Sum	1	0	0	1	2

MORBANK/KONSERN 2021	Under 30 dager	31-60 dager	61-90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	4	0	0	3	7
Bedriftsmarked	0	0	0	0	0
Sum	4	0	0	3	7

Note 11 Tap på utlån og garantier

Alle beløp er like for morbank og konsern. Merk at fordelingen i denne noten ikke samsvarer med sektorinndelingen i regnskapet, dette da risikodata er fordelt på hhv. personnummer og orgnummer.

Tap på utlån, ubenyttet, garantier og tilsagn	31.12.2021	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2022
Avsetning til tap etter amortisert kost – organisasjoner	43	-5	2	39
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) – privatpersoner	27	2	0	29
Uspesifisert avsetning byggenæringen, ledelesbuffer	0	10	0	10
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	69	7	1	78
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	61	5	5	71
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	8	-1	0	7

	Total balanseført tapsavsetning							
	2022			Total	2021			Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
IB 01.01.	43	17	9	69	42	23	23	87
Overført til (fra) Trinn 1	4	-3	-1	0	4	-4	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-3	3	0	0	-1	2	-1	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-1	1	0	0	-1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	7	2	0	9	10	2	0	12
Økning i måling av tap	21	14	3	39	8	7	-10	5
Reduksjon i måling av tap	-13	-6	-2	-21	-14	-8	-2	-24
Utlån som har blitt fraregnet	-18	-3	-1	-22	-6	-3	-4	-13
Konstaterte nedskrivninger	0	0	1	1	0	0	-11	-12
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	2	2	0	0	14	14
UB 31.12.	41	24	13	78	43	17	9	69
herav lån til privatpersoner	5	12	11	27	5	11	9	25
herav lån til selskap / enheter med orgnr	20	12	2	34	30	5	1	36
herav ubenyttet, garantier og tilsagn	6	0	0	7	8	1	0	8
herav buffer	10	0	0	10	0	0	0	0
IB 01.01.i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,13 %	0,05 %	0,03 %	0,21 %	0,14 %	0,07 %	0,07 %	0,28 %
UB 31.12. i prosent av utlån inkl. kredittforetak	0,12 %	0,07 %	0,04 %	0,23 %	0,13 %	0,05 %	0,03 %	0,21 %

Tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)

	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	5	11	9	25	6	13	11	30
Overført til (fra) Trinn 1	2	-1	-1	0	2	-2	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	0	0	0	0	1	-1	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-1	1	0	0	-1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1	2	0	4	1	2	0	3
Økning i måling av tap	2	6	3	10	2	5	-2	4
Reduksjon i måling av tap	-4	-3	-2	-9	-5	-4	-1	-10
Utlån som har blitt fraregnet	-1	-3	-1	-5	-1	-2	-3	-6
Konstaterte nedskrivninger	0	0	1	1	0	0	3	3
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	2	2	0	0	1	1
UB 31.12.	5	12	11	27	5	11	9	25
IB 01.01.i prosent av utlån	0,04 %	1,23 %	8,85 %	0,18 %	0,05 %	1,20 %	21,19 %	0,22 %
UB 31.12. i prosent av utlån	0,04 %	1,12 %	8,47 %	0,19 %	0,04 %	1,23 %	8,85 %	0,18 %

Brutto utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)

	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	12.700	913	98	13.711	12.598	1.041	53	13.691
Overført til (fra) Trinn 1	174	-163	-11	-	295	-295	0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-360	364	-4	-	-365	370	-5	-
Overført til (fra) Trinn 3	-22	-34	56	-	-24	-17	41	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	3.306	192	0	3.498	2.944	143	1	3.088
Økning i trekk på eksisterende lån	3.095	162	13	3.270	2.232	84	35	2.350
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-3.302	-146	-10	-3.458	-2.671	-181	-5	-2.857
Utlån som har blitt fraregnet	-2.823	-247	-13	-3.083	-2.306	-232	-23	-2.561
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	-1	-1	0	0	-1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	12.768	1.040	129	13.937	12.700	913	98	13.711

Kredittrisiko, utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)

	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	6.997	33	0	7.031	6.961	29	0	6.990
Lav	4.053	67	0	4.120	4.032	59	0	4.091
Middels	1.565	559	0	2.123	1.556	490	0	2.047
Høy	75	147	0	222	74	129	0	203
Svært høy	77	235	0	312	77	206	0	283
Misligholdt og nedskrevne	0	0	129	129	0	0	98	98
UB 31.12.	12.768	1.040	129	13.937	12.700	913	98	13.711

Tapsavsetning på utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)

	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	30	5	1	36	18	9	11	38
Overført til (fra) Trinn 1	1	-1	0	0	2	-2	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	3	0	0	4	5	0	0	6
Økning i måling av tap	8	8	0	16	17	2	-20	-1
Reduksjon i måling av tap	-8	-3	0	-10	-8	-4	-1	-13
Utlån som har blitt fraregnet	-13	0	0	-13	-3	-1	0	-5
Konstaterte nedskrivninger	0	0	1	1	0	0	-2	-3
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	13	13
UB 31.12.	20	12	2	34	30	5	1	36
IB 01.01.i prosent av utlån	0,61 %	2,16 %	5,51 %	0,70 %	0,44 %	1,90 %	22,98 %	0,82 %
UB 31.12. i prosent av utlån	0,43 %	1,48 %	4,77 %	0,62 %	0,61 %	2,16 %	5,51 %	0,70 %

Brutto utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)

	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	4.919	237	12	5.169	4.128	472	49	4.649
Overført til (fra) Trinn 1	88	-77	-10	0	94	-94	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-523	523	0	0	-128	128	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-31	0	32	0	0	-2	2	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	659	4	7	670	1.144	15	0	1.159
Økning i trekk på eksisterende lån	1.026	236	0	1.262	1.318	34	0	1.352
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-908	-88	-1	-997	-886	-265	-1	-1.152
Utlån som har blitt fraregnet	-619	-14	-1	-635	-749	-51	-2	-802
Konstaterte nedskrivninger	0	0	1	1	0	-1	-27	-28
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	13	13
UB 31.12.	4.610	821	38	5.469	4.919	237	12	5.169

Kredittrisiko, utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)

	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	865	58	0	923	862	9	0	871
Lav	1.206	21	0	1.227	1.521	47	0	1.568
Middels	2.381	643	0	3.024	1.944	124	0	2.068
Høy	145	89	0	233	422	45	0	467
Svært høy	14	9	0	23	170	13	0	183
Misligholdt og nedskrevne	0	0	38	38	0	0	12	12
UB 31.12.	4.610	821	38	5.469	4.919	237	12	5.169

	Tapsavsetning på ubenyttet, garantier og tilsagn							
	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	8	1	0	8	7	1	0	9
Overført til (fra) Trinn 1	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	2	0	0	2	3	0	0	3
Økning i måling av tap	2	0	1	3	0	0	12	12
Reduksjon i måling av tap	-1	0	0	-1	-1	0	0	-2
Poster som har blitt fraregnet	-4	0	0	-4	-2	0	0	-2
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-1	-1	0	0	-12	-12
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	6	0	0	7	8	1	0	8

	Ikke balanseførte poster (ubenyttet, garantier og tilsagn)							
	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	3.111	61	2	3.175	2.512	103	1	2.616
Overført til (fra) Trinn 1	30	-30	0	0	45	-45	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-68	68	0	0	-33	33	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	-2	0	2	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	495	4	0	499	247	4	0	251
Økning i eksisterende poster	637	14	1	652	1.040	12	0	1.052
Reduksjon i eksisterende poster	-430	-28	-2	-460	-471	-36	0	-507
Poster som har blitt fraregnet	-270	-7	0	-278	-226	-11	-1	-238
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	3.505	81	1	3.587	3.111	61	2	3.175

	Kreditrisiko, ubenyttet, garantier og tilsagn							
	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	70	0	0	70	44	0	0	45
Lav	107	1	0	108	61	1	0	62
Middels	1.308	25	0	1.333	402	16	0	418
Høy	969	14	0	984	1.276	13	0	1.289
Svært høy	268	9	0	278	680	31	0	711
Misligholdt og nedskrevne	0	0	1	1	0	0	2	2
UB 31.12.	3.505	81	1	3.587	3.111	61	2	3.175

	Tapsavsetning, buffer							
	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	0	0	0	0	10	0	0	10
Overført til (fra) Trinn 1								
Overført til (fra) Trinn 2								
Overført til (fra) Trinn 3								
Nye utstedte eller kjøpte poster								
Økning i måling av tap	10			10				
Reduksjon i måling av tap					-10			-10
Poster som har blitt fraregnet								
Konstaterte nedskrivninger								
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger								
UB 31.12.	10	0	0	10	0	0	0	0

Tapsavsetning buffer er en tilleggsavsetning utover bankens IFRS 9-modell. Banken har avsett denne for å ta høyde for makroøkonomisk usikkerhet som forventes å slå inn i bankens risikomodeller med forsinkelse.

Lån med betalingslettelser

	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
BM	0	43	30	73				
PM	0	84	92	177				
Totalt	0	127	122	249				

	Året 2022	Året 2021
Resultatførte tap på utlån og garantier:		
Endring i nedskrivninger	7	-28
Konstaterte tap	2	12
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-2	-0
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	1	10
Sum tap på utlån og garantier	9	-7

Utestående kontraktmessige beløp av finansielle eiendeler som er nedskrevet, men som fremdeles er gjenstand for håndhevingsaktiviteter utgjorde 27,2 mill. kr.

Sensitivitetsanalyse Tapsmodell

Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for tre ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. En 10 %poengs reduksjon i sannsynlighet for normal case og tilsvarende 10 %poengs økning i sannsynlighet for worst case resulterer i økte tapsavsetninger med ca. 21 mill. kr, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

	Vekt	PM	BM	Totalt
Scenario 1 (Base case)	80 %	27	23	50
Scenario 2 (Worst case)	10 %	163	95	258
Scenario 3 (Best case)	10 %	7	16	23
Anvendt vektning	100 %	39	29	68
Scenario 1 (Base case)	70 %	27	23	50
Scenario 2 (Worst case)	20 %	163	95	258
Scenario 3 (Best case)	10 %	7	16	23
Worst case	100 %	52	36	89
Scenario 1 (Base case)	70 %	27	23	50
Scenario 2 (Worst case)	10 %	163	95	258
Scenario 3 (Best case)	20 %	7	16	23
Best case	100 %	37	29	65

Note 12 Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for bankkonsernet og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter, innebærer også kredittrisiko. Oppgjørsrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko.

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Kredittrisikoeksponering (millioner kroner)	2022	2021
<i>Eiendeler på balansen</i>		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 396	1 652
Brutto utlån til og fordringer på kunder	21 303	20 694
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1 853	1 948
Finansielle derivater	30	17
Sum eiendeler på balansen	24 582	24 311
<i>Forpliktelser ikke balanseført</i>		
Betingede forpliktelser	799	398
Ubenyttede kreditter	1 488	1 373
Lånetilsagn	1 386	1 497
Sum finansielle garantistillelser	3 673	3 268
Sum kredittrisikoeksponering	28 256	27 579
<i>Kreditteksponering fordelt på geografisk område</i>		
Viken	20 623	19 509
Oslo	2 132	2 194
Landet for øvrig	5 444	5 806
Utlandet	56	70
Sum kredittrisikoeksponering	28 256	27 579

Note 13 Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler

Kreditteksponering mot norske finansinstitusjoner er vurdert med lav risiko og mot utenlandske finansinstitusjoner med middels risiko. Norske kraftselskaper er vurdert til lav risiko. Kreditteksponering mot eiendomsselskaper og eiendomsfond som investerer i norsk eiendom er vurdert med middels risiko, likeså konsernets industriobligasjoner.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1-alliansen.

Tabellene nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem. Risikogruppe fastsettes basert på kundens misligholdssansynelighet (ni risikoklasser) og sikkerhetsklasse på underliggende pant (syv klasser). Disse vektet i en matrise og gir en samlet risikogruppe i 6 trinn, fra lavest risiko til misligholdt. Risikogruppe gir slik informasjon om engasjementets samlede risiko.

Tabellene spesifiserer kun konserntall da avviket mellom morbank og konsern er ubetydelig og består utelukkende av utlån til døtre. Disse tilhører riskogruppe «Laveste risiko» og «Bedriftsmarked». Lånene er ikke misligholdt eller tapsutsatt.

Konsern – fordelt på risikogruppe	Utlån til kredittinstitusjoner		Brutto utlån PM		Brutto utlån BM		Noterte obligasjoner		Unoterte obligasjoner		TOTALT	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Svært lav	0	0	11 464	11 521	2 469	2 658	674	420	0	0	14 607	14 600
Lav	1 396	1 652	1 980	2 060	2 069	1 400	386	1 059	336	14	6 167	6 185
Middels	0	0	662	546	1 824	1 610	457	454	0	0	2 943	2 611
Høy	0	0	167	204	189	224	0	0	0	0	355	428
Svært høy	0	0	248	258	47	102	0	0	0	0	296	360
Misligholdt og nedskrevne	0	0	80	44	105	67	0	0	0	0	185	111
Sum	1 396	1 652	14 602	14 633	6 702	6 061	1 517	1 933	336	14	24 553	24 293

Note 14 Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i fire elementer:

- basisrisiko
- administrativ renterisiko
- rentekurverisiko
- spreadrisiko

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå på plasseringer og innlån gjennom rentebinding, samt ved bruk av rentederivater.

Basisrisiko er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyver seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor ved at renterisiko er beregnet som effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med ett prosentpoeng. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntreffer i markedet til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente. Finansavtaleloven krever som hovedregel minimum seks ukers varslingsfrist ved renteøkning på utlån til kunder og åtte uker ved rentereduksjon på innskudd.

Banken måler renterisiko som resultateffekten ved parallelt skift i rentekurven.

Konsernets og morbankens renterisiko er lik. Konsernet har kun renterisiko knyttet til norske kroner.

Renterisiko knyttet til konsernets fastrenteprodukter fremkommer som følger:

Basisrisiko konsern (millioner kroner)	Renterisiko, 1% endring	
	2022	2021
Obligasjoner og sertifikater	- 2,2	-3,1
Fastrenteutlån	- 40,3	-39,8
Utlån	- 20,7	-25,9
Fastrenteinnskudd	1,7	0,8
Innskudd	21,7	22,0
Sertifikatlån	0,0	0,0
Obligasjonslån	69,6	73,1
Lån fra kredittinstitusjoner	0,0	0,0
Derivater	- 34,9	- 39,5
Aksjer	-3,8	-3,9
Andre balanseposter	0,7	1,3
Total renterisiko	- 8,4	- 15,0
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	- 6,5	- 11,7

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Sum renterisiko utgjør kr. - 8,3 mill. kr. Dvs. at banken vil tap på en renteoppgang. Det er imidlertid ikke likegyldig hvordan renteoppgangen skjer. Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Rentekurverisiko konsern (millioner kroner)	Renterisiko, 1% endring	
	2022	2021*
0-1 mnd	1,0	1,3
1-3 mndr	- 3,6	- 8,3
3-6 mndr	1,1	0,1
6-12 mndr	0,6	- 0,2
1-2 år	- 1,9	5,9
2-3 år	10,6	- 19,1
3-4 år	- 16,2	12,2
4-5 år	7,0	- 7,4
5-7 år	- 4,8	0,0
7-10 år	- 2,2	0,5
Total renterisiko	- 8,4	- 15,1
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	- 6,5	- 11,8

Note 15 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko

SpareBank 1 Østfold Akershus tilbyr kunder valutalån. Valutalån skal fortrinnsvis tilbys bedrifter med formål å redusere valutarisikoen. Unntak kan gjøres, men da kun til bedrifter med god soliditet og meget god likviditet. Valutalån skal kun gis med sikkerhet i fast eiendom. Valutalån skal alltid gis som konvertible lån, slik at lånet enkelt kan konverteres til NOK. SpareBank 1 SMN er kundens kontraktspartner. SpareBank 1 Østfold Akershus har avgitt en garanti til SMN

SpareBank 1 Østfold Akershus er utover dette ikke utsatt for vesentlig valutarisiko.

Note 16 Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktmessig løpetid på forpliktelser

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere metoder.

Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i Policy for markeds- likviditetsrisiko samt «Rammer for likviditet og markedsrisiko» som årlig vedtas av styret. Disse dokumenter setter rammer for størrelsen på likviditetsreserven samt netto likviditetsbehov for ulike løpetider. Det er vedtatt at størrelsen på likviditetsreserven til enhver tid skal være slik at banken i en ordinær driftssituasjon er uavhengig av ekstern finansiering i 12 måneder. I tillegg skal banken i et scenario med høy stress i både markedet og i banken kunne opprettholde sin drift i minimum 3 måneder.

Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for en normalsituasjon i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2022 i mer enn 24 måneder (modellen er ikke utarbeidet for lengere enn 24 måneder). Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for stor krise i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2022 i mer enn 9 måneder.

Likviditetsreserven består av kontanter, obligasjoner og deponerte papirer i Norges Bank som gir låneadgang, ikke benyttede kommitterte trekkrettigheter samt lån som er klargjort for salg til kredittforetak.

Tabellen nedenfor viser en analyse av når finansiell gjeld har sitt kontaktsmessige forfallstidspunkt. I tabellen er lagt til grunn nominelle verdier, samt rentenivå slik det foreligger pr. 31.12.2022 Kontraktmessig kontantstrøm på derivater er ikke balanseført. Det er ikke medtatt renter på gjeld som ikke har kontraktmessig forfall, dvs. på forespørsel. Forfall på ansvarlige lån og fondsobligasjon er forutsatt til call-tidspunktet.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Morbank/Konsern							
Per 31.12.2022 (millioner kroner)	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSE							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	0	0	0	10
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 774	77	215	6	0	0	18 072
Renter på innskudd til kunder	0	0	1	0	0	0	1
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	705	1 550	975	600	3 830
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	65	78	135	73	30	381
Derivater	0	1	0	17	41	53	111
Ansvarlig lånekapital	0	0	150	0	0	0	150
Renter på ansvarlig lånekapital	0	1	2	4	0	0	6
Sum kontantstrøm forpliktelser	17 784	144	1 151	1 711	1 089	683	22 562

Per 31.12.2021 (millioner kroner)	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSE							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	0	0	3
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 326	268	107	0	0	0	17 701
Renter på innskudd til kunder	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14	0	639	2 100	1 175	0	4 114
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	43	51	81	18	0	194
Derivater	0	0	1	8	8	5	22
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	0	0	150
Renter på ansvarlig lånekapital	0	1	2	4	0	0	6
Sum kontantstrøm forpliktelser	17 343	312	801	2 343	1 202	5	22 191

Note 17 Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser

Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opptjente renter er inkludert i intervallet «På forespørsel». Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig.

Morbank/Konsern Per 31.12.2022 (millioner kroner)	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Eiendeler								
Konter og fordringer på sentralbanker	93	0	0	0	0	0	0	93
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	989	81	170	154	3	0	0	1 396
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 728	465	1 083	2 203	1 822	13 003	0	21 303
Nedskrivninger på utlån	- 71	0	0	0	0	0	0	- 71
Virkelig verdivurdering	- 51	0	0	0	0	0	0	- 51
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 605	465	1 083	2 203	1 822	13 003	0	21 181
Sertifikater, obligasjoner	0	327	20	557	562	387	0	1 853
Finansielle derivater	0	0	5	18	7	0	0	30
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	1 091	1 091
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	559	559
Immatrielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	280	280
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	16	16
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	175	175
Sum eiendeler	3 687	872	1 278	2 932	2 394	13 390	2 121	26 674
Gjeld								
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	0	0	0	0	10
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 774	77	215	6	0	0	0	18 072
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	42	714	1 499	862	630	0	3 747
Finansielle derivater	0	1	0	17	41	53	0	111
Betalbar skatt	0	59	59	0	0	0	0	118
Utsatt skatt	4	0	0	0	0	0	0	4
Annen gjeld og balanseført forpliktelse*	57	55	21	6	13	9	0	162
Ansvarlig lånekapital	0	0	151	0	0	0	0	151
Sum gjeld	17 845	234	1 161	1 527	916	692	0	22 375
*herav Leieforpliktelser	0	1	4	11	7	1	0	23

Morbank/Konsern Per 31.12.2021 (millioner kroner)	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Eiendeler								
Konter og fordringer på sentralbanker	94	0	0	0	0	0	0	94
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 245	81	170	154	3	0	0	1 652
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 118	465	1 083	2 203	1 822	13 003	0	20 694
Nedskrivninger på utlån	- 61	0	0	0	0	0	0	- 61
Virkelig verdivurdering	- 1	0	0	0	0	0	0	- 1
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 056	465	1 083	2 203	1 822	13 003	0	20 632
Sertifikater, obligasjoner	0	135	60	519	695	537	0	1 948
Finansielle derivater	0	0	0	22	- 5	0	0	17
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	1 075	1 075
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	549	549
Immatrielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	276	276
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	11	11
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	98	98
Sum eiendeler	3 395	681	1 314	2 898	2 515	13 540	2 009	26 353
Gjeld								
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	0	0	0	3
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 326	268	107	0	0	0	0	17 701
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14	43	690	2 181	1 193	0	0	4 122
Finansielle derivater	0	0	1	8	8	5	0	22
Betalbar skatt	0	60	60	0	0	0	0	119
Utsatt skatt	1	0	0	0	0	0	0	1
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	53	58	23	4	12	6	0	157
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	151	0	0	0	151
Sum gjeld	17 398	429	881	2 344	1 214	11	0	22 276

*herav Leieforpliktelser 0 1 4 9 3 0 0 0 17

Note 18 Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
2021	2022	(millioner kroner)	2022	2021
Renteinntekter				
11	30	Renteinntekter fra kredittinstitusjoner	30	11
486	688	Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden	688	486
47	49	Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	49	47
7	12	Renter av sertifikater og obligasjoner	12	7
13	26	Renter av OMF	26	13
0	0	Andre renteinntekter	0	0
563	804	Sum renteinntekter	804	563
Rentekostnader				
0	0	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
63	124	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	122	61
54	92	Renter på utstedte verdipapirer vurdert til amortisert kost	92	54
3	5	Renter på ansvarlig lånekapital	5	3
0	0	Renter på fondsobligasjon	0	0
16	15	Avgifter til bankenes sikringsfond	15	16
2	2	Renter på leieforpliktelser etter IFRS16	2	2
0	0	Andre rentekostnader og lignende kostnader	0	0
137	237	Sum rentekostnader	235	135
426	567	Netto renteinntekter	569	428

Note 19 Netto provisjonsinntekter

Morbank			Konsern	
2021	2022	(millioner kroner)	2022	2021
Provisjonsinntekter				
135	97	Provisjon knyttet til utlån overført til kredittforetak	97	135
76	97	Betalingsformidling	97	76
48	52	Forsikringstjenester	52	48
0	0	Eiendomsmegling	81	82
10	9	Verdipapiromsetning	9	10
3	3	Garantiprovisjon	3	3
7	7	Interbankprovisjon	7	7
13	15	Andre provisjonsinntekter	16	13
292	280	Sum provisjonsinntekter	363	375
Provisjonskostnader				
15	13	Betalingsformidling	13	15
15	13	Sum provisjonskostnader	13	15
Andre driftsinntekter				
3	3	Driftsinntekter faste eiendommer	0	0
-2	0	Gevinst/tap Anleggsmidler	0	-2
3	4	Andre driftsinntekter	4	3
4	7	Sum andre driftsinntekter	4	1
282	274	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	354	361

Note 20 Netto inntekter fra finansielle instrumenter

Morbank			Konsern	
2021	2022	(millioner kroner)	2022	2021
-9	1	Netto verdiendring på aksjer og andre verdipapirer	1	-20
-30	-50	Verdiendring på fastrenteutlån	-50	-30
53	45	Verdiendring på fin eiendeler og gjeld til virkelig verdi	45	53
23	-5	Sum netto verdiendring på finansielle eiendeler til virkelig verdi	-5	23
19	27	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	27	19
19	27	Sum netto inntekt fra finansielle eiendeler til virkelig verdi	27	19
11	9	- døtre	0	0
83	54	- felleskontrollert virksomhet	42	109
94	63	Sum inntekter av eierinteresser	42	109
127	86	Sum netto inntekter fra andre finansielle instrumenter	66	131

Note 21 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Morbank		(millioner kroner)	Konsern	
2021	2022		2022	2021
Personalkostnader				
119	122	Lønn	177	169
14	16	Pensjonskostnader inkl. arbeidsgiveravgift og finansskatt	19	16
		Sosiale kostnader		
23	25	- arbeidsgiveravgift og finansskatt	32	30
3	3	- personalforsikring	3	3
3	4	- øvrige sosiale kostnader	4	3
161	170	Sum personalkostnader	235	222
Antall ansatte/årsverk				
170	172	Gjennomsnittlig antall ansatte	231	224
165	165	Antall årsverk pr 31.12	222	216
170	170	Antall ansatte pr 31.12	230	225

Ytelser til konsernledelsen og styret er opplyst om i rapport om lønn til ledende personer i Sparebank 1 Østfold Akershus for 2022. Rapporten er tilgjengelig på våre nettsider: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html.

Note 22 Andre driftskostnader

Morbank		(millioner kroner)	Konsern	
2021	2022		2022	2021
118	122	Lønn	176	168
12	14	Pensjoner	18	15
31	34	Sosiale kostnader	42	39
161	170	Personalkostnader	235	222
7	9	Avskrivning varige driftsmidler	16	14
0	0	Avskrivning immaterielle eiendeler	0	0
14	14	Avskrivning bruksrettigheter	6	6
4	8	Eiendoms kostnader	13	7
49	51	IKT	56	53
21	21	Markedsføring	23	23
1	2	Reise/Represent/Gaver	2	1
16	18	Kjøpte Tjenester	19	17
32	40	Øvrige kostnader	43	34
146	163	Andre kostnader	176	155
307	333	Sum driftskostnader	412	378
Godtgjørelse til revisor				
0,7	1,0	Lovpålagt revisjon	1,1	0,8
-	-	- Andre attestasjonsoppgaver	-	-
-	-	- Granskningstjenester	-	-
-	-	- Skatterådgiving	-	-
-	0,1	Andre tjenester	0,2	0,1
0,7	1,1	Sum godtgjørelse til revisor	1,3	0,9

Godtgjørelse til revisor er inklusive ikke fradragsført merverdiavgift.

Note 23 Pensjoner

INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING

Fra januar 2017 er alle ansatte er inkludert i felles innskuddsbasert pensjonsordning, denne har følgende betingelser:

- Totalt årlig innskudd er 7 % av lønn mellom 0 og 7,1 G.
- Totalt årlig innskudd er 22 % av lønn mellom 7,1 og 12 G

Innskuddspensjonen inkluderer en uførepensjon som sammen med ny uførepensjon fra folketrygd gir en snittyttelse på 74,5% av grunnlaget. Ordningen inkluderer også en ektefelle og barnpensjon ved arbeidstakers død tilsvarende sparesaldoen, men garantert minst en årlig pensjon på 1 G til hvert barn under 21 år.

ØVRIGE ORDNINGER

I tillegg har morbanken usikrede pensjonsforpliktelser i form av avtalefestet førtidspensjon (AFP) for ansatte fra fylte 62 år. Ordningen lar seg foreløpig ikke aktuarberegne og behandles som en innskuddsbasert ordning.

Tidligere administrerende direktører i banken har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarberegnet i desember 2022. Avtalene dekkes over løpende drift. Det er følgelig ikke dedikerte pensjonsmidler for å dekke forpliktelsene.

For administrerende direktør er det for lønn over 12 G i tillegg tegnet en «Pensjonskonto». Avtalen inkluderer i tillegg uførepensjon. Avtalen innberettes som skattepliktig inntekt.

Økonomiske forutsetninger	2022	2021
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Forventet G-regulering	3,25 %	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %

Morbank		(millioner kroner)	Konsern	
2021	2022	Pensjonskostnad (ytelse, usikret ordning)	2022	2021
-	-	Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	-	-
0,3	0,2	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	0,2	0,3
0,3	0,2	Periodens pensjonskostnad usikret ordning	0,2	0,3
11,6	13,5	Resultatført innskuddspensjon, AFP og gavepensjon	16,4	13,8
2,2	2,6	Arbeidsgiveravgift og finansskatt	3,0	2,5
13,8	16,1	Netto pensjonskostnad innskuddspensjon	19,4	16,3
14,1	16,3	Periodens pensjonskostnad innskuddspensjon og usikret ordning	19,6	16,6

Morbank		(millioner kroner)	Konsern	
2021	2022	Pensjonsforpliktelse	2022	2021
- 17,5	- 16,6	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1 (nåverdi)	- 16,6	- 17,5
- 0,3	- 0,2	Netto resultatført pensjonskostnad	- 0,2	- 0,3
-	-	Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	-	-
- 0,2	- 1,1	Estimatavvik over utvidet resultat	- 1,1	- 0,2
1,0	1,1	Utbetalt	1,1	1,0
- 16,6	- 16,8	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12 (nåverdi)	- 16,8	- 16,6

Morbank			Konsern	
2021	2022	Medlemmer lukket ordning:	2022	2021
3	3	Antall personer som er med i ytelsespensjonsordningen	3	3

Netto pensjonsforpliktelse i balansen (millioner kroner)	Morbank/Konsern				
	2022	2021	2020	2019	2018
Nåverdi pensjonsforpliktelse	16,8	16,6	17,5	17,7	12,5
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-	-	-	-	-
Underskudd/ - overskudd	16,8	16,6	17,5	17,7	12,5
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	1,1	0,2	0,7	6,2	- 0,4
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-	-	-	-	-

Note 24 Skatt

Morbank		Sammensetning av resultatført skatt (millioner kroner)	Konsern	
2021	2022		2022	2021
533	585	Resultat før skattekostnad	567	549
-113	-120	+/- permanente forskjeller	-134	-113
56	11	+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	7	54
476	475	Årets skattegrunnlag fra ordinært resultat	440	490
0	-1	Aktuarielle gevinster og tap ført over utvidet resultat	-1	0
-1	-1	Endring i virkelig verdi på utlån ført over utvidet resultat	-1	-1
-1	-2	Årets skattegrunnlag fra utvidet resultat	-2	-1
-6	-8	Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapital	-8	-6
-6	-8	Årets skattegrunnlag på poster ført direkte mot egenkapital	-8	-6
469	467	Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	430	483
117	116	Herav betalbar skatt i balansen	118	119
119	119	Betalbar skatt av årets skattegrunnlag fra ordinært resultat	111	122
0	0	For (mye)/lite avsatt skatt forrige år	0	0
119	119	Årets endring i betalbar skatt i resultatet	111	122
0	0	+/- endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	0	-2
-16	-5	+/- endring i utsatt skatt	4	-14
103	114	Årets skattekostnad i ordinært resultat	115	106
0	0	Årets skattekostnad i utvidet resultat	0	0
-2	-2	Årets skatt på poster ført direkte mot egenkapital	-2	-2

Morbank		Sammensetning av balanseført utsatt skatt: Midlertidige forskjeller på: (millioner kroner)	Konsern	
31.12.2021	31.12.2022		31.12.2022	31.12.2021
9	8	- Driftsmidler	15	14
-4	-4	- Leide bygg og leieforpliktelser (IFRS16)	-4	-4
-5	-4	- Gevinst og tapskonto	-4	-6
-17	-17	- Netto pensjonsforpliktelse	-17	-17
-28	-37	- Verdipapirer og sikringsinstrumenter	-37	-28
-44	-54	Sum midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt	-46	-39
9	8	Herav positive forskjeller	18	6
2	2	Derav utsatt skatt (gjeld)	4	1
53	62	Herav negative forskjeller	64	45
13	15	Derav utsatt skattefordel (eiendel)	16	11

Morbank		Sammensetning av resultatført utsatt skatt (millioner kroner)	Konsern	
2021	2022		2022	2021
		Endring i midlertidige forskjeller på:		
-1	-1	- Driftsmidler	1	-1
-1	0	- Leide bygg og leieforpliktelser (IFRS16)	0	-1
1	1	- Gevinst og tapskonto	2	1
1	0	- Netto pensjonsforpliktelse	0	1
-55	-9	- Verdipapirer	-9	-55
-56	-11	Sum endring midlertidige forskjeller	-7	-54
0	0	- Korreksjon utsatt skatt forrige år	0	0
-56	-11	Sum endring midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt	-7	-54
-14	-3	Endring i utsatt skatt resultatført	5	-14

Formuesskatt blir etter IFRS regelverket klassifisert som en avgift og ikke som en skattekostnad og inngår derfor ikke.

Note 25 Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døde. Se note 8.

Konsern 2022 (millioner kroner)	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost ¹⁾	Totalt
	Kontanter og fordringer på sentralbanker				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 396	1 396
Netto utlån til kunder	1 842	13 937		5 402	21 181
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende	1 853				1 853
Finansielle derivater			30		30
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	1 091				1 091
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 786	13 937	30	6 891	25 644
Gjeld til kredittinstitusjoner				10	10
Innskudd fra og gjeld til kunder				18 072	18 072
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				3 747	3 747
Finansielle derivater	111		0		111
Ansvarlig lånekapital				151	151
Sum finansielle instrumenter gjeld	111	0	0	21 980	22 091

1) Inkluderer sikret gjeld

Konsern 2021 <i>(millioner kroner)</i>	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat		Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost ¹⁾	Totalt
	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost ¹⁾	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker					94	94
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					1 652	1 652
Netto utlån til kunder	1 808	13 711			5 113	20 632
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende	1 948					1 948
Finansielle derivater				17		17
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	1 075					1 075
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 831	13 711	17	6 859	25 419	
Gjeld til kredittinstitusjoner					3	3
Innskudd fra og gjeld til kunder					17 701	17 701
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					4 122	4 122
Finansielle derivater	22			0		22
Ansvarlig lånekapital					151	151
Sum finansielle instrumenter gjeld	22	0	0	21 977	21 999	

1) Inkluderer sikret gjeld

Note 26 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi.

Nivå 1: Verdsettelse etter priser i aktivt marked

Nivå 2: Verdsettelse etter observerbare markedsdatab

Nivå 3: Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdatab

Morbank og konsern <i>(millioner kroner)</i>	31.12.2022				31.12.2021			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
- Obligasjoner og sertifikater		1 853		1 853		1 948		1 948
- Egenkapitalinstrumenter	9		1 082	1 091	3		1 072	1 075
- Fastrentelån			1 842	1 842			1 808	1 808
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater		30		30		17		17
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat								
- Netto utlån privatpersoner		13 914		13 914		13 691		13 691
Sum eiendeler	9	15 797	2 924	18 730	3	15 656	2 881	18 540

Morbank og konsern <i>(millioner kroner)</i>	31.12.2022				31.12.2021			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet								
Finansielle derivater forpliktelse		111		111		22		22
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater		0		0		0		0
Sum forpliktelse	0	111	0	111	0	22	0	22

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdatab, er instrumentet inkludert i nivå 3. Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3.

Morbank og konsern <i>(millioner kroner)</i>	31.12.2021		31.12.2020	
	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter
Inngående balanse	1 808	1 072	1 857	866
Tilgang	566	151	544	201
Avgang	-482	-160	-563	-6
Overgang fra nivå 1 og 2	0	0	0	0
Overgang til nivå 1 og 2	0	0	0	0
Verdiendring og utdelinger ført i resultatet	-50	18	-30	12
Utgående balanse	1 842	1 082	1 808	1 072

* Endring av netto utlån til privatpersoner fremgår av note 2

Note 27 Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Konsern (millioner kroner)	Nivå*	2022		2021	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EIENDELER					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1	93	93	94	94
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	1 396	1 396	1 652	1 652
Netto utlån til kunder	3	5 402	5 422	5 113	5 143
Sum finansielle eiendeler		6 891	6 911	6 859	6 890
FORPLIKTELSER					
Gjeld til kredittinstitusjoner	1	10	10	3	3
Innskudd fra og gjeld til kunder	3	18 072	18 072	17 701	17 701
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1	3 747	3 850	4 122	4 121
Ansvarlig lånekapital	1	151	151	151	151
Fondsobligasjoner	1	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser		21 980	22 083	21 977	21 976

* Se note 26 for beskrivelse av nivå

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter:

UTLÅN

Fastrente utlån er etter IFRS bokført til neddiskontert nåverdi av kontantstrøm, og bokført verdi er derav lik virkelig verdi. Flytende utlån er klassifisert til amortisert kost. Utlån er videre korrigert for nedskrivninger i trinn 2 og trinn 3 samt tillagt påløpte renter. Dette anses som beste tilnærming til virkelig verdi.

VERDIPAPIRER

Verdipapirene er i utgangspunktet verdsatt til virkelig verdi. Som virkelig verdi på beholdning av obligasjoner og sertifikater er benyttet markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente. Sertifikater og obligasjoner er bestemt bokført til virkelig verdi over resultatet.

DERIVATER

Derivater består av renteswapper, valutaterminkontrakter og instrumenter forbundet med strukturerte produkter.

Derivatene er i sin helhet bokført til virkelig verdi over resultatet basert på kurser fastsatt av uavhengig part.

INNSKUDD

For innskudd med kort rentebinding er bokført verdi tilnærmet lik virkelig verdi. Innskudd med avkastningskrav er balanseført til virkelig verdi med utgangspunkt i renteswappen på det strukturerte produktet.

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Fastrente obligasjonslån er bokført til virkelig verdi basert på markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente.

Obligasjonslån med flytende renter bokført i balansen til amortisert kost. I balansen er påløpte rentekostnader på gjeld bokført til amortisert kost klassifisert sammen med obligasjonsgjelden. Obligasjonslån ved flytende rente er i oppstillingen ovenfor vurdert til virkelig verdi fastsatt av uavhengig part.

Note 28 Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater, obligasjoner og pengemarkedsfond fordelt på utstedersektor

Konsern/morbank	2022	2021
Stat og kommune		
– pålydende	644	340
– virkelig verdi	661	350
Annen offentlig utsteder		
– pålydende	30	80
– virkelig verdi	32	84
Finansielle foretak		
– pålydende	1 153	1 500
– virkelig verdi	1 160	1 516
Ikke-finansielle foretak		
– pålydende	0	0
– virkelig verdi	0	0
Pengemarkedsfond		
– pålydende	0	0
– virkelig verdi	0	0
Påløpte renter	0	- 1
Sum rentepapirer, pålydende verdi	1 827	1 920
Sum rentepapirer, bokført verdi	1 853	1 948

Note 29 Finansielle derivater

GENERELL BESKRIVELSE:

Alle derivater bli bokført i henhold til IAS 39 til virkelig verdi over resultat. Dersom «dirty price» på derivatet viser en nettogevinst blir derivatet ført som eiendel og tilsvarende. Dersom «dirty price» på derivatet viser netto tap blir derivatet ført som gjeld. Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet.

Konsernet gjennomfører en verdisikring av fastrenteinnlån. Hver enkelt sikring er dokumentert i konsernets verdipapirsystem.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. Mot finansielle institusjoner har banken inngått ISDA-avtaler med CSA tillegg for å regulere motpartsrisiko.

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Konsern/Morbank (millioner kroner)	31.12.2022			31.12.2021		
	Virkelig verdi			Virkelig verdi		
Renteinstrumenter	Kontraktsum	Eiendeler	Forpliktelses	Kontraktsum	Eiendeler	Forpliktelses
Renteswapper fastrente utlån		3	0		-5	0
Renteswapper fastrente utlån	1875	28	49	1450	4	21
Renteswapper fastrente obl. lån	0	0	0	0	0	0
Valutarenteswap obligasjoner	0	0	63	0	0	0
Påløpte renter på rente- og valutaswapper		12	-1		17	1
Sum renteinstrumenter		43	111		16	22
Renteinstrumenter sikring						
Renteswapper, nettoeffekt	2125	-13	0	1825	1	0
Sum renteinstrumenter sikring		-13	0		1	0
Sum alle renteinstrumenter		30	111		17	22

Konsernet har gjennomført en verdisikring av fastrenteinnlån med en balanseverdi på 2 125 mill. kr. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen.

Totalt er seks lån med en hovedstol på 2 125 mill. kr. sikringsbokført pr. 31.12.2022. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2022 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på 3 måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse i med flytende 3 måneders Nibor-rente. Sikringen har vært effektiv i 2022 og det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden.

Note 30 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Aksjer og andeler

(millioner kroner)	Morbank/konsern		Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
	2022	2021			
Til virkelig verdi over resultat					
- Børsnoterte	9	3			
- Unoterte	1 082	1 072			
Sum aksjer og andeler	1 091	1 075			
Spesifikasjon av aksjer og andeler:	Eierandel %	Beholdning (antall)	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Børsnoterte selskaper:					
Visa Inc. A- og C-aksjer	0,00 %	4 507	2	9	9
Unoterte selskaper:					
SpareBank 1 Boligkreditt AS (orgnr. 988738387)	4,85 %	3 778 299	567	567	567
SpareBank 1 Næringskreditt AS (orgnr. 894111232)	7,77 %	1 261 760	159	158	158
SpareBank 1 Kreditt AS (orgnr. 975966453)	4,54 %	182 301	59	65	65
SpareBank 1 Betaling AS (orgnr. 919116749)	3,11 %	849 692	26	48	48
Sparebank 1 Bank og Regnskap AS (orgnr. 917143501)	3,37 %	674	5	6	6
SpareBank 1 Markets AS (orgnr. 992999101)	1,47 %	46 644	9	14	14
SpareBank 1 Forvaltning AS (orgnr. 925239690)	2,22 %	87 317	30	33	33
SpareBank 1 Finans Østlandet AS (orgnr. 975963748)	5,00 %	88 500	94	104	104
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS (orgnr. 938521549)	4,90 %	5 145	59	59	59
VN Norge AS (orgnr. 821083052)	0,82 %		0	5	5
Øvrige aksjer og andeler			9	24	24
Sum aksjer i morbank og konsern			1 020	1 091	1 091

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet). Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris som tilnærming til virkelig verdi etter IAS 39.46

Konsern/Morbank (millioner kroner)	2022	2021
Inngående balanse	1 075	878
Investeringer i perioden	151	201
Salg i perioden (til bokført verdi)	-154	-16
Verdiendring ført over resultat	18	12
Utgående balanse	1 091	1 075

Note 31 Andre immaterielle eiendeler

Morbank / konsern (millioner kroner)	2022	2021
Anskaffelseskost 01.01	30	30
Tilgang/avgang		
Anskaffelseskost 31.12	30	30
Akkumulerte avskrivninger 01.01	30	30
Avgang akkumulerte avskrivninger		
Årets avskrivninger	0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12	30	30
Andre immaterielle eiendeler 31.12	0	0

Andre immaterielle eiendeler består av kjøpte kunderettigheter i forbindelse fusjon med Halden Sparebank.

Note 32 Varige driftsmidler

Morbank 2022				Konsern 2022			
Maskiner, inventar og transp midl	Påkostning leide bygninger	Bygning og annen fast eiendom	Totalt	Maskiner, inventar og transp midl	Bygning og annen fast eiendom	Påkostning leide bygninger	Totalt
41	13	68	122	79	264	22	364
			Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 1.1.				
3	0	5	8	3	8	0	11
			Tilgang				
-1	0	0	-1	-1	0	0	-1
			Avgang				
43	13	73	130	81	271	22	374
			Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 31.12.				
-17	-10	-21	-48	-29	-60	-16	-106
			Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.				
-5	-1	-3	-9	-6	-8	-2	-16
			Årets avskrivning/ nedskrivning				
0	0	0	0	0	0	0	0
			Akkumulert avskrivning årets avgang *				
-22	-11	-25	-57	-34	-68	-18	-121
			Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.				
0	15	0	15	0	0	15	15
			Anskaffelser som ikke er tatt i bruk pr. 31.12.				
21	17	49	88	47	203	18	268
			Balanseført verdi eiendom og utstyr pr. 31.12.				
			68				12
			Balanseførte leieforpliktelser pr. 31.12.				
			156				280
			Balanseført verdi varige driftsmidler 31.12				

Morbank 2021				Konsern 2021			
Maskiner, inventar og transp midl	Påkostning leide bygninger	Bygning og annen fast eiendom	Totalt	Maskiner, inventar og transp midl	Bygning og annen fast eiendom	Påkostning leide bygninger	Totalt
38	13	60	112	76	267	22	365
			Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 1.1.				
3	0	9	12	3	9	0	12
			Tilgang				
-1	0	-1	-2	-1	-12	0	-13
			Avgang				
41	13	68	122	79	264	22	364
			Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 31.12.				
-14	-9	-19	-42	-25	-55	-15	-95
			Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.				
-4	-1	-4	-9	-5	-7	-2	-14
			Årets avskrivning/ nedskrivning				
1	0	2	3	1	2	0	3
			Akkumulert avskrivning årets avgang				
-17	-10	-21	-48	-29	-60	-16	-106
			Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.				
0	0	0	0	0	0	0	0
			Anskaffelser som ikke er tatt i bruk pr. 31.12.				
24	4	47	74	50	203	6	258
			Balanseført verdi eiendom og utstyr pr. 31.12.				
			82				18
			Balanseførte leieforpliktelser pr. 31.12.				
			156				276
			Balanseført verdi varige driftsmidler 31.12				

SIKKERHETSSTILLELSE

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

BRUTTOVERDI AV FULLT UT AVSKREVNE EIENDELER FORTSATT I BRUK

Bruttoverdien av anleggsmidler som er fullt ut avskrevet og fortsatt i bruk anses å være uvesentlig.

UUTNYTTEDE DRIFTSMIDLER

Alle driftsmidler benyttes av konsernet.

OMVURDERINGER

Det er foretatt verddivurdering av samtlige bygninger pr. 31.12. Banken foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler som benyttes i egen virksomhet. Virkelig verdi egne bygg er basert på verddivurdering ved utgangen av regnskapsåret. I noen tilfeller er markedsverdi antatt lavere enn bruksverdi, i disse tilfellene er bokført verdi lagt til grunn basert på forutsetning om forsatt bruk. Investeringseiendom verdireguleres løpende og avskrives ikke, men endringer i markedsverdien føres over resultatet. Prosentsats for ordinære avskrivninger er 10–33 prosent for maskiner, inventar og transportmidler, og 2–4 prosent for bankbygg og annen fast eiendom.

FORPLIKTELSER

Pr. 31.12.2022 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

INVESTERINGSEIENDOM

Etter salg av eiendom i 2017 har konsernet ikke hatt eiendom som er klassifisert som investeringseiendom.

Note 33 Andre eiendeler

Morbank		Konsern	
2021	2022 (millioner kroner)	2022	2021
2	2	2	2
0	0	29	28
9	2	2	9
0	0	0	0
53	134	142	59
64	138	175	98

Note 34 Innskudd fra og gjeld til kunder

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av innskudd fra døtre. Disse tilhører sektor «Omsetning/drift eiendommer» og utgjorde 32 mill. kr i 2022 og 62 mill. kr i 2021.

Innskudd fra og gjeld til kunder	2022	2021
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	17 177	16 858
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	895	843
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	18 072	17 701

Gjennomsnittlig amortisert rente	0,68 %	0,35 %
Andel fastrenteinnskudd av totale innskudd	1,65 %	1,28 %

Innskudd fordelt på sektor og næring	2022	2021
Annen tjenesteyting	626	650
Bergverksdrift og utvinning	11	1
Bygge- og anleggsvirksomhet	672	608
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	22	14
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	297	361
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	296	280
Forretningsmessig tjenesteyting	207	173
Helse- og sosialtjenester	163	184
Industri	166	166
Informasjon og kommunikasjon	61	95
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	203	191
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	263	281
Lønnet arbeid i private husholdninger	8	2
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	1 380	1 036
Omsetning og drift av fast eiendom	1 096	1 027
Overnattings- og serveringsvirksomhet	83	76
Transport og lagring	173	196
Undervisning	78	72
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	16	23
Varehandel, reparasjon av motorvogner	431	490
Sum næring	6 253	5 927
Lønnstakere o.l.*	11 820	11 774
Sum innskudd	18 072	17 701

*Utland er lagt under lønnstakere o.l. i oppstillingen over.

Innskudd fordelt på geografiske områder	2022	2021
Viken	16 159	16 159
Oslo	679	679
Landet for øvrig	959	588
Utlandet	276	276
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	18 072	17 701

Note 35 Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Morbank og konsern (millioner kroner)	2022	2021
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak, nominell verdi	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	3 830	4 114
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	3 830	4 114
Virkelig verdi justering	- 120	- 21
Påløpte renter	36	29
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi inkludert påløpte renter	3 747	4 122
Gjennomsnittlig rente sertifikater og obligasjonsgjeld for året	2,50 %	1,23 %

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2022	2021
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2022		639
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2023	705	1 000
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2024	800	1 100
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2025	750	750
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2026	425	425
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2027	300	
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2028	600	100
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2029		
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2030		
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2031	250	100
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	3 830	4 114

Morbank og konsern					
Endring i verdipapirgjeld	31.12.2022	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2021
F-lån, Norges Bank	0	0	0	0	0
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	3 830	950	- 1 234	0	4 114
Verdijusteringer	- 120	0	0	- 99	- 21
Opptjente renter	36	0	0	7	29
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 747	950	- 1 234	- 92	4 122

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2021	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2020
F-lån, Norges Bank	0	0	- 200	0	200
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4 114	625	- 1 171	0	4 660
Verdijusteringer	- 21	0	0	- 63	42
Opptjente renter	29	0	0	- 2	27
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 122	625	- 1 371	- 61	4 929

Note 36 Annen gjeld og forpliktelse

Morbank		Konsern		
2021	2022	Annen gjeld og balanseført forpliktelse (millioner kroner)	2022	2021
17	17	Pensjonsforpliktelser (note 23)	17	17
29	28	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptj innt	45	47
1	1	Margintrekk og annen mellomregning	1	1
86	72	Leieforpliktelser iht. IFRS16	12	18
52	60	Leverandørgjeld og øvrig kortsiktig gjeld	66	56
184	178	Sum annen gjeld og balanseført forpliktelse ex. gavekonto	141	138
Avsetninger gavekonto				
21	18	Avsetning per 1.1	18	21
- 16	- 12	Brukt i løpet av året	- 12	- 16
14	15	Avsatt i løpet av året	15	14
18	21	Sum avsetninger gavekonto	21	18
Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)				
317	304	Betalingsgarantier	304	317
67	109	Kontraktsgarantier	109	67
14	387	Annet garantiansvar	387	14
398	799	Sum stilte garantier	799	398
Andre forpliktelser ikke balanseført				
1 373	1 488	Ubenyttede kreditter	1 488	1 373
1 497	1 386	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	1 386	1 497
2 870	2 874	Sum andre forpliktelser	2 874	2 870
3 470	3 872	Totale forpliktelser	3 835	3 424
Pantstillelser				
0	0	Pantstillelse Verdipapirer	0	0
0	0	Tilhørende forpliktelse pantsatte verdipapirer	0	0

FORPLIKTENDE AVTALER OM ANSKAFFELSER AV EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Pr. 31.12.2022 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

PÅGÅENDE RETTSTVISTER

Pr. 31.12.2022 er konsernet ikke involvert i pågående rettstvister.

OPERASJONELLE LEASINGBETALINGER

Konsernet har kun et fåtall mindre leasingavtaler. Fremtidig forpliktet leie er mindre enn 0,1 mnok.

Note 37 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

Morbank og konsern (millioner kroner)	2022	2021
FRN ansvarlig obligasjonslån 2013/2023 med innløsningsrett for utsteder.	150	150
Påløpt renter	1	1
Over-/underkurs/markedsverdi	0	0
Sum tidsbegrenset ansvarlig lån	151	151
Sum fondsobligasjonslån	0	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	151	151
Gjennomsnittlig rente	3,27 %	1,90 %

Evigvarende fondsobligasjonslån pålydende MNOK 150 har innløsningsrett for utsteder 12.09.2023 er klassifisert som egenkapital og er ikke med i oversikten over. Rente på dette lånet er 3 mnd. Nibor +3,60 %.

Morbank og konsern

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2022	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2021
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	0	0	0
Verdijusteringer	0	0	0	0	0
Påløpte renter	1	0	0	1	1
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	151	0	0	1	151

Morbank og konsern

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2021	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2020
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	0	0	0
Verdijusteringer	0	0	0	0	0
Påløpte renter	1	0	0	0	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	151	0	0	0	150

Note 38 Sikringsbokføring

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler. Markedsrisiko knyttet til renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer, og fastsettes årlig gjennom revisjon av markedsrisikostrategien med tilhørende policy.

Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til bankens styre og ledelse. Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen med hensyn til parallellskift i rentekurven og vridning i rentekurven (rentekurverisiko).

Renterisikoen holdes tilfredsstillende lav gjennom å matche rentebindingen på bankens forpliktelser med rentebindingen på bankens eiendeler. Kupongen på utstedt verdipapirgjeld består av en markedsrentekomponent og et utstederspesifikt kredittrisiko påslag. For verdipapirinnlån med fast rente sikrer banken seg mot verdiendringer som skyldes endringer i markedsrenter (NBOR). Både NBOR og kredittrisiko påslaget er vesentlige komponenter ved beregning av virkelig verdi på fastrenteinnlån. Banken benytter virkelig verdi-sikring, hvor verdipapirutstedelsene inngår i et sikringsforhold med individuelt tilpassede sikringsderivater. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2022 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på tre måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse med flytende tre måneders NIBOR-rente.

Opplysninger om sikringsinstrumentene

2022	Nominelt beløp på sikringsinstrument	Balansført beløp på sikringsinstrument		Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne ineffektivitet
		Eiendeler	Forpliktelser		
Verdipapirgjeld NOK	2.125	60,1	57,6	Finansielle derivater	48,0
2021					
Verdipapirgjeld NOK	1 825	12,6	3,8	Finansielle derivater	53,0

Opplysninger om sikringsobjektene

2022	Nominelt beløp på sikringsinstrument	Balanseført på sikringsobjekt	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi på sikring	Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne ineffektivitet
Verdipapirgjeld NOK	2.125	2.125	0	Verdipapirgjeld	-44,7
2021					
Verdipapirgjeld NOK	1.825	1.825	0	Verdipapirgjeld	-53,1

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

2022	Ineffektivitet innregnet i resultat	Regnskapslinje i resultatet
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	3,26	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser
2021		
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	-0,14	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Informasjon om løpetid og rentebetingelser på sikringsinstrumentene

2022	Under 3 mnd	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Total
Verdipapirgjeld nominelt beløp			1.625	500	2.125
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben			2,43 %	1,84 %	2,29 %
2021					
Verdipapirgjeld nominelt beløp			1.825		1.825
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben			2,18 %		2,18 %

Ineffektivitet i bankens sikringsforhold oppstår hovedsakelig på grunn av virkelig verdjusteringer av det flytende benet i sikringsinstrumentet samt bruk av ulike rentekurver for diskontering av sikringsinstrument og sikringsobjekt på grunn av kredittspredkomponenten. Etter innregning endres rentekurvene for sikringsinstrument og sikringsobjekt likt. Bankens sikrede verdipapirgjeld i NOK på 2.125 mill. kr forfaller i 2024 eller senere.

Note 39 Investeringer i konsernselskap og eierinteresser

Morbanks aksjer i datterselskaper 2022

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS	2,2	100 %	2.177	29	24	7,0
SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS	2,0	100 %	30.000	2	2	-
Varnaveien 43E Kontor AS	2,0	100 %	1.000	185	185	1,6
Nekor Gårdselskap AS	0,8	100 %	838.225	6	6	-
Sum aksjer i datterselskaper				221	217	8,6

* Alle datterselskaper har foretningsskontor i Moss.

Morbanks aksjer i datterselskaper 2021

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS	2,2	100 %	2.177	29	24	6,0
Moss Eiendomsselskap AS	3,0	100 %	30.000	25	25	-
SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS	2,0	100 %	30.000	2	2	-
Varnaveien 43E Kontor AS	2,0	100 %	1.000	185	185	1,6
Nekor Gårdselskap AS	0,8	100 %	838.225	6	6	3,0
Sum aksjer i datterselskaper				246	242	10,6

* Alle datterselskaper har foretningsskontor i Moss.

Morbanks aksjer i felleskontrollert virksomhet 2022

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	355	15,25 %	135.303	221	221	49,1
SpareBank 1 Samspar AS	16	15,25 %	135.303	28	28	-
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	-	15,44 %	-	20	20	-
BN Bank ASA	706	2,52 %	356.135	34	34	5,0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet				303	303	54,1

* BN Bank ASA har foretningsskontor i Trondheim, øvrige selskaper i Oslo.

Morbanks aksjer i felleskontrollert virksomhet 2021

(millioner kroner)	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	355	15,25 %	135.303	221	221	83,2
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	-	15,44 %	-	20	20	-
BN Bank ASA	706	2,52 %	356.135	34	34	-
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet				275	275	83,2

* BN Bank ASA har foretningsskontor i Trondheim, øvrige selskaper i Oslo.

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2022

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	407	4	32	5	27
SpareBank 1 Samspar AS	10	6	0	7	0
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	21	0	48	47	0
BN Bank ASA	1 127	996	23	8	15
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	1 566	1 006	103	68	42

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2021

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	406	4	86	5	89
Gevinst ved salg av 0,34% av Samarbeidende Sparebanker AS	-	-	8	-	8
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	20	0	40	40	0
BN Bank ASA	1 056	930	19	7	12
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	1 482	933	114	12	109

Felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Konsernet har goodwill ved kjøp av aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS som utgjør 100,1 mill.

Balanseført verdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2021	2022	(millioner kroner)	2022	2021
230	275	Per 01.01.	549	528
19	28	Tilgang	28	19
- 5	0	Avgang	0	- 16
31	0	Ek-endringer	- 6	1
0	0	Resultatandel	42	101
0	0	Utbetalt utbytte	-54	- 83
275	303	Balanseført verdi 31.12	559	549

Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2021	2022	(millioner kroner)	2022	2021
83	49	Resultatført fra Sam.arb Sparebanker AS	27	89
0	5	Resultatført fra BN Bank ASA	15	12
83	54	Sum inntekter	42	101

* I morbank inntektsføres utbytte fra selskapene. På konsern resultatføres resultatandel redusert for reduksjon i selskapenes egenkapital som følge av utbytte.

Spesifikasjon av årets endring på konsern

(millioner kroner)	Tilgang	Avgang	EK-endring	Resultatandel	Utbetalt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	0	0	- 6	27	- 49
SpareBank 1 Samspar AS	28	0	0	0	0
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	0	0	0	0	0
BN Bank ASA	0	0	0	15	- 5
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	28	0	- 6	42	- 54

Fordringer og gjeld til felleskontrollerte virksomheter pr. 31.12.

(millioner kroner)	Lån	Innskudd	Ansvarlig lån
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	0	0	0

Felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Konsernet har goodwill ved kjøp av aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS som utgjør 100,1 mill.

Foretningsadresse og orgnr, selskap eid ved utgangen av 2022

	Orgnr.	Foretningsadresse
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS	833384252	Moss
SpareBank 1 Regnskapshuset Østfold Akershus AS	926552945	Moss
Varnaveien 43E Kontor AS	919040750	Moss
Nekor Gårdselskap AS	929776941	Moss
Samarbeidende Sparebanker AS	977061164	Oslo
SpareBank 1 Samspar AS	992258381	Oslo
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	987804467	Oslo
BN Bank ASA	914864445	Trondheim

Note 40 Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Selskaper klassifisert som datterselskap, felleskontrollert virksomhet eller tilknyttede selskap fremgår av note 39. Videre er SpareBank 1 Gruppen AS inkludert grunnet indirekte eie via Samarbeidende Sparebanker AS.

Mellomværende med konsernledelsen og styret er opplyst om i rapport om lønn til ledende person er i Sparebank 1 Østfold Akershus for 2022. Rapporten er tilgjengelig på våre nettsider: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html.

	Datterselskaper		TS, FKV og andre nærstående	
	2022	2021	2022	2021
Lån (millioner kroner)				
Lån utestående pr 1.1.	0	0	172	143
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0
Lån innvilget i perioden / Innfusjonert	0	0	0	29
Tilbakebetaling	0	0	- 71	0
Utestående lån per 31.12.	0	0	102	172
Innskudd (millioner kroner)				
Innskudd per 1.1.	62	40	0	0
Netto endring	- 30	21	0	0
Innskudd per 31.12.	32	62	0	0
Renteinntekter	0	0	3	3
Leie av lokaler	11	11	0	0
Driftskostnader (IT, utvikling, markedsføring)	0	0	66	52
Tap ved utlån	0	0	0	0
Nedskrivning aksjer i datterselskap	0	0	0	0
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0
Rentekostnader	2	2	0	0
Valutahandel	0	0	0	0
Provisjonsinntekt	0	0	0	0
Utstedte garantier og kausjonsansvar	1	1	0	0

Alle lån til nærstående parter er bokført i morbanken.

Note 41 Eierandelskapital- og eierstruktur

Eierandelskapital

Bankens eierandelskapital utgjør 1 239 million kroner fordelt på 12 388 560 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Eierandelskapitalen er tatt opp på følgende måte:

År	Endring	Endring i eierandelskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
2007 - 2010			147	1 472 600
2011	Fondsemisjon og tingsinnskudd	782	929	9 288 399
2012 - 2014			929	9 288 399
2015	Rettet emisjon og reprasjonsemisjon, ansattemisjon	198	1 127	11 267 449
2016			1 127	11 267 449
2017	Rettet emisjon	112	1 239	12 388 560
2018 - 2022			1 239	12 388 560

Egenkapitalbevisbrøk

(millioner kroner)	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Egenkapitalbevis	1.239	1.239	1.239	1.239	1.239
Overkursfond	247	247	247	247	247
Utjevningfond	1.838	1.702	1.556	1.291	1.124
Andel fond for urealiserte gevinster	89	16	8	11	8
Andel annen egenkapital	2	0	0	0	0
A. Sum egenkapitalbevisernes kapital	3.414	3.203	3.050	2.787	2.618
Grunnfondskapital	227	218	208	190	178
Andel fond for urealiserte gevinster	6	1	1	1	1
Andel annen egenkapital	0	0	0	0	0
B. Sum sparebankens fond	233	219	208	190	179
Egenkapital ekskl. avsatt utbytte og gaver og hybridkapital	3.648	3.422	3.258	2.978	2.796
Egenkapitalbevisbrøk (A/(A+B))	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %

Egenkapitalbeveiere

Det var 1 304 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2021. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	4 863 436	39,3 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest Norge As	1 237 140	10,0 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	489 304	3,9 %
5 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	209 805	1,7 %
6 Landkreditt Utbytte	195 000	1,6 %
7 Kommunal Landspensjonskasse Gjensi	170 205	1,4 %
8 Spesialfondet Borea Utbytte	157 223	1,3 %
9 Wenaasgruppen As	120 000	1,0 %
10 Bergen Kommunale Pensjonskasse	70 000	0,6 %
11 Catilina Invest As	68 467	0,6 %
12 Foretakskonsulenter As	65 043	0,5 %
13 Bkk Pensjonskasse	64 000	0,5 %
14 Hausta Investor As	58 000	0,5 %
15 Sanden Equity As	53 819	0,4 %
16 Melesio Invest As	51 330	0,4 %
17 J.P. Morgan Se	46 000	0,4 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,4 %
19 Wikborg	36 001	0,3 %
20 Forsvarets Personellservice	32 217	0,3 %
Sum 20 største	11 158 696	90,1 %
Øvrige egenkapitalbevisbeveiere	1 229 864	9,9 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %

Spredning av egenkapitalbevis pr. 31.12.2021

Intervall	Antall eiere	%	Antall Ek-bevis	%
10001-	39	2,84 %	11 469 582	92,6 %
5001-10000	23	1,67 %	147 262	1,2 %
1001-5000	222	16,15 %	461 234	3,7 %
201-1000	513	37,31 %	260 054	2,1 %
0-200	578	42,04 %	50 428	0,4 %
	1 375	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbeveiere fordelt på kommuner pr. 31.12.2021

Kommune	Antall eiere	%	Antall Ek-bevis	%
Fredrikstad	76	5,53 %	55 197	0,4 %
Moss	208	15,13 %	5 037 089	40,7 %
Råde	33	2,40 %	22 175	0,2 %
Vestby	41	2,98 %	28 794	0,2 %
Våler	45	3,27 %	46 349	0,4 %
Halden	39	2,84 %	3 150 089	25,4 %
Sarpsborg	39	2,84 %	20 101	0,2 %
Sum	481	34,98 %	8 359 794	67,5 %
Oslo	241	17,53 %	2 823 028	22,8 %
Øvrige	653	47,49 %	1 205 738	9,7 %
Totalt	1 375	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbeveiere

Det var 1 304 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2021. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	4 863 436	39,3 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest As	1 230 977	9,9 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	485 578	3,9 %
5 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	209 805	1,7 %
6 Landkreditt Utbytte	200 000	1,6 %
7 Spesialfondet Borea Utbytte	178 819	1,4 %
8 Wenaasgruppen As	120 000	1,0 %
9 Kommunal Landspensjonskasse Gjensi	110 000	0,9 %
10 Catilina Invest As	68 467	0,6 %
11 Foretakskonsulenter As	65 043	0,5 %
12 Bkk Pensjonskasse	64 000	0,5 %
13 Hausta Investor As	60 000	0,5 %
14 Bergen Kommunale Pensjonskasse	60 000	0,5 %
15 Sanden Equity As	53 819	0,4 %
16 Melesio Invest As	51 330	0,4 %
17 J.P. Morgan Bank Luxembourg S.A.	46 000	0,4 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,4 %
19 Wikborg	36 001	0,3 %
20 Forsvarets Personellservice	32 217	0,3 %
Sum 20 største	11 107 198	89,7 %
Øvrige egenkapitalbevisbeveiere	1 281 362	10,3 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %

Nøkkeltall Egenkapitalbevis morbank

Nøkkeltall (millioner kroner)	2022	2021	2020	2019	2018
Børskurs per egenkapitalbevis (i hele kroner)	316,00	348,00	264,00	240,00	195,00
Antall utstedte EKB (i hele tall)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Egenkapitalbeviskapital	1 239	1 239	1 239	1 239	1 239
Børsverdi	3 915	4 311	3 271	2 973	2 416
Utjevningsfond	1 838	1 702	1 556	1 291	1 124
Overkursfond	247	247	247	247	247
Utbytte per egenkapitalbevis (i hele kroner)	17,80	16,20	3,50	12,00	14,60
Direkte avkastning ¹⁾	5,6 %	4,7 %	1,3 %	5,0 %	7,5 %
Effektiv avkastning ²⁾	-4,1 %	38,0 %	11,5 %	29,2 %	9,2 %
Bokført verdi per egenkapitalbevis ³⁾ (i hele kroner)	275,61	258,58	246,18	224,98	211,28
Resultat per egenkapitalbevis ⁴⁾ (i hele kroner)	34,17	33,46	27,90	30,49	27,07
P/E (børskurs/resultat per bevis)	9,25	10,40	9,46	7,87	7,20
P/B etter utdeling (børskurs/bokført EK per bevis)	1,15	1,35	1,07	1,07	0,92
Utdelingsforhold ⁵⁾	50,0 %	49,9 %	15,2 %	41,6 %	50,0 %
Egenkapitalbevisprosent ⁶⁾	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %

1) Utbytte i prosent av børskurs ved årets slutt.

2) Kursstigning gjennom året pluss utbetalt utbytte i prosent av børskurs ved årets begynnelse.

3) Egenkapitalbeviskapitalen, utjevningsfondet og overkursfondet dividert på antall utestående egenkapitalbevis.

4) Egenkapitalbevisenes andel av konsernets resultat etter skatt.

5) Utbytte per bevis i prosent av årsresultat i morbank per bevis. For 2019 ble utbytte endret grunnet koronakrisen og myndighetenes føringer i den forbindelse.

6) Bokført EK til egenkapitalbeveierne i prosent av morbankens EK ved utgangen av året.

Resultat pr egenkapitalbevis	Morbank		Konsern	
	2022	2021	2022	2021
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis (kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis, utvannet (kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Årsresultat	471	430	452	443
Årsresultat fra videreført virksomhet	471	430	452	443
Totalresultat	469	429	451	442
Egenkapitaleiernes andel av årsresultat	441	402	423	415
Egenkapitaleiernes andel av årsresultat fra videreført virksomhet	441	402	423	415
Egenkapitaleiernes andel av totalresultat	439	401	422	414
Pr egenkapitalbevis, årsresultat/utvannet årsresultat ⁷⁾	35,56	32,49	34,17	33,46
Pr egenkapitalbevis, årsresultat/utvannet årsresultat fra videreført virksomhet ⁷⁾	35,56	32,49	34,17	33,46
Pr egenkapitalbevis, totalresultat/utvannet totalresultat ⁷⁾	35,45	32,41	34,06	33,38

7) Resultat delt på gjennomsnittlig egenkapitalbevis, kvartalsvis beregning

Note 42 Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse

Konsernet har ikke eiendeler klassifisert som holdt for salg og/eller virksomhet under avhendelse.

Note 43 Hendelser etter balansedagen

Styret eller bankens ledelse er ikke kjent med hendelser etter 31. desember 2022 som er egnet til å påvirke det fremlagte årsregnskapet.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og fastsatt årsregnskapet og årsberetningen for SpareBank 1 Østfold Akershus og konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2022 inklusive sammendratte sammenligningstall per 31. desember 2021.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2022 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2022 og 31. desember 2021.

Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, gir en rettviseende oversikt.

Moss, 8. mars 2023

I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

Per A. Lilleng
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder

Vidar Løfshus

Bjarne Peder Lind

Unni Marie Rådalen

Kristin Utakleiv

Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.

Øystein U. Larsen
Ansattes repr.

Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør

Til representantskapet i Sparebank 1 Østfold Akershus

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebank 1 Østfold Akershus, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, utvidet resultat, egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, utvidet resultat, egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi ble første gang valgt som revisor for Sparebank 1 Østfold Akershus før 2001, og har nå vært revisor sammenhengende i minst 22 år, med gjenvalg av representantskapet den 29. mars 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten i banken har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder. *Verdien av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen
---------------------------------	---

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder fordi ledelsens bruk av skjønn i forbindelse med nedskrivningsvurderinger kan ha en vesentlig virkning både på balanseført verdi av utlån og på resultatet i perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

Banken rapporterer etter IFRS 9 og nedskrivningsmodellen skal reflektere forventet kredittap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kredittap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn,
- ulike parametere som sannsynlighet for mislighold, tap ved mislighold og bruk av scenarier for å hensynte ikke-linearitet.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

For utlån hvor det ikke forelå objektive indikasjoner på verdifall ble nedskrivningsbeløp beregnet for grupper av utlån basert på et modellverk. Vi testet modellverket og tok stilling til relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger som var benyttet i beregningen.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og utførte relevante revisjonshandlinger rettet mot å sikre:

- at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle,
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

For å kontrollere kalkulasjoner og metoden som ble benyttet, baserte vi vår revisjon på ISAE 3000 rapporter fra revisor engasjert hos leverandør av modellen. Rapportene omhandlet uttalelse om regnemodeller for beregning av tap og input til modeller. Revisors testing omfattet om modellene tok hensyn til kravene i IFRS 9 og om kontroller knyttet til overføring av data og beregninger var hensiktsmessig utformet og fungerte slik de var tiltenkt. Vi anså revisors rapporter som relevant for vår kontroll. Vi vurderte også revisorens objektivitet og kompetanse, gjennomgikk rapportene og vurderte mulige avvik og tiltak.

verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Notene 2, 3, 7, 8, 10 og 11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger ved hjelp av IFRS 9.

Vårt arbeid omfattet også tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisor har i den forbindelse avgitt en ISAE 3402 type 2 rapport og rapport om revisjon av applikasjonskontroller og rapporter. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemet ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.

For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også selv gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygger at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i- og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi testet spesielt om modellen klassifiserte utlån i riktig trinn, herunder om lån hadde hatt en vesentlig økning i kredittrisiko. Vi vurderte videre rimeligheten av tapsavsetningene i trinn 1 og 2 ved å sammenligne nivået med andre banker.

For alle utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet vurderte vi forutsetningene og beregningene ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge nedskrivningsbeløpet. Resultatet av denne testingen av de individuelle nedskrivningene viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløpene.

Vi avdekket ingen vesentlige avvik i forbindelse med våre tester.

Vi har lest de relevante notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere

og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Sparebank 1 Østfold Akershus har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn sparebank1ostfoldakershus-2022-12-31-nb.zip i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

For beskrivelse av revisors oppgaver og plikter ved attestasjonen av ESEF-rapporteringen, vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 8. mars 2023

PricewaterhouseCoopers AS

Anne Lene Stensholdt
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

7. Detaljer knyttet til bærekraft

GRI-indeks

Global Reporting Initiative (GRI) er den ledende standarden for bærekraft-rapportering. GRI-rammeverket består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer som kan brukes av selskaper til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold.

SpareBank 1 Østfold Akershus har rapportert informasjonen referert i denne GRI-indeksen for perioden 01.01.22-31.12.22 med henvisning til GRI-standard 2021 (GRI 1: Foundation 2021). Se globalreporting.org for mer informasjon om GRI.

GRI standard	Beskrivelse	Rapportering 2022
GRI 2: Generell informasjon 2021	2-1 Detaljer om org+F6:G14anisasjonen: Navn på virksomhet; eierskap og juridisk selskapsform; hovedkontor; land virksomheten opererer i	Sparebank 1 Østfold Akershus, årsrapport, Norge: Varnaveien 43E, 1526 Mosside
	2-2 Enheter inkludert i organisasjonens bærekrafts-rapportering	Årsrapport: «Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder» side 14
	2-3 Rapporteringsperiode, hyppighet og bærekrafts-rapportering	2022, årlig, Lene Zimmermann Gjermundsen (lene.g@sparebank1oa.no)
	2-4 Endring av historiske data fra tidligere rapporter	Ingen.
	2-5 Gjeldende praksis for ekstern verifikasjon av rapporteringen	Årsberetning, regnskap og noter er eksternt verifisert gjennom PWC Bærekraftsinformasjonen er ikke revidert i sin helhet.
	2-6 Aktiviteter, verdikjede og andre forretnings-forbindelser	Årsrapport kapitlene; «Om SpareBank 1 Østfold Akershus» side 10, «Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder» side 14, «Våre strategiske ambisjoner» side 24, «Styrets årsberetning» side 121, «Bærekraft i innkjøp» side 260
	2-7 Ansatte	Årsrapport kapitlet: «Medarbeiderne våre» side 58, «Vår organisering» side 37, «Konsernledelsen» side 38–39, «Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus» side 40-41
	2-8 Arbeidere som ikke er ansatte	Årsrapport kapitlet: «Medarbeiderne våre» side 58
	2-9 Styringsstruktur og sammensetning	Årsrapport: «Om SpareBank 1 Østfold Akershus» side 10, «Virksomhetsstyring» side 42, «Punkt 8 Styret, sammensetning og uavhengighet» side 52
	2-10 Nominering og utvelgelse av øverste beslutningsorgan	Årsrapport: «Virksomhetsstyring» side 49, «Punkt 6 Representantskapet» side 51
	2-11 Informasjon om styreleder	Årsrapport: «Om SpareBank 1 Østfold Akershus» side 40
	2-12 Styrets og konsernledelsens oversikt over håndteringen av organisasjonens påvirkning	Årsrapport «Slik jobber vi med bærekraft» side 78
	2-13 Delegering av ansvar for å håndtere organisasjonens påvirkning	Årsrapport «Slik jobber vi med bærekraft» side 78

GRI standard	Beskrivelse	Rapportering 2022
GRI 2: Generell informasjon 2021 forts.	2-14 Styrets godkjenning av bærekraftsrapportering	Årsrapport: «Styrets årsberetning» side 121, «Vårt samfunnsansvar» side 19
	2-15 Interessekonflikter	Årsrapport: «Våre vesentlige temaer innenfor bærekraft» side 108
	2-16 Kommunikasjon av kritiske hensyn til styret	Årsrapport «Styrets årberetning» side 121
	2-17 Styrets samlede kunnskap om bærekraftstrategien	Årsrapport «Slik jobber vi med bærekraft» side 78
	2-18 Evaluering av styrets ytelse	Årsrapport: «Eierstyring og selskapsledelse» side 44
	2-19 Retninglinjer for godtgjørelse	Årsrapport: «Virksomhetsstyring» side 55
	2-20 Prosessen rundt å fastsette godtgjørelse	Årsrapport: «Virksomhetsstyring» «Punkt 11 og 12 Godtgjørelse til syret og ledende ansatte» side 55
	2-21 Årlige totale kompensasjonsforhold	Årsrapport: » Note 21 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte» side 198
	2-22 Uttalelse om bærekraftsstrategi	Årsrapport «Konsernsjefen har ordet» side 4, «Slik jobber vi med bærekraft» side 77
	2-23 Bedriftens retningslinjer	Årsrapport «Vi støtter globale og regionale initiativer og følger en rekke rammeverk» side 80, «Våre vesentlige temaer innen bærekraft» side 90
	2-24 Innarbeidelse av bedriftens retningslinjer	Årsrapport , «Våre vesentlige temaer innen bærekraft» side 90
	2-25 Klageordninger og prosessen for å utbedre negativ påvirkning	Årsrapport: «Personvern og informasjonssikkerhet» side 110
	2-26 Varsling og andre ordninger for å søke råd og sende bekymringsmeldinger	Årsrapport: «Medarbeiderne våre» side 58, «Helse og sikkerhet» side 62, «Etikk og varsling» side 134
	2-27 Etterlevelse av lover og reguleringer	Årsrapport «Slik jobber vi med bærekraft» side 77
	2-28 Medlemskap i bransjeorganisasjoner eller andre sammenslutninger	Årsrapport: Finans Norge. Årsrapport: kap. «Globale initiativer vi støtter og rammeverk vi følger», side 80
2-29 Tilnærming til interessentdialog	Årsrapport: «Detaljer knyttet til bærekraft», «Interessentdialog 2022» side 256–259	
2-30 Tariffavtaler	Årsrapport: «Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder» side 17, «Medarbeiderne våre» side 58	
GRI 3: Vesentlige Temaer 2021	3-1 Prosess for å kartlegge vesentlige temaer	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse» side 86–87
	3-2 Liste på vesentlige temaer	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse» side 86–87
	3-3 Håndtering av vesentlige temaer	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse» side 86–87
GRI 201: Økonomiske resultater	201-1 Direkte økonomisk verdi generert og distribuert	Årsrapport: «Redegjørelser og finansielle resultater» side 120
	201-2 Finansielle konsekvenser og andre risikoer og muligheter som følge av klimaendringer	Årsrapport: «Vesentlige temaer innen bærekraft» «Ansvarlige utlån» side 91
	201-3 Pensjonsforpliktelser og andre ytelser	Årsrapport: «Redegjørelser og finansielle resultater» «Note 23 Pensjoner» side 200
	201-4 Offentlige støtteordninger	Årsrapport: «Våre vesentlige temaer innen bærekraft» «Bedriftsmarkedet» side 91

GRI standard	Beskrivelse	Rapportering 2022
GRI 205: Anti-korrupsjon og økonomisk kriminalitet 2016	205-1 Transaksjoner som er risikovurdert	Årsrapport: «Arbeid mot økonomisk kriminalitet» side 104
	205-2 Kommunikasjon og opplæring om policier og prosedyrer knyttet til anti-korrupsjon	Årsrapport: «Arbeid mot økonomisk kriminalitet» side 104
	205-3 Bekreftende tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	Årsrapport: «Etikk og Antikorrupsjon» side 108
GRI 305: Utslipp 2016	305-1 Direkte utslipp av klimagasser (Scope 1)	Årsrapport: «Energi- og klimaregnskap 2022», side 238–245
	305-2 Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til energi-forbruk (Scope 2)	Årsrapport: «Energi- og klimaregnskap 2022», side 238–245
	305-3 Andre indirekte utslipp av klimagasser (Scope 3)	Årsrapport: «Energi- og klimaregnskap 2022», side 238–245
	305-4 Intensitet på klimagassutslipp	Årsrapport: «Våre vesentlige temaer innenfor bærekraft» side 102, «Finansierte utslipp i bedriftsmarkedporteføljen» side 246
	305-5 Reduksjon av klimagasser	Årsrapport: «Bærekraft og samfunn» side 76
	305-6 Utslipp av stoffer som skader ozon-laget	Ikke relevant
GRI 308: Miløvurdering av Leverandører 2016	308-1 Nye leverandører som er vurdert opp mot miljøkriterier	Årsrapport: «Bærekraft i innkjøp» side 260–263
	308-2 Negativ påvirkning på miljø i leverandørkjeden og iversatte tiltak	Årsrapport: «Bærekraft i innkjøp» side 260–263
	308-3 Andre signifikante utslipp til luft	Ikke relevant
GRI 401: Ansatte 2016	401-1 Antall nyansettelser og turnover	Årsrapport: «Virksomhetsstyring» side 65
	401-2 Fordeler gitt til fulltids-ansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte	Årsrapport: «Virksomhetsstyring» side 65
	401-3 Foreldrepermisjon	Årsrapport: «Virksomhetsstyring» side 66
GRI 403: Helse, Miljø og Sikkerhetsstyring 2018 GRI 404: Opplæring 2016	403-1 Styringssystem for helse og sikkerhet på arbeidsplassen	Årsrapport: «Virksomhetsstyring» side 62
	404-1 Gjennomsnittlig antall timer med opplæring per år per ansatt	Årsrapport: «Våre vesentlige temaer innenfor bærekraft» side 107
	404-2 Programmer for videreutdanning og overgangen til pensjonistilværelsen	Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 58
GRI 405: Diversitet og like muligheter 2016	404-3 Pronsentandel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler	Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 58
	405-1 Kjønnssammensetning i styrende organer og ledelsen	Årsrapport: kapitlene «Vår organisering», side 38, «Informasjon om styret», side 40, «Medarbeiderne våre» side 58
GRI 418: Personvern 2016	405-2 Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner	Årsrapport: «Medarbeiderne våre», side 58
	418-1 Dokumenterte klager angående brudd på kundenes personvern og tap av kundedata	Årsrapport: «Personvern og informasjonssikkerhet» side 110

Energi- og klimaregnskap 2022

Hensikten med denne rapporten er å vise en oversikt over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp) som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere utvikling over tid.

Rapporten omfatter hele driften til SpareBank 1 Østfold Akershus, konsern og filialer.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer fra både eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Beregningene er basert på den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard», som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative», også kalt GHG-protokollen. Dette er den mest anvendte metoden globalt for å måle egne utslipp av klimagasser.

Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne rapporten oppsummerer forbruk og utslippsdata fra Scope 1, Scope 2 og Scope 3 for SpareBank 1 Østfold Akershus for 2022.

Reporting Year Energy and GHG Emissions

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Elektrisitet total				1 154,2	30,0	76,5 %
Elektrisitet Nordisk miks		1 154 246,0	kWh	1 154,2	30,0	76,5 %
Fjernvarmestred total				165,7	2,0	5,0 %
Fjernvarme Moss		165 669,0	kWh	165,7	2,0	5,0 %
Scope 2 total				1 319,9	32,0	81,5 %
Tjenestereiser total				-	7,3	18,5 %
Elbil Nordisk		9 910,0	pkm	-	-	0,1 %
Car (avg. NO fuel mix)		28 444,0	pkm	-	2,1	5,4 %
Train (NO)		3 200,0	pkm	-	-	0,1 %
Air travel, domestic		84,0	flight trip	-	5,1	12,9 %
Scope 3 total				-	7,3	
Total				1 319,9	39,2	100,0 %
KJ				4 751 694 000,0		

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2022
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	-
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	2,0
Total markedsbasert	tCO ₂ e	9,2

Kommentarer til klimaregnskapet

I 2022 hadde SpareBank 1 Østfold Akershus et totalt klimagassutslipp på 39,2 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Utslipet har steget med 1,9% sammenlignet med utslippet på 38,5 tCO₂e rapportert i 2021. Endringen skyldes hovedsakelig en økning i utslipp tilknyttet tjenestereiser.

SCOPE 1

Scope 1 er obligatorisk rapportering av direkte utslipp fra fossile kilder knyttet til transport eller stasjonær forbrenning. SpareBank 1 Østfold Akershus har ingen firmabiler og har ikke brukt biofyringsolje i 2022 og har dermed ingen utslipp i Scope 1 for dette året.

SCOPE 2

Scope 2 er obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til elektrisitet og fjernvarme/-kjøling.

SpareBank 1 Østfold Akershus sitt utslipp fra Scope 2 utgjør et utslipp på 32 tCO₂e i 2022. Dette er en reduksjon på 11,9 % fra utslippet rapportert i 2021. Selv om elektrisitetsforbruket til banken økte fra 1 123,7 MWh i 2021, til 1 154,2 MWh i 2022, har utslippene gått ned. Dette skyldes en endring i utslippsfaktoren brukt, Nordisk Miks. Utslippsfaktoren har fått en mindre andel av kull og naturgass, samt en større andel i produksjonen av biomasse, solenergi og avfall. Endringen i utslippsfaktoren er derfor grunnen til at forbruket av elektrisitet økte, mens utslippet sank. →

Utslipet fra fjernvarme i Scope 2 kommer fra fjernvarme brukt for kontoret i Moss, som utgjør 2.0 tCO₂e i 2022. Selv om bruk av fjernvarme har blitt redusert har utslippsfaktoren økt fra 2021. Dette er grunnen til at utslippene fra fjernvarme har økt fra 1.4 tCO₂e i 2021 til 2.0 tCO₂e i 2022.

Utslipp fra Scope 2 kan beregnes ved bruk av lokasjonsbasert- eller markedsbasert metode.

- Lokasjonsbasert metode: Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en miks av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.
- Markedsbasert metode: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Utslipp fra strømforbruk for SpareBank 1 Østfold Akerhus ifølge den markedsbaserte metoden er uendret da det ble kjøpt opprinnelsesgarantier i 2021 (som utgjør 0 tCO₂e) og endring til vannkraft i 2022 som også utgjør 0 tCO₂e.

SCOPE 3

Scope 3 er frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til virksomhetens aktiviteter i verdikjeden som går utenfor virksomhetens kontroll.

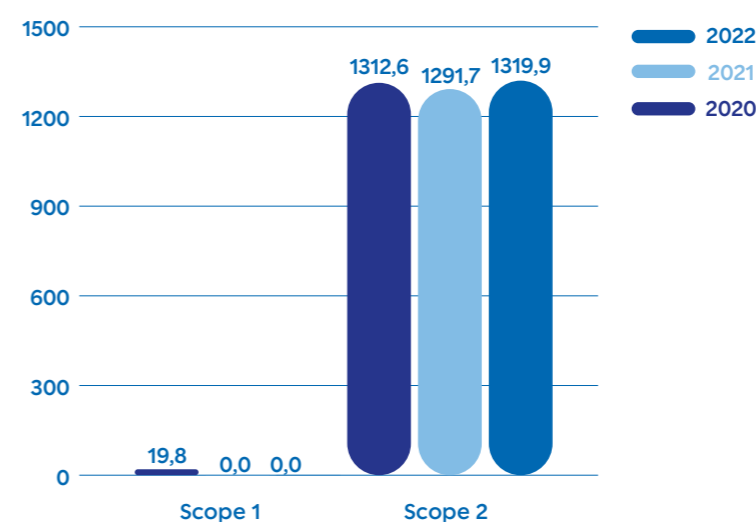
SpareBank 1 Østfold Akershus har inkludert utslipp fra forretningsreiser i sine Scope 3 beregninger.

Utslipp fra innenlands flyreiser har økt betydelig fra 2021 fra 2.2 tCO₂e til 7.3 tCO₂e i 2022. Økningen kan skyldes slutt på reiserestriksjoner og mindre hjemmekontor som følge av Covid-19. I sammenligning med 2019, før pandemien, er det derimot en reduksjon på 60% fra 18.4 tCO₂e i 2019 til 7.3 tCO₂e i 2022. Det har også vært en økning i både bil og tog bruk, som utgjør omtrent 2,1 tCO₂e i 2022.

Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2020	2021	2022	% endring fra forrige år
Stasjonær forbrenning total		0.3	-	-	-
Biodiesel (100 %), ME, stationary		0.3	-	-	-
Scope 1 total		0.3	-	-	-
Elektrisitet total		46.4	34.8	30,0	- 13,8 %
Elektrisitet Nordisk miks		46.4	34.8	30,0	- 13,8 %
Fjernvarmestad total		2.1	1.4	2,0	35,3 %
Fjernvarme Moss		2.1	1.4	2,0	35,3 %
Scope 2 total		48.5	36.3	32,0	- 11,9 %
Tjenestereiser total		9.5	2.2	7,3	226,0 %
Elbil Nordisk		0.1	-	-	100,0 %
Car travel		9,4	-	-	-
Train (NO)		-	-	-	37 %
Mileage all. el car Nordic		-	-	-	- 100,0 %
Car (avg. NO fuel mix)		-	1,9	2,1	9,6 %
Air travel, domestic		-	0,2	5,1	2 061,0 %
Scope 3 total		9.5	2.2	7,3	226,0 %
Total		58.3	38.5	39,2	1,9 %
Prosentvis endring		- 27,5 %	- 33,9 %	1,9 %	

Årlig energiforbruk (MWh) Scope 1 og 2

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2020	2021	2022
Elektrisitet Sum (Scope 2) med Markedsbaserte beregninger	tCO _{2e}	-	-	-
Scope 2 Sum med Markedsbaserte strømberegninger	tCO _{2e}	2,1	1,4	2,0
Scope 1+2+3 Totalt med Markedsbaserte strømberegninger	tCO _{2e}	11,9	3,7	9,2
Prosentvis endring		100,0 %	- 69,0 %	151,1 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2020	2021	2021	% endring fra forrige år
Scope 1 + 2 utslipp (tCO _{2e})		48,8	36,3	32,0	- 11,9 %
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO _{2e})		58,3	38,5	39,2	1,9 %
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)		1 332,5	1 291,7	1 319,9	2,2 %
kg CO _{2e} (s1+s2+s3)/årsverk		275,0	180,8	176,7	- 2,2 %
tonn CO _{2e} (s1+s2+s3)/årsverk		0,3	0,2	0,2	- 2,2 %

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. «A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition», én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skiller det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markert). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak om en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en mikser av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO_{2e} per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles residual miks, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av 7 ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

Department for Business, Energy & Industrial Strategy (2020). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2020). CO₂ emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2020). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2020). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2020). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.

**KLIMAKOMPENSERT
VIRKSOMHET**

KLIMASERTIFIKAT 2023

CEMAsys' Klimasertifikat™ er herved utstedt som et bevis på kjøp av klimakvoter for frivillig kompensasjon for egne klimagassutslipp. Klimakvotene har blitt utstedt i tråd med de relevante standardene sine protokoller og kan spores i registeret med sitt unike serienummer. Dette forhindrer dobbelttelling og at de kan selges flere ganger.

Selskap	SpareBank 1 Østfold Akershus
Kvotene dekker	Klimakompensering for egne utslipp 2022
Volum (tonn CO _{2e})	40
Type	VER (Verified Emission Reduction) - Gold Standards (GS)
Prosjektnavn	Energy Efficiency and Improved Clean Burning Cookstoves in Ghana.
Prosjektreferanse	https://registry.goldstandard.org/projects/details/1836

Klimakvotene er permanent slettet fra markedet slik at de ikke kan benyttes igjen.
For mer informasjon, se prosjektbeskrivelsen.

Oslo, 20 Juni 2022

Kjetil Selmer-Olsen

Finansierte utslipp i bedriftsmarkedporteføljen

Konsernet har beregnet finansierte utslipp av CO₂-ekvivalenter fra porteføljen i tråd med overordnet metodikk fra TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) og PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials).

På generell basis sier standarden at finansierte utslipp skal allokere basert på en tilordningsfaktor som definerer hvor mye av kundens totale utslipp et utlån er ansvarlig for:

$$\text{Finansierte utslipp} = \sum \text{tilordningsfaktor} * \text{kundens utslipp}$$

For utlån spesifiserer PCAF dette til:

$$\text{Finansierte utslipp} = \sum \frac{\text{finansieringsandel av total gjeld og egenkapital}}{\text{total gjeld og egenkapital}} * \text{kundens utslipp}$$

Det foreligger lite data på våre kunders utslipp. Disse er estimert med grunnlag i bransjetall for SSB for totale utlån og utslipp.

Det foreligger tilsvarende begrenset med tallgrunnlag for å fastslå kundens totale egenkapital og totale gjeld. Som tilnærming benytter vi bankens interne tall for pantets verdi. Dette har svakheter ettersom panteverdi vil kunne være lavere enn kundens totale egenkapital og gjeld (alt er ikke nødvendigvis pantsatt). Videre er panteverdi ofte konservativt verdsatt i bankens modeller.

For vår beregning har vi dermed benyttet følgende:

$$\text{Finansierte utslipp} = \sum \frac{\text{utlån}}{\text{pantets verdi}} * \text{bransjens utslipp} * \frac{\text{kundens utlån}}{\text{bransjens utlån}}$$

(millioner kroner)	Konsern					Bransjetall fra SSB	
	Utlån	Finansieringsandel	Finansiert tCO ₂ e ³⁾	Karbonintensitet ⁴⁾	Andel finansiert av tCO ₂ e ⁵⁾	Branse tCO ₂ e ⁶⁾	Branse utlån
Eiendom utleie 1)	4 417	0,56	269	0,06	0,6 %	85 000	782 215
Eiendom prosjekt	1 137	0,51	7 897	6,95	0,7 %	2 186 000	161 799
Landbruk	645	0,52	26 080	40,43	1,0 %	4 913 000	62 747
Varehandel	175	0,48	1 011	5,79	0,2 %	1 104 000	91 715
Offentlig og sosial tjenesteyting	264	0,56	1	0,00	0,2 %	1 000	114 645
Forretningsmessig tjenesteyting	224	0,49	3	0,01	0,5 %	1 000	44 322
Bygg og anlegg	202	0,52	4 629	22,91	0,4 %	2 186 000	50 007
Øvrig eiendom	77	0,39	3	0,04	0,0 %	85 000	782 215
Industri	79	0,59	317	4,01	0,1 %	666 000	98 165
Transport og lagring	69	0,53	1 354	19,65	0,1 %	2 255 000	60 861
Øvrige	83	0,57	327	3,95	0,2 %	338 000	48 400
Informasjon og kommunikasjonsteknologi	44	0,64	14	0,33	0,2 %	10 000	19 570
Hotell, restaurant og reiseliv	24	0,52	51	2,09	0,1 %	85 000	21 107
Energiproduksjon og -forsyning	60	0,12	206	3,44	0,1 %	1 670 000	56 495
Verftsindustri	9	0,46	28	3,17	0,3 %	24 000	3 495
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	18	0,40	0	0,00	0,0 %	1 000	114 645
Borettslag	124	0,20	3	0,02	0,0 %	85 000	782 215
Shipping	6	0,57	85	14,03	0,0 %	1 424 000	58 154
Ukjent	2	0,50	7	3,49	0,0 %	338 000	48 400
Offentlig sektor	1	0,50	3	3,49	0,0 %	338 000	48 400
Fiskeri	0	0,50	1	0,00	0,0 %	900 000	89 382
Sum næring	7 660		42 289				

tCO₂e = tonn CO₂-ekvivalenter, dette inkludere CO₂ og øvrige klimagasser omregnet til CO₂-ekvivalenter

1) Inkludert lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS

2) Finansieringsandel viser hvor stor del av totalvirksomheten banken har finansiert. Tallet er basert på interne tall for LTV (lån/panteverdi).

3) Finansiert tCO₂e = Utlån x (Bransjens tCO₂e / Bransjens Utlån) x Finansieringsandel

4) Karbonintensitet = tCO₂e / utlån

5) Er finansiert tCO₂e for bransjen i prosent av totalen

6) Bransjetall for tCO₂e er hentet fra SSB, tabell 09288 «Klimagasser fra norsk økonomisk aktivitet, etter næring, statistikkvariabel, år og komponent»

Klimarisiko

Rapportering på «Task Force on Climate Related Financial Disclosure» (TCFD)

STYRING	STRATEGI	RISIKOSTYRING	MÅL
<p>Beskriv virksomhetens styring av klimarelaterte risikoer og muligheter.</p> <p>a) Styrets innsikt i klimarelaterte risikoer og muligheter: Styret beslutter konsernets bærekraftstrategi og policy for samfunnsansvar og bærekraft. Policy for samfunnsansvar og bærekraft er oppe til årlig revidering og godkjenning hos styret. I løpet av 2023 skal bærekraftstrategien revideres, og vil bli behandlet på nytt i styret.</p> <p>Klimarelaterte trusler inngår i konsernets risikoarbeid, og rapporteres til styret kvartalsvis. I tillegg til dette har bærekraft og klimarisiko vært et av temaene på to styremøter i løpet av 2022.</p> <p>I forbindelse med den interne kapitalvurderingsprosessen gjøres det analyser av klimarisiko, både fysisk risiko og overgangsrisiko, i porteføljene. Den interne kapitalvurderingsprosessen blir alltid styrebehandlet.</p>	<p>Beskriv faktisk og potensiell påvirkning av klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens operasjoner, strategi og finansiell planlegging.</p> <p>a) Hvilke klimarelaterte risikoer og muligheter virksomheten har identifisert på kort, medium og lang sikt: I starten av 2022 ble det gjennomført en workshop der banken identifiserte flere fysiske risikoer og overgangsrisikoer. Sparebank 1 Østfold Akershus har igjennom året arbeidet videre med scenarioanalyser der det er tatt utgangspunkt i resultatet fra workshopen.</p> <p>Tidshorisontene vi bruker når vi vurderer på hvilket tidspunkt det er sannsynlig at risikoen kan oppstå er: kort (1–10 år), medium (10–30 år) og lang sikt (30–80 år).</p> <p>De fysiske risikofaktorene er relevant allerede nå, og forutsettes å øke i omfang og frekvens over lengre tid hvis ikke tiltak for omstilling settes i verk i samfunnet. Tidshorisonten for når risikoen kan materialisere seg vil her være kort til medium sikt.</p> <p>Klimaendringene vil for Østfold særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann, endringer i flomforhold og flomstørrelser, jordskred og flomskred, samt havnivåstigning og stormflo.</p> <p>Eksempler på fysisk risiko kan være</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risiko for at bygg kan være utsatt for fysiske ødeleggelse som følge av endring i vær og klima, eksempelvis ved eksponering mot ras, kvikkleire og flom. • Risiko for endring i forsikringsbetingelser grunnet økt ekstremvær og sannsynlighet for fysiske ødeleggelse • Risiko for tørke, ekstrem nedbør og vind som påvirker inntektsgrunnlaget til bøndene (for eksempel mengden og kvaliteten på avlinger, spredning av plante- og dyresykdommer). <p>Videre kan overgangsrisiko påvirke banken ved</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risiko for krav om energieffektivitet og miljøsertifisering av bygg ved utleie • Risiko for lavere kontantstrøm grunnet økte energiavgifter og strømpriser • Risiko for strengere krav til ivaretagelse av biologisk mangfold og hensyn til naturrisiko <p>Disse risikoene anses å kunne materialisere seg på kort til medium sikt.</p> <p>Vi anser at vi er mest eksponert mot fysisk klimarisiko og overgangsrisiko i vår utlånsportefølje til bedriftsmarkedet og privatmarkedet innenfor eiendom og landbruk. Basert på en overordnet analyse ved hjelp av Norkarts kartverktøy ser vi at det primært er enkeltobjekter, og liten andel av utlånsporteføljen, som er utsatt for fysiske risikoer. Ut ifra de vurderingene som er gjort vil få eiendommer i bankens portefølje bli påvirket, og vi anser også risikoen for strandede eiendeler som lav.</p>	<p>Beskriv hvordan virksomheten identifiserer, vurderer og håndterer klimarelatert risiko.</p> <p>a) Virksomhetens prosess for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko: Konsernet har utarbeidet en bærekraftstrategi med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål som rammeverk, både for å håndtere ESG-risiko banken er eksponert mot, men også for å utnytte de mulighetene som ligger innenfor området ESG inkludert klimarisiko. Konsernet gjennomfører årlig en overordnet risikoanalyse hvor de vesentligste risikoene og mulighetene konsernet står overfor de neste 3-5 årene identifiseres. Klimarisiko er inkludert i denne prosessen.</p> <p>I 2022 har konsernet videreutviklet risikoanalysen knyttet til klimarisiko ved å vurdere de vesentligste iboende klimarisikoene konsernet står ovenfor, hvordan risikoene vil påvirke både kunder, lokalsamfunnet og konsernet og mulige tiltak. Analysen tar for seg både fysisk risiko og overgangsrisiko. I pågående ICAAP-prosess gjennomføres det både scenarioanalyser og stresstester knyttet til de vesentligste iboende klimarisikoene.</p> <p>Utlånsporteføljen Konsernet har forbedret den overordnede risikoanalysen av iboende fysisk klimarisiko og overgangsrisiko for bransjene i vår utlånsportefølje inkludert både BM og PM. SpareBank 1 alliansen har gjennom 2022 arbeidet med å kartlegge klimarisiko, og annen ESG-risiko, for ulike bransjer i BMs utlånsportefølje. I begynnelsen av 2023 tok BM i bruk en ny ESG-modul for ESG-risikovurderinger i kredittbehandlingen. Denne må ses i sammenheng med bærekraftsvurderingene som BM allerede har utført, men modulen vil bidra til å forbedre ESG-risikovurderingene ytterligere.</p> <p>Markeds- og likviditetsrisiko Konsernet utarbeidet retningslinjer for markeds- og likviditetsstyring som legger føringer for samfunnsansvar og bærekraft. Disse retningslinjene legger føringer for hvilke investeringer konsernet kan gjøre, herunder begrensninger for investeringer i for eksempel industri. Eksklusjonene er et tiltak for å motvirke eksponering mot høyutslippsbransjer som kan føre til overgangsrisiko. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og norske og nordiske kommuner. Det er utarbeidet strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industriselskaper.</p> <p>Nye produkter og tjenester Retningslinjer for utvikling av nye og endrede produkter og tjenester er implementert og operasjonalisert i organisasjonen. Denne inneholder krav om vurdering av ESG-risiko ved nye produkter og tjenester eller endring i eksisterende produkter og tjenester</p>	<p>Beskriv beregninger og mål som brukes for å vurdere og håndtere relevante klimarelaterte risiko og muligheter.</p> <p>a) Rapport på beregninger og mål som brukes av virksomheten for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi og risikohåndteringsprosesser: Banken har som mål å redusere klimagassutslipp, og har en pågående prosess for å sette oss utslippsmål for våre direkte og indirekte utslipp. Ved oppdatering av strategien i 2023 vil nye mål bli tatt inn.</p> <p>Vi har påbegynt prosess for Miljøfyrtårnsertifisering, og tar sikte på å bli ferdig sertifisert i løpet av 2023. Med dette vil vi enklere kunne dokumentere vårt miljøarbeid, og arbeide målrettet med å redusere vår påvirkning på det ytre miljøet.</p> <p>Banken har siden 2021 benyttet PCAF til beregning av utslipp knyttet til utlånsporteføljen på bedriftsmarkedet. Beregningene for 2022 ligger vedlagt.</p>

STYRING	STRATEGI	RISIKOSTYRING	MÅL
<p>b) Ledelsens rolle i vurderingen og håndteringen av klimarelatert risiko og muligheter:</p> <p>Konsernets strategi setter ambisjonsnivået i arbeidet med bærekraft inkludert klimarisiko. Strategien er vedtatt av styret. Hovedansvaret for bærekraft er tildelt direktør for Forretningsutvikling og Marked hvor det operative ansvaret ligger hos Fagansvarlig for Bærekraft. I tillegg vurderer og overvåker ledere i de øvrige områdene i banken klimarisiko i det operative arbeidet. Klimarisiko er for øvrig integrert i arbeidet i avdeling for Risikostyring og Compliance som skal påse at bankens risikoer er tilstrekkelig håndtert.</p>	<p>b) Hvilken påvirkning har klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging:</p> <p>Klimarisikoene vi har identifisert kan påvirke banken direkte gjennom svekkelse av finansielle resultater. Likevel mener vi, basert på analyser, at risikoen for at omfanget blir vesentlig er lav.</p> <p>Bankens produkter og tjenester blir påvirket gjennom at for eksempel utlån til eiendom kan være mer eksponert mot fysisk risiko. Eiendommer eller områder med klimamessige utfordringer kan påvirke verdi på panten hvis ikke tilpasninger blir gjort. For bankens kunder vil sviktende inntektsgrunnlag og økte kostnader gi lavere betjeningsevne, dette i kombinasjon med lavere verdi på panten vil medføre økt tapsrisiko for banken. Videre kan boligmarkedet på generell basis endres og etterspørselen etter utlån kan endres.</p> <p>Endringer i klima kan også gi muligheter for å bistå kundene ytterligere med å tilpasse seg endringene som skjer. De kunder som gjør tilpasninger vil heve verdien på eiendommen, og utgjør mindre risiko. For landbrukskunder vil et varmere klima kunne gi lenger vekstperiode og gi mulighet for dyrking av andre arter enn tidligere.</p>	<p>b) Virksomhetens prosesser for å håndtere klimarelatert risiko:</p> <p>Konsernets risikovurderingsprosess som er beskrevet i a) benyttes som utgangspunkt for håndtering av klimarisiko.</p> <p>I 2023 vil vi gjennom pågående utarbeidelse av ICAAP som inkluderer scenarioanalyser og stresstester arbeide med å identifisere eventuelle ytterligere tiltak for å håndtere klimarisiko, dersom risikoen knyttet til de enkelte hendelsene anses som forhøyet.</p> <p>I utlånsporteføljen:</p> <p>Det er etablert prosesser i et samarbeid mellom BM, PM og Avdeling for Risikostyring for å identifisere iboende klimarisiko i utlånsporteføljene. Det er arbeidet med å etablere mål for å redusere risikoen. I 2022 har banken gjennomført analyser av fysisk risiko for eiendommer i PM og BM med data fra Norkart og Eiendomsverdi, dette arbeidet videreføres i 2023.</p> <p>Operasjonell risiko</p> <p>Konsernets risikovurderingsprosess for operasjonell risiko benytter vi vårt hendelsesregister. Hendelsesdatabasen følges løpende opp for å sikre læring. Det har blitt satt i gang flere opplæringstiltak knyttet til klimarisiko i hele organisasjonen gjennom 2022 som både omfatter styret, ledelsen og andre deler av organisasjonen. Konsernet lager i tillegg et klimaregnskap.</p>	<p>b) Rapporter på Scope 1, Scope 2, og, dersom relevant, Scope 3 klimagassutslipp (GHG), og relatert risiko:</p> <p>SpareBank 1 Østfold Akershus har utarbeidet klimaregnskap i henhold til GHG protokollen, hvor Scope 1, Scope 2 og Scope 3 (tjenestereiser) er inkludert for første gang 2020. Dette er også gjennomført i 2021 og 2022. Det er ingen vesentlige endringer fra 2022. Se vedlegg «Energi- og Klimaregnskap».</p> <p>I 2021 startet vi å rapportere på Scope 3-utslipp knyttet til utlånsporteføljen på bedriftsmarkedet ved hjelp av PCAF, og dette har vi også gjort i 2022.</p> <p>SpareBank 1 Østfold Akershus driver ikke egen fondsforvaltning, men videreformidler fond fra andre leverandører. Vi har derfor ikke beregnet utslipp i vår fondsportefølje, men offentliggjør utslipp knyttet til fondene til ODIN.</p>
	<p>c) Ulike scenariers potensielle påvirkning på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging, inkludert et 2°C-scenario.</p> <p>Arbeidet som ble påbegynt i 2022 vil i 2023 bli fulgt opp med videre arbeid med scenarioanalyse inkludert stresstesting av vår forretningsstrategi mot ulike klimarisikoscenarioer.</p> <p>Vi vil benytte anerkjente scenarier med tilstrekkelig bredde i temperaturøkning for å fange opp både hvordan overgangsrisikoer på kort til medium sikt påvirker vår strategi og finansielle situasjon, og hvordan fysiske risikoer kan påvirke bankens strategi og finansielle situasjon på medium til lang sikt.</p>	<p>c) Prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko integrert i virksomhetens overordnede risikostyring:</p> <p>Klimarisiko inngår i konsernets helhetlige risikostyring. Ansvaret for konsernets rammeverk for helhetlig risikostyring, herunder også klimarisiko, ligger hos Leder for Risikostyring og Compliance. For klimarisiko er dette konkret i samarbeid med avdeling for bærekraft og andre relevante områder i konsernet.</p> <p>Klima er integrert i virksomhetens styringsdokumenter og i den årlige ICAAP-rapporteringen, hvor konsernet vurderer om konsernets ESG-risiko krever økning i kapitalkravet. Foreløpig ser vi ingen grunn til at klimarisiko krever kapitalkravpåslag, men ny vurdering vil bli gjort i 2023. I 2023 skal vi sette enda tydeligere mål knyttet til klimarisiko særskilt for utlånsporteføljene.</p> <p>Avdeling for Risikostyring har gjennom mange år hatt faste oppgaver knyttet til ESG-risiko. Avdeling for Risikostyring har innarbeidet ytterligere oppgaver knyttet til klimarisiko i årshjulet for 2023. Avdelingen skal gjennomgå kredittsaker, gjennomføre scenarioanalyser og stresstester for å vurdere klimarisikoen under ulike forutsetninger.</p> <p>Konsernet vil framover ha fokus på å videreutvikle rammeverket for helhetlig risikostyring, inkludert klimarisiko og sikre at klimarisiko er godt integrert i den overordnede risikostyringen.</p>	<p>c) Hvilke mål bruker virksomheten for å håndtere klimarelatert risiko og muligheter, samt måloppnåelse:</p> <p>Klimaregnskapet som er utarbeidet for egne og indirekte utslipp siden 2020 vil vi fortsette å analysere og forbedre.</p> <p>Vi jobber med å etablere mål, indikatorer og handlingsplaner knyttet til klimarisiko for å kunne følge opp utviklingen nærmere i tiden fremover.</p>

Fysisk klimarisiko i porteføljen

Med grunnlag i data fra Norkart har vi laget en oversikt over våre eiendommer i porteføljen vi har pant i og hvorvidt disse eiendommene er utsatt for ulike typer av klimafarer og scenarier. For oss er det viktig å få en oversikt og en etter hvert også mer detaljert analyse over bærekraftrisikoen i vår kredittportefølje og en del av dette er nettopp fysisk klimarisiko. Dette fordi det vil påvirke vår egen klima- og bærekraftrisiko, vår strategi og våre tiltak.

Oversikten er ikke en uttømmende liste over potensielle klimarisikoer, men basert på det som er tilgjengelig av data per desember 2022.

For analysen er det tatt utgangspunkt i naturfarekart, og delvis aktsomhetsområder, utarbeidet av blant andre NVE22 og Kartverket23.

Tabellen nedenfor viser våre pantsatte eiendommer og hvilken grad disse er eksponert for klimarisiko.

Farekategori	Bolig/fritid	Næring	Øvrig	Totalt	%andel
Flom					
10	29	17	29	75	0,5 %
20	20	17	7	44	0,3 %
50	13	0	9	22	0,2 %
200	29	6	2	37	0,3 %
500	1	1	1	3	0,0 %
Utenfor	11 760	880	1 232	13 872	98,7 %
Totalt	11 852	921	1 280	14 053	

Snøskred					
Innenfor	104	41	39	184	1,3 %
Utenfor	11 748	880	1 241	13 869	98,7 %
Totalt	11 852	921	1 280	14 053	

Steinsprang					
Innenfor	21	16	16	53	0,4 %
Utenfor	11 831	905	1 264	14 000	99,6 %
Totalt	11 852	921	1 280	14 053	

Kvikkleire					
Høy faregrad	42	4	11	57	0,4 %
Middels faregrad	296	53	79	428	3,0 %
Lav faregrad	97	28	16	141	1,0 %
Utenfor	11 417	836	1 174	13 427	95,5 %
Totalt	11 852	921	1 280	14 053	

Stormflo					
20	158	63	86	307	2,2 %
200	39	8	6	53	0,4 %
1000	37	8	1	46	0,3 %
Utenfor	11 618	842	1 187	13 647	97,1 %
Totalt	11 852	921	1 280	14 053	

Antall farekategorier pr eiendom					
4	1	18	2	21	0,1 %
3	41	5	36	82	0,6 %
2	80	31	20	131	0,9 %
1	670	138	178	986	7,0 %
0	11 060	729	1 044	12 833	91,3 %
Totalt	11 852	921	1 280	14 053	

Merk at det foreligger flere usikkerhetsmoment ved en slik analyse;

- En eiendom er definert som et unikt gårds-, bruks- og seksjonsnummer og kan bestå av en eller flere bygninger.
- Størrelsen på en eiendom kan variere betydelig.
- En eiendom kan være innenfor en faresone selv om byggene som ligger på eiendommen klart er utenfor – f.eks. ved flom hvor eiendommen grenser mot elv mens byggene ligger lengre opp i bakken og er klart utenfor flomutsatt område. Tilsvarende gjelder for stormflo, skredfare mv.
- Dataene sier ingenting om risikominskede tiltak. Når en eiendom ligger i en faresone, vil kommunen normalt følge opp dette og kreve tiltak der dette virker nødvendig.
- Det er utfordringer knyttet til entydig definisjoner på panteobjekter (f.eks. krysspant, kausjoner, større eiendommer har i enkelte tilfeller flere gnr. og bnr.).
- Et tydelig skille mellom bolig og næringseiendom er vanskelig. Analysen benytter følgende:
 - Eiendom med et eller flere næringsbygg er definert som «Næring», uavhengig av øvrige bygg på eiendommen
 - Eiendom med bolig eller fritidsbygg, som ikke inneholder næringsbygg, defineres som «Bolig/fritid».
 - Eiendom som ikke faller i de to øvre kategoriene defineres som «Øvrig». Det kan være for eksempel kommunal eiendom, eiendom hvor det mangler tydelige data eller eiendom som er ubebygd.

De forskjellige farekategoriene som er brukt i analysen:

Farekategori	Intervall/sannsynlighet	Kilde
Kvikkleire	Lav, Middels og Høy faregrad, «ikke innenfor, men innenfor en 200m område», «ikke innenfor», «ikke kartlagt»	Faresonekart kvikkleire
Flom	10-,20-,50-,100-,200-,500-års flom, «ikke innenfor», «ikke kartlagt»	Faresonekart flom
Stormflo	20-, 200-, 1000-års stormflo, «ikke innenfor»	Fare
Snøskred	Innenfor/ikke innenfor et sannsynlighetsområde	Faresonekart for ras/skred (alle typer) + aktsomhetsområde for snøskred + aktsomhetsområde snø- og steinskred
Steinsprang	Innenfor/ikke innenfor et sannsynlighetsområde	Faresone for ras/skred + aktsomhetsområde for steinsprang + aktsomhetsområde snø- og steinskred

Interessentdialog 2022

Banken har en løpende prosess for å identifisere og engasjere interessenter og integrere deres innspill i virksomheten. Nedenfor er en oversikt over vesentlige deler av vår dialog med interessenter i 2022.

INTERESSENT	MØTEPLASS FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV
Kunder	Kunderelasjonsmålinger (måler tilfredshet og preferanse), løpende kundetilfredsundersøkelser knyttet til kundesenter privatmarked, kundesenter bedriftsmarked og EiendomsMegler 1. Måling av tilfredshet med samtaler. Forventningsundersøkelse Kundesenter for privatkunder (håndterer henvendelser innen dagligbanktjenester, kreditt og forsikring). Bedriftssenter (kundesenter for bedriftskunder) Lokalkontorer (6 bankkontorer og 7 eiendomsmeglerkontorer i markedsområdet) Kundekommunikasjon i nett- banken, chat og chatbot. Bankens kanaler i sosiale medier.	Kunderelasjonsmålingen til vår bank øker. Kunder som har egen kunderådgiver er mer fornøyde med banken enn de som ikke har det. Dagligbank: Kundevedlikehold, innlogging, kort, betaling/transaksjoner, lån, direkte over- føring, betalingsavtaler, sparing, samfunnsengasjement. Forsikring: Faktura, info og vilkårsspørsmål, nytt forsikringstilbud/salg, endring av avtaler/ kundeforhold. Bedriftssenteret: Etablere kundeforhold og opprette selskaper, bruk av Nettbank Bedrift og integrering mot regnskapssystemer, finansiering og forsikring. Svindel: Det har vært en økende trend knyttet til svindelforsøk i samfunnet, det har resultert i økt pågang fra kundene knyttet til det samme. AHV/legitimasjon: Alle typer spørsmål, kommentarer og synspunkter.»
Medarbeidere	Organisasjonsundersøkelse om ansattes tilfredshet Mål og utviklingssamtaler fire ganger i året Allmøter kvartalsvis eller oftere ved behov Avdelingsmøter løpende Ledersamlinger Jevnlig dialog og samarbeidsmøter med tillitsvalgte og verneombud, faste samarbeidsmøter med alle tillitsvalgte, verneombud og ledelsen.	Organisasjonsundersøkelsen viser stabilt høyt engasjement hos medarbeidere. Verdiane Bedre-Sammen-Tettpå, er godt kjent og hyppig brukt blant medarbeidere.
Eiere	Investorpresentasjoner og kapitalmarkedsdager. Representantskapsmøte Børsmeldinger og kvartalsrapporter Nettsider Sosiale medier	Økonomiske resultater, kredittkvalitet, strategisk retning, avkastning på egenkapitalbeviset, utbytte og utsiktene fremover
Leverandører	E-post og møter.	«Dialog rundt anbud. Oppfølging av retningslinjer innen bærekraft.»
Andre SpareBank 1-banker og i fellesutvalg, blant annet innen innkjøp og kapitalforvaltning/fond	«Diskusjonsgrupper på e-post og fysiske møter og faste nettmøter i etablert bærekraftsforum.I tillegg eget bærekraftforum for SamSpar med faste møter. Spare- og plasseringsutvalget i alliansen. SamSpar har egen representant i utvalget. Kommunikasjonsutvalget (SamSpar rep.) Innkjøpsforum Alliansen (SamSpar rep.)	• Retningslinjer for bærekraft • Operasjonalisering innenfor de ulike avdelingene, krav innen kreditt og implementering av kravene i elektroniske låneprosesser. • Klimarisiko. • Etikk og bærekraft i fondsforvaltning. • Etikk og bærekraft i innkjøp. • Omdømmerisiko knyttet til enkeltsaker og generell praksis. * Rapportering
Myndigheter	Kontakt med Finanstilsynet, Datatilsynet, Økokrim, politiet og skatteetaten	Drift GDPR (General Data Protection Regulation) Anti hvitvask (hvitvaskingsloven)
Kapitalmarkedet	• Spare- og plasseringsutvalget i SpareBank 1-alliansen. • Bærekraftsrådet i SpareBank 1-alliansen. • Direkte dialog med forvaltere.»	• ESG-temaer knyttet til enkeltselskaper og fond. • Oppfølging av ESG i fondsdistribusjon.»
Ratingbyråer og analytikere	E-post, telefonmøter digitale møter og fysiske møter.	Kredittkvalitet i porteføljen, ESG, egenkapitalavkastning og soliditet. Økende fokus på bærekraft fra ratingbyråer og investorer.

INTERESSENT	MØTEPLASS FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV
Konkurrenter	Ulike møteplasser innad i SpareBank 1 Gruppen med diskusjon av felles problemstillinger.	<ul style="list-style-type: none"> • Rammvilkår for banknæringen. • Klimarisiko. • EU - knyttet til regelverkspakken om bærekraftig finans og revisjon av kapitalkravsregelverket.
Interesse-organisasjoner	Formelle og uformelle møter og skriftlig kommunikasjon med blant andre Klima Østfold, Klimapartner Viken, Østfold Bondelag, Miljøfyrtårn, NHO Viken, LO Finans avd. Østfold , Handel og Kontor Finans avd. Østfold	Bankens arbeid med bærekraft, hovedakelig i kjernevirksomheten. Naturrisiko, menneskerettigheter, klima- risiko, sirkulærøkonomi, HMS.Kompetansebehov
Samfunnet, opinionen, offentlige aktører	Ulike bedriftsnettverk. Konferanser og seminarer. Utdanningsmiljøer i markedsområdet	Bærekraft, næringsutvikling. Utdanning, innovasjon
Samfunnet for øvrig, Ungt Entreprenørskap, ungdoms- og videregående skoler	Barne- og ungdomsskoler i markedsområdet	Heve kunnskapen om økonomi blant unge
Idrettsklubber, lag og foreninger	Diverse møtearenaer.	Banken sammen med stiftelsene SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akerhus og Sparebank 1 stiftelsen Halden som lokal støttespiller, bidragsyter og inspirator
Hjelpetiltak, eks. Blå Kors, krisesentre, Fontenehuset	Møter, telefoner, foredrag og sosiale medier	Informere om sine tjenester og søke midler.

Bærekraft i innkjøp

INNkjøp I SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS

SpareBank 1 Østfold Akershus sine innkjøp av varer og tjenester består til dels av selskapets egne lokale avtaler og dels av allianseavtaler som gjelder hele SpareBank 1 alliansen. De største innkjøpene går gjennom avdeling for allianseinnkjøp i SpareBank 1 Utvikling DA som inngår leverandøravtaler på vegne av alliansen.

KRAV OM BÆREKRAFT OG ETISK FORRETNINGSVIRKSOMHET

SpareBank 1 Østfold Akershus forventer av våre leverandører og forretningspartnere overholder våre krav om bærekraft og etisk forretningsvirksomhet, samt har et bevisst forhold til bærekraft-

risiko i sin egen virksomhet og leverandørkjede. Våre krav bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som disse retningslinjene, skal de strengeste kravene gjelde. Våre leverandører skal aktivt og målrettet jobbe for å redusere negativ påvirkning av klima, miljø og sosiale- og forretningsetiske forhold. Vi stiller krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling.

ÅPENHETSLOVEN

Åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022 og denne legger rammer for våre innkjøp, herunder krav til aktsomhetsvurderinger og redegjørelse for disse. SpareBank 1 Østfold Akershus har siden 2019 jobber aktivt med bærekraft innen innkjøp og har i lys av åpenhetsloven tilpasset dette arbeidet ytterligere.

AKTSOMHETSVURDERING AV LEVERANDØRER

SpareBank 1 Østfold Akershus sitt arbeid med leverandør oppfølging innen bærekraft begynte i 2019 med en risikobasert kartlegging av 249 eksisterende leverandører. Denne gjennomgangen viste at 91 leverandører hadde noe eller økt risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale- og forretningsetiske forhold. I 2020 ble

de 91 leverandørene nærmere fulgt opp, og 43 ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging.

OPPFØLGING AV LEVERANDØRER MED ØKT RISIKO FOR NEGATIV PÅVIRKNING

I 2021 laget vi en handlingsplan for videre leverandør oppfølging innen bærekraft. Tre anskaffelseskategorier utpekte seg: Administrative anskaffelser, IT-relaterte anskaffelser og Innkjøpsvolum (de største leverandørene). I prioriteringen av kategoriene og utvelgelse av enkeltleverandører innenfor disse ble følgende vektlagt:

- Størst risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale- og forretningsetiske forhold
- Størst volum i omsetning
- Kjernevirksomhet
- Størst påvirkningsmulighet for å redusere risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale- og forretningsetiske forhold

SpareBank 1 Østfold Akershus har et antall leverandøravtaler innen de nevnte anskaffelseskategorier. I videre oppfølgingen ble det vurdert som formålstjenlig å gå i dybden til de enkelte leverandørkjedene fremfor å ta for seg bredden av porteføljen. Det innebar at 12 enkeltleverandører innenfor følgende innkjøpsområder ble valgt ut og prioritert for oppfølging i 2021-2022:

- Kontormøbler
- IT-systemer
- IT-hardware
- Konsulent- og bemanningsselskaper

Som følge av åpenhetsloven ble oppfølgingen av de 12 leverandørene rettet mot etterlevelse av loven og deres arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egne leverandørkjeder. Oppfølgingen ble gjennomført som kombinasjon av skriftlige dybdeundersøkelser og 1:1 møter. For å danne et overordnet bilde av det samme hos resten av leverandører med høyere risiko, ble det igangsatt en breddeundersøkelse mot 36 leverandører.

249 leverandører fordelt etter risiko

Leverandører			
Administrative anskaffelser	IT-relaterte anskaffelser	Innkjøpsvolum	
Møbler og inventar • Stoler • Platemøbler 	IT-hardware • Mobiltelefoner • Bærbare datamaskiner • Dataskjermer 	IT-systemer 	Konsulenter

Våre «Krav til leverandører om Bærekraft og etisk forretningsvirksomhet» ligger på vår hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/samfunnsansvar/retningslinjer-og-rammeverk.html

DYBDEUNDERSØKELSER

Leverandører innen IT-hardware og IT-systemer fikk først tilsendt undersøkelser i CEMAsys ESG Survey modul. Senere ble de fulgt opp med 1:1 møter på Teams. Med leverandører for kontormøbler, samt konsulent- og bemanningselskaper ble det gjennomført kun 1:1 møter da dette hadde vist seg å være mest effektiv og nyttig. I forkant av møtene fikk leverandørene tilsendt spørsmål som vi hadde en forventning om at ble svart ut på møtene. Ikke alle leverandører klarte det, og med flere ble det gjennomført oppfølgingsmøter. Spørsmålene handlet om:

- Mål og strategier for bærekraftsarbeidet
- Prosesser for leverandør oppfølging
- Praktisk handling overfor sine leverandører, inkludert ev. funn av faktisk risiko
- Arbeidet med åpenhetsloven

Funn ved første kontakt:

- Alle leverandørene hadde mål og strategier på plass
- De fleste hadde prosesser for leverandør oppfølging
- Færre la frem handlingsplaner/funn av faktisk risiko på lett tilgjengelig måte
- De fleste arbeidet med åpenhetsloven, mens noen var lite eller helt ukjente med loven

Resultat etter oppfølging:

- Betydelig forbedring i arbeidet med åpenhetsloven for flere leverandører
- Flere styrket sin praktiske leverandør oppfølging
- Flere leverandører meldte at oppfølgingen ga dem kunnskap og motivasjon til å arbeide med bærekraft

Resultatene fra dybdeundersøkelsene er presentert i tabellen under.

Måleparameter for 12 leverandører	Mål: alle svarer tilfredsstillende	Resultat ved undersøkelse	Resultat etter avtalt forbedring
Mål og strategier for bærekraft	12	11	12
Prosess for leverandør oppfølging	12	10	12
Praktisk leverandør oppfølging	12	8	12
Igangsett arbeid med åpenhetsloven	12	6	12

BREDDEUNDERSØKELSE

Breddeundersøkelsen ble gjennomført i CEMAsys ESG Survey modul der 36 leverandører måtte svare på spørsmål om de har strategi og mål for selskapets bærekraftsarbeid, retningslinjer for sine leverandører og arbeidet med åpenhetsloven. Det ble mottatt svar fra 18 leverandører, resten vil bli fulgt opp i 2023.

Svarene fra breddeundersøkelsen viser at de fleste har strategi og mål for selskapets bærekraftsarbeid, og noen færre har prosess for leverandør oppfølging.

Vel halvparten av leverandørene som svarte har utført eller påbegynt arbeidet med aktsomhetsvurderinger. Tabellen til høyre viser resultatene fra breddeundersøkelsen.

Nr.	Spørsmål	Svar		
		JA	NEI	DELVIS
1	Har dere strategi og mål for selskapets bærekraftsarbeid?	17	1	NA
2	Har dere etablert en prosess for bærekraft oppfølging av selskapets underleverandører, inkludert rutine for avvikshåndtering?	13	5	NA
3	Gjelder åpenhetsloven for din virksomhet?	17	1	NA
4	Har dere utført aktsomhetsvurdering i henhold til åpenhetsloven?	3	7	8

Leverandør oppfølging 2019-2022 oppsummert

Måleparameter 249 eksisterende leverandører	Mål		Resultat			
	2019	2020	2021	2022		
Risikovurdering av leverandører	249	249				
Oppfølging av leverandører med økt risiko	91	16	91			
Leverandører for ytterligere oppfølging	43 (48)					
Dybdeundersøkelser, antall leverandører	12		6	12		
Leverandører med avtalt forbedring	n/a			6		
Leverandører med oppsagt avtale	0			0		
Breddeundersøkelse, leverandører som svarte	36			18		

Aktivitetsplan for bærekraft i innkjøp 2022-2025

År	Mål	Resultat
2022	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med Åpenhetsloven - Oppfølging av leverandører med høyere risiko - Styrke oppfølging av nye leverandører 	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med åpenhetsloven *) - Gjennomført dybdeundersøkelser med oppfølging **) - Igangsatt breddeundersøkelse **) - Iverksatt tiltak i innkjøpsprosesser før avtalesignering, herunder innføring av kvalifikasjonskrav, kontraktskrav og evalueringskriterier relatert til bærekraft. - Forbedringsarbeid relatert til styringsdokumenter
2023	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med Åpenhetsloven - Ferdigstille breddeundersøkelse - Gjennomføre flere dybdeundersøkelser med andre høyrisiko leverandører - Styrke oppfølging av nye leverandører - Støtte og veilede PO'er og avtaleansvarlige i både innkjøpsprosesser og leverandør oppfølging 	N/A
2023-2025	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med Åpenhetsloven og evt. andre kommende reguleringer - Fortsette arbeidet med leverandør oppfølging innen bærekraft - Forbedre rutiner og prosesser relatert til bærekraft i innkjøp - Samarbeide med andre interne fagmiljøer og bankene for en helhetlig risikobasert leverandør oppfølging der bærekraft likestilles med andre risikoområder som eksempel personvern og IT-sikkerhet. 	N/A

*) Se vedlagte redegjørelse for aktsomhetsvurdering

**) Se vedlagt presentasjon av undersøkelsene

Varnaveien 43E, 1526 Moss
Postboks 130, 1501 Moss
Telefon: 05700
E-post: kontakt@sparebank1oa.no
www.sparebank1.no/ostfold-akershus

SpareBank
ØSTFOLD • AKERSHUS